

Programmabegroting 2018

Inhoud

INHOUD	3
1 ALGEMENE FINANCIËLE TOELICHTING	4
1.1 PERSONALIA	4
1.2 ALGEMEEN BEELD	5
2 PROGRAMMAPLAN	15
LEESWIJZER	16
DOOR DE RAAD TE AUTORISEREN BEGROTINGSBEDRAGEN	18
2.1 SOCIAAL DOMEIN	23
2.2 ONDERWIJS EN ONTPLOOIING	38
2.3 ECONOMIE EN DUURZAAMHEID	51
2.4 OPENBARE RUIMTE	58
2.5 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	67
2.6 BESTUUR, BEVOLKING EN VEILIGHEID	79
2.7 BEDRIJFSVOERING	91
2.8 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	95
3 PARAGRAFEN	101
3.1 LOKALE HEFFINGEN	102
3.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	112
3.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	128
3.4 BEDRIJFSVOERING	135
3.5 VERBONDEN PARTIJEN	140
3.6 GRONDBELEID	150
3.7 FINANCIERING	154
4 BIJLAGEN	161
A VERTAALTABEL PROGRAMMA/TAAKVELDEN	162
B VERLOOP RESERVES EN VOORZIENINGEN	164
C SUBSIDIES & GEMEENTELIJKE JAARHUREN VAN GESUBSIDIEERDE INSTELLINGEN	166
D MEERJARENBALANS	181
E OVERZICHT STRUCTURELE EN EENMALIGE MIDDELEN	182
F BESTUURLIJKE PLANNING	184
G KADERSTELLEND BELEIDSNOTA'S	186
H BRONVERMELDINGSLIJST	191
I TOELICHTING BELEIDSINDICATOREN COMMISSIE DEPLA	192
J LIJST VAN AFKORTINGEN	196

1 Algemene financiële toelichting

1.1 Personalia

Burgemeester en wethouders

Burgemeester drs. Mirjam van 't Veld (tot 1 oktober 2017)

Openbare orde en veiligheid, integraal veiligheidsbeleid, bevolking, communicatie, participatieproces en externe betrekkingen, algemeen bestuur waaronder coördinatie collegebrede projecten en personeel en organisatie.

Wethouder Herbert Raat

Financiën, handhaving en vergunningen, zorg en gezondheid, wonen en volkshuisvesting, A9, vastgoed en Stadshart.

Wethouder Maaïke Veeningen

Onderwijs, economische zaken, deregulering, werk en inkomen, kunst en cultuur, recreatie en Schiphol.

Wethouder Peter Bot

Ruimtelijke ordening, integraal wijkbeheer, duurzaamheid, milieu en energie, ruimtelijke ordening, Zorgvlied, sport, natuur en milieu educatie en afvalbeheer.

Wethouder Jeroen Brandes

Jeugdzorg, jeugd, welzijn, verkeer & vervoer, parkeren, dienstverlening en Amstelveenlijn.

Gemeentesecretaris

drs. Bert Winthorst

Griffier

drs. Marnix Philips

Directieteam

drs. Henk Huitink, directeur
mr. Frans Romkema, directeur

Bestuur ondernemingsraad

ing. Rogier van der Laan	voorzitter
drs. Marianne Levenbach - Nijboer	plaatsvervangend voorzitter
Anita Magro	secretaris

1.2 Algemeen beeld

1.2.1 Inleiding

De begroting 2018 bevat de uitwerking van de besluitvorming over de Kadernota 2018

Aan de hand van de Kadernota 2018 heeft in de raadsvergadering van 19 juli jl. een breed debat met integrale afweging en besluitvorming plaatsgevonden. De door uw raad gestelde kaders hebben wij uitgewerkt in de voorliggende Programmabegroting. Naast middelen om de onderwijshuisvesting voor de komende jaren te regelen, waaronder nieuwbouw Herman Wesselink College, bevat dit een breed pakket aan incidentele en structurele beleidsintensiveringen om te investeren in nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen in onze stad. Dit is inclusief de bij de Kadernota aanvaarde moties/amendementen, die extra accenten hebben toegevoegd aan dit pakket. Centraal uitgangspunt is een Amstelveen waar het goed wonen en werken is. We hebben oog voor het handhaven van een hoogwaardig voorzieningenniveau, een gezonde financiële positie en een lage lokale lastendruk.

Sparen vooraf

In samenhang hiermee krijgt de vormgeving van ons toekomstgericht financieel beleid ("sparen vooraf") aparte aandacht. De groei van onze gemeente in de achterliggende jaren ging gepaard met een gestage inkomstenstroom uit de aanleg van nieuwe woonwijken, bedrijfsterreinen en kantorenlocaties. Deze inkomstenstroom droogt op en de bestaande bebouwing wordt gaandeweg ouder en brengt nieuwe opgaven met zich mee. Dat vraagt een omslag in ons financiële beleid met een nieuwe lange termijnvisie om ons huidige voorzieningenniveau duurzaam veilig te stellen en betaalbaar te houden. Daarvoor is een breed draagvlak noodzakelijk.

Wij ervaren het als een steun in de rug, dat uw raad leiding geeft aan dit nieuwe financiële beleid en de stapsgewijze implementatie daarvan. Bij de Kadernota 2016 is al over de eerste contouren gesproken, bij de Kadernota 2017 heeft uw raad de reserve "sparen vooraf" ingesteld met bijbehorende structurele dotatie.

Bij de Kadernota 2018 geeft uw raad de richting aan voor verdere vormgeving van dit beleid. Via de motie "Kaders om te sparen vooraf" verzoekt u ons college om een gedachtevormende notitie die ingaat op:

- De reikwijdte, benodigde omvang en noodzakelijke dotaties betreffende deze reserve;
- Criteria voor onttrekkingen aan deze reserve (wanneer, hoeveel, waarvoor);
- De afbakening tussen deze reserve en de algemene reserve.

In lijn met de genoemde motie verwachten wij de gevraagde notitie in oktober vast te stellen en aan te bieden aan de Rekeningencommissie.

Leeswijzer

Deze begroting is de uitwerking van de Kadernota 2018. Nieuwe ontwikkelingen en financiële afwijkingen ten opzichte van de kaderstellende besluitvorming in de raadsvergadering van 19 juli lichten wij toe en leggen wij, voor zover van toepassing, apart ter besluitvorming voor. Na de leeswijzer volgt de concrete uitwerking van de begroting in zes bestuurlijke programma's, een programma "Bedrijfsvoering" en een hoofdstuk "Algemene dekkingsmiddelen". In het tweede deel van dit boekwerk volgen paragrafen die wettelijk voorgeschreven thema's behandelen.

1.2.2 Financieel begrotingsbeeld

Hieronder vindt u een samenvatting van het begrotingsbeeld 2018-2021 als uitwerking van de Kadernota 2018. Na het overzicht volgt een toelichting.

Totaaloverzicht begrotingsbeeld 2018-2021

	bedragen in miljoenen euro			
	positief bedrag is tekort; negatief bedrag is tekortverlaging/overschot			
	2018	2019	2020	2021
a) Vertrekpositie: Structureel begrotingssaldo vorige begroting				
a1) Structurele begrotingssaldi begrotingsboek 2017 (blz.25)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
a1) Aanvullende (raads)besluiten mutatie structureel begrotingssaldo	---	---	---	---
Structureel begrotingssaldo 2018-2021 (in bgr.'17)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
b) Besluitvorming t/m Kadernota 2018 (structureel)				
b1) beleidsintensivering (structureel nieuw beleid)	0,6	0,7	0,7	0,7
b2) autonome ontwikkelingen (structureel)	0,5	0,5	0,5	0,5
b3) inzet stelposten nominaal/areaal	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
b4) organisatie	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
b5) meicirculaire 2017 gemeentefonds	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	0,6	0,6	0,6	0,6
ACTUELE STRUCTURELE BEGROTINGSPOSITIE 2018-2021	-0,1	0,0	0,0	0,0
c) Eenmalige middelen				
c1) winstafdrachten grondexploitaties	-7,5	-11,5		
c2) onderwijshuisvesting	18,3	4,1	1,0	
c3) eenmalige beleidsintensivering	7,4	4,9		
c4) rentevoordeel vervroegde aflossing bijdrage A9	-0,9	-0,9	-1,0	
c5) meicirculaire 2017 gemeentefonds, incidenteel effect	-1,0			
Totaal saldi eenmalige middelen	16,3			
# Eenmalige inzet middelen t.i.v. algemene reserve		-3,4	0,0	0,0
# Eenmalig surplus t.g.v. algemene reserve				
BEGROTINGSSALDO STRUCTUREEL & INCIDENTEEL				
# Per saldo t.i.v. de algemene reserve	16,2		0,0	0,0
# Per saldo t.g.v. de algemene reserve		-3,4		

Structureel begrotingsbeeld

Vertrekpunt voor de voorliggende begroting is het meerjarenperspectief 2018-2021 in de Programmabegroting 2017 zoals behandeld in de begrotingsraad van vorig jaar, op 9 november 2016. De essentie van deze vertrekpositie is een structureel sluitende begroting, die het mogelijk maakt een toekomstgericht, duurzaam gezond financieel beleid te voeren. Daartoe bevat deze vertrekpositie, op basis van besluitvorming bij de Kadernota 2017 en de begroting 2017 een structurele dotatie van € 4 miljoen aan de reserve "sparen vooraf".

Via de besluitvorming over de Kadernota 2018 is ruim € 1 miljoen euro aan middelen ingezet voor structureel nieuw beleid (post b1) en autonome ontwikkelingen (post b2). Van beide posten vindt u hierna een specificatie. Deze extra structurele uitgaven konden worden gedekt uit beschikbare stelposten voor nominaal en areaal (post b3). Een structureel voordeel uit de meicirculaire 2017 gemeentefonds is gereserveerd voor de nieuwe Politiek Agenda na de komende gemeenteraadsverkiezingen (post b5).

De uitkomsten van de meicirculaire gemeentefonds zijn via een aparte notitie toegevoegd aan de behandeling van de Kadernota. Het structurele voordeel van € 0,6 miljoen was het saldo van enerzijds een hoger accres (groei) gemeentefonds door de aantrekkende economie en een positieve bijstelling van de verdeelmaatstaf Omgevingsadressendichtheid (OAD) en anderzijds een fors nadeel op de verdeelmaatstaf belastingcapaciteit. Dit laatste komt doordat de woningprijzen in Amstelveen veel sterker stijgen dan het landelijk gemiddelde.

De p.m.-post organisatie (post b4) brengt de lopende ontwikkelopgave voor de organisatie tot uitdrukking. In lijn met de Kadernota bevat deze begroting extra bedragen voor digitalisering en de invoering van de Omgevingswet, maar de opgave om veilig en bedrijfszeker blijven voldoen aan de verwachtingen van bestuur en samenleving in een dynamische wereld strekt zich verder uit dan deze begroting. Bij de Kadernota hebben wij aangegeven hiervoor waar nodig gerichte en onderbouwde voorstellen te doen.

De na Prinsjesdag verschenen septembercirculaire is nog niet verwerkt in dit begrotingsboek. Zodra de uitkomsten voor Amstelveen zijn doorgerekend wordt een rapportage hierover aan de begrotingsstukken toegevoegd. Wij hopen u in deze aanvullende rapportage ook te kunnen informeren over de ontwikkeling van de uitkering BUIG (bijstandsgelden). Het hiervoor toegepaste objectieve verdeelmodel is met ingang van 2018 (wederom) stevig aangepast. Rond 1 oktober maakt het Rijk de voorlopige budgetten 2018 voor de bijstandsgelden bekend.

b1) structureel nieuw beleid

Bij de Kadernota 2018 is een pakket aan structurele beleidsintensiveringen vastgesteld met een netto beslag op de algemene middelen van € 595.000 in 2018, oplopend tot € 670.000 vanaf 2019¹. In totaal bedraagt de netto structurele inzet voor nieuw beleid in deze bestuursperiode hiermee afgerond € 3,6 miljoen. Hierna volgt een overzicht met een specificatie van dit bedrag.

Structureel nieuw beleid 2015-2019

Omschrijving	bedragen x 1.000 euro					
	structureel					
	2015	2016	2017	2018	2019	
# vernieuwing onderwijs	250	375	500	500	500	CUP nov.'14
# andere vorm van onkruidbestrijding		300	300	300	300	CUP nov.'14
# reservering / buffer sociaal domein / 3D		250	500	500	500	CUP nov.'14
# voedselbank	15	15	15	15	15	CUP nov.'14
# mobiel cameratoezicht	50	50	50	50	50	CUP nov.'14
# info uitwisseling met politie verbeteren	10	10	10	10	10	CUP nov.'14
# woonfraude, voortzetting Schijnwerper	62	62	62	62	62	CUP nov.'14
# samenwerkingsverbanden	75	75	75	75	75	CUP nov.'14
# kunstuitleen (schrappen ombuiging)	26	26	26	26	26	CUP nov.'14
# maatschappelijke stages	40	40	40	40	40	CUP nov.'14
# zoogdierenopvang De Toevlucht	12	12	12	12	12	CUP nov.'14
# risico en aansprakelijkheid bomen	65	65	65	65	65	CUP nov.'14
# cursus alcohol in het verkeer	10	10	10	10	10	CUP nov.'14
# Stadsstrand (cf. raadsbesluit 29apr14)		90	90	90	90	Kadern.'16
# internationaal beleid		60	60	60	60	Kadern.'16
# economie, citymarketing		50	50	50	50	Kadern.'16
# economie, regionaal (Greenport & PRES/Expo)		90	90	90	90	Kadern.'16
# communicatie		100	100	100	100	Kadern.'16
# vernieuwing participatievormen		30	30	30	30	Kadern.'16
# handhaving A'damse Bos		90	90	90	90	Kadern.'16
# dierenbescherming		64	64	64	64	Kadern.'16
# economische Agenda			200	200	200	Kadern.'17
# "Control in control"			150	150	150	Kadern.'17
# duurzaamheid			100	100	100	Kadern.'17
# sportbedrijf, tweejaarlijkse audit/benchmark			25	25	25	Kadern.'17
# omgevingsmanager			94	94	94	Kadern.'17
# inbraakpreventie			25	25	25	Kadern.'17
# onderwijshuisvesting			102	102	102	Kadern.'17
sub-totaal tot aan Kadernota 2018	615	1.864	2.935	2.935	2.935	
Tekort RMC				47	47	Kadern.'18
Onderwijs na 2018 (behoud kwaliteitsniveau VVE)				75	75	Kadern.'18
Evenementen, gastvrij Amstelveen				125	125	Kadern.'18
Duurzaamheid				75	75	Kadern.'18
Energietransitie				109	109	Kadern.'18
Gladheidsbestrijding				15	15	Kadern.'18
Wagenpark				40	40	Kadern.'18
BIBOB				34	34	Kadern.'18
Taakstellingen; niet gerealiseerd deel taakstelling cultuur				50	50	Kadern.'18
ICT, Digitaal Werken				100	100	Kadern.'18
sub-totaal Kadernota 2018	0	0	0	595	670	
Totaal inzet structureel nieuw beleid 2015-2019	615	1.864	2.935	3.530	3.605	

¹ . Daarnaast is er nog ruim € 2 miljoen structureel nieuw beleid via een specifieke dekking (m.n. uitbreiding sociaal domein binnen bestaande budgetten en nieuwe ICT-uitgaven gedekt via bestaande budgetten en bijdrage Aalsmeer).

b2) autonome ontwikkelingen

Conform de besluitvorming bij de Kadernota 2018 zijn de volgende autonome ontwikkelingen verwerkt in deze begroting.

Autonome ontwikkelingen 2018 (structureel)

bedragen x 1.000 euro

Omschrijving	bedrag
<u>Actualisering diverse inkomstenramingen</u>	
Parkeereexploitatie	-300
Reclame inkomsten	400
APV inkomsten	70
Inkomsten hondenbelasting	-25
Inkomsten toeristenbelasting	-25
Dividendinkomsten	-100
Vervallen DU Wet OKE	129
<u>Bijdragen gemeenschappelijke regelingen</u>	
Bijdrage Veiligheidsregio	-45
Bijdrage Groengebied Amstelland	66
Bijdrage GGD	171
Bijdrage Belastingen	161
<u>Overig autonome ontwikkelingen</u>	
Tennispark Startbaan (overdracht; rbs. 10mei17)	75
Stelpost onvoorziene uitgaven	-75
Fine tuning BBV / afronding	-15
TOTAAL	487

Eenmalige middelen

Naast structurele middelen zijn er eenmalige middelen. Dit betreft enerzijds € 19 miljoen aan geraamde winstafdrachten uit grondexploitaties in de jaren 2018 en 2019 (post c1). Vertrekpunt voor de raming zijn de geactualiseerde grondexploitaties zoals vastgesteld door uw raad in de vergadering van 10 mei 2017. Via de Kadernota 2018 is de prognose voor toekomstige winstafdrachten aangevuld, waarbij ook een taakstellende opbrengst is opgenomen voor de herontwikkeling van de locatie Emergohal in samenhang met het besluit om een vervangende sportvoorziening te realiseren bij de nieuwbouw HWC.

Anderzijds is in deze meerjarenbegroting sprake van ruim € 35 miljoen aan eenmalige uitgaven, waarvan € 23 miljoen onderwijshuisvesting (post c2) en € 12 miljoen overige incidentele beleidsintensiveringen (post c3). Verreweg de grootste post binnen het bedrag voor onderwijshuisvesting is de nieuwbouw HWC. Van de overige incidentele beleidsintensiveringen (post c3) volgt hieronder een specificatie. De resterende eenmalige mutaties (de posten c4 en c5) zijn uitvloeisel van eerdere besluitvorming over de vervroegde betaling van de bijdrage A9 en de uitwerking van de meicirculaire 2017 gemeentefonds.

c3) Incidentele beleidsintensiveringen

Naast structurele beleidsintensiveringen bevat de Kadernota ook een pakket aan incidentele beleidsintensiveringen om te investeren in ontwikkelingen die goed zijn voor Amstelveen. Dit gaat om een netto beslag op de algemene middelen van € 12,3 miljoen, waarvan € 7,4 miljoen in 2018 en € 4,1 miljoen in 2019². In totaal bedraagt de netto incidentele inzet voor nieuw beleid in deze bestuursperiode (via het College Uitvoeringsprogramma, de Kadernota's 2016 tot en met 2018 en enkele aparte raadsbesluiten) afgerond € 42,3 miljoen. Hierna volgt een overzicht met een specificatie van dit bedrag.

² Daarnaast is er nog bijna € 10 miljoen incidentele inzet van middelen via een specifieke dekking. Dit betreft met name de bijdragen van het Rijk/A'dam ten behoeve van Amity, bijdragen van het Rijk voor de planbegeleiding A9, uitbreidingen sociaal domein binnen bestaande budgetten en ICT-investeringen gedekt via bestaande budgetten en bijdrage Aalsmeer.

Incidentele beleidsintensiveringen (bestedingsvoorstellen eenmalige middelen) 2015-2019

bedrag x 1.000 euro

Omschrijving	bedrag totaal	fasering					
		2015	2016	2017	2018	2019	
Digitaal Werken (cf. raadsbesluit 29apr14)	1.700	1.700					Kadem.'16
Stadsstrand (cf. raadsbesluit 29apr14)	750	750					Kadem.'16
Piet Hein	1.000	1.000					Kadem.'16
Grote projecten, knooppunt Ouderkerkerlaan	500			175	175	150	Kadem.'16/'17
Grote projecten (plankosten)	1.950	300	650	500	500		Kadem.'16/'17
# dekking uit rijksbijdrage A9 planbegeleiding	-900	(*)	-300	-300	-300		Kadem.'16
Vervolgstudie N201-A9	50			50			Rbs. #dec16
Bedrijventerrein Legmeer	100			100			Kadem.'17
Upgrade Kronenburg	50	50					CUP nov.'14
Verbetering uitstraling groene entrees	40	40					CUP nov.'14
Broersepark (clubgebouw)	50	50					Kadem.'16
Groen op daken (subs.regeling 5jr à 40.000)	200		200				Kadem.'16
Duurzaamheid	515		15	571	-113	42	Kadem.'17
Onderwijshuisvesting	562		225	217	120		Kadem.'17
Sport, exploitatie Sportbedrijf Amstelveen	760	360	200	200			Kadem.'16
Sport, vierde sporthal	1.650	1.650					Kadem.'16
Garantstelling KNLTB	1.000		1.000				Rbs. #jun16
Tennispark Startbaan	650			650			Rbs. #mei17
Verbouwing De Bolder	765	765					Kadem.'16
Museum vd Tugt ("vliegwielsubsidie")	70			70			Kadem.'17
Cultuurinvesteringen, cultuurstrip	750			750			Kadem.'17
Mensen maken Amstelveen (1)	142			96	46		Rbs. 22mrt17
Schuilkelder Wolfert van Borsseleweg	150			150			Kadem.'17
P60 (#)	50		50				Bgr.'16 Amend.
Ogen en oren in sport, kunst en cultuur (#)	25			25			Kadem.'17
Digitaal ongehinderd (#)	10			10			Kadem.'17
Communicatie	70		70				Kadem.'16
Internationaal beleid	35		35				Kadem.'16
Economie, Schiphol	150	100	50				Kadem.'16
Economie, kantorenloods	286	186	100				Kadem.'16
Ontwikkeling City Marketing	150			75	75		Kadem.'17
BIZ	74			74			Kadem.'17
Glasvezel / Verglazing (#)	150			75	75		Kadem.'17
Smart City (#)	75			75			Kadem.'17
Implementatie Woonagenda	150		50	50	50		Kadem.'16
Woonfraude	550	125	125	150	150		Kadem.'16
Initiatieven burgers	30	30					CUP nov.'14
Opstellen wijkanalyse	40		40				Kadem.'16
Bestuurlijke adhesie maatschappelijke activiteiten	60		20	20	20		Kadem.'16
Deregulering	50	50					CUP nov.'14
Pilot verruiming openingstijden horeca	50		25	25			Kadem.'17
Inkoopfunctie (cf. rbs. 1okt14)	230	230					CUP nov.'14
Verbeterplan aanbesteden/inkoop c.a. "Huiskamer van de stad"	250	250					Kadem.'16
	400		400				Kadem.'17
sub-totaal tot aan Kadernota 2018	15.389	7.636	2.955	3.808	798	192	
overkapping A9 Oude Dorp	9.000			9.000			Kadem.'18
ruimtelijk kader Stadshart	100			75	25		Kadem.'18
communicatie	300			150	150		Kadem.'18
Omgevingswet	750			150	600		Kadem.'18
Onderw.huisv.; HWC aanv.kred. & sportvoorz.	7.000			1.000	3.000	3.000	Kadem.'18
Amity/Internationaal onderwijs	1.500			500		1.000	Kadem.'18
Uitbreiding ondersteuning leerplichtambtenaren	74				37	37	Kadem.'18
DU Voorschoolse Voorziening	-20			-80	60		Kadem.'18
Passend onderwijs en JHV (#)	25				25		Kadem.'18
RTV Amstelveen	25			25			Kadem.'18
Schiphol	70			35	35		Kadem.'18
Smart City Amstelveen	650			150	250	250	Kadem.'18
Evenementen, gastvrij Amstelveen	84			84			Kadem.'18
Citymarketing (innovatie ondernemerschap)	50				50		Kadem.'18
Kunstbeoefening via welzijn (#)	25				25		Kadem.'18
"Groene leges" (#)	300				300		Kadem.'18
Duurzaamheid	30			30			Kadem.'18
Gladheidbestrijding	30			30			Kadem.'18
Sportpark Noorderlegmeerpolder	100			50	50		Kadem.'18
Verdiepingsonderzoek woonwensen metropool	30				30		Kadem.'18
Woonfraude	790			30	380	380	Kadem.'18
Vrouwenemancipatie (#)	5				5		Kadem.'18
Radicalisering	53			35	18		Kadem.'18
Whatsapp buurtpreventie (#)	50				25	25	Kadem.'18
Mensen maken Amstelveen	280			150	65	65	Kadem.'18
Burgerparticipatie met loting (#)	75				75		Kadem.'18
Gemeenteraadsverkiezingen	118			20	98		Kadem.'18
Taakstellingen, frictiekosten Sportbedrijf/Cultuur	1.350			1.350			Kadem.'18
ICT, Digitaal Werken, fasering structurele kosten	109			109			Kadem.'18
ICT, Digitaal Werken, investering	3.682			2.366	1.316		Kadem.'18
Aanvullend krediet Ben Goudsmithal	346			346			Rbs. jul17
sub-totaal Kadernota 2018	26.981	0	0	15.605	6.619	4.757	
Totaal incidentele beleidsintensiveringen 2015-2019	42.370	7.636	2.955	19.413	7.417	4.949	

(#) via motie/amendement toegevoegd.

Bijlage E bevat een integraal overzicht van structurele en eenmalige middelen per programma. Dit om te voldoen aan de voorschriften van het BBV.

1.2.3 Reserves en voorzieningen

Algemene reserve en reserve "sparen vooraf"

In het kader van een toekomstgericht, duurzaam financieel beleid dat anticipeert op het "opdrogen" van de stroom van winstafdrachten grondexploitaties in combinatie met het "op leeftijd komen" van Amstelveen wijken, is bij de Kadernota 2017 besloten om naast de algemene reserve een aparte reserve "sparen vooraf" in te stellen met een eigen structurele dotatie.

Deze twee reserves vervullen samen de bufferfunctie voor onvoorziene calamiteiten en uit dien hoofde is de minimale omvang voor beide reserves samen bepaald op € 15 miljoen (besluitvorming Kadernota 2018).

Ter uitvoering van de door uw raad bij de Kadernota 2018 aanvaarde motie "Kaders om te sparen vooraf" hebben wij een gedachtevormende notitie aangeboden aan de Rekeningencommissie om, via de raadscommissie ABM, een nadere discussie in uw raad voor te bereiden. Aldus krijgt het toekomstgerichte, duurzaam financieel beleid stapsgewijs verder vorm in samenspraak tussen raad en college.

Onderstaande overzichten zetten de actuele stand en ontwikkeling van de algemene reserve en de reserve "sparen vooraf" op een rij. De geraamde stand van de algemene reserve komt eind 2021 uit op € 27 miljoen. Dit is € 6 miljoen euro hoger dan de prognose in het boekwerk Kadernota 2018. Dit betreft met name de verwerking van drie ontwikkelingen die daarin nog niet zijn meegenomen:

1. Bij de tweede behandeling van de jaarrekening 2016 (sociaal domein) in de raadsvergadering van 21 juni 2017 is het rekeningresultaat 2016 met afgerond € 0,6 miljoen positief bijgesteld. Dit was nog niet verwerkt in het boekwerk;
2. Aan de behandeling van de Kadernota is een aparte notitie toegevoegd met de uitkomsten van de meicirculaire 2017 gemeentefonds. Daaruit komt een incidenteel voordeel in 2017/18 van in totaal € 3,6 miljoen.
3. De Tweede Tijdvakrapportage 2017 bevat een mutatie van € 1,8 miljoen ten gunste van het begrotingsaldo, c.q. de algemene reserve.

De stand en ontwikkeling van de reserve "sparen vooraf" is niet gewijzigd ten opzichte van de Kadernota 2018.

Algemene reserve

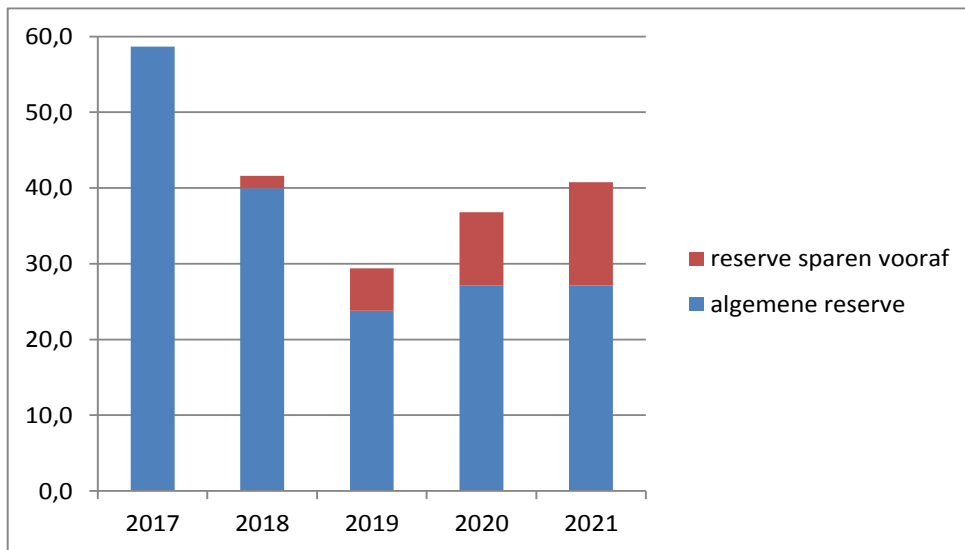
	bedragen x duizend euro					
	2017	2018	2019	2020	2021	
Geraamde stand per 1jan	58.657	39.974	23.770	27.172	27.125	(a)
<u>Mutaties bestaand beleid/genomen besluiten</u>						
Begrotingssaldo	-76	76	1	3		
Winstafdrachten grondexploitatie	1.732	7.562	11.500			
Besluitv. eenm middelen tot aan Kadern.'18	-3.807	-798	-192			
Onderwijshuisvesting	-5.995	-18.300	-4.050	-1.000		
Rentevoordeel vervroegde afdracht bijdr. A9	850	875	900	950		(b)
Overige besluitvorming (m.n. budgetoverhev.)	-270					
<u>Kadernota 2018</u>						
Bestedingsvoorstel eenmalige middelen	-15.605	-6.619	-4.757			
Incidenteel effect meicirculaire 2017	2.645	1.000				
<u>Begroting 2018</u>						
Tweede Tijdvakrapportage, c.a.	1.843					
stand algemene reserve 31dec	39.974	23.770	27.172	27.125	27.125	

(a) beginstand 1jan17 cf. jaarrekening 2016 (incl. aanv. mut. 2e behandeling raad jun17)

(b): in 2016 is bedrag aan alg.res. onttrokken, hier staan dotaties in 2017-2020 tegenover (cf. rbs. 9nov16, bgr.raad)

Reserve "sparen vooraf"

	bedragen x duizend euro				
	2017	2018	2019	2020	2021
Geraamde stand per 1jan	0	1.628	5.628	9.628	13.628
<u>Structurele dotaties</u>					
# dotatie begrotingsboek 2017 (vertrekpositie)	800	4.000	4.000	4.000	4.000
<u>Eenmalige dotaties</u>					
# dotatie uit algemene reserve					
# restantsaldo opheffing reserve verv. activa	828				
# vastgoed / locatie ontwikkelingen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
# rekeningsaldo	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
stand per 31dec	1.628	5.628	9.628	13.628	17.628

Overige reserves en voorzieningen

Voor het overige bevat de begroting tal van specifieke mutaties in reserves en voorzieningen. Deze staan per programma vermeld en in het totaaloverzicht in bijlage B. Een totaaloverzicht van de gemeentelijke reservepositie komt ook aan de orde in de paragrafen 3.2 Weerstandsvermogen en 3.7 Financiering. Dit geeft verder geen aanleiding tot beschouwingen in dit Algemeen Beeld.

1.2.4 Tarievenbeleid

Algemene uitgangspunten

De algemene uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

Een terughoudend beleid ten aanzien van lastenverhoging;

Het hanteren van maximaal kostendekkende tarieven;

Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling. Bij de Kadernota 2018 is de indexering voor 2017 vastgesteld op 2,75%. Naast een hogere inflatie door de aantrekkende economie is hierin ook verwerkt de loonstijging conform de laatst afgesloten gemeentelijke cao en een (stevige) verhoging van de pensioenpremie.

Verlaging afvalstoffenheffing

Bij de Kadernota 2018 hebben wij aangekondigd de mogelijkheden te onderzoeken om u bij deze begroting een tariefverlaging voor de afvalstoffenheffing voor te leggen. In uw raadsvergadering van 22 maart 2017 hebt u het "Grondstoffenplan 2017-2021" behandeld. Deze besluitvorming gaat uit van een budgettair neutrale uitvoering van dit plan, waarbij de lasten van nieuwe investeringen worden gedekt, c.q. terugverdiend door lagere verwerkingskosten. Met inachtneming hiervan ontstaat in de jaarschijven 2018/19 van de afvalexploitatie een structurele ruimte van afgerond € 0,35 miljoen die via een tariefverlaging aan de burger kan worden teruggegeven. Dat komt neer op een tariefverlaging van 4%.

De ruimte ontstaat door het wegvallen van kapitaallasten van oude investeringen in ondergrondse inzameling inclusief bijbehorende infrastructuur. Dit betreft een bedrag van afgerond € 0,5 miljoen. Na verwerking van de loon- en prijsontwikkeling 2018 ad. € 0,15 miljoen is een bedrag van € 0,35 miljoen beschikbaar voor tariefverlaging. Deze ruimte ontstaat gefaseerd in 2018/19. Deze fasering (afgerond € 0,25 miljoen) kan via de egalisatievoorziening worden opgevangen, zodat ingaande 2018 de volledige tariefverlaging kan worden doorgevoerd. Wij geven daarmee uitvoering aan een in uw raad uitgesproken wens.

Ons voorstel houdt in dat wij beide tarieven, meerpersoonshuishoudens en éénpersoonshuishoudens, met 4% verlagen. Wij doen nu nog geen voorstel voor een aanpassing van de bestaande tariefdifferentiatie. Wij willen voorstellen om het onderzoek naar het differentiëren van het tarief op basis van de 'gebruiker' (de 'vervuiler') betaalt, te koppelen aan de resultaten van het nieuwe afvalinzamelsysteem. Dit is aan u voorgelegd in de raadsbrief van 3 oktober 2017 met kenmerk Z-2017/045833.

motie "groene leges"

Deze begroting bevat een reservering (stelpost) van € 0,3 miljoen voor de uitvoering van de motie "groene leges" zoals aanvaard bij de behandeling van de Kadernota 2018. Er komt een afzonderlijk voorstel over de uitvoering van deze motie.

Ontwikkeling woonlasten

Het deel van de lokale lasten dat voor de burger het meest herkenbaar is en jaarlijks terugkeert betreft de zogeheten woonlasten. Dit betreft de onroerende zaakbelasting (OZB), het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. De tariefvoorstellen bij deze begroting leiden samengevat tot het volgende woonlasten plaatje:

OZB	+ 2,75%
Rioolheffing	+ 2,75%
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	-/- 4,00%
Afvalstoffenheffing éénpersoonshuishouden	-/- 4,00%

Voor een meerpersoonshuishouden in een koopwoning met een gemiddelde woningwaarde stijgen de woonlasten met afgerond 0,3%, c.q. € 2,25. Dit is inclusief de verdere uitvoering van het door uw raad vastgestelde gemeentelijke rioleringsplan (GRP) en na verwerking van loon- en prijsstijgingen.

2 Programmplan

Leeswijzer

Algemeen

Deze begroting kent een indeling in 6 programma's: 1) Sociaal domein, 2) Onderwijs en ontplooiing, 3) Economie en duurzaamheid, 4) Openbare ruimte, 5) Ruimtelijke ontwikkeling en 6) Bestuur, bevolking en veiligheid. Deze indeling is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren en geldt als leidraad voor deze bestuursperiode. Ieder programma kent een beleidsinhoudelijke uitwerking en een financiële uitwerking. Het vervolg van deze leeswijzer geeft een nadere uitleg bij de opzet van deze programma's.

Na de programma's volgen de onderdelen "overhead" en "algemene dekkingsmiddelen". De programma's met deze twee onderdelen omvatten samen de totale gemeentelijke lasten en baten die de gemeenteraad autoriseert. Een recapitulatie staat opgenomen voorafgaand aan programma 1.

Na het overzicht algemene dekkingsmiddelen volgen wettelijk voorgeschreven paragrafen die thematisch inzicht geven in bepaalde onderwerpen, c.q. vanuit een bepaalde invalshoek een overzicht bieden. Concreet betreft dit lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en financiering.

Aan het slot van het boekwerk zijn diverse bijlagen opgenomen met achterliggende detailinformatie.

De opzet van het begrotingsboek is conform voorgaand jaar.

Inhoudelijke uitwerking

Algemeen deel per programma (missie en effectindicatoren)

Ieder programma begint met een beknopt geformuleerde missie 2014-2018, gevolgd door een overzicht van effectindicatoren met een aparte rubriek "beleidsindicatoren Depla". Deze laatste rubriek betreft met ingang van deze begroting landelijk voorgeschreven indicatoren. Bijlage I bevat hiervan een totaaloverzicht met toelichting.

In de tabellen met de effectindicatoren en kengetallen zijn niet altijd de meest recente cijfers ingevuld. Deze zijn niet beschikbaar, ofwel omdat ze niet gereed zijn, ofwel omdat er in dat jaar geen onderzoek is geweest. Als de reeks is beëindigd, staat dat in een noot onderaan de tabel.

Thema's

De programma's omvatten meerdere beleidsterreinen. Na het algemeen deel is de verdere inhoudelijke uitwerking gesplitst in verschillende thema's. Per thema komen aan de orde actuele beleidsontwikkelingen, actuele bestuurlijke actiepunten, bestaande actiepunten conform het College Uitvoeringsprogramma en kengetallen.

Verbonden partijen

Relevante verbonden partijen worden zowel per programma vermeld als in een aparte paragraaf.

Overige inhoudelijke informatie

Een overzicht van de geldende kaderstellende beleidsnota's is opgenomen in bijlage G. Bij de kengetallen en effectindicatoren wordt door een noot verwezen naar de bronvermelding in bijlage H. Bijlage F bevat een overzicht van de bestuurlijke planning (raads- en collegebesluiten; bestuurlijke afspraken). In bijlage J is een lijst van gehanteerde afkortingen opgenomen.

Financiële uitwerking

Na de beleidsinhoudelijke informatie volgt de financiële uitwerking. Dit geeft invulling aan het budgetrecht van de raad. De door de raad te autoriseren budgetten per programma op het niveau van lasten, baten en saldo zijn opgenomen in een totaaloverzicht dat voorafgaat aan de programmaformulieren. Een nadere specificatie met toelichting is opgenomen in een financieel overzicht per programma. Het overzicht per programma is opgebouwd uit taakvelden. Deze sluit aan bij het BBV-voorschrift, dat alle gemeenten in ieder geval een specificatie van lasten en baten naar gestandaardiseerde taakvelden "opleveren".

Naast de ramingen 2018, gesplitst naar lasten, baten en saldo staan de saldi vermeld voor 2017, alsmede voor het meerjarig perspectief 2019-2021. De saldi 2017 in dit overzicht zijn opgenomen conform het boekwerk programmabegroting 2017, zoals vastgesteld in de begrotingsraad van 9 november 2016.

Ten opzichte van de kolom 2017 bevatten de ramingen voor 2018 en verder in de voorliggende begroting mutaties als gevolg van de uitwerking van de daarna gepleegde bestuurlijke besluitvorming en de technische actualisering van begrotingsgrondslagen.

Het subtotaal per programma omvat de volle omvang van verwachte uitgaven en inkomsten en sluit aan op de door de raad te autoriseren budgetten. Daarna wordt zichtbaar gemaakt welke bedragen aan de reserves worden toegevoegd of onttrokken.

Onder het financieel overzicht staat een toelichting op de ontwikkeling van het programmasaldo van jaar op jaar. Daarbij zijn de volgende soorten mutaties te onderscheiden:

- Vrijval eenmalige middelen: Het vrijvallen van eenmalige middelen uit oude jaren;
- Nieuw beleid: mutaties voortvloeiend uit de kaderstellende bestuurlijke besluitvorming over bestedingsvoorstellen voor incidentele en structurele beleidsintensiveringen, alsmede over ombuigingen;
- Overige besluitvorming: mutaties voortvloeiend uit overige specifieke bestuurlijke besluitvorming. Denk daarbij aan aparte raadsvoorstellen en gemeentefondscirculaires;
- Nominaal & autonoom & neutrale verschuivingen (m.n. BBV/kostentoerekening): mutaties die voortvloeien uit de financieel-technische begrotingsuitgangspunten conform staand beleid, alsmede budgettair neutrale mutaties/verschuivingen zonder inhoudelijke consequenties. In de eerste plaats komen op de programma's hogere lasten door loon- en prijsontwikkeling tot uitdrukking en autonome ontwikkelingen. Op Algemene dekkingsmiddelen vervallen de hiervoor beschikbare stelposten nominaal en areaal. Eén en ander conform de besluitvorming bij de Kadernota 2018. Daarnaast zijn per 2017 nieuwe voorschriften ingevoerd voor de inrichting van de begroting (BBV). Dit is gepaard gegaan met een vereenvoudiging en harmonisatie van de systematiek van kostentoerekening. In de grote lijnen is dit ingevoerd bij de Programmabegroting 2017, maar met name via de gedetailleerde uitwerking in de afdelingsplannen heeft de nodige fine tuning plaatsgevonden. Dit betreft financieel-technische verschuivingen.

De begroting bevat veel overzichten waarin saldi en/of mutaties worden vermeld. Als regel geldt dan het volgende:

Positieve bedragen -> extra middelenbeslag = tekort/tekortverhoging

Negatieve bedragen -> minder middelenbeslag = overschot/tekortverlaging

Tot slot worden, voor zover van toepassing, specificaties gegeven van in de ramingen verwerkte subsidieverstrekingen en het verloop van de reserves en voorzieningen.

Door de Raad te autoriseren begrotingsbedragen

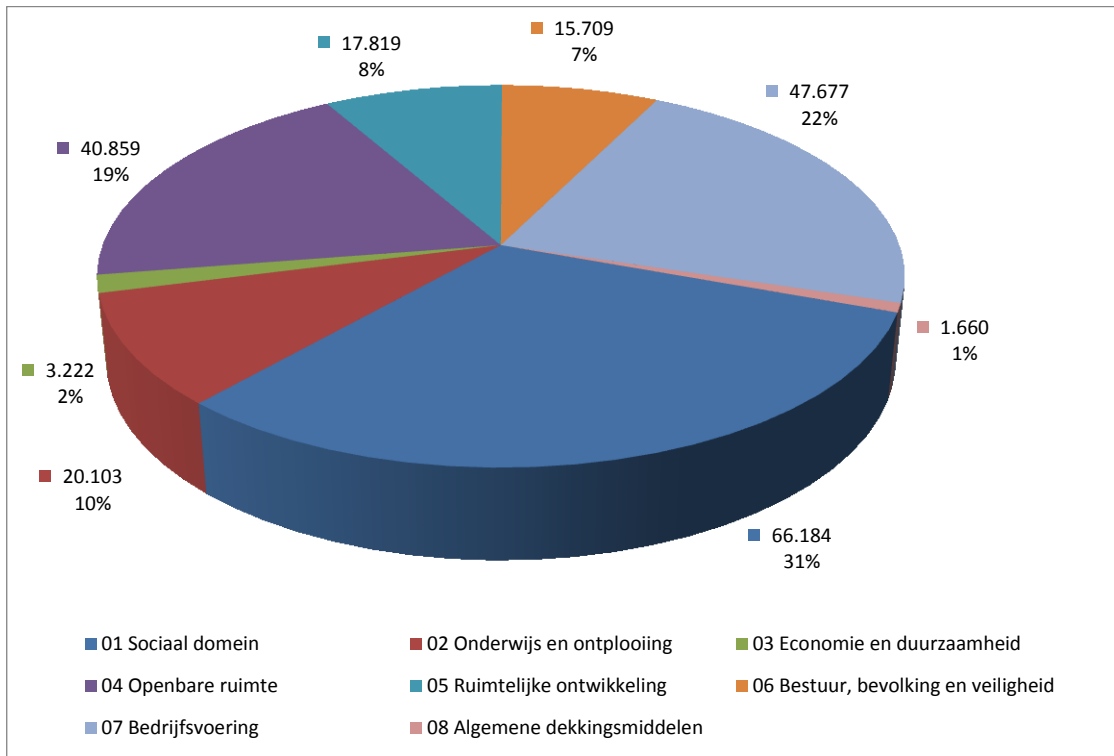
Overzicht baten en lasten			
x 1.000 euro			
Programma	2018		
	Lasten	Baten	Saldo
01 Sociaal domein	66.184	22.213	43.970
02 Onderwijs en ontplooiing	20.103	3.628	16.475
03 Economie en duurzaamheid	3.222	1.673	1.549
04 Openbare ruimte	40.859	25.245	15.614
05 Ruimtelijke ontwikkeling	17.819	22.018	-4.199
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	15.709	2.263	13.446
07 Bedrijfsvoering	47.677	21.064	26.613
08 Algemene dekkingsmiddelen	1.660	120.446	-118.786
Totaal lasten en baten	213.231	218.549	-5.318
Verrekening met reserves (- = onttrekking)			21.522
Geraamd resultaat			16.204
Waarvan eenmalige middelen *			-16.281
Structureel begrotingsaldo			-77

Meerjarige begroting 2017-2020				
x 1.000 euro				
Programma	Begroting			
	2018	2019	2020	2021
01 Sociaal domein	43.970	43.673	43.552	43.552
02 Onderwijs en ontplooiing	16.475	17.149	17.070	17.048
03 Economie en duurzaamheid	1.549	2.313	1.061	1.060
04 Openbare ruimte	15.614	13.277	13.379	11.491
05 Ruimtelijke ontwikkeling	-4.199	-9.656	1.486	1.452
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	13.446	12.940	12.535	12.535
07 Bedrijfsvoering	26.613	25.456	25.391	24.696
08 Algemene dekkingsmiddelen	-118.786	-117.572	-117.462	-116.445
Totaal lasten en baten	-5.318	-12.420	-2.989	-4.611
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	21.522	9.018	3.036	4.609
Geraamd resultaat	16.204	-3.402	47	-1
Waarvan eenmalige middelen *	-16.281	3.401	-50	0
Structureel begrotingsaldo	-77	-1	-3	-1

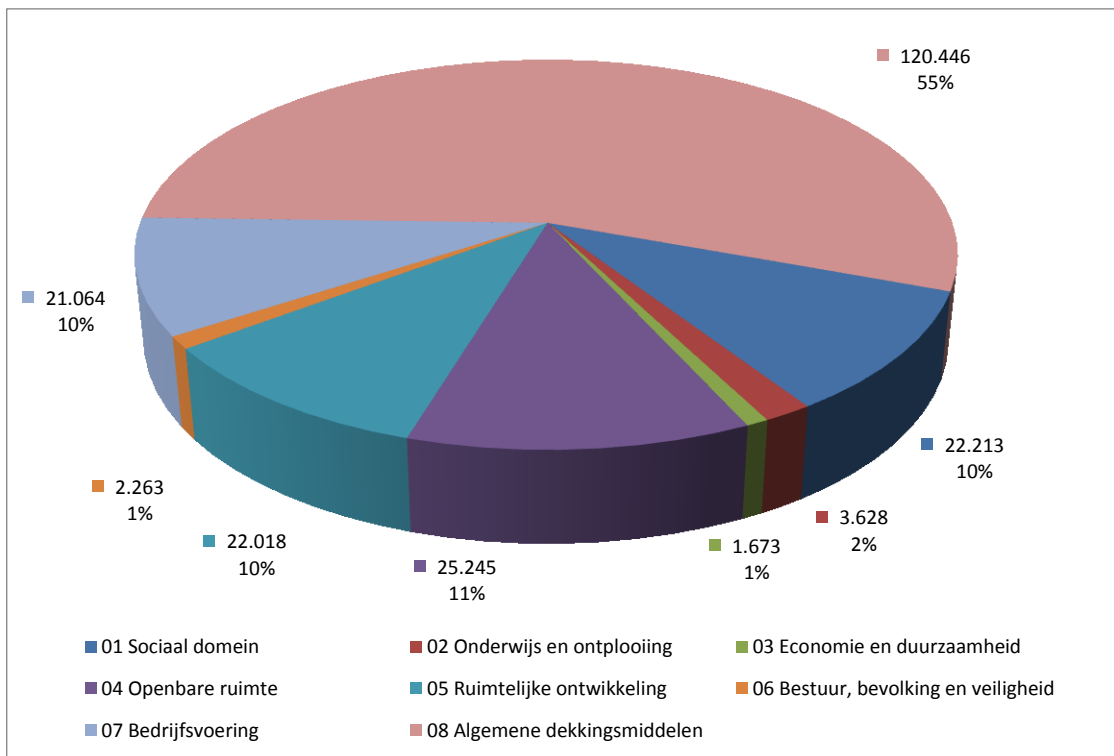
*In bijlage E staat een specificatie van de eenmalige middelen.

Begroting 2018 - lasten (bedragen x 1.000 euro)

Begroting 2018 - baten (bedragen x 1.000 euro)

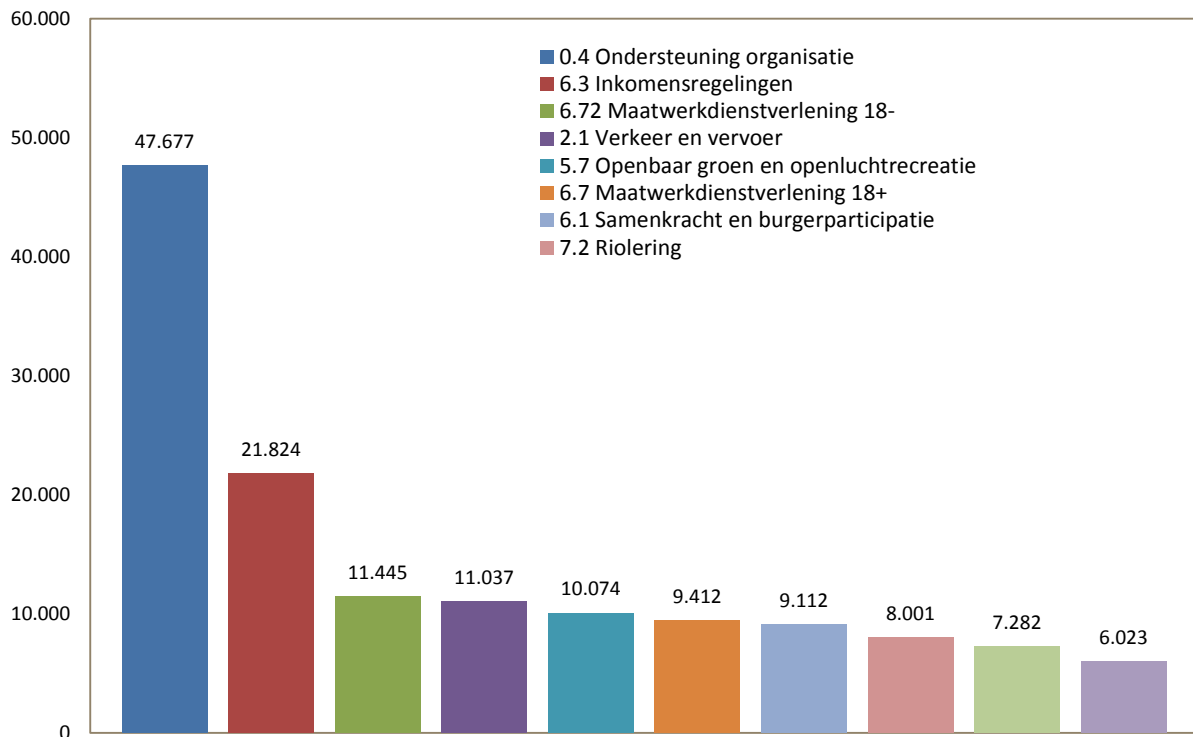
Overzicht van baten en lasten 2018 onderverdeeld naar taakvelden (x 1.000 euro)

	lasten	baten	saldo
01 Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9.112	544	8.568
6.2 Wijkteams	4.457	0	4.457
6.3 Inkomensregelingen	21.824	19.810	2.015
6.4 Begeleide participatie	1.759	0	1.759
6.5 Arbeidsparticipatie	1.661	155	1.506
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.039	57	1.982
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	9.412	1.540	7.872
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	11.445	0	11.445
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	333	108	225
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.303	0	1.303
7.1 Volksgezondheid	2.838	0	2.838
02 Onderwijs en ontplooiing			
4.1 Openbaar basisonderwijs	119	0	119
4.2 Onderwijshuisvesting	4.540	1.199	3.341
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	3.371	580	2.791
5.1 Sportbeleid en activering	3.899	0	3.899
5.2 Sportaccommodaties	1.142	1.849	-707
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.733	0	3.733
5.4 Musea	1.158	0	1.158
5.5 Cultureel erfgoed	132	0	132
5.6 Media	2.010	0	2.010
03 Economie en duurzaamheid			
3.1 Economische ontwikkeling	668	35	633
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	316	508	-193
3.4 Economische promotie	2.238	1.130	1.108
04 Openbare ruimte			
2.1 Verkeer en vervoer	11.037	1.274	9.763
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	10.074	327	9.747
7.2 Riolering	8.001	9.030	-1.029
7.3 Afval	7.282	10.326	-3.044
7.4 Milieubeheer	930	142	788
7.5 Begraafplaatsen	3.535	4.146	-611
05 Ruimtelijke ontwikkeling			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	6.023	4.793	1.230
0.63 Parkeerbelasting	160	2.085	-1.925
2.2 Parkeren	544	258	285
2.5 Openbaar vervoer	71	0	71
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	254	276	-22
8.1 Ruimtelijke ordening	3.119	651	2.469
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.913	12.289	-7.376
8.3 Wonen en bouwen	2.735	1.667	1.069

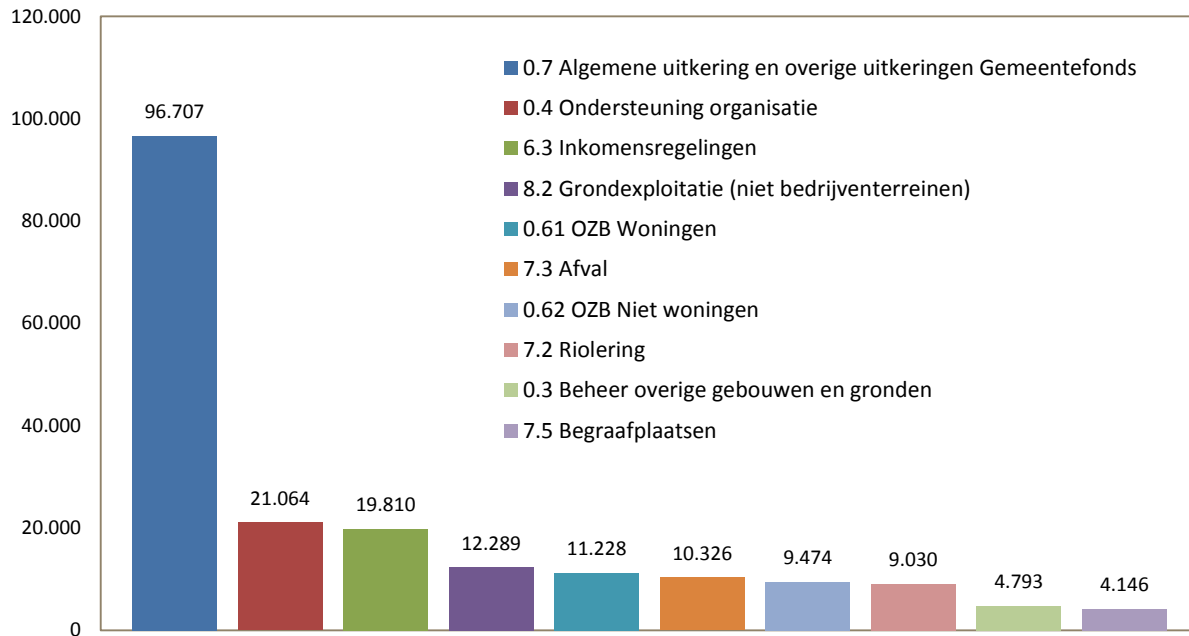
	lasten	baten	saldo
06 Bestuur, bevolking en veiligheid			
0.1 Bestuur	2.963	0	2.963
0.2 Burgerzaken	2.776	2.016	760
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.544	0	5.544
1.2 Openbare orde en veiligheid	4.426	247	4.180
07 Bedrijfsvoering			
0.4 Ondersteuning organisatie	47.677	21.064	26.613
producten excl. alg. dekkingsmiddelen	211.572	98.103	113.468
08 Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 Treasury	-1.277	2.305	-3.581
0.61 OZB Woningen	967	11.228	-10.262
0.62 OZB Niet woningen	273	9.474	-9.201
0.64 Belastingen overig	43	233	-189
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefond	0	96.707	-96.707
0.8 Overige batens en lasten	1.654	500	1.154
totaal begroting	213.231	218.549	-5.318
Verrekening met reserves (- = onttrekking)			21.522
saldo (minusbedrag = begr.overschot)			16.204
waarvan eenmalig			-16.281
waarvan structureel			-77

Top tien lasten taakvelden(x 1.000 euro)

Top tien baten taakvelden (x 1.000 euro)

2.1 Sociaal domein

Missie 2014 – 2018

De gemeente Amstelveen wil dat inwoners mee kunnen doen in de samenleving. Eigen verantwoordelijkheid en een sterke sociale infrastructuur zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Zelf de regie voeren over het eigen leven en op een goede manier zelfstandig blijven wonen zijn hierbij leidend. Het voorkomen van het verlies van zelfstandigheid is een uitgangspunt. Het veilig en gezond opgroeien van jeugd is een ander belangrijk uitgangspunt. Onderlinge hulp ontstaat spontaan maar de gemeente kan randvoorwaarden scheppen waarin dat gemakkelijker gebeurt. Wanneer informele hulp en ondersteuning niet voldoende aanwezig zijn, zal de gemeente algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen. Uitgangspunt hierbij is dat inwoners, waaronder gezinnen, zo mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Waar nodig zet de gemeente direct specialistische ondersteuning in. Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van betaalde arbeid, afgestemd op hun arbeidsmogelijkheden, worden door de gemeente begeleid. De gemeente verleent inkomensondersteuning aan inwoners waar nodig en vraagt daarvoor waar mogelijk een tegenprestatie.

Het gemeentebestuur onderkent de kracht in de samenleving en de eigen verantwoordelijkheden die mensen willen en kunnen nemen. Het bestuur verbindt en inspireert, beloont eigen initiatief en geeft tijdig ruimte voor inbreng in gemeentelijke plannen.

Effectindicatoren

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
% inwoners in de buurt dat elkaar nauwelijks kent	2	35%	32%			30%
% ouderen (65+) dat ten minste redelijk voldoet aan Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)	2	52%	62%			57%
% Mantelzorgers dat aangeeft zich overbelast te voelen	2		20%			19%
Door de ondersteuning heb ik een betere kwaliteit van leven (% eens)	23			74%	76%	74%
Door de ondersteuning kan ik mij beter redden (% eens)	23			75%	80%	75%
Gemiddeld aantal inkomensvoorzieningen	1	876	964	980		-2,5% per jaar***
Alcoholgebruik jongeren, % jongeren dat recent (=afgelopen 4 weken) gedronken heeft	5					
-klas 2 VO		10%			3%	8%
-klas 4 VO		53%			26%	48%
Ervaren gezondheid door jongeren als (heel) goed	4	85%		84%		87%
Besluiten Jeugdwet**	1		1.879	2.772		
Cliënten Jeugdwet met residentiële hulp**	1		75	155		

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
Beleidsindicatoren Depla						
Cliënten met maatwerk-arrangement per 10.000 inwoners	7	-				
Personen met bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners 18 jr. eo	7		19,0	19,4		
Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inw. 15-64 jr	7		14,5	16,3		
%Kinderen in armoede	7	2,93%	3,12%			
%Jeugdwerkloosheid	7	0,43%	0,55%			
%Jongeren met jeugdhulp (van totaal jongeren tot 18 jaar)	7		8,8%	6,2%		
%Jongeren met jeugdbescherming (van totaal jongeren tot 18 jaar)	7		0,4%	0,3%		

*Eerstvolgende meting wordt 2017 gepubliceerd;

**Getallen geven een indicatie. ICT systeem is nog in ontwikkeling.

***Bij gelijkblijvende omstandigheden

Thema 2.1.1 Zorg en welzijn

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Amstelveen wil dat inwoners naar eigen mogelijkheden mee kunnen doen in de samenleving. Het uitgangspunt is dat inwoners de regie behouden over het eigen leven en zelfstandig kunnen wonen. Eigen verantwoordelijkheid en ondersteuning vanuit het sociale netwerk staan hierbij centraal. Door sociale samenhang te stimuleren wordt de informele ondersteuning vanuit het sociale netwerk vergroot. Als inwoners met beperkingen ondanks informele ondersteuning niet in staat zijn mee te doen, wordt gezocht naar een oplossing op maat, zodat deze inwoners zo (snel) mogelijk weer op eigen kracht verder kunnen. Deze ondersteuning wordt zo veel mogelijk dichtbij de eigen woon- en leefomgeving georganiseerd. Inwoners die niet in staat zijn zich te handhaven in de samenleving worden opgevangen in een veilige omgeving. Hierbij wordt zoveel mogelijk ingezet op het (helpen) herstellen van de zelfregie en zelfstandig wonen.

Actuele beleidsontwikkelingen

Nieuwe Wmo-nota

In 2018 zal opnieuw een Wmo-nota worden opgesteld. Dit vloeit rechtstreeks voort uit de wettelijke verplichting om vierjaarlijks het Wmo-beleid te actualiseren. Bij het opstellen van deze nota worden de ervaringen en de evaluaties van de afgelopen jaren betrokken. Daarnaast wordt opnieuw bekeken welke ondersteuning in Amstelveen van belang is, gegeven de landelijke en lokale ontwikkelingen in zorg en welzijn. Waar dit voor de nota 2015-2018 wegens de korte tijd voor de beleidsvoorbereiding niet mogelijk was, is het de bedoeling de nieuwe Wmo-nota met bredere participatie onder de Amstelveense bevolking op te stellen.

Woonservicezones

De verantwoordelijkheid van de gemeente voor inwoners met een zwaardere zorgvraag is de afgelopen jaren mede ingevuld door de inrichting van de woonservicezones. In samenwerking met zorg- en welzijnspartijen wordt dit ingevuld.

Toegankelijkheid

Amstelveen vindt het belangrijk dat zij werkt aan een toegankelijke stad. Daarom is de gemeente sinds 2017 onder meer aangesloten bij Ongehinderd (www.ongehinderd.nl). Daarnaast heeft Amstelveen een specifiek beleid vastgesteld om een bijdrage te leveren als eigenaren appartementencomplexen toegankelijk willen maken.

In 2018 onderzoeken we of we binnen de gemeente nog meer moeten doen zodat openbare gebouwen voldoende en passend toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Lokaal gezondheidsbeleid

Eind 2018 wordt het lokale gezondheidsbeleid geïntegreerd in het nieuwe Wmo-beleid (integraal onderdeel van de Wmo-nota 2019-2022).

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Vorbereiding nieuwe Wmo-nota (2019-2022).	Raad	2 ^e helft
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	
2. Terugdringen van overheadkosten bij uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen voorzieningen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Hiermee is rekening gehouden in de minimale en maximale tarieven en bij het tarief voor het inzetten van zzp'ers.	Uitvoering	
3. Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Uitvoering voortzetten.	Uitvoering	
4. Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• De implementatie van de aanbevelingen uit de evaluatie van de sociale teams verder uitwerken.	Uitvoering	
5. Stimuleren van vrijwilligerswerk en ondersteunen van mantelzorgers. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Verder verbeteren ondersteuning informele zorg.• Realiseren van een kleinschalige logeervoorziening (respitzorg) in Amstelveen Zuid, als onderdeel van woningbouw voor ouderen.	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Toegekende rolstoelen	1	230	252	193	155
Toegekende woningaanpassingen	1	275	281	219	235
Ritten collectief vervoer	1	71.437	71.401	76.048	78.455
Toekenningen overig individueel vervoer	1	127	137	119	117
Cliënten hulp bij huishouden (gemiddeld)	1	1.990	1.796	1.632	1.604
Verleende zorguren Hbh hele jaar	1	253.212	228.011	208.920	180.856*
Klanten individuele begeleiding	1			412	441
Klanten dagstructurering	1			238	249
Inwoners 75 jaar en ouder	1	8.185	8.217	8.387	8.401
% Mantelzorgers (%bevolking 18 jaar en ouder) volgens landelijke definitie	2	8%		9%	
% Vrijwilligers (%bevolking 18 jaar en ouder)	2	27%		22%	

*Excl.PGB

Thema 2.1.2 Werk en inkomen

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Zo veel mogelijk zelfredzame burgers die zich vrij kunnen ontplooiën en actief deel nemen aan het maatschappelijk verkeer.

Actuele beleidsontwikkelingen

Werkplein AA

Het Werkplein is herkenbaar en vindbaar voor de inwoners van Amstelveen. De methodiek die wordt gehanteerd, is erop gericht om met de inwoners samen te zoeken naar de ondersteuning die nodig is om te kunnen participeren. De resultaten qua bereikbaarheid, preventie, handhaving en uitstroom zijn behaald en vergeleken met landelijke cijfers scoren we beter dan het landelijk gemiddelde. Ook uit het cliëntervaringsonderzoek kwam een positief beeld naar voren over de dienstverlening aan onze inwoners.

Het beroep op bijstandsverlening vanuit de Participatiewet is enige jaren toegenomen. Dit betreft een landelijke trend die ook gevolgen heeft voor het aantal uitkeringsgerechtigden in Amstelveen. Ten opzichte van 2014 zijn de maatschappelijke omstandigheden en die van de wet- en regelgeving gewijzigd. Deze wijzigingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende punten: toename van de beroepsbevolking, - toename van het aantal statushouders, - verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd, - de instroom vanuit WW, - flexibele contracten waardoor inwoners sneller terugkomen en een beroep op bijstand doen.

In het collegeprogramma "Ruimte voor Amstelveen 2014 - 2018" is een doelstelling geformuleerd om een bestandsreductie van 2,5% per jaar te realiseren bij gelijkblijvende omstandigheden. Gezien de behaalde resultaten van uitstroom, preventie en handhaving ligt het in de lijn van de verwachtingen dat hiermee deze doelstelling is behaald. Op dit moment is het nog te vroeg om te spreken van een trend maar er is wel sprake van een lichte daling van het bestand.

Om in te spelen op de nieuwe ontwikkelingen op de arbeidsmarkt heeft het Werkplein het afgelopen jaar diverse nieuwe producten ontwikkeld, zoals digivaardigheidstrainingen, maatschappelijk werk op het Werkplein en samenwerking in het sollicitatieproces met Stichting De Broekriem. Het jaar 2018 staat in het teken van het voortzetten van de dienstverlening met maar één doel: een goede ondersteuning bieden aan onze inwoners bij het vinden van werk.

AM match

Kandidaten met een verdien capaciteit tussen de 40 en 70% van het wettelijk minimumloon worden aangemeld bij AM Match. Op dit moment wordt volop gewerkt om de aanpak voor deze doelgroep succesvol te laten verlopen. Het eerste jaar van AM Match, dat liep van juli 2016 tot juli 2017, is een

leerjaar geweest. De dienstverlening van AM match is in 2017 geëvalueerd en de constatering en aanbevelingen staan in 2018 verder centraal bij de aansturing van AM match.

Ten aanzien van de oude taken uit de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) worden verder geen wijzigingen doorgevoerd. Dit betekent dat de WSW de komende jaren verder wordt afgebouwd, doordat met de komst van de Participatiewet de toegang tot de WSW is afgesloten.

Sluitende aanpak voor alle jongeren tot 27 jaar

In het beleid is als uitgangspunt opgenomen dat iedereen naar vermogen moet kunnen participeren. Dit geldt ook voor de categorie 'jongeren tot 27 jaar'. Onderdeel van de sluitende aanpak voor jongeren betreft hulp bij het vinden van werk als de jongeren nog op school zitten. Dit is effectiever en kostenefficiënter dan ondersteuning achteraf. Dit geldt ook voor jongeren met een arbeidsbeperking. Hiervoor wordt intensief samengewerkt met het Regionale Meld en Coördinatiepunt (RMC), leerplicht, onderwijs (praktijk- en vso scholen) en de afdelingen binnen het sociaal domein. Ondanks de inzet op deze (kwetsbare) jongeren blijkt in de praktijk dat er toch nog jongeren niet worden bereikt en thuiszitten zonder werk, zonder voldoende en gekwalificeerde opleiding en zonder dat ze bekend zijn bij instanties als UWV, de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente, RMC of ROC. Het opgestelde plan wordt in 2018 verder uitgevoerd. Uitgangspunt hierbij is: iedere jongere thuis op de bank is er één teveel. Met het RMC worden goede resultaten geboekt waardoor het aantal jongeren dat thuis zit beperkt is.

Social Return On Investment (SROI)

Met SROI wil de gemeente Amstelveen bereiken dat er bindende contractafspraken worden gemaakt met leveranciers om kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt (met bijvoorbeeld een bijstandsuitkering) aan het werk te helpen. Het beleid voor SROI wordt op dit moment vanuit het Werkplein opnieuw vormgegeven om de juiste match te realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit / uitvoering	Planning
De uitvoering van het actieprogramma uit 'Meer meedoen' Beleidsplan Participatiewet 2015-2018.	Uitvoering	
De uitvoering van de sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar richting onderwijs en arbeidsmarkt.	Uitvoering	
De uitvoering van de plannen rond SROI.	Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit / uitvoering	Planning
1. In beginsel tijdelijk ondersteunen van mensen op zoek naar betaald werk via een persoonsgerichte benadering Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Continueren van de ondersteuning op het Werkplein van alle inwoners met een vraag naar werk.• Werkzoekenden met een verdien capaciteit tot 70% van het wettelijk minimumloon worden mede ondersteund door AM match.• Voorbereiding nieuwe nota Participatiewet 2019-2022.	Uitvoering Uitvoering Raad	 2 ^e helft
2. Inzetten op extra uitstroom uit de bijstandsuitkering van 2,5% per jaar, bij gelijkblijvende omstandigheden. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Brede ondersteuning op het werkplein.• Waar mogelijk wordt werk aangeboden wanneer inwoners zich melden voor een uitkering (preventie).• Inzet van alle instrumenten van de participatiewet	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
afgesteld op de mogelijkheden van de klant en de vraag van de werkgever.		
3. Uitvoeren van de verplichte tegenprestatie bij ontvangst van een bijstandsuitkering, onder voorwaarden ook in de vorm van mantelzorg. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> De uitvoering van deze tegenprestatie is opgenomen in de reguliere werkwijze. 	Uitvoering	
4. Creëren van een vangnet via een passend armoedebelief en vroegtijdige schuldhulpverlening voor mensen die niet zelfstandig uit hun financiële problemen kunnen komen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering van de actiepunten uit de beleidsnota schuldhulpverlening. 	Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit / uitvoering	Planning
5. Goed samenwerken met en ondersteunen van maatschappelijke voorzieningen voor bewoners in de knel zoals de Voedselbank. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> Uitvoering voortzetten 	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Gemiddeld aantal inwoners met een bijstandsuitkering	1	831	881	962	980
Gemiddeld aantal inwoners met een WSW-dienstverband	1	120	113	107	100
Inwoners met een WW-uitkering	8	1.799	1.767	1.686	1.735
Toekenningen bijzondere bijstand en minimaregelingen	1	2.778	5.920*	3.987	3.802
Gemiddeld aantal trajecten schuldhulpverlening	1	448	493	467	505
Houders Amstelveenpas	1	2.129	2.245	2.118	2.059
Beroepsbevolking	7	38.100	44.000	45.000	45.000

* Deze stijging wordt mede veroorzaakt doordat er alleen in 2014 extra voorzieningen werden aangeboden (het zogenoemde kindpakket en de koopkracht tegemoetkoming voor minima).

Thema 2.1.3 Jeugd

Wat willen we bereiken 2014-2018?

De gemeente wil dat ieder kind veilig en gezond kan opgroeien in een gezinssituatie. Ouders zijn altijd de eerstverantwoordelijken voor de opvoeding van hun kinderen. Zij delen deze taak met medeopvoeders als groepsleiders en leerkrachten en hun eigen sociale netwerk. Opvoedsteun aan ouders is altijd gericht op het vergroten van hun probleemoplossend vermogen. Zorgen om kinderen manifesteren zich in het eigen gezin, op school of in de buurt. Oplossingen, integrale ondersteuning en hulp moeten daarom zo dicht mogelijk bij de natuurlijke woon- en leefomgeving worden georganiseerd en aansluiten op de eigen gezinscontext. Ouders blijven zelf verantwoordelijk,

professionals schuiven aan. Alleen in situaties waar er veiligheidsrisico's voor het kind aanwezig zijn, worden verantwoordelijkheden (deels) overgenomen.

Actuele beleidsontwikkelingen

In 2018 willen we de ingezette lijn naar meer preventie verder vormgeven (zie uitvoeringsagenda preventief jeugdbeleid). Gemeentelijke jeugdhulpverleners worden ingezet op de scholen zodat zorgsignalen en problematiek direct aangepakt kunnen worden. Op deze wijze wordt laagdrempelige jeugdhulp dichtbij het kind georganiseerd. Daarnaast zal de jeugdhulp gebiedsgericht worden georganiseerd door te werken met een team Amstelveen Noord en een team Amstelveen Zuid. Met een aantal vaste medewerkers per gebied wordt een betere samenwerking met de netwerkpartners in de wijken beoogd.

Nieuw is de inzet van gezinscoaches. Deze worden ingezet in situaties waar al veel problemen zijn en waar problematiek van generatie op generatie overgaat. Met preventieve inzet wordt zwaardere hulpinzet voorkomen en wordt beoogd een toekomstperspectief voor de lange termijn te bieden. Het is de verwachting dat de inzet van meer preventie over een aantal jaren tot een daling van de kosten van de gespecialiseerde jeugdhulp gaat leiden.

Samen met onder andere onderwijs en kinderopvang wordt voor schooljaar 2018-2019 invulling gegeven aan preventiethema's en activiteiten. Om meer maatwerk te bieden, is daarbij ook aandacht voor opvoedondersteuning voor een specifieke groep ouders: informatie en training voor ouders van kinderen in kinderopvanggroepen met een aanbod VVE en Peuterarrangementen.

Vanaf 2018 wordt gewerkt volgens de nieuwe regionale inkoopstrategie wat een grote verandering in werkwijze met zich meebrengt. Er wordt gewerkt met perspectiefplannen, waarin met het gezin een integrale analyse van de problematiek wordt gemaakt. Bestaande producten vervallen en worden vervangen door een hulptraject waarin alle hulp moet plaatsvinden. Doel is om stapeling van zorg te voorkomen en tot kwaliteitsverbetering te komen. Het behalen van de vooraf bepaalde resultaten staat centraal. Het werken met vaste tarieven moet tevens bijdragen aan administratieve lastenverlichting.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Uitvoering geven aan uitvoeringsagenda preventief jeugdbeleid, waaronder jeugdhulpverlening op scholen, inzet gezinscoaches en samenwerking met onderwijs en VVE/kinderopvang.	Uitvoering	
Invoeren van nieuwe werkwijze n.a.v. de regionale inkoopstrategie 2018.	Uitvoering	
Opstellen beleidsplan jeugdhulp 2019-2022.	Raad	2 ^e helft
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Effectief uitvoeren van de door het Rijk aan de gemeente overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp, zorg en ondersteuning en begeleiding naar werk. Actiepunten 2018:		
<ul style="list-style-type: none">• Versterking vroegsignalering, o.a. door inzet van gemeentelijk jeugdhulpverleners op scholen.• Invoering gebiedsgericht werken door team jeugd.• Uitvoering geven aan de nieuwe werkwijze jeugdhulp, waar integraliteit van hulp en het behalen van	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/ raadsbesluit /uitvoering	Planning
resultaten door aanbieders centraal staan. <ul style="list-style-type: none"> Actief betrekken en ondersteunen van huisartsen bij de nieuwe werkwijze. Monitoren van resultaten van ingezette jeugdhulp, m.n. van hoog specialistische jeugdhulp. Herijking schoolmaatschappelijk werk Voortgezet onderwijs. Uitvoering geven aan het Meerjarenplan MULTI signaal, de regionale verwijzindex risicjongeren. 	Uitvoering Uitvoering College Uitvoering	2 ^e helft
2. Terugdringen van overheadkosten bij de uitvoering van de overgedragen taken zodat minimaal 80% van het budget naar uitvoering gaat en tegengaan van overlap tussen voorzieningen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> Invoeren van de nieuwe regionale inkoopstrategie, o.a. op het gebied van bedrijfsvoering en ICT. Vereenvoudiging en standaardisatie van administratieve processen, zowel bij gemeente als aanbieders. 	Uitvoering Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/ raadsbesluit /uitvoering	Planning
3. Strakke gemeentelijke regie op de toegang tot zorg en ondersteuning. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> Regievoering en beoordeling resultaten van jeugdhulptrajecten. Intensivering samenwerking tussen gemeentelijke jeugdhulpverleners, huisartsen en onderwijs, gericht op een snelle en effectieve toegang voor inwoners. 	Uitvoering Uitvoering	
4. Ondersteuning bieden op basis van de behoefte van de hulpvrager en maatwerk bij hulpverlening aan gezinnen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> Invoering van de nieuwe werkwijze, behorend bij de regionale inkoopstrategie. Deze strategie is bij uitstek gericht op het bieden van maatwerk en het behalen van resultaten, waaronder het werken met een integrale probleemanalyse (perspectiefplan). Invoering van opvoedondersteuning, specifiek gericht op ouders van kinderen in kinderopvanggroepen met een aanbod VVE en Peuterarrangementen, bestaande uit informatie en training voor ouders. 	Uitvoering Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Inwoners 0 t/m 3 jaar	1	3.817	3.886	4.058	4.150
Inwoners 4 t/m 17 jaar	1	12.990	13.173	13.557	13.977
Cliënten jeugdhulp*				1.463	1.993
Gezinnen bij jeugdbescherming en jeugdreclassering*	1			134	120

*Getallen geven een indicatie. ICT systeem is nog in ontwikkeling

Thema 2.1.4 Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Algemeen: inwoners en andere partijen zijn tijdig en helder geïnformeerd over gemeentelijke plannen, projecten en besluitvorming.

Specifiek: Meer inbreng van inwoners en maatschappelijke organisaties in gemeentelijke plannen en meer kansen voor initiatieven uit de samenleving.

Actuele beleidsontwikkelingen

De eind 2016 door de gemeenteraad vastgestelde beleidsnotitie "Mensen Maken Amstelveen" vormt ook voor 2018 de leidraad voor het verder ontwikkelen van instrumenten die leiden tot een vergroting van de betrokkenheid van gemeente bij de samenleving en van de samenleving bij de gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-raadsbesluit /uitvoering	Planning
Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Uitvoering Mensen Maken Amstelveen voortzetten.• Inbreng bewonersinitiatieven verhogen door Mensen Maken Amstelveen.	Uitvoering uitvoering	

Financiën

x 1.000 euro							
01 Sociaal domein	2017 Saldo	Lasten	2018 Baten	Saldo	2019 Saldo	2020 Saldo	2021 Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9.516	9.112	544	8.568	8.433	8.367	8.367
6.2 Wijkteams	3.609	4.457	0	4.457	4.457	4.313	4.313
6.3 Inkomensregelingen	4.296	21.824	19.810	2.015	2.095	2.183	2.183
6.4 Begeleide participatie	2.378	1.759	0	1.759	1.614	1.614	1.614
6.5 Arbeidsparticipatie	1.110	1.661	155	1.506	1.477	1.479	1.479
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.779	2.039	57	1.982	1.913	1.913	1.913
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	8.862	9.412	1.540	7.872	7.872	7.872	7.872
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	7.253	11.445	0	11.445	11.445	11.445	11.445
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	371	333	108	225	225	225	225
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.054	1.303	0	1.303	1.303	1.303	1.303
7.1 Volksgezondheid	2.726	2.838	0	2.838	2.838	2.838	2.838
Totaal lasten en baten	43.953	66.184	22.213	43.970	43.673	43.552	43.552
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	43.953	66.184	22.213	43.970	43.673	43.552	43.552

Ontwikkeling begrotingssaldo programma 1

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo voorgaand jaar	43.953	43.970	43.673	43.552
Vrijval eenmalig toegekende middelen 2017	-100			
Structureel nieuw beleid (gezinscoaches en jeugdhulpverl.)	522			
Bestedingsvoorstellen eenm. middelen *	170	-105	-65	
Ombuigingen (restant taakstellingen welzijn en inkoop)	-387			
Aanpassing budgetten sociaal domein cf. circulaires BZK:				
- mutatie budget 3D (m.n. startstreepakkoord Rijk/VNG)	-917	-150	-50	
- armoedebeleid	311	-15		
- wijziging bekostiging WSW All Match	-459			
- asielinstroom	-500			
- overige mutaties (GIDS, studietoelage, taaleis, lijfrenteopbouw, uitv.k. participatiewet)	50	21	2	
Nominaal & autonoom & neutrale versch. (m.n. BBV/kostentoer.)	1.327	-48	-8	
Begrotingssaldo huidig jaar	43.970	43.673	43.552	43.552

* mensen maken Amstelveen, burgerparticipatie, passend onderwijs, vrouwenemancipatie.

Voorzieningen

x 1.000 euro	2017				2018	2019	2020
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Dubieuze debiteuren sociale dienst	1.722	0	0	1.722	1.722	1.722	1.722
01 Sociaal domein	1.722	0	0	1.722	1.722	1.722	1.722

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland		
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ) voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2 van de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) en een goede uitvoering van de daarin genoemde taken. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvies aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.		
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 2.927.000.		
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland				
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	82	807	789	581	586

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie				
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.				
Financieel belang	Ten aanzien van de sociale werkvoorziening: elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal voltijd-equivalenten dat per 31 december van het desbetreffende jaar bij het werkvoorzieningsschap wordt ingenomen door uit die gemeente afkomstige werknemers. Ten aanzien van de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw: elke gemeente betaalt naar afname. Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2018.				

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	515	7.165	7.539	1.508	1.949

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Doelstelling	Doel is meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien. Het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, met als doel: de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen en meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien; e. zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.				
Financieel belang	De bijdrage voor 2018 wordt geraamd op € 79.000.				

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000*	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	-	-	-	-	-

* de begroting 2018 is de eerste begroting van deze gemeenschappelijk regeling

Subsidies

Met ingang van 2018 zijn de structurele begrotingskaders gebaseerd op de beschikbare ervaringsgegevens en actuele prognoses, waarmee het programma sociaal domein integraal is

ingebod in de totale begroting, net als alle andere programma's. Bepalend voor de (subsidie) budgetten per onderdeel zijn voortaan de reëel geraamde kosten van het vastgestelde Amstelveense beleid.

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	31	30
Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	105	356
Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	90	90
Stichting Brentano Amstelveen	Ondersteuningsaanbod woonservicezones t.b.v.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	89	83
Stichting Vita Welzijn en Advies	Inzet WWZ-wijkteams in wijken.	Bevorderen ondersteuning en participatie kwetsbare burgers.	21	20
Stichting Vita Welzijn en Advies	Maaltijdenfonds.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	27	20
Stichting Sociaal Steunpunt Amstelveen	Ondersteuning vrijwilligers organisatie.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	10	11
Stichting Alzheimer Nederland	Alzheimercafé.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen en hun mantelzorgers ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	2	2
Overleg Lichamelijk Gehandicapten Amstelland/ OLGA	Ondersteuning overleg lichamelijk gehandicapten (OLGA).	Ondersteuning belangenbehartiging en maatschappelijke participatie gehandicapten.	14	0
Stichting Belklus	Vrijwilligers klussen bij ouderen.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen ten einde de maatschappelijke deelname te	17	20

Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			2017	2018
		vergroten.		
Stichting Kledingbank Amstelland	Kledingproject voor Amstelveense Minima, vluchtelingen en houders van de stadspas Amsterdam.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van minima, vluchtelingen en houders van de (Geen suggesties).	13	13
Roads	Maatjesproject: koppeling van burgers met GGZ problematiek aan burgers die hen sociaal maatschappelijk ondersteunen.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen van burgers met psychosociale problematiek ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen.	42	41
Voedselbank Amstelveen	Ondersteuning minima d.m.v. voedselpakketten.	Ondersteunen minima	15	15
Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en bevorderen participatie.	255	260
Mantelzorgsteunpunt (Osira-Amstelring)	Ondersteuning mantelzorgers.	Ondersteuning van mantelzorgers: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	156	184
Stichting Vita Welzijn en Advies, Zonnehuisgroep Amstelland	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor inwoners met lichte beperkingen.	160	153
inloopinitiatieven voor kankerpatiënten in Villa Randwijck en Alleman	Coördinatie en ontmoetingsactiviteiten.	Ondersteuning kankerpatiënten en hun naasten door ervaringsdeskundigen.	6	6
Carafit, De Schakel Vrijtijdsvereniging, Stichting De Regenboog, Stichting De Vrijbouter, Stichting Paardrijden	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	26	30

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages.	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd.	40	42
AanZ-Amstelveen	Cöördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang, infrastructuur, verbeteren en behoud van de woon- en leefomgeving in de Amstelveense wijken.	1.808	1.224*
Diverse bewonersinitiatief groepen	Cöördinatie van activiteiten.	Bevorderen sociale samenhang.	282	284
Stichting Dorpshuis Nes a/d Amstel	Diverse activiteiten gericht op maatschappelijke participatie bewoners Nes aan de Amstel.	Bevorderen sociale infrastructuur Nes aan de Amstel.	2	14
Amstelveense aanvrager o.b.v. subsidieregeling Fonds Doen	Projectmatige activiteit voor en door jongeren, begeleid door een ondersteuningsorganisatie.	Stimuleren initiatieven van jongeren.	28	0
St. Brijder, GGD	Voorlichting op onder meer scholen.	Preventie alcohol- en drugsgebruik.	43	33
Stichting Kinderland/ Stichting Ons Vakantiekamp	Vakantiekamp voor Amstelveense kinderen.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd in de zomervakantie.	26	27
Amstelveense scoutingverenigingen o.b.v. de subsidieregeling Scouting	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Amstelveense jeugdleden.	Vrijetijdsaanbod voor de jeugd.	162	155
Stichting Humanitas	Getrainde vrijwilligers bieden steun en praktische hulp aan ouders van Amstelveense gezinnen met tenminste één kind jonger dan 6 jaar met het opvoedingsondersteuningsprogramma Homestart.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	59	67
Sezo	Opvoedspreekuren.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	30	43
Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling	Hulpverlening huiselijk geweld en uitvoering zorg wet tijdelijk huisverbod	Voorkomen (verdere) escalatie huiselijk geweld, opvang slachtoffers	199	0**
Totaal programma 1			3.758	3.223

* De huren voor de wijkcentra worden intern verrekend en niet als subsidie verstrekt. Daarnaast zijn de huren van de wijkcentra verlaagd als gevolg van een verlaging van onderhoudskosten en, in een deel van de gevallen, lagere rentekosten.

** Er wordt geen subsidie verstrekt voor Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling. De daadwerkelijk gemaakte kosten worden in rekening gebracht bij de gemeente.

2.2 Onderwijs en ontplooiing

Missie 2014 – 2018

Goede scholen, een rijk en gevarieerd aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden en culturele en recreatieve voorzieningen maken Amstelveen tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente. Goed onderwijs is de sleutel tot ontplooiing en bevordert de positie op de arbeidsmarkt. Er is hoogstaand onderwijs in Amstelveen voor alle leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooiën en hun (latere) positie op de arbeidsmarkt wordt bevordert. Kinderen met een achterstand worden ondersteund, kinderen die excelleren worden uitgedaagd en leraren krijgen een steuntje in de rug.

Een verantwoorde samenleving met verantwoordelijke inwoners begint bij de jeugd. Door te investeren in natuur- en milieueducatie in scholen, groeien kinderen op tot bewuste volwassenen.

De gemeente Amstelveen stimuleert haar inwoners de komende jaren meer te bewegen en sporten. Sport is goed voor de gezondheid, de sociale contacten en het vestigingsklimaat van de stad en haar inwoners. Bovenal is sport natuurlijk leuk om te doen. Doel is alle Amstelveeners in beweging te krijgen. Bovendien is sport een ideaal middel om bij te dragen aan doelstellingen op andere beleidsterreinen, zoals het onderwijs- en jeugdbeleid, gezondheid, maatschappelijke participatie en de aantrekkelijkheid van de stad. Daarom dagen we alle Amstelveense organisaties en maatschappelijke verbanden uit om letterlijk en figuurlijk in beweging te komen. Dat daarbij de sportdeelname in Amstelveen al boven het landelijk gemiddelde ligt, is een stimulans.

Kunst en cultuur zijn van groot belang voor inwoners en de concurrentiepositie van Amstelveen. Cultuur draagt bij aan de economische aantrekkelijkheid en het imago en de identiteit van de stad. Bovendien draagt het bij aan een open en tolerante samenleving. Het cultureel voorzieningenniveau is hoog en dat moet zo blijven. Dit neemt niet weg dat er nog verbeterlagen te maken zijn, met name efficiencywinst.

Effectindicatoren

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
% nieuwe voortijdig schoolverlaters t.o.v. totaal onderwijsdeelnemers:	9	2,0%	1,5%	1,1%		2,1%
-VO		0,8%	0,5%	0,4%		
-MBO		7,8%	5,6%	4,6%		
% volwassenen dat voldoet aan de Nederlandse norm gezond bewegen	2	60%	69%			65%
-waarvan % ouderen (65+)	2	60%	62%			65%
% volwassenen dat actief sport	2	68%	74%			70%
% jongeren dat actief sport	4	76%				78%
% scholen dat lespakketten voor cultuureducatie afneemt	1	50%	52%	60%		60%
Aantal lespakketten	1	99	88	88		120
% inwoners dat wel eens RTV Amstelveen luistert/kijkt	2	10%	9%			15%

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
Beleidsindicatoren Depla						
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	7	57				
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	7	49				
% Voortijdig schoolverlaters totaal	7	2,1%				
% Achterstandsleerlingen	7	2,12%				
% Niet-sporters	7	46,2%				

Thema 2.2.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Er is hoogstaand onderwijs in Amstelveen voor alle leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus, waardoor kinderen zich optimaal kunnen ontplooiën en hun (latere) positie op de arbeidsmarkt wordt bevorderd.

Actuele beleidsontwikkelingen

Onderwijsagenda

De belangrijkste speerpunten van de onderwijsagenda zijn de aansluiting Onderwijs-Arbeidsmarkt, talentontwikkeling en taalbeleid. 2018 is het laatste uitvoeringsjaar waarin de resultaten zullen worden gepresenteerd.

Taalbeleid en schoollogopedie

Vanuit het onderwijs komen signalen dat er steeds meer leerlingen met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal in het onderwijs instromen. Niet alleen vluchtelingen, maar vooral ook leerlingen van werknemers die hier komen wonen. Samen met het onderwijs wordt hierop een breed taalbeleid ontwikkeld.

Op basis van de in 2014 ingezette nieuwe werkwijze voor preventieve logopedie – inhoudende dat screening plaatsvindt voorafgaand i.p.v. in de schooltijd – en de daarmee gerealiseerde besparing, is de beoogde jaarsubsidie voor preventieve logopedie verlaagd.

Internationaal Onderwijs

Er is een groot tekort aan Internationaal Onderwijs. Niet alleen voor expats, maar ook voor hoog opgeleide migranten, die hier (langere tijd) blijven. De ISA heeft wachtlijsten. Daarnaast is er behoefte aan internationaal onderwijs voor kinderen binnen het reguliere onderwijs. De particuliere internationale school Amity zal starten op de Amsterdamse weg. Het HWC onderzoekt in samenwerking met de gemeente hoe een internationaal curriculum kan worden ingebed in de school. Andere initiatieven zijn in onderzoek.

RMC

De wettelijke taken worden al een aantal jaar uitgevoerd dankzij interen op een reserve. Besloten is het tekort aan te vullen omdat de reserve in 2018 nagenoeg is uitgeput.

Onderzocht wordt of de extra taak: schoolverlaters uit Praktijkschool, Voortgezet Speciaal Onderwijs en MBO niveau 1 te bemiddelen naar werk, kan worden belegd bij het Werkplein AA.

Leerplicht

De complexiteit van de casussen van de groep onder de 18 jaar is sterk vergroot en vraagt extra inzet van de leer- en kwalificatieplicht-ambtenaar. Beiden vervullen een preventieve rol in de samenwerking met scholen, Jeugdhulpverlening en Sociaal Team. De preventieve inzet leidt tot

maatschappelijke winst in de toekomst. Extra administratieve ondersteuning voor de aanpak is voorgesteld. In aansluiting op de besluitvorming omtrent de vervanging van het schoolmaatschappelijk werk door Jeugdhulpverlening op de scholen, wordt de samenwerking tussen Jeugdhulpverlening en leerplicht nader en zo efficiënt mogelijk ingevuld.

VVE

In vervolg op de beleidsvoorbereiding in 2017 betreffende De Decentralisatie-uitkering Voorschoolse voorziening peuters en de daarbij horende bestuursafspraken 'een aanbod voor alle peuters' starten wij in 2018 met de invoering het nieuwe beleid gericht op het vergroten van het bereik van peuters die naar een voorschoolse voorziening gaan.

Het traject 'taalniveau 3F', voor pedagogisch medewerkers werkzaam in de VVE-groepen wordt in 2018 afgerond. Eind 2018 voldoen alle VVE-medewerkers in de Kinderopvang aan het vereiste taalniveau 3F.

In het kader van het ouderbeleid VVE is er aandacht voor opvoedondersteuning aan ouders: informatie en training voor ouders van kinderen in kinderopvanggroepen met een aanbod VVE en Peuterarrangementen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Presenteren resultaten van de Onderwijsagenda 2015-2018.	Uitvoering	
Ontwikkelen breed taalbeleid.	College	2 ^e helft
Resultaat onderzoek Internationaal Onderwijs op het HWC.	Uitvoering	
Invoering beleidsplan DU Voorschoolse voorziening peuters.	Uitvoering	
Afronding scholingstraject 'taalniveau 3F'.	Uitvoering	
Invoering van opvoedondersteuning aan ouders: informatie en training voor ouders van kinderen in kinderopvanggroepen met een aanbod VVE en Peuterarrangementen.	Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Afstemmen van jeugdhulp op schoolmaatschappelijk werk. Actiepunten 2018: • Na aanpassing aansluiting van de zorg op het basisonderwijs wordt nu ook de aansluiting in het VO verbeterd.	College	2 ^e helft
2. De kwaliteit van het onderwijs helpen te verbeteren. Actiepunten 2018: • Middels de onderwijssubsidies worden kwaliteitsverbeteringen gestimuleerd.	College	1 ^e helft
4. Stimuleren van de vorming van een alles-in-één-school concept waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur. Actiepunten 2018: • Middels de onderwijssubsidies worden initiatieven op dit vlak ondersteund.	College	1 ^e helft
6. De aansluiting van het bedrijfsleven op het onderwijs		

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
stimuleren. Actiepunten 2018: 1. Het Online Platform wordt gevuld met activiteiten. 2. Er worden meer activiteiten ondersteund, waaronder de bedrijventour. 3. Amstelveen Ontvangt wordt twee maal georganiseerd 4. Deelname aan het MRA project House of Skills – uitvoering.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
7. Uitvoering geven aan het plan van aanpak laaggeletterdheid uit 2013, door uitvoering te geven aan het vastgestelde Plan van Aanpak. Actiepunten 2018: • Het aantal Taalpunten wordt uitgebreid van drie naar vijf. • Het netwerk om laaggeletterden te bereiken wordt versterkt door meer organisaties te betrekken.	Uitvoering Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Basisscholen	10	19	20	21	21
Leerlingen basisonderwijs	10	6.520	6.470	6.686	6.839
Leerlingen speciaal basisonderwijs	10	210	215	199	203
Leerlingen met leerlinggewicht basisonderwijs	10	139	159	156	168
Leerlingen voortgezet onderwijs	10	5.712	5.706	5.862	5.940
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de taalklas	1	13	18	29	61
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de Internationale Schakelklas (ISK)	1	7	6	10	28
Deelnemers volwasseneneducatie	1	109	80	76	89
Kinderen leerlingenvervoer taxi(busje)	1	145	121	125	128
Kinderen leerlingenvervoer openbaar/eigen vervoer	1	52	52	47	37
Kinderen leerlingenvervoer totaal	1	197	163	172	165
Meldingen schoolverzuim primair onderwijs*	1	38	70	31	41
Meldingen schoolverzuim voortgezet onderwijs	1	856	1.125	231	184

Thema 2.2.2 Onderwijshuisvesting

Actuele beleidsontwikkelingen

Volgens de leerlingenprognoses nemen de leerlingenaantallen de komende jaren toe, zowel in het primair als het voortgezet onderwijs. Afgewacht moet echter worden in welke jaren deze groei zich precies manifesteert en bij welke scholen. Het in reserve houden van enkele (delen van) schoolgebouwen alsmede het voeling houden met de verschillende schoolbesturen moeten het mogelijk maken tijdig in eventueel benodigde uitbreiding van huisvesting te voorzien.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Nieuwbouw Piet Heinschool aan de Schaepmanlaan	Uitvoering	
Nieuwbouw Hermann Wesselinkcollege	Uitvoering	
Besluitvorming over eventuele aanvullende huisvesting	Raad	1 ^e helft

Thema 2.2.3 Sport, recreatie en natuur- en milieueducatie

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Verbetering van het sportklimaat en meer maatschappelijke betrokkenheid van (sport)verenigingen. Het minimaal handhaven maar bij voorkeur laten toenemen van de sportparticipatie en mate van beweging van de Amstelveense bevolking.

Uitbreiding van recreatieve voorzieningen en activiteiten.

Actuele beleidsontwikkelingen

Verhogen van het aantal buurtsportcoaches die in de wijken vraag en aanbod in beweeg- en sportmogelijkheden samenbrengt en uitbreidt.

Per 1 januari 2018 is het Herstructureringsplan van het Sportbedrijf in werking waarbij de ombuigingstaakstelling is gerealiseerd en de lijnen zijn uitgezet voor een sterk en toekomstbestendig Sportbedrijf. In 2017 is een nieuwe Raad van Toezicht aangesteld.

Bij de nieuwbouw van het HWC wordt in relatie met het bewegingsonderwijs ook de mogelijkheden en behoeften van de sport meegenomen.

Faciliteren van de vestiging van het Nationaal Tennis Centrum en het bondskantoor van de KNLTB in Amstelveen. Dit kan een maatschappelijke en sportieve spin-off geven aan de tennissport in Amstelveen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Externe audit en benchmark Sportbedrijf Amstelveen	Uitvoering	
Informeel overleg raad – RvT Sportbedrijf	Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Sport		
5. Verbreden van de betrokkenheid van (sport)verenigingen bij realiseren maatschappelijke doelen en maatschappelijke activiteiten op wijkniveau.		
Actiepunten 2018:		
6. Uitvoering motie Ogen en Oren in de Sport.	Uitvoering	
7. Betrekken (sport)verenigingen bij GIDS project.	Uitvoering	
8. Inzet buurtsportcoaches voor versterken relaties.	Uitvoering	
9. Vaststellen transparante, beredeneerde grondslagen voor gemeentelijke financiële ondersteuning van sportverenigingen.		
Actiepunten 2018:		
• Geen. Rapport Kostprijsoriëntatie sportaccommodatietarieven kan dienen als een basis, maar heeft vanwege Herstructureringsplan Sportbedrijf geen prioriteit.		

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
10. Meer regionale samenwerking in het belang van de sport in Amstelveen. Actiepunten 2018: 11. Continueren deelname SportAs.	Uitvoering	
12. Op een hoger plan brengen van Amstelveense sportbeoefening. Actiepunten 2018: • Faciliteren van de komst van het Nationaal Tennis Centrum. • Blijven investeren in een goede sportinfrastructuur (o.a. Noorder Legmeerpolder, beweegbox). • Subsidiëren en faciliteren van sportevenementen.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	
Recreatie		
1. Stadsstrand langs de noordelijke Poeloever. Actiepunten 2018: 13. Geen. Is gerealiseerd.		
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
2. Recreatieve initiatieven ondersteunen. Actiepunten 2018: • Ondersteuning van initiatieven die zich voordoen.	Uitvoering	
3. Meer ruimte geven aan lokale evenementen Actiepunten 2018: 14. Promotie van evenementen. 15. Faciliteren hiervan door de coördinator evenementen.	Uitvoering Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Bezoekers De Meerkamp	11	367.000	374.000	379.000	362.000
Deelnemers Sport & Cultuurkaart (voorheen Jeugdactiviteitenpas)	11	655	804	763	1.781
Sporthallen/sportzalen/gymzalen	1	39	40	37	38
Sportvelden	1	89	91	89	89
Gemiddeld aantal kinderen per speelplaats	1	60	62	63	68
Aantal verstrekte lesmaterialen/-kisten NME aan basisscholen	1	117	83	66	105
Bezoekers Speelboerderij Elsenhove	1	100.000	105.000	92.000	100.000
Deelnemers schooltuinwerk*	1	655	565	596	677
Ingeschreven basisschoolleerlingen zelfdoelessen en projecten**	1	6.692	7.120	6.148	7.252
Speelvoorzieningen***	1	276	277	278	265

*Aantal deelnemende kinderen inclusief de vrije groepen per 1 mei van het kalenderjaar

**Leerlingen kunnen aan meer lessen/projecten deelnemen

*** Vermindering van areaal in 2016 door administratieve correcties in het beheersysteem.

Thema 2.2.4 Kunst en cultuur

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Het cultuurbeleid moet behalve ter bevordering van het culturele klimaat en de deelname van de Amstelveense bevolking ook worden ingezet ter verwezenlijking van een goed sociaaleconomisch klimaat en ontwikkeling en tolerantie van de samenleving.

Actuele beleidsontwikkelingen

In april 2016 is de cultuuragenda 2016-2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Het vaststellen van de cultuuragenda ging gepaard met een besparing van € 550.000,-

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Tussentijdse evaluatie cultuuragenda 2016-2020	Collegebesluit	2 ^e helft
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Voorzieningenniveau op peil houden Actiepunten 2018: 16. Stimuleren om vanuit de inhoud een verdere samenwerking tussen de culturele instellingen tot stand te brengen. 17. Verder ontwikkelen van cultuurmarketing mede gelet op citymarketing, en stimuleren van culturele allianties in Metropoolregio Amsterdam verband.	Uitvoering Uitvoering	

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
4. Verankeren cultuureducatie in het onderwijs Actiepunten 2018: 18. Deelname aan Cultuureducatie met Kwaliteit. 19. Verder na gaan in hoeverre deelname aan Meer Muziek in de klas mogelijk is.	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Ingeschreven gebruikers Bibliotheek	12	22.480	23.161	23.509	23.507
Uitleningen Bibliotheek	12	609.726	636.229	590.174	564.958
Tentoonstellingen Cobramuseum	12	13	14	11	6
Bezoekers Cobramuseum	12	70.054	95.901	62.902	54.797
Abonnees Kunstuitleen	12	993	958	997	863
Cursisten Muziekschool	12	2.225	2.423		2.613
Voorstellingen grote zaal Schouwburg	12	135	163	144	145
Bezoekers grote zaal Schouwburg	12	59.507	66.855	62.127	60.684
Voorstellingen kleine zaal Schouwburg	12	94	92	94	91
Bezoekers kleine zaal Schouwburg	12	10.966	10.607	11.294	11.238
Voorstellingen Poppentheater	12	51	48	47	45
Bezoekers Poppentheater	12	4.225	3.673	3.647	3.145
Voorstellingen P60	12	153	142	152	145
Bezoekers P60	12	31.993	28.056	29.308	27.322
Cursisten Volksuniversiteit	12	2.731	2.555		2.645
Volgers Facebook RTVA				1.819	3.751

Financiën

02 Onderwijs en ontplooiing	2017 Saldo	Lasten	2018 Baten	Saldo	2019 Saldo	2020 Saldo	2021 Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	117	119	0	119	119	119	119
4.2 Onderwijshuisvesting	3.784	4.540	1.199	3.341	3.983	3.901	3.839
4. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.603	3.371	580	2.791	2.822	2.826	2.867
5.1 Sportbeleid en activering	4.822	3.899	0	3.899	3.898	3.898	3.897
5.2 Sportaccommodaties	50	1.142	1.849	-707	-707	-707	-707
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	3.722	3.733	0	3.733	3.733	3.733	3.733
5.4 Musea	1.206	1.158	0	1.158	1.158	1.158	1.158
5.5 Cultureel erfgoed	131	132	0	132	132	132	132
5.6 Media	2.103	2.010	0	2.010	2.010	2.010	2.010
Totaal lasten en baten	18.538	20.103	3.628	16.475	17.149	17.070	17.048
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	18.582	40.299	21.108	19.191	4.172	-1.796	-2.733
Geraamd resultaat	37.120	60.402	24.736	35.667	21.321	15.273	14.315

Ontwikkeling begrotingssaldo programma 2

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo voorgaand jaar	37.120	35.667	21.321	15.273
vrijval eenmalig toegekende middelen 2017	-1.799	-120		
Structureel nieuw beleid (RMC kwalificatieplicht en VVE)	47	75		
Bestedingsvoorstellen eenmalige middelen *	3.122	-85	-3.037	
Onderwijshuisvesting (HWC, Wending en overig)	-2.700	-14.250	-3.050	-1.000
Ombuigingen (restant taakstellingen sport, cultuur en inkoop)	-702			
Taakmutatie gemeentefonds (e-bibliotheek; voorschoolse opv.)	114	40	40	40
Exploitatie lasten nieuwe sporthal (cf. raadsbesluit jun16)	41			
Nominaal, autonoom & neutrale verschuiving incl. BBV-omzetting	424	-6	-1	2
Begrotingssaldo huidig jaar	35.667	21.321	15.273	14.315

* m.n. vervanging Emergohal 3 mln. euro '18/'19; voorschoolse voorziening, ondersteuning leerplicht, kunst via welzijn.

Reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Dekking kapitaallasten onderwijsgebouwen	75.376	18.999	1.979	92.396	90.996	88.238	85.505
Monumentenzorg	127	0	0	127	127	127	127
Nieuwbouw Piet Heinschool	1.930	0	1.399	531	195	195	195
Nieuwbouw HWC	36	18.000	15.000	3.036	6.000	6.000	6.000
Nieuwbouw Wending	0	600	600	0	0	0	0
Overige toekomstige huisvestingvoorzieningen.	975	2.700	2.130	1.545	4.490	5.451	5.451
KNLTB garantie	1.000	0	0	1.000	1.000	1.000	1.000
02 Onderwijs en ontplooiing	79.444	40.299	21.108	98.635	102.807	101.010	98.277

Voorzieningen

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Onderhoud onderwijsgebouwen	914	760	263	417	568	707	846
02 Onderwijs en ontplooiing	973	760	263	417	568	707	846

Subsidies

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			2017	2018
4.1 Openbaar basisonderwijs				
Stichting Amstelwijs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	117	119
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken				
Stichting Amstelwijs	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers.	De nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	110	112
Onderwijsgroep Amstelland	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers.	De nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	66	68
Stichting Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilliger.	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	40	41
Onderwijsadvies	Preventieve logopedie op Amstelveense kinderopvanginstellingen en bij de GGD.	Vroegstijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	103	85
Ons Tweede Thuis	Opstap en Opstapje: Gezinsprogramma's die de onderwijskansen van jonge kinderen met een (taal)achterstand vergroten.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	96	98
Amstelveense onderwijsinstellingen o.b.v. subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	420	428

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2017	2018
Amstelveense onderwijsinstellingen o.b.v. subsidieregeling 'Brede school'.	Projecten van brede scholen die ondersteunend zijn aan de start of doorontwikkeling van de brede school of gericht zijn op kwetsbare kinderen.	Ondersteuning van partners binnen brede school op basis van de nota Onderwijsbeleid.	70	71
Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Stichting Opvang Anders, Wolkewietje	Peuterarrangementen en kindplaatsen vve.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	0	486***
5.1 Sportbeleid en activering				
Amstelveense sportverenigingen o.b.v. subsidieregeling Jeugdsportstimulering	Verlaagde contributie voor jeugdleden.	brede sportdeelname Amstelveense jeugd.	29	30
Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele gehandicapte sporters en sportverenigingen en ter promotie van aangepaste sport.	Het sportaanbod voor mensen met een beperking te stimuleren en te optimaliseren.	14	14
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	522	532
Amstelveense aanvragers	Breedte- en topsportevenementen o.b.v. subsidieregelingen.	Sportstimulering.	50	51
Amstelveense aanvragers	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	13	13
Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties, sportstimulering en advisering aan gemeente over sportbeleid.	Goede en goedkope dienstverlening aan verenigingen, huurders en bezoekers van de sportaccommodaties die veilig, schoon en attractief zijn.	3.931	3.030
RKAVIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	32	33
Hockeyvereniging HIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	40	41
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie				
Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen	Muziek- en dansonderwijs vooral gericht op Amstelveense jongeren met groepsgerichte activiteiten.	Bevorderen cultuurdeelname en -educatie en versterken culturele klimaat.	942	915*
Stichting Volksuniversiteit Amstelland	Onderwijs aan volwassenen.	Onderwijs aan volwassenen gericht op persoonlijke	140	143*

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			2017	2018
		ontplooiing.		
Stichting Amstelveen Oranje	Viering nationale feestdagen Koninginnedag (en -nach), 4 en 5 mei.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	42	47
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Cultureel jongerenpaspoort.	Stimuleren cultuurparticipatie Amstelveense jongeren tot 30 jaar.	7	0*
Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Organiseren van culturele projecten, evenementen en ontmoetingen, ontwikkelen van diensten en producten.	Vergroten cultuurparticipatie, verhogen professionaliteit producenten, opdrachtgevers en afnemers en samenwerking tussen publieke en private partijen verbeteren.	1	1
Stichting Amstelveense Kunstbelangen	Cursusactiviteiten op het gebied van beeldende kunst voor beginners en gevorderden.	Bevorderen actieve cultuurparticipatie.	14	14
Comité Herdenking Gevallenen in Nederlands Indië	Jaarlijkse herdenking 14 augustus.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	1	1
Cultuurcentrum VU Griffioen	Activiteiten Griffioen.	Aantrekkelijke woonomgeving Uilenstede.	2	2
Stichting Sinterklaas Comité Amstelveen	Intocht Sint Nicolaas.	Bevorderen saamhorigheid.	1	1
Stichting Amstelveenweb	Het onderhouden van een website over de gemeente Amstelveen met betrekking tot historie, nieuws en gebeurtenissen van de gemeente Amstelveen en van publieke organisaties.	Het geven van informatie en educatie aan potentiële bezoekers van de gemeente Amstelveen, aan inwoners van deze gemeente en daarbuiten, over de gemeente Amstelveen.	5	5
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Uitlenen van kunstwerken, kunstvererving, tentoonstellingen en educatie ten behoeve van particulieren, instellingen en bedrijven.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst. Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	18	19
Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	116	116*
Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.411	1.413*
Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	649	643*

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2017	2018
		Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.		
Cultuurcentrum VU, Griffioen/ Filmhuis Uilenstede	Voorstellingen in de filmzaal.	Versterken leefklimaat Uilenstede.	4	4
Stichting Theater het Amsterdamse Bos	Voorstellingen in het openluchttheater.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	4	4
Amstelveense verenigingen voor amateurkunst o.b.v. de subsidieregeling stimulering amateurkunst	Projecten op het gebied van amateurkunst en de activiteiten van de Christelijke Oratorium Vereniging Amstelveen, Pauluskoor, Operette- en Musicalvereniging, Muziekvereniging Bovenkerk, Amstelveens Symfonie Orkest, Toneelvereniging Bovenkerk, Toneelgroep D.	Stimuleren actieve cultuurdeelname.	70	59
Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Organiseren atelierroute.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst.	16	16
Stichting Cobra Kunstprijs Amstelveen	De prijs, geldbedrag en tentoonstelling met publicatie in het Cobra Museum, wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een beeldend kunstenaar die in Nederland woonachtig is, of met Nederland verbonden is.	Versterken van het culturele klimaat in Amstelveen en het stimuleren van talent.	15	15
Amstelveense aanvrager op basis van de subsidieregeling incidentele subsidies innovatieve projecten / activiteiten / festivals	Projectmatige (multidisciplinaire) activiteiten van Amstelveense instellingen en particulieren.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	16	51**
Amstelveense aanvragers op basis van de regeling Promotie Amstelveense kunstenaars.	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Promotie Amstelveense kunstenaars.	35	36
5.4 Musea				
Museum Jan van der Togt	De bedrijfsvoering van het museum verder professionaliseren waarbij de (lokale) culturele ambities worden vergroot, evenals de culturele output.	Duurzame instandhouding van het museum.	70	0
Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het	1.136	1.158

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	2017	2018
		stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.		
5.5 Cultureel erfgoed				
Vereniging Historisch Amstelveen	Publicaties, website, lezingen, excursies, onderzoek en collectievorming over de geschiedenis van Amstelveen.	De lokale geschiedenis bestuderen, vastleggen en openstellen voor publiek en de belangstelling voor geschiedenis stimuleren.	21	18*
Amstelveense aanvragers o.b.v. de Monumentenverordening	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het monument.	Monumentenzorg.	90	90
5.6 Media				
Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	2.027	1.932*
Dorpsraad Nes a/d Amstel, Aagje Deken	Aanschaf media.	Bibliotheekvoorziening in Nes aan de Amstel.	1	1
Stichting RTV Amstelveen	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	73	74
Totaal programma 2			12.580	12.030

* Betreft cultuurbezuiniging jaarschijf 2018. Naast de bezuiniging van €250.000 is vanuit bestaande Cultuur budgetten een ** innovatiefonds opgenomen, Rijksbezuiniging e-boeken, de taakstelling Sportbedrijf (kadernota 2018) en verlaging van de huur van het Sportbedrijf door de gemeente als verhuurder verwerkt.

*** Peuterarrangementen en kindplaatsen vve worden met ingang van 2017 gesubsidieerd (i.p.v. inkoop) waardoor dit opgenomen wordt in de subsidiebijlage.

2.3 Economie en duurzaamheid

Missie 2014 – 2018

Het gemeentebestuur van Amstelveen zet zich de komende periode in om het vestigingsklimaat voor nieuwe bedrijven en de ontwikkelingsmogelijkheden voor bestaande ondernemingen in de stad verder te verbeteren. Dit gaat het bestuur doen aan de hand van een programma waarin vier thema's centraal staan: Ondernemerschap, Quality of life, Acquisitie (inter)nationale bedrijven en Ruimte voor ondernemen.

Duurzaamheid is meer dan luchtkwaliteit en energiebesparing. Het is in de volle breedte van de gemeentelijke beleidsterreinen rekening houden met volgende generaties. Het gaat hierbij vooral om de balans tussen de zogenaamde drie P's: People, Planet en Profit. De mens staat centraal met waardering voor ieders rol in de maatschappij en het zorgen voor welzijn. Daarnaast wordt rekening gehouden met de kwaliteit van een ieders leefomgeving en dient er sprake te zijn van economische haalbaarheid én rechtvaardigheid. De gemeente wil kansen creëren voor duurzaam ondernemen en de ontwikkeling van duurzame welvaart.

Effectindicatoren

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
Meters weglengte met overschrijding luchtkwaliteitsnorm stikstofdioxide	1	0	0			0
Ondernemers: Waardering ondernemersklimaat in gemeente	3	7,3				7,5
Ondernemers: Waardering gemeentelijke dienstverlening	3	7,0				7,3
% Amstelveense bezoekers evenementen Stadshart	2	64%	60%			70%
Oordeel bewoners bereikbaarheid Stadshart	2	7,9	7,9			8,0
Overige energie gerelateerde vragen	1	79	75	43		130*
Beleidsindicatoren Cie Depla						
Vestigingen per 1.000 inwoners 15-64 jr	7	125,4				
Banen per 1.000 inwoners 15-64 jr	7	805,7	802,0	872,6		
% Netto arbeidsparticipatie	7		66,4%	67,7%		
% Functiemenging	7	50,9%	51,1%	53,6%		
Index bruto gemeentelijk product (verwacht-gemeten)	7	85				
% Hernieuwbare elektriciteit	7	0,7%	0,9%			

* Jaarlijkse toename met 20% ten opzichte van 2015.

Thema 2.3.1 Economie

Actuele beleidsontwikkelingen

Na vaststelling van de EZ agenda in juni 2016 is de uitvoering ervan ter hand genomen. De grootste impact is gevolg van het aanstellen van 2 accountmanagers voor het MKB. Daardoor wordt het contact met het bedrijfsleven verstevigd. Er zijn echter meer activiteiten binnen het EZ programma van belang, waarvan hier een aantal wordt benoemd: het internationale profiel van Amstelveen wordt versterkt door de vestiging van de Amity school. Er is een Engelstalige folder 'Amsterdam Experience' uitgebracht. Het Stadshart kan worden doorontwikkeld op basis van de Ruimtelijke Uitwerking Visie Stadshart. Het Platform Stadshart komt elke 2 maanden bijeen. De samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam is versterkt en ook de subregionale samenwerking in de Amstelland Meerlanden gemeenten is verbeterd.

Het Citymarketingbeleid dat het college op 6 juni 2017 heeft vastgesteld gaat uit van drie onderdelen:

1. **Promotie van toerisme:** investeren in promotiemateriaal om de bekendheid met bestaande kwaliteiten van Amstelveen te vergroten, zoals Stadshart, Heemparken, Amsterdamse Bos, Amstelscheg en Musea. Naar verwachting zal dit leiden tot een groter aantal bezoekers. Vastgesteld budget van € 50.000 structureel;
2. **Promotie van vestigingsplaats Amstelveen:** gericht op het aantrekken van nationale bedrijven. Moet resulteren in meer bedrijven en meer concurrentie, meer en betere arbeidsplaatsen en een breder en veerkrachtiger MKB. Vastgesteld budget van € 75.000 voor de jaren 2017 en 2018;
3. **Innovatiebudget versterking ondernemerschap:** om goede, innovatieve initiatieven vanuit het bedrijfsleven te kunnen ondersteunen, is voor 2018 een pilotbudget van € 50.000 beschikbaar als cofinanciering. Het is aan het bedrijfsleven om met initiatieven te komen.

Ten aanzien van de transformatie van lege kantoren wordt in 2018 niet meer ingezet op een externe kantorenloods, maar wordt deze functie ingevuld door de ambtelijke organisatie zelf. De verwachting is dat er nog een aantal grote en kleine transformaties aan zullen komen die de leegstand fors doen afnemen. Deze transformaties zijn nog niet zichtbaar in de leegstandscijfers. Voorbeelden hiervan zijn: de Bovenlanden, diverse gebouwen op Legmeer en Kronenburg.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Uitvoering EZ agenda	Uitvoering	
Uitvoering Citymarketing	Uitvoering	
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
2. Versterken van het internationale karakter van Amstelveen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Continueren activiteiten Amsterdam inbusiness.• Faciliteren voorzieningen voor internationale gemeenschap.• Promoten internationale karakter van Amstelveen binnen MRA en internationaal.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	
3. Versterken van de lokale economische structuur en aantrekkingskracht van Amstelveen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Verder uitvoering geven aan de EZ agenda 2016, in samenwerking met Platform Ondernemend Amstelveen.	Uitvoering	

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
8. Faciliteren van startende bedrijven, inclusief ZZP-ers Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Doorontwikkeling programma ZAAI.	Uitvoering	
10. Inzetten op nieuwe functies voor leegstaande kantoorgebouwen. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Ondersteunen initiatieven bij transformaties	Uitvoering	
11. Transparant maken van resultaten en kosten buitenlandse handelsmissies. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Verslaglegging van alle buitenlandse reizen inclusief financiële bijlage.	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2014	2015	2016	2017
Leegstaande bedrijfsruimte (m ²)	1	40.911	37.717	15.690	18.432
Leegstaande kantoorruimte (m ²)	1	209.053	249.802	256.094	214.885
In Amstelveen werkzame personen	13	43.489	42.340	45.886	50.720
Vestigingen van bedrijven	13	8.616	9.180	9.661	9.942
Bedrijven met 1 werkzame persoon (ZZP)	13	5.976	6.512	6.977	7.046
Startende bedrijven	6	653	721	660	
Opgeheven bedrijven	6	533	627	791	
m ² Winkelvloeroppervlak	20	125.503	125.536	125.737	118.139

Thema 2.3.2 Stadshart

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Verlevendiging Stadsplein. De versterking van het Stadshart staat onder 2.5.2.

Actuele beleidsontwikkelingen

Het project verlevendiging Stadsplein is in 2017 afgerond. In juni 2017 is door de raad de Ruimtelijke Uitwerking visie Stadshart 2025 vastgesteld. Onderdeel van deze uitwerking is ook het Stadsplein, waar de gemeente de mogelijkheid biedt om opnieuw in te richten in het kader van een totale upgrade van het Stadshart.

Thema 2.3.3 Schiphol

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Een goed evenwicht tussen het economisch belang van Schiphol en de leefbaarheid in Amstelveen.

Actuele beleidsontwikkelingen

Begin 2017 is onder leiding van de procesregie van dhr. Alders het overleg gestart om tot een akkoord op hoofdlijnen voor de verdere ontwikkeling van Schiphol in balans met de omgeving op de middellange termijn (tot 2030) te komen. Het overleg is stil komen te liggen vanwege vertragingen in de implementering van een nieuw rekenvoorschrift voor de berekening van vliegtuiggeluid. Tevens heeft de staatssecretaris naar aanleiding van aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor Veiligheid besloten eerst een integrale veiligheidsanalyse uit te voeren. Het overleg over de toekomstige

ontwikkeling van Schiphol zal daarmee naar verwachting voor een belangrijk deel in 2018 zijn beslag gaan krijgen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Bepalen inzet Amstelveen voor nieuw akkoord op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van Schiphol tot 2030	Raad	1 ^e helft
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Monitoren verklaarbaarheid inzet en gebruik Buitenveldertbaan en Aalsmeerbaan Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">Resultaten monitoring analyseren en conclusies betrekken bij standpuntbepaling over ontwikkeling Schiphol tot 2030.	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Melders op BAS	21	353	627	579	543
Woningen met geluidsbelasting 58 dB of meer	17	938	1.038	4.706	3.093
Ernstig gehinderden geluidsbelasting 48 dB of meer	17	14.825	14.347	14.301	14.630
Ernstig gehinderden totaal	17	16.700	16.400	16.900	16.589

De tabel laat voor 2015 ten opzichte van 2013 en 2014 een aanzienlijke toename zien van het aantal woningen met een geluidsbelasting van 58 dB. De ligging van de 58 dB contour ter hoogte van Amstelveen wordt vrijwel volledig bepaald door het aantal landingen op de Buitenveldertbaan. De vliegroute ligt hier over dichtbebouwde woonwijken heen. Dit betekent dat een hoger gebruik van de baan in een bepaald jaar tot aanzienlijk hogere aantallen woningen met een geluidbelasting van 58 dB kan leiden. In het jaar 2015 zijn er fors meer landingen geweest op de Buitenveldertbaan. Het waren er in 2015 in totaal ruim 29.000. In 2014 waren dat er nog 20.300 en in 2013 ging het om 18.600 landingen. De contour was ter hoogte van Amstelveen in 2015 daarom een stuk groter dan in voorgaande jaren. Hierdoor is o.a. de campus van Uilenstede binnen de contour komen te vallen, met als gevolg in 2015 een groot aantal woningen meer met een geluidbelasting van 58 dB.

Thema 2.3.4 Amsterdam inbusiness

Actuele beleidsontwikkelingen

Ook in 2016 heeft een recordaantal buitenlandse bedrijven een kantoor geopend in de metropoolregio Amsterdam. In 2016 vestigden zich 157 nieuwe buitenlandse bedrijven in de regio, waarvan 10 in Amstelveen. Deze bedrijven zorgen naar verwachting dat er over drie jaar 3.312 extra arbeidsplaatsen zullen zijn. Uitbreidingen van reeds gevestigde buitenlandse bedrijven leverden daarnaast nog eens 4.285 nieuwe banen op in 2016. Ook indirect dragen internationale bedrijven bij aan werkgelegenheid. De 7597 banen uit directe investeringen leveren ook nog duizenden indirecte banen op bij toeleveranciers en dienstverleners. Inmiddels zijn er ongeveer 3000 buitenlandse bedrijven in de MRA gevestigd.

De bedrijven uit de EMEA-regio (Europa, Midden-Oosten en Noord-Afrika) zijn in 2016 de grootste investeerders: 41% van de nieuwe bedrijven en het aantal arbeidsplaatsen komt hier vandaan. De Verenigde Staten blijven ook een grote investeerder met 29% van de nieuwe bedrijven en 36% van de banen. Als wordt gekeken naar uitbreidingen, is Noord-Amerika koploper. Het voorgenomen vertrek van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie heeft nog geen significant effect gehad op de resultaten. Het mogelijk moeten verplaatsen van activiteiten is voor veel bedrijven een ingewikkeld en langdurig proces.

Amstelveen kent een mix van bedrijven uit diverse landen en heeft van oudsher een sterke band met Japanse bedrijven en internationale werknemers. Daarnaast kent Indiase gemeenschap in Amstelveen een sterke groei en is de grootste internationale gemeenschap binnen Amstelveen. De snelle groei van bedrijven leidt tot een aanwas van meer internationals en kinderen. De keerzijde van de het succes en de aantrekkingskracht van de regio is de druk op het internationaal onderwijs. De toename van het aantal kinderen leidt bij diverse scholen tot wachtlijsten binnen vrijwel alle leeftijdsgroepen. Dit geldt ook voor de International School of Amsterdam, gevestigd in Amstelveen, die internationaal zeer hoog staat aangeschreven. Vanaf september 2017 mogen we een nieuwe internationale school in Amstelveen verwelkomen. De groei van het aantal plaatsen voor leerlingen in het internationaal onderwijs is van belang om de verdere internationalisering en de economische groei van Amstelveen en de regio te faciliteren. Dit verlicht tevens de toenemende druk op het reguliere onderwijs vanuit de expats.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Blijvende inzet Amsterdam inbusiness activiteiten	Uitvoering	
Blijvende inzet internationaal onderwijs	Uitvoering	
Blijvende inzet expatcenter	Uitvoering	
Inzet international housing	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Aantal nieuwe vestigingen	6	115	139	140	157
Aantal nieuwe arbeidsplaatsen	6	1.727	1.306	2.953	4.285

Thema 2.3.5 Duurzaamheid

In 2016 heeft de gemeente raad het nieuwe duurzaamheidsbeleid vastgesteld. Het beleid berust op drie pijlers; Fossiel Onafhankelijk in 2040, Circulaire Economie en Inclusieve stad. Ook wil gemeente Amstelveen in 2030 een uitstootvrije organisatie zijn. Vanaf 2018 zijn hiervoor structureel middelen beschikbaar waarmee de organisatie in beeld kan brengen wat er nodig is om de ambitie uitstootvrij in 2030 te bereiken. Met het nieuwe beleid en de nieuwe ambities wordt ook ingezet op het integreren van duurzaamheid in al het gemeentelijk beleid en handelen. In 2017 is daarom het programma duurzame interne organisatie gestart dat in 2018 doorloopt.

Circulaire Economie

In 2017 is een analyse gestart die kansen op gebied van Circulaire Economie voor gemeente Amstelveen inzichtelijk maakt. Een rapportage wordt 2018 opgeleverd. Op basis van en afhankelijk van de uitkomsten hiervan wordt in 2018 een programma Circulaire Economie opgesteld en uitgevoerd.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Gemeente Amstelveen heeft in 2017 het manifest Maatschappelijk verantwoord inkopen getekend. Dit manifest is opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Milieu, gemeenten, provincies, en waterschappen en heeft als doel de bijdrage van MVI op de realisatie van beleidsdoelen te vergroten. De Gemeenten Amstelveen en Aalsmeer ondersteunen dit initiatief en hebben in 2017 een actieplan opgesteld om verdere uitvoering te geven aan maatschappelijk verantwoord inkopen in 2018 en verder.

Inclusieve Stad

In het kader van de inclusieve stad zijn diverse activiteiten geïnitieerd. Zo is het netwerk duurzaamheidspartners actief bestaande uit zowel bedrijven, instellingen als de gemeente. Dit

netwerk organiseert bijeenkomsten en vormt een kennisnetwerk om elkaar te informeren over en te helpen bij duurzaamheidsinitiatieven. De duurzaamheidspartners zijn praktisch aan de slag met uitdagingen waar de gemeente op dit moment voor staat. Dit netwerk organiseert in 2018 diverse activiteiten en initiatieven. Met betrekking tot participatie is het programma Mensen Maken Amstelveen gestart. Met deze beweging waarin inwoners en partijen met elkaar in gesprek gaan om verbindingen te leggen, wordt een concrete invulling gegeven aan de inclusieve stad.

In 2017 is het beleidsplan Social Return on Investment gereed waarin staat beschreven hoe de gemeente dit instrument inzet om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt weer te betrekken in het arbeidsproces. In 2018 worden daartoe onder andere ook pilots uitgevoerd.

Duurzame mobiliteit

Uit de benchmark Elektrisch vervoer 2017 blijkt, dat Amstelveen van 390 gemeenten, na Amsterdam, Rotterdam en Den Haag landelijk de vierde plek heeft bereikt wat haar laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer betreft. Ook in 2018 zet Amstelveen in op het verder stimuleren en faciliteren van elektrisch vervoer door uitvoering van de City Deal bi directionele laadpalen en elektrische deelauto's, in samenwerking met de landelijke koplopers. De City-deal richt zich onder andere richt op autodeel programma's bij transformatie van kantoren naar woningen waar parkeren een groot knelpunt is. Ook blijven we in 2018 samenwerken met MRA-Elektrisch en faciliteren we lokale ondernemers op gebied van elektrisch autodelen, en lokale opwek en (tijdelijke) opslag van energie in het elektrisch wagenpark. De in 2017 opgestelde plankaart laadinfra heeft met als doel een toekomstbestendige ontwikkeling van alsmear toenemende laadinfrastructuur in de openbare ruimte vanaf 2018 mogelijk te maken.

Energie transitie

De energietransitie richting een fossiel onafhankelijke gemeente bestaat uit twee grote opgaven. Het verduurzamen van onze elektriciteitsvoorziening en het verduurzamen van onze warmtevoorziening. Voor de warmtevoorziening is in 2017, met de kennis van nu, uitgerekend welke energie-infrastructuur voor welke wijk van de gemeente in de toekomst te prefereren is waarbij duurzaamheid, kostenbeheersing en flexibiliteit centraal staan. Op basis van hiervan is een dialoog gestart om lokaal antwoorden te formuleren op vragen zoals; welke rol pakken we als gemeente bij de energietransitie, hoe betrekken we de samenleving, en wat zegt dit over de omgevingsvisie, het ruimtelijk beleid en ruimtelijke consequenties van de Energietransitie? In 2018 wordt op basis van deze dialoog door de procesmanager Energietransitie een uitvoeringsplan energietransitie opgesteld waarbij wordt geanticipeerd op veranderende wet- en regelgeving. Via deelname aan de Green Deal Aardgasvrije wijken werken we met de partners aan de wenselijke verbetering van de wet- en regelgeving en andere belangrijke condities waarbinnen de transitie moet plaats vinden zoals financiering, verantwoordelijk- en bevoegdheden, kennisdeling- en ontwikkeling.

Samenwerking

In 2018 blijft samenwerking binnen het thema duurzaamheid van belang en van waarde. Zowel met lokale partners zoals de Duurzaamheidspartners, als met regionale partners denk bijv. aan het Warmteprogramma MRA, het VNG programma Energie voor de particuliere woningbezitter, Servicepunt Duurzame Energie, etc.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/ raadsbesluit /uitvoering	Planning
Programma Circulaire Economie	College	2 ^e helft
Uitvoeringsplan energietransitie	College	2 ^e helft

Kengetallen

	Bron	2014	2015	2016
Gemiddeld elektraverbruik per jaar particulier (kWh)	16	3.021	2.954	3.042
Gemiddeld gasverbruik per jaar particulier (m3)	16	1.252	1.217	1.213

	Bron	2014	2015	2016
Som opwek elektra Klein Verbruik (aantal geregistreerde aansluitingen)*	16	665	992	1.170
Percentage aansluitingen zonne-energie Klein Verbruik**	16	1,24%	3,08%	3,58%
Totaal CO2 uitstoot gecombineerd gas en elektra particulier en zakelijk (1.000 kg CO2)	16	387.000	375.000	375.000
Energiesubsidieaanvragen bouwtechnische aanpassingen	1	349	199	63
Energiesubsidieaanvragen installatietechniek	1	5	5	0

* Dit betreft aansluitingen die bij de netbeheerder aangemeld zijn

** Percentage aansluitingen Nederland gemiddeld 1,28%

Financiën

03 Economie en duurzaamheid	2017	2018			2019	2020	2021
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	549	668	35	633	397	397	397
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	-121	316	508	-193	-193	-193	-193
3.4 Economische promotie	768	2.238	1.130	1.108	2.108	856	856
Totaal lasten en baten	1.197	3.222	1.673	1.549	2.313	1.060	1.060
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	-177	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	1.020	3.222	1.673	1.549	2.313	1.060	1.060

Ontwikkeling begrotingssaldo programma 3

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo voorgaand jaar	1.020	1.549	2.313	1.061
Vrijval eenmalig toegekende middelen 2017	-74	-150		
Structureel nieuw beleid (Gastvrij Amstelveen)	125			
Bestedingsvoorstellen eenmalige middelen *	335	915	-1.250	
Nominaal, autonoom & neutrale verschuiving incl. BBV-omzetting	143	-1	-2	-1
Begrotingssaldo huidig jaar	1.549	2.313	1.061	1.060

* Amity (deels, rest in '17), Smart City, Schiphol, City marketing.

Reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Egalisatie Grondbedrijf (max € 500.000)	157	0	0	157	157	157	157
03 Economie en duurzaamheid	157	0	0	157	157	157	157

Subsidies

Niet van toepassing

2.4 Openbare ruimte

Missie 2014 – 2018

De eigen identiteit van Amstelveen komt onder andere tot uitdrukking in het hoge kwaliteitsniveau van de leefomgeving. Het maakt Amstelveen (mede) tot een aantrekkelijke woon- en leefgemeente.

De gemeente Amstelveen houdt de (hoogwaardige) voorzieningen in de openbare ruimte op een duurzame wijze in stand, door de openbare ruimte op een efficiënte en klantgerichte wijze schoon, heel, groen, veilig en fraai te houden met inbegrip van vervangingen (herinvesteringen) en actualisaties op basis van nieuwe ontwikkelingen. Van belang daarbij zijn het behoud van een open en groene omgeving, de aansluiting bij andere aandachtsgebieden zoals bewegen en leren en aandacht en ruimte voor initiatieven van bewoners.

Groen is en blijft één van de belangrijkste kernwaarden van Amstelveen en moet tenminste op niveau gehouden worden. Openbaar groen vormt een belangrijke basis voor de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving.

Uitgangspunt is dat de Amstelveners zich gemakkelijk en veilig door de stad moeten kunnen verplaatsen, ongeacht het gebruikte vervoermiddel. Dat betekent ook waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling, de bereikbaarheid en de leefbaarheid van en in Amstelveen, voor alle verkeersdeelnemers.

Het zwaartepunt bij de afvalinzameling ligt bij het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen maar het betekent ook het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners van Amstelveen.

Kerntaken van begraafplaats Zorgvlied zijn het begraven (inclusief cremieren en asbezorgen) en het beheer van de begraafplaats. De kwaliteit van Zorgvlied kenmerkt zich door de diversiteit, het groen en de belevingswaarde.

Effectindicatoren

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
Rapportcijfer groenvoorzieningen	2	7,8	7,8			7,8
% tevreden inwoners over fietspaden in de wijk	2	67%	70%			70%
Rapportcijfer onderhoud wijk	2	7,2	7,4			7,2
Scheidingspercentage huishoudelijk afval	1	51%	51%	54%		57%
Beleidsindicatoren cie. Depla						
% Verkeersongevallen met een motorvoertuig	7	6%	7%			
% Overige vervoersongevallen met een gewone fietser	7	8%	9%			
Huishoudelijk restafval (kg per inwoner)	7	213	209			

Thema 2.4.1 Groen

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Goed wonen als gegarandeerde basisvoorziening. Behoud van de open en groene omgeving in Amstelveen en ruimte voor initiatieven van bewoners.

Actuele beleidsontwikkelingen

Amstelveen is een groene stad. In het collegeprogramma 2014-2018 staat dat de huidige groenkwiteit behouden moet blijven en waar mogelijk versterkt. Het groenonderhoud vindt plaats op basis van eerder vastgestelde beheerplannen.

In het Oogstplan van de Entente Florale zijn de volgende thema's benoemd: een groen stadsplein, groene stadsentrees, participatie en groen, stedelijk groen/ buitengebied en verhoging waardering heemgroen door inwoners. Hieraan is uitvoering gegeven door het plaatsen van bloembakken in het Stadshart, het planten van bolgewassen in een aantal stedelijke gazons (naast hoofdroutes), diverse (collectieve) participatiemogelijkheden in het groen, subsidieregeling groene daken en promotie van de heemparken. De Rietveldacademie heeft een opdracht gedaan voor het versterken van de stadsentrees. Hieruit komen 3 kansrijke ideeën en locaties naar voren die echter nog wel nadere uitwerking behoeven in combinatie met andere ontwikkelingen (waaronder A9 en Sportas).

Zoals vastgesteld in de kadernota 2016 stelt Amstelveen voor de komende 5 jaar (2016-2020) subsidie beschikbaar voor inwoners die de daken van hun woning dan wel bedrijfspand willen vergroenen. In 2017 is via diverse kanalen; website, facebook, een interview met particulieren die gebruik hebben gemaakt van de subsidie, kenbaarheid gegeven aan deze subsidie.

Komende jaren staan grote infrastructurele projecten in de planning (verbreding A9 en Amstelveenlijn). Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor de boomstructuren. Ten behoeve van de projecten worden veel bomen gekapt. Op termijn vindt hiervan compensatie plaats.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Waar mogelijk selectieve versterking van groen. Actiepunten 2018: Er vinden voortdurend renovaties en vernieuwingen in het groen (bomen en beplanting) plaats.	Uitvoering	
3. Ondersteunen van kansrijke initiatieven van bewoners op het gebied van groen. Actiepunten 2018: De ervaring in 2017 is dat er twee leuke en kansrijke initiatieven zijn ingediend. Naar verwachting vindt dit in 2018 z'n voortgang.	Uitvoering	
4. Andere inrichting van het openbaar groen in de buurt indien bewoners daaraan willen bijdragen. Actiepunten 2018: Het komt zeer beperkt voor dat inwoners met een collectief voorstel komen. Indien er voorstellen zijn wordt hier actief aan bijgedragen.	Uitvoering	
5. Bewoners in de gelegenheid stellen stukjes gemeentegrond aan te kopen om bij hun tuin te betrekken. Actiepunten 2018: Gemiddeld ontvangen we circa 70 verzoeken per	Uitvoering	

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
jaar. Deze worden getoetst aan het beleid en dit resulteert in een verkoop van circa 10% van de aanvragen.		

Kengetallen

	Bron	2014	2015	2016
m ² gras, berm, bloemenweides**	1	1.977.794	2.136.484	1.980.232
m ² beplanting (inclusief heemgroen)**	1	1.697.388	1.840.546	1.792.029
m ² groen totaal (inclusief water en overig groen)**	1	3.909.214	4.189.073	4.017.951
m ² openbare ruimte (exclusief Amsterdamse Bos en sportvelden)**	1	8.377.293	8.657.293	8.486.030

*De oppervlakte van de totale gemeente is 44.078.221 m²

**Vermindering van areaal in 2016 door administratieve correcties in het beheersysteem.

Thema 2.4.2 Wegen, verkeersmaatregelen, openbare verlichting, riolering en water

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Wegen: weggebruiker moet op veilige en functionele wijze gebruik kunnen maken van de wegen. De wegen worden onderhouden vanuit een maatregelpakket dat op basis van de nota wegen en weginspecties is opgesteld.

Verkeer: De Amstelveners moeten zich gemakkelijk en veilig door de stad kunnen verplaatsen, ongeacht het gebruikte vervoermiddel. Dat betekent ook waarborgen en waar nodig verbeteren van de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling, de bereikbaarheid, de parkeervoorzieningen en de leefbaarheid van en in Amstelveen, voor alle verkeersdeelnemers.

Openbare verlichting: De openbare verlichting is toegespitst op het bijdragen aan sociale en verkeersveiligheid daar waar nodig is, op een duurzame milieubewuste manier (op het gebied van materiaalkeuze en energieverbruik), waarbij lichthinder voor mens en natuur tot een minimum wordt beperkt.

Riolering: Het voldoen aan de zorgplicht voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en hemelwater met als doel het beschermen van de volksgezondheid, het milieu en het oppervlaktewater.

Wegen: De Amstelvener moet op een veilige wijze gebruik kunnen maken van de wegen, fiets- en voetpaden in de gemeente. De verharding is schoon en heel, het materiaalgebruik is eenduidig.

Water: De watergangen in de gemeente hebben een functionele werking met betrekking tot de waterhuishouding (de aan- en afvoer van water). Daarnaast hebben de watergangen een esthetische functie in de openbare buitenruimte. Het onderhoud van de watergangen is erop gericht dat deze functies optimaal kunnen worden benut. Er zijn afspraken met waterschappen over het onderhoud van de waterlopen in Amstelveen.

Actuele beleidsontwikkelingen

Uitvoeringsprogramma verkeer 2015-2018

In 2015 is het Uitvoeringsprogramma verkeer 2015-2018 vastgesteld. Dit plan bevat een overzicht van geplande kleine en middelgrote verkeersmaatregelen om de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling en de positie van het langzaam verkeer te verbeteren. Het plan is een uitwerking van het lokale en regionale geldende en vastgestelde verkeersbeleid. Ook in 2018 wordt aan diverse projecten uit dit programma uitvoering gegeven, zoals het herinrichten van de Amsterdamseweg

tussen Keizer Karelweg en Van Spaenstraat, het opknappen van een aantal fietsroutes en het optimaliseren van enkele verkeersregelinstallaties. In 2018 start een nieuw gemeentebestuur. In de tweede helft van 2018 zal daarom het Uitvoeringsprogramma verkeer weer worden geactualiseerd.

Tijdelijke verkeersmaatregelen lokale wegennet bij de uitvoering van de grote projecten Amstelveenlijn en A9

In 2017 is een aanvang gemaakt met het nemen van verkeersmaatregelen die nodig zijn op het lokale wegennet om het verkeer tijdens ombouw van de A9 zo goed mogelijk te kunnen verwerken. Tijdens de aanleg van de A9 worden de toe- en afrit van de A9 nabij de Keizer Karelweg richting Holendrecht afgesloten. Op de routes van en naar de aansluiting Amstelveen-oost wordt de capaciteit uitgebreid. Het gaat hierbij vooral om maatregelen op de Oranjebaan, Laan van Langerhuize, knoop Ouderkerkerlaan-Beneluxbaan en de Keizer Karelweg. De maatregelen worden in de periode 2017-2019 gefaseerd uitgevoerd. In regionaal verband zijn diverse overleggroepen bezig met het op elkaar afstemmen van alle ingrijpende regionale wegwerkzaamheden. Op voorhand is echter al duidelijk dat er verkeershinder zal ontstaan op het Amstelveense wegennet.

Riolering en water

De uitvoering van rioleringswerkzaamheden vloeien voort uit het Gemeentelijk Rioleringsplan Amstelveen 2015 – 2020 en maken onderdeel uit van een integraal uitvoeringsprogramma van wegonderhoud. In 2018 vindt een tussentijdse evaluatie plaats van het Gemeentelijk Rioleringsplan Amstelveen 2015-2020.

In het nationale Deltaplan is de ambitie vastgelegd om alle plannen voor de openbare ruimte klimaatadaptief uit te voeren. Deze ambitie geldt voor alle overheden. Dit betekent dat bij de inrichting van de openbare ruimte rekening wordt gehouden met de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme regenbuien en hittegolven. Volgens deze ambitie is per 2050 de volledige openbare ruimte klaar voor de gevolgen van klimaatverandering. De verwachting ten tijde van het schrijven van de Programmabegroting was dat deze klimaatadaptieve doelstellingen bij Prinsjesdag 2017 vastgesteld zouden zijn als verplichtingen, in de vorm van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. In Amstelveen zijn daarom in 2017 onderzoeken uitgevoerd om de risico's van klimaatverandering te inventariseren. In 2017 is ook gestart met de implementatie van klimaatadaptieve maatregelen bij reconstructies van de openbare ruimte.

Er zijn concrete afspraken met het Hoogheemraadschap van Rijnland om invulling te geven aan de verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit van de Amstelveense Poel (volgens de Kaderrichtlijn Water, KRW2 van Rijnland). Op verzoek van de gemeente Amstelveen worden de te nemen maatregelen naar voren gehaald in de planning van Rijnland. Voor het beheergebied van het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht worden met Waternet afspraken gemaakt voor het verbeteren van de waterkwaliteit (KRW2). Er zijn Watergebiedsplannen voor Westeramstel en Bovenkerkerpolder. Op basis van de verzamelde gegevens is de gemeente in overleg met het waterschap om maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit uit te voeren. In Keizerkarelpark wordt hiertoe in 2018 een pilot uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Wegwerkzaamheden o.b.v. Nota wegen 2017 en Uitvoeringsprogramma infra-werken 2017-2020.	Uitvoering	
Uitvoering geven aan lopende afspraken met waterschappen over waterlopen en Amstelveense Poel	Uitvoering	
Beleidsplan Openbare Verlichting 2015-2019	Uitvoering	
Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020 (GRP)	Uitvoering	
Tussentijdse evaluatie GRP	Uitvoering	

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Realisatie projecten uit het Uitvoeringsprogramma infrawerken	Uitvoering	
Actualiseren Uitvoeringsprogramma verkeer	Raad	2 ^e helft
Realiseren van diverse projecten uit het Uitvoeringsprogramma verkeer	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
m ² wegen (asfalt en klinkers/tegels)	1		4.468.079	4.468.079	4.468.079
m ² openbare ruimte (exclusief Amsterdamse Bos en sportvelden)	1		8.377.293	8.657.152	8.486.030
Geregistreerde ongevallen met dodelijke afloop op gemeentelijke wegen	7	0	1	2	1

*De oppervlakte van de totale gemeente is 44.078.221 m²

Thema 2.4.3 Afvalinzameling

Actuele beleidsontwikkelingen

Duurzaamheid is het sleutelwoord bij de afvalinzameling: Het zo veel mogelijk gescheiden inzamelen en verwerken van waardevolle afvalstromen. Maar het betekent ook duurzaamheid in de betekenis van het op de lange termijn kunnen garanderen van een goede kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners van Amstelveen.

Het Rijk heeft in 2020 in het "VANG-programma" (VANG staat voor "Van Afval Naar Grondstof") de doelstelling opgenomen om 75% van al het in Nederland ingezamelde huishoudelijk afval te hergebruiken en de hoeveelheid restafval te reduceren tot 100 kilo restafval per persoon per jaar. Afval is niet langer afval, maar een grondstof voor nieuwe producten.

In 2017 is het "Grondstoffenplan: Afval = Grondstof" door de raad vastgesteld. In dit plan is het landelijke beleid vertaald naar Amstelveen. In 2018 zal het aangepaste inzamelsysteem, waarbij de nadruk ligt op het inzamelen van grondstoffen, fasegewijs ingevoerd worden. De invoering gaat gepaard met een goede communicatie aan de inwoners om draagvlak te creëren en uitleg te geven over de veranderingen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Grondstoffenplan 2017-2021	Uitvoering	
(Ver)nieuwbouw Afvaloverslagstation	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Afgevoerd huishoudelijk afval totaal (x 1.000 kg)	1	37.519	38.071	37.840	38.895
Afgevoerd huishoudelijk restafval (x 1.000 kg)	1	17.996	18.101	18.203	17.813

Thema 2.4.4 Begraafplaats

Actuele beleidsontwikkelingen

Voor 2018 volgt Zorgvlied het meerjaren bedrijfsplan 2015 – 2024. De prognoses worden ruimschoots gehaald en het aantal bezoekers is sterk toegenomen.

Binnen de uitvaartwereld vinden grote verschuivingen plaats. De vraag naar meer persoonlijke aandacht en inhoud bij uitvaarten stimuleert kleine zelfstandigen zich op deze markt te begeven. Dit gaat ten koste van gevestigde bedrijven en levert een groter aanbod voor de klant. Het verhoogt de noodzaak bij de uitvaartverzorger om zich sterker te profileren als vernieuwend, persoonlijk en kostenbewust. De nieuwe en vaak minder ervaren ondernemers leunen sterk op de faciliteit opbaren en de ondersteuning door het personeel van Zorgvlied.

Cremeren

Op het gebied van cremeren verlegt zich de trant naar het organiseren van uitvaartplechtigheden vanuit alternatieve en speciale locaties. Clubhuizen, Horecagelegenheden, kasteeltjes, tuinhuisjes, winnen aan belangstelling vanwege de speciale sfeer, beschikbaarheid en/ of de lage kosten. Door de grote diversiteit aan locaties is er ook een ruime aanbod aan beschikbare middaguren. Dit legt in de middagen een extra logistieke druk op Zorgvlied.

Naast de verhoogde belangstelling, om de overledene zelf tot aan de oven te begeleiden, heeft ook de "stille crematie" haar intreden gedaan. Hierbij wordt de overledene, na het houden van de plichtigheid in een alternatieve locatie, onbegeleid overgebracht naar het crematorium voor de technische crematie. De crematie vindt vervolgens op basis van beschikbaarheid van de oven plaats. Voor de aanvoer voor een technische crematie wordt, in de lijn met de omliggende crematoria, een verlaagd tarief aangeboden.

Begraven

Een grootstedelijke enquête van de gemeente Amsterdam, gehouden in 2016, geeft aan dat Zorgvlied grote bekendheid geniet vanwege haar USP's het Groen, de sfeer en het ruime aanbod aan mogelijkheden. Samen met de historisch uitstraling door de oude bomen en de imposante monumenten zorgen deze punten ervoor dat de belangstelling voor begraven op Zorgvlied minder snel terugloopt dan elders in Nederland.

Wat gaan we daar voor doen in 2018?

Bezoekers: Het toezicht op in- en uitgaande personen en goederen, ook na sluitingstijd, moet worden verbeterd. Er zullen veiligheidscamera's met surveillancetoezicht worden geplaatst. Een van de toegangshekken naar de aula wordt elektrisch bedienbaar. Vanaf de aula tot aan het crematorium komt verlicht voor bezoekers. Met de gemeente Amsterdam wordt afstemming gezocht ter verbetering van de parkeermogelijkheden.

Faciliteiten: De mogelijkheid tot opbaren op Zorgvlied wordt vergroot door een kleine koelruimte te installeren in het Chalet. De verblijfruimten Chalet en Paviljoen worden voorzien van buitenbestrating en beschutting tegen regen.

Cremeren: Voor het aanleveren van overledenen voor stille crematies wordt een mortuarium met verzorgruimte achter het crematorium geplaatst.

Begraven: Voor het onderhoud van het groen komt op Zorgvlied toegesneden groenbeheerplan met handboek. Voor eind 2019 wordt Zorgvlied geheel voorzien van bodembepanting conform de richtlijnen van het beeldkwaliteitsplan van Zorgvlied. Historische monumenten worden geïnventariseerd op achterstallig onderhoud.

Huisvestingsplan: Een huisvestingsplan met de mogelijke aankoop van de voormalige beheerderswoning van Zorgvlied wordt opgesteld.

Prognose meerjarenplan 2015-2024 (cijfers op jaarbasis):

	2016		2017		2018	
Product	begroot	was	begroot		begroot	
begravenissen	300	360	300		300	
crematies	318	420	448		578	
Totaal	618	780	748		878	

Financiën

04 Openbare ruimte	2017	2018			2019	2020	2021
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	12.268	11.037	1.274	9.763	7.255	7.426	5.577
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	9.614	10.074	327	9.747	9.747	9.747	9.747
7.2 Riolering	-904	8.001	9.030	-1.029	-1.026	-1.029	-1.029
7.3 Afval	-2.665	7.282	10.326	-3.044	-3.014	-3.034	-3.061
7.4 Milieubeheer	1.403	930	142	788	942	901	901
7.5 Begraafplaatsen	-769	3.535	4.146	-611	-627	-631	-642
Totaal lasten en baten	18.947	40.859	25.245	15.614	13.277	13.379	11.491
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	-1.569	13.136	12.018	1.118	3.596	3.273	5.088
Geraamd resultaat	17.378	53.994	37.263	16.732	16.873	16.651	16.579

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo voorgaand jaar	17.378	16.732	16.873	16.651
Vrijval eenmalig toegekende middelen 2017	-650			
Structureel nieuw beleid *	140			
Ombuigingen (restant taakstelling inkoop)	-675	30		
Nominaal, autonoom & neutrale verschuiving incl. BBV-omzetting	539	111	-222	-72
Begrotingssaldo huidig jaar	16.732	16.873	16.651	16.579

* *Energietransitie, wagenpark, gladheidsbestrijding*

Reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Verkeersmaatregelen	2.016	1.084	3.102	-2	46	94	736
Openbare verlichting (vervanging lichtmasten)	835	402	426	812	788	764	741
Groot onderhoud wegen	3.104	4.520	7.175	449	2.816	5.675	10.195
Verkeersregelinstantaties	1.905	416	1.208	1.113	1.150	588	975
Energiebeleidsplan (incl.SLOK)	78	0	0	78	78	78	78
Dekking kapitaallasten Zorgvlied	218	0	22	197	175	153	131
Dekking kapitaallasten UP verkeer en vervoer	2.289	6.714	85	8.918	10.107	11.079	10.663
04 Openbare ruimte	10.446	13.136	12.018	11.564	15.159	18.432	23.520

Voorzieningen

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Omschrijving							
Afkoop onderhoud graven	2.529	289	377	2.617	2.680	2.717	2.733
Afkoopsommen graven	4.267	577	533	4.223	4.170	4.111	4.052
Riolering	1.059	439	0	621	39	-344	-682
Huishoudelijk afval	712	509	248	451	660	870	1.079
Bedrijfsafval	45	0	0	45	45	45	45
Begraafplaats Zorgvlied	1.104	121	0	983	1.123	1.272	1.422
Debiteuren Zorgvlied	47	0	0	47	47	47	47
04 Openbare ruimte	9.763	1.935	1.158	8.986	8.764	8.718	8.695

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf

Naam	Groengebied Amstelland
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openlucht recreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Financieel belang	De provincie draagt 25% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten, waarbij aan Amsterdam 1/3 deel van het aantal inwoners wordt toegerekend. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen voor 2018 bedraagt afgerond € 427.000.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	252	3.045	3.297	463	404

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabovergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Financieel belang	De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 143.000. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoop.

Financiële	Resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
------------	-----------	----------------	-----------------

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied				
informatie					
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Subsidies

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie				
Stichting Vrijwilligers Speelboerderij Elsenhove	Ondersteuning bij de organisatie van (kinder-)activiteiten en werkvrijdagen, waarop door vrijwilligers grotere klussen worden uitgevoerd.	Natuur- en milieueducatie en inzet vrijwilligers.	4	4
Aanvragers o.b.v. subsidieregeling Duurzaamheidsfonds gemeente Amstelveen	haalbaarheidsonderzoek duurzaamheidsprojecten energie.	Bijdrage aan een beter werk- en woonklimaat in Amstelveen door (nieuwe) lokale bedrijvigheid en initiatieven te faciliteren die substantieel bijdragen aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving.	0	38
Totaal programma 4			4	42

2.5 Ruimtelijke ontwikkeling

Missie 2014 – 2018

De stad nadert zijn fysieke grens. Er vindt verschuiving plaats van ontwikkeling naar beheer, van uitleg naar transformatie en van nieuw naar vernieuwend. De nadruk ligt op kleinschalige projecten binnen bestaand stedelijk gebied, veelal vervanging of transformatie.

Het heeft prioriteit om bewoners en initiatiefnemers meer ruimte en maatwerk te bieden bij ruimtelijke ordening, ontwikkeling, welstand en inrichting. Stimulering van eigen verantwoordelijkheid van bewoners, zoals (collectief) particulier opdrachtgeverschap en groene initiatieven en het toepassen van functiemenging en flexibiliteit zijn belangrijke beleidsuitgangspunten. Deregulering is hierbij de opdracht. De uitdaging is tegelijkertijd de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en het duurzaam ruimtegebruik in Amstelveen te behouden en te versterken.

Komende jaren wordt de juiste maat gevonden voor uitvoering van de grote projecten in de stad, zoals inpassing van de A9, de Amstelveenlijn en het Stadshart. Deze ontwikkelingen bepalen immers in grote mate de ruimtelijke kwaliteit van de stad.

Goed wonen is een basisvoorziening. Amstelveen richt zich daarom de komende jaren op de speerpunten: 1. Bevorderen van de doorstroming op de woningmarkt; 2. Duurzaamheid; 3. Variatie in woonvormen; en 4. Meer ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van bewoners. Daarnaast zullen wij meer aansturen op leefbare wijken met een gemengde bevolkingsopbouw. Tenslotte zal Amstelveen scherp toezien op de naleving van de met Eigen Haard gemaakte prestatieafspraken.

Effectindicatoren

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
Rapportcijfer burgers voor bereikbaarheid Amstelveen met:	2					
-auto		8,3	8,5			>8,0
-openbaar vervoer		7,5	7,7			>7,0
-fiets			8,5			>8,0
% inwoners dat vindt dat kinderen (tot 12 jaar) op de meeste plekken veilig kunnen fietsen in woonwijk	2	75%	72%			80%
% inwoners dat te hard rijden vaak voorkomend probleem vindt in de wijk	2	35%	15%			30%
% inwoners dat ontevreden is over parkeermogelijkheden in het Stadshart	2	22%	23%			18%
% nieuwe huurders uit Amstelveen	18	62%	49%	41%		65%
% scheefwonen totale sociale huurvoorraad	18	30%	26%			25%
% scheefwonen voorraad Eigen Haard	18		28,9%	27,2%		25%
Beleidsindicatoren cie. Depla						
Gemiddelde WOZ waarde woningen (x€1.000)	7	257	268	261		

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018
Nieuwbouw per 1.000 woningen	7	6,8				

Thema 2.5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Actuele beleidsontwikkelingen

Luchthavenindelingsbesluit (LIB)

Het LIB wordt komende periode gewijzigd. Amstelveen borgt haar belangen via diverse gremia, waaronder de ORS, BRS, maar ook via een regionale lobby richting Den Haag. De regio erkent het economisch belang van Schiphol en haar AAA-status en onderkent de noodzaak van ruimtelijke beperkingen in relatie tot geluidshinder en veiligheid, maar wil wel zeggenschap houden over binnenstedelijke ontwikkelingen om de leefbaarheid en betaalbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingen overeind te kunnen houden. In het licht daarvan is de transformatie van Kronenburg en het verkrijgen van een brede vvgb vanwege het LIB aangemeld als proeftuinproject binnen de MRA.

Ontwikkelingen Omgevingswet

Doelstelling van de Omgevingswet is onder andere om het proces om te komen tot een ruimtelijke ontwikkeling eenvoudiger en voorspelbaarder te maken voor initiatiefnemers en tevens sneller en met minder kosten tot een vergunning te kunnen komen. Voor de interne organisatie betekent dit een omwenteling in de manier van werken. Inmiddels is een transitieteam opgericht en wordt er hard gewerkt om onze organisatie en onze producten omgevingswetproof te maken. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft inmiddels uitstel van de wet aangekondigd, we verwachten dat de invoering niet voor 2020 zal plaatsvinden.

Ruimtelijk beleid

De Structuurvisie Amstelveen 2015+ (2011) biedt het kader om voor de korte en langere termijn sturing te kunnen geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Amstelveen scheidt hiermee helderheid over de geambieerde ontwikkelingsrichting van de gemeente.

In 2016 is het Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief als ruimtelijke uitwerking van de woonagenda vastgesteld. Dit stuk geeft houvast voor de ontwikkeling van een aantal gebieden waar komende jaren binnenstedelijk de meeste ontwikkelingen voorzien zijn. Verwacht wordt komend decennium nog 5000 woningen te kunnen toevoegen aan de huidige woningvoorraad. Dit zal met name binnenstedelijk plaatsvinden.

Komende collegeperiode zal gewerkt worden aan de totstandkoming van een Omgevingsvisie. Dit is een verplichting die voortvloeit uit de Omgevingswet. Wij hebben de ambitie om al het beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving te ontsluiten via deze omgevingsvisie. Dat vraagt een verregaande integratie en vereenvoudiging van onze vigerende beleidskaders.

Ruimtelijke projecten

De gemeente probeert steeds meer vraaggestuurd te werken. In plaats van al te strakke ruimtelijke kaders te stellen worden ruimere kaders gegeven waarbinnen het aan de markt is om het project verder aan te vullen. Het experimenteerproject Zonnestein 64 en 66 is een voorbeeld van experimenteren met loslaten van kaders en het geven van vertrouwen aan ontwikkelaar en burger.

De markt blijft aantrekken. Desondanks zal het oude verdienmodel van grondexploitaties niet herstellen en blijft er druk staan op de inkomstenkant van de projecten. De nadruk in de ruimtelijke projecten ligt steeds meer op transformatie en inbreiding, met faciliterend grondbeleid. Hierbij vindt kostenverhaal plaats en zijn grondexploitaties in principe financieel neutraal. Jaarlijks stelt de gemeenteraad de actualisering van de grondexploitaties vast, door middel waarvan de financiële kaders actueel worden gehouden. Komende jaren zal het transformeren van leegstaande kantoorlocaties naar bijvoorbeeld woningbouw prioriteit houden. In 2018 wordt het onderzoek naar

transformatie van bedrijventerrein Legmeer gecontinueerd. Tevens kan op basis van de gebiedsvisie Kronenburg de transformatie van dit kantorenpark ter hand worden genomen. Op basis van de ruimtelijke visie Noorderlegmeerpolder wordt de gedeeltelijke transformatie van het glastuinbouwgebied opgepakt.

Bestemmingsplannen

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening bestaat de verplichting om alle bestemmingsplannen om de 10 jaar te herzien. Amstelveen heeft haar grondgebied ingedeeld in tien gebieden en actualiseert met een tempo van één plan per jaar. Amstelveen streeft bij het maken van bestemmingsplannen naar maatwerk: het bieden van meer ruimte voor ontwikkelingen waar dit kan, maar meer strikt sturen waar meer behoefte is aan behoud van ruimtelijke kwaliteit.

Private kwaliteitsborging in de bouw

Op 4 juli 2017 zou de eerste kamer beslissen over aanvaarding van de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen. De stemming is echter op verzoek van de minister aangehouden. De minister acht het noodzakelijk dat het wetsvoorstel verder wordt bijgeschaafd en heeft al aangekondigd de wet niet voor 1 januari 2019 in te willen voeren.

Wat zijn de gevolgen van dit besluit van de minister voor de gemeente?

De gemeente heeft de afgelopen jaren geanticipeerd op invoering van de Wet en heeft hierop de formatie aangepast. De gemeente is ervan uitgegaan dat per 1 januari 2018 de preventieve toets aan het Bouwbesluit voor aanvragen met betrekking tot gevolgklasse 1 niet meer door ambtenaren behoefde te worden uitgevoerd. Er is niet verder geïnvesteerd op dit onderdeel in medewerkers, omdat dit onderdeel aan 'de markt' zou worden overgedragen. Daarnaast is de vaste bezetting niet uitgebreid met vaste medewerkers, maar is bezetting aangevuld met ingehuurde, tijdelijke, medewerkers.

Op dit moment is onduidelijk wanneer de wet van kracht zal worden, aangezien ook de Omgevingswet uitgesteld is. De gemeente verwacht niet dat hier de komende drie jaar verandering in zal komen. Voor de gemeente betekent dit de formatie zal moeten worden bijgeschoold in verband met de wet VTH. Formatie dient volgens deze wet te voldoen aan gestelde minimale kwaliteitseisen. Op dit moment voldoen we er niet volledig aan. De komende jaren zal dan ook geïnvesteerd moeten worden in het actualiseren van kennis op het gebied van Omgevingsrecht. De gemeente voorziet dat het aantrekken van nieuwe medewerkers moeizaam zal verlopen aangezien Wabo-opgeleide medewerkers momenteel schaars zijn. Gedurende de recessie, die inmiddels achter ons ligt, zijn veel Wabo-opgeleide medewerkers omgeschoold omdat er weinig gebouwd werd en er dus ook weinig vraag was naar dit type specialisme. Inmiddels is de bouwsector enorm aangetrokken en hebben gemeente grote moeite om geschikte medewerkers aan te trekken. Het grootste risico dat de gemeente hierbij loopt is dat door gebrek aan adequaat personeel het risico op fatale aanvragen toeneemt.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Lobby belangen Amstelveen binnen SMASH/LIB	Uitvoering	
Uitvoering structuurvisie Amstelveen 2025	Uitvoering	
Vorbereiding op invoering van de Omgevingswet	Uitvoering	
Vaststellen diverse bestemmings-, uitwerkings-, wijzigingsplannen en afwijkingen op het bestemmingsplan	Raad of College	2 ^e helft
Uitvoeringsprogramma VTH 2017-2018	Uitvoering	
Jaarrapportage VTH 2018 vaststellen.	College	1 ^e helft

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Vergunningen WABO*	1	883	975	1.116	1.368
Afgehandelde toezichttaken WABO	1	726	1.156	1.292	631
Controle/handhaving WABO	1	201	336	675	336
Afgehandelde handhavingszaken WABO	1	73	53	62	57

*WABO: Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht

Thema 2.5.2 Stedelijke ontwikkelingen

Wat willen we bereiken 2014-2018?

- Inpassing van de te verbreden A9 met zo min mogelijk overlast voor omwonenden en bedrijven.
- Een verantwoorde inpassing van de ombouw Amstelveenlijn met zo min mogelijk overlast voor passagiers, omwonenden en bedrijven.
- Het kwaliteitsniveau en de economische positie van het Stadshart bestendigen.
- Een vlotte en veilige doorstroming van het doorgaand verkeer tussen de N201 en de A9.
- Een vlotte en veilige doorstroming van het verkeer tijdens de aanleg van de Amstelveenlijn en de verbreding van de A9.

Actuele beleidsontwikkelingen

Algemeen

De afstemming van de grote projecten vraagt bijzondere aandacht. De zorg gaat uit naar een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer tijdens de ombouw van de Amstelveenlijn, de verbreding van de A9, de ontwikkeling van het Stadshart en de vernieuwing van de Amstelbrug. Ook tijdens de uitvoering van de grote projecten moet de bereikbaarheid van Amstelveen en de doorstroming van het verkeer gewaarborgd zijn. Vooruitlopend op de aanleg van de Amstelveenlijn en A9 wordt op een aantal wegvakken en kruispunten capaciteitsverruimende maatregelen getroffen. Er wordt stevig ingezet op een goede ruimtelijke inpassing van de grote projecten en kaderstelling voor bouwinitiatieven van derden. Om het publiek goed te informeren over de planvorming en de uitvoering is in juni 2017 Amstelveen InZicht geopend. De raad heeft diverse kredieten verleend voor de bekostiging van de projectorganisatie en de kosten van communicatie en informatie tot en met het jaar 2018. Voor de bekostiging van de kosten vanaf 2018 zal het nieuwe college een voorstel uitbrengen aan de raad in het kader van de Kadernota 2019.

Inpassing A9

In maart 2017 is het Tracébesluit genomen door de Minister van Infrastructuur en Milieu. Er zijn 7 beroepschriften ingediend. Behandeling door de Raad van State zal eind 2017 plaatsvinden, waarna de aanbesteding kan plaats vinden. De gunning aan een aannemerscombinatie wordt in 2018 verwacht. In het kader van de Kadernota 2018 is een bedrag van € 9 miljoen gereserveerd voor verlaging van de overkapping Oude Dorp en verbreding van het Bovenlandpad. Deze verbreding moet planologisch worden geregeld via een gemeentelijk bestemmingsplan. De te sluiten Uitvoeringsovereenkomst met Rijkswaterstaat is in wording.

Onderwerpen die in 2018 de aandacht vragen zijn:

- Vertaling Tracébesluit in een gemeentelijk bestemmingsplan.
- Uitvoering tijdelijke verkeersmaatregelen onderliggend wegennet.
- Ontwerp fietsbrug Traverse.
- Ontwerp knoop Ouderkerkerlaan.
- Inrichtingsplannen voor de overkappingen Traverse en Bovenlandpad.
- Inrichtingsplannen groenzones.
- Opstellen kostenramingen voor de inrichtingsplannen

Ombouw Amstelveenlijn

De gunning aan aannemerscombinatie VITAL heeft plaatsgevonden in maart 2017. De start van de bouw van de 3 ongelijkvloerse kruispunten begin 2019 is in voorbereiding. In de zomer van 2019 zal er intensief aan het traject vanaf Station Amsterdam Zuid tot aan het stadshart Amstelveen gewerkt worden. Vanaf 1 maart 2019 wordt gedurende de werkzaamheden aan de Amstelveenlijn tijdelijk vervoer aangeboden tot aan de ingebruikname van de hoogwaardige tramverbinding in 2020. In 2018 wordt nadere besluitvorming over de Uithoornlijn verwacht met een onder meer een nieuw bestemmingsplan.

N201 / Verkeersafwikkeling Amstelveen-Zuid

In 2017 wordt gewerkt aan een haalbaarheidsstudie voor het vergroten van de capaciteit van de Bovenkerkerweg in Amstelveen. Inmiddels is besloten het provinciale deel (ten zuiden van de Burgemeester Wiegelweg) niet op te waarderen. De capaciteit van dit wegvak is voldoende. De studie richt zich op het kruispunt Bovenkerkerweg-Burgemeester Wiegelweg (onderzoek of bij de verkeerslichten twee rechtdoorstroken stad in en stad uit mogelijk zijn) en het verbeteren van de verkeersafwikkeling op het wegvak ten noorden daarvan. Het resultaat van de studie zal aan de raad worden voorgelegd. In afstemming met de Provincie Noord-Holland en de Vervoerregio Amsterdam is overeengekomen eventuele andere ingrijpende maatregelen (bijvoorbeeld op de Beneluxbaan of Bosrandweg) pas uit te voeren ná gereedkomen van de verbreding van de A9.

Stadshart

Het ruimtelijk kader voor de beoordeling van bouw- en inrichtingsplannen is in juni 2017 door de raad vastgesteld. In 2018 zal gewerkt worden aan de uitwerking van (bouw)plannen in samenwerking met initiatiefnemers en belanghebbenden. Ook zullen de diverse initiatieven voor gefaseerde (her)ontwikkeling van het Stadshart actief begeleid worden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Algemeen		
1. Zorgen voor een vlotte en veilige afwikkeling van het verkeer tijdens de ombouw van de Amstelveenlijn en de verbreding van de A9. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Uitvoering diverse verkeersmaatregelen onderliggend wegennet A9.• Ontwerp knoop Ouderkerkerlaan.• Omgevingsmanagement en communicatie via onder meer Amstelveen InZicht.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	
A9		
1. Een verantwoorde ruimtelijke inpassing van de te verbreden A9 met zo min mogelijk overlast voor omwonenden en bedrijven. Actiepunten <ul style="list-style-type: none">• Vaststellen Bestemmingsplan A9.	Raad	2 ^e helft
Amstelveenlijn		
1. Een verantwoorde ruimtelijke inpassing van de ombouw van de Amstelveenlijn met zo min mogelijk overlast voor passagiers, omwonenden en bedrijven. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">• Voorbereiden uitvoering in 2019-2020.• Uitvoeren voorbereidende werkzaamheden (verleggen nutsbedrijven, nader onderzoek).• Vaststellen Bestemmingsplan Uithoornlijn (inclusief	Uitvoering Uitvoering	

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College/raadsbesluit /uitvoering	Planning
onteigeningsplan).	Raad	2 ^e helft
Verkeersafwikkeling Amstelveen-zuid		
1. Komen tot een duurzame oplossing voor een vlotte en veilige afwikkeling van het doorgaand verkeer tussen de N201 en de A9 als alternatief voor de aanleg van de oostelijke Randweg. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> • Ontwerp verdubbeling/capaciteitsverruimende maatregelen op de Bovenkerkerweg tussen de bebouwdekomgrens en Dr. Willem Dreesweg. Opstellen kostenraming, subsidieaanvraag en kredietaanvraag. 	Raad	1 ^e helft
Stadshart		
1. Uitwerken van de Visie Stadshart 2025 tot een samenhangende ruimtelijke uitwerking van alle ontwikkelingen in en rond het Stadshart. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> • Zorgen voor doorwerking van de kaders in bestaande en nieuwe initiatieven • Advisering omtrent voortgang door adviesgroep Stadshart • Opstellen welstandscriteria door Stadsbouwmeester. 	Uitvoering Uitvoering Raad	1 ^e helft
2. Voor het aantrekkelijker maken van het Stadshart zijn we afhankelijk van diverse partijen. In samenwerking met deze partijen gaan we initiatieven die het Stadshart versterken stimuleren, waaronder het verlevendigen van het Stadsplein. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> • Actief contact houden met stakeholders • Begeleiden en zorgen voor afstemming tussen de diverse initiatieven 	Uitvoering Uitvoering	

Thema 2.5.3 Wonen en volkshuisvesting

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Blijvend zorgdragen voor aantrekkelijk woonmilieu in Amstelveen.

Actuele beleidsontwikkelingen

De druk op de lokale woningmarkt blijft onveranderd groot en lijkt zelfs groter te worden. Amstelveen is voor velen een buitengewoon aantrekkelijke woon- en leefomgeving. De grote vraag naar woon- en verblijfsruimte in onze gemeente dreigt ten koste te gaan van de mogelijkheden om te kunnen voorzien in de behoeftes van onze inwoners, bedrijven en instellingen. Wij onderzoeken dan ook de mogelijkheden, om binnen de daarvoor gestelde regels, ons lokale huisvestingsbeleid zo in te richten dat recht wordt gedaan aan de bijzondere positie die Amstelveen inneemt in de regionale woningmarkt en wij voor onze inwoners, bedrijven en instellingen zo goed als mogelijk kunnen voorzien in passende en kwalitatief goede woonruimte.

Amstelveen heeft in 2017 meegedaan aan het woningbehoefte-onderzoek van de Metropool Amsterdam. De resultaten van dit onderzoek zullen in 2018 worden geanalyseerd en verwerkt in een lokale woningmarktrapportage om de lokale behoefte goed in beeld te brengen.

In 2018 doen we zelfstandig onderzoek naar de wensen en mogelijkheden van huurders om door te stromen naar een koopwoning.

De resultaten van de onderzoeken dienen als input voor de te maken prestatie afspraken met de corporaties, het aanscherpen van woonbeleid en de woningbouwprogramma's.

In AM verband komen we op het thema wonen zowel ambtelijk als bestuurlijk bijeen. De bestuurlijke trekker van wonen in AM verband is Lex Scholten vanuit Diemen. We gaan verder met het vormgeven van de samenwerking. Er is voor 0,5 fte een regio coördinator wonen aangesteld die zijn 'thuisbasis' in de gemeente Diemen heeft. De regio coördinator wonen ondersteunt, coördineert en stemt af, ook met de andere regiocoördinator op terreinen EZ, Ruimte en Duurzaamheid en de algemene regio secretaris. Inhoudelijke onderwerpen waarover afstemming plaatsvindt in AM wonen verband zijn o.a. de woonruimteverdeling, het Regionaal Actieprogramma wonen (provinciaal vereiste), monitor plancapaciteit en de voorbereiding van het Portefeuillehouders Overleg Bouwen en Wonen (MRA niveau).

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Woningmarktrapportage Amstelveen	Uitvoering	
2. Onderzoek wensen en mogelijkheden van huurders om door te stromen naar een koopwoning.	Uitvoering	

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College/raadsbesluit /uitvoering	Planning
2. Realiseren van middeldure huur- en koopwoningen voor de midden en hogere inkomens. Actiepunten 2018: Extra inzet op het realiseren van kwalitatief goede en betaalbare koopwoningen voor middeninkomens. Hierbij zullen wij maximaal gebruik maken van wettelijke mogelijkheden hiervoor zoals aangegeven bij de beantwoording van de motie middeninkomens.	Uitvoering	
3. Realiseren woningen met zorgvoorzieningen voor ouderen in woonservice-zones, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen. Actiepunten 2018: In 2017 wordt het beleid op dit aspect geëvalueerd. Verbeterpunten ten behoeve het langer zelfstandig wonen van de ouderen in combinatie met het aanbieden van zorg en voorzieningen worden in samenspraak met de betrokken instellingen in 2018 en volgende jaren concreet uitgewerkt.	Uitvoering prestatieafspraken	
4. Verlagen aandeel scheefwonen door corporatie Actiepunten 2018: Voortzetten inkomensafhankelijk huurbeleid door Eigen Haard. Actief stimuleren van ontwikkelaars om vrije sectorhuurwoningen in samenspraak met de corporaties onder de aandacht te brengen van de huurders.	Uitvoering prestatieafspraken	
5. Bouwen naar de wensen van de woonconsument Actiepunten 2018: Realisatie 30% eigenbouw in project de Scheg	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Opgeleverde woningen sociale huur	1	70	798	0	0
Opgeleverde woningen vrije sector huur	1	0	0	54	0
Opgeleverde woningen dure koop	1	22	25	44	9
Opgeleverde woningen middel-dure koop	1	124	101	52	124
Opgeleverde woningen betaalbare koop	1	22	47	0	0
Opgeleverde eengezinswoningen	1	168	267	96	101
Opgeleverde appartementen	1	70	704	54	38
Opgeleverde woningen totaal	1	274	971	150	139
Verstrekke startersleningen voor woningen	1	27	30	12	12
Vrijkomen aantal sociale huurwoningen			754	482	455
Gemiddelde inschrijfduur in jaren starters	18	8,9	8,5	8,9	10,3
Gemiddelde woonduur in jaren doorstromers	18	21,4	17	20,9	21,7
Getraceerde illegale verhuur	18	29	30	15	27
Gemiddelde woningbezetting	1	2,03	2,02	2,02	2,02
Woningvoorraad	1	41.679	42.301	43.087	43.302
% Koopwoningen	1	44,5%	44,6%	43,9%	43,9%
(energie)Labelstappen sociale huurwoningen	18	2.074	1.318	628	1.720

Thema 2.5.4 Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

De Amstelveners moeten zich gemakkelijk, prettig, comfortabel en veilig door de stad kunnen verplaatsen per openbaar vervoer. Vanuit alle wijken in Amstelveen is er een rechtstreekse busverbinding met het Stadshart/Busstation Amstelveen en met maximaal één overstap naar Ziekenhuis Amstelland. De bus- en tramverbindingen naar de intercity-stations blijven behouden (Station Amsterdam Zuid, Schiphol, Amsterdam Bijlmer/ArenA). Ook blijven er buslijnen Amsterdam inrijden via de route Stadionplein/Museumplein.

Actuele beleidsontwikkelingen

Het openbaar vervoer is in 2017 aanbesteed door de Vervoerregio Amsterdam. Vervoermaatschappij Connexxion won de aanbesteding. Ze rijden vanaf 10 december 2017 minimaal 10 jaar in het vervoersgebied Amstelland-Meerlanden, waartoe Amstelveen (m.u.v. de Amstelveenlijn) behoort. Het Vervoerplan 2018 kent veel winstpunten, maar voor Amstelveen ook enkele aandachtspunten (bediening Oude Dorp, magere verbinding Amstelveen zuid - Schiphol). Streven is om in afstemming met de Vervoerregio en Connexxion de aandachtspunten om te vormen naar een acceptabele situatie en deze deel te gaan laten uitmaken van het (Connexxion) vervoerplan 2019.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Reactie op Vervoerplan 2019	College	2 ^e helft

Thema 2.5.5 Parkeren

Wat willen we bereiken 2014-2018?

De wijze van inpassing van parkeerplaatsen bij ruimtelijke ontwikkelingen sluit aan bij een groen, veilig en ruim opgezet Amstelveen.

Betaald parkeren wordt beperkt tot die gebieden waar schaarste en behoefte aan regulering is aangetoond, zoals het Stadshart en de omliggende vergunningsgebieden. In de rest van de gemeente is het gratis parkeren (primair) of blauwe zones (uitzonderingsgevallen).

Actuele beleidsontwikkelingen

Vanaf 1 juni 2016 is de 'Beleidsnota enquêtes parkeerregulering Amstelveen 2016' van kracht. Het beleid is echter in de praktijk moeilijk toepasbaar. Ondanks informatieavonden voor bewoners en ondernemers is de impact van een ja- of nee-stem bij de enquête niet duidelijk met het gevolg dat men na de enquête vaak spijt heeft van de stem (veelal de nee-stemmers).

Tevens kan de gemeente nu niet goed anticiperen op parkeerproblemen die voorzien worden in specifieke gebieden (bijvoorbeeld gebieden met vrij parkeren die grenzen aan betaald parkeren of nabij OV-opstappunten). De gemeente kan hierbij nu geen initiatief nemen omdat het huidige beleid hier geen ruimte voor biedt. Ook duurt het proces om te komen tot invoering van regulering door het huidige beleid lang.

Om deze redenen wordt voorgesteld het beleid voor parkeerregulering in Amstelveen bij te stellen. Gestreefd wordt dit nieuwe beleid in het eerste kwartaal van 2018 aan te bieden aan de gemeenteraad. Als betaald parkeren in grotere gebieden wordt ingevoerd worden mogelijk de loopafstanden voor handhavers te groot. Daarom wordt onderzocht of de inzet van een elektrische scanscooter mogelijk is.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Bijstellen beleid parkeerregulering	Raad	1 ^e helft
Inzet scanscooter	College	2 ^e helft

Kengetallen (meetmoment: december van dat jaar)

	Bron	2013	2014	2015	2016
Lopende parkeervergunningen bedrijven*	1	71	300	697	372
Lopende parkeervergunningen bewoners	1	1.845	2.182	2.461	3.537
Lopende parkeervergunningen bezoekers**	1	1.953	1.916	2.004	2.551

*Service, diensten en bedrijven

** inclusief Gehandicaptenparkeervergunning, patiënten vergunning en kerkvergunning.

Thema 2.5.6 Maatschappelijk vastgoed

Actuele beleidsontwikkelingen

Maatschappelijk vastgoed staat met name ten dienste van de beleidsterreinen cultuur, sport, welzijn en onderwijs (zie voor onderwijshuisvesting programma 2.2). Zich wijzigende beleidsmatige inzichten blijven vragen om daarop gerichte aanpassingen van de gebouwenvoorraad. In dat verband wordt in 2018 gewerkt aan vergroting van de gebruiksmogelijkheden van de begane grond van de cultuurstrip, aan modernisering van het Noorddamcentrum en aan de realisatie van twee nieuwe sporthallen.

Verder wordt het opstellen van de meerjarenonderhoudsplanung in 2018 op een andere leest geschoeid. Het is de bedoeling dat gebruik van de NEN2767-systematiek meer inzicht geeft in de relatie tussen doelstellingen en kosten en tevens de besluitvorming in het kader van verduurzaming en fossielvrij maken ondersteunt.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/ raadsbesluit /uitvoering	Planning
Verbouwing begane grond Stadsplein 97 - 100a ("Cultuurstrip")	Uitvoering	
Verbouwing wijkcentrum Noorddamcentrum	Uitvoering	
Realisatie van een turnhal bij de Ben Goudsmithal	Uitvoering	
Vorbereiding van nieuwbouw sporthal bij het Hermann Wesselink College	Raad	1 ^e helft
Vernieuwing meerjarenonderhoudsplanung o.b.v. systematiek NEN2767	Uitvoering	

Financiën

05 Ruimtelijke ontwikkeling	2017 Saldo	Lasten	2018 Baten	Saldo	2019 Saldo	2020 Saldo	2021 Saldo
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-355	6.023	4.793	1.230	1.058	762	732
0.63 Parkeerbelasting	-2.360	160	2.085	-1.925	-1.925	-1.925	-1.925
2.2 Parkeren	527	544	258	285	282	278	274
2.5 Openbaar vervoer	87	71	0	71	41	41	41
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	101	254	276	-22	0	0	0
8.1 Ruimtelijke ordening	2.365	3.119	651	2.469	1.486	1.428	1.428
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.575	4.913	12.289	-7.376	-11.336	165	165
8.3 Wonen en bouwen	837	2.735	1.667	1.069	738	738	738
Totaal lasten en baten	-2.373	17.819	22.018	-4.199	-9.656	1.486	1.452
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	-1.048	1.290	3.615	-2.326	-2.206	-1.959	-1.959
Geraamd resultaat	-3.420	19.109	25.633	-6.524	-11.861	-472	-506

Ontwikkeling begrotingssaldo programma 5

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo voorgaand jaar	-3.420	-6.524	-11.861	-472
Vrijval eenmalig toegekende middelen 2017	-300	-200		
Bestedingsvoorstellen eenmalige middelen *	1.155	-1.155		
Ombuigingen (Andere Tijden, inkoop, vastgoed)	5			
Winstafdrachten grondexploitaties	-4.263	-3.938	11.500	
Nominaal, autonoom & neutrale verschuiving incl. BBV-omzetting	299	-44	-111	-34
Begrotingssaldo komend jaar	-6.524	-11.861	-472	-506

* Omgevingswet, Grote projecten, Sportpark Noorderlegmeerpolder, verdiepingsslag woonwensen

Reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Omschrijving							
Geo meetapparatuur	39	10	9	40	-8	2	12
Dekking kapitaallasten gebouwen	31.828	640	2.297	30.171	28.013	26.044	24.076
Dekking kapitaallasten gronden	1.006	0	0	1.006	1.006	1.006	1.006
Startkoop Amstelveen en startersleningen	717	0	0	717	717	717	717
Amstelveense bijdrage M51	246	0	0	246	246	246	246
Westwijkplein	597	0	0	597	597	597	597
Noorddamcentrum wijkcentrum	670	640	1.310	0	0	0	0
05 Ruimtelijke ontwikkeling	35.102	1.290	3.615	32.776	30.571	28.612	26.654

Voorzieningen

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Omschrijving							
Onderhoud Vastgoed	4.203	4.925	2.693	1.971	1.648	1.063	478
Debiteuren bouwleges	130	0	0	130	130	130	130
Onderhoud (huur)woonwagens	399	56	102	444	486	527	569
Facilitaire projecten	642	174	0	468	468	468	468
05 Ruimtelijke ontwikkeling	5.374	5.155	2.795	3.014	2.732	2.189	1.645

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied				
Vestigingsplaats	Zaanstad				
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)				
Financieel belang	De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 143.000. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoop.				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Subsidies

Niet van toepassing

2.6 Bestuur, bevolking en veiligheid

Missie 2014 – 2018

Amstelveen streeft naar een veilige en leefbare stad, waarmee inwoners zich verbonden voelen, en zich vanuit hun eigen kracht actief ook zelf inzetten voor de veiligheid en leefbaarheid in hun eigen buurt.

Het bestuur wil vermindering en versoepeling van regels, overbodige regelgeving wordt afgeschaft en de administratieve lasten voor burgers en bedrijven worden beperkt. Aansluiten bij wettelijke regels en een grote mate van terughoudendheid met extra gemeentelijke regels is het uitgangspunt.

De gemeente Amstelveen staat voor betrouwbare, klantgerichte dienstverlening. De kosten hiervan zijn zo laag mogelijk en er wordt ingezet op meer digitale informatievoorziening zodat inwoners en ondernemers zoveel mogelijk digitaal kunnen afhandelen.

Uitgangspunt van communicatie is dat inwoners en andere partijen tijdig en helder geïnformeerd zijn over gemeentelijke plannen, projecten en besluitvorming. Daarnaast weten inwoners de gemeente sneller te vinden en willen ze sneller hun vragen beantwoord zien. Digitale communicatie is daarbij erg belangrijk. In tegenstelling tot het verleden heeft communicatie veel meer vormen gekregen; zowel per brief, persoonlijk, via de media als per facebook en twitter.

Amstelveen is een betrokken stad die oog heeft voor de wereld om zich heen, hieraan een bijdrage levert en hierin kansen ziet voor haar eigen ontwikkeling. Het is de gastvrije thuishaven voor inwoners van diverse nationaliteiten en internationale bedrijven. Het internationale karakter wordt ondersteund door ruimte te geven aan initiatieven om quality of life aspecten (onder meer voorzieningen en culturele uitingen) voor expats in Amstelveen te verbeteren.

Effectindicatoren

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018*
Veilig wonen en leven						
Woninginbraken	22	344	369	290		310
Inbraken uit bijgebouwen	22	71	80	54		64
Auto inbraken	22	535	586	528		455
Diefstal brom-, snor- en fietsen	22	529	348	505		477
Veilig ondernemen						
Zakkenrollerij	22	199	154	140		180
Winkeldiefstallen	22	139	165	110		119
Veilig opgroeien						
Meldingen jeugdoverlast	22	379	284	312		323
Dienstverlening/communicatie						
Rapportcijfer burgers voor de gemeentelijke dienstverlening	19	8,0		8,6		8,0
% Amstelveners dat vindt dat gemeentebestuur veel doet om burgers bij het bestuur te betrekken	2	37%	37%			40%
% Amstelveners dat vertrouwen heeft in de gemeenteraad	2	46%	46%			48%

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018*
Abonnementen elektronische nieuwsbrief gemeente	1	1.850	1.940	1.925	1.803	2.000

*De streefwaarden voor veiligheid zijn ambitieus. Opgemerkt moet worden dat een aantal misdrijven moeilijk beïnvloedbaar is door gemeentelijk handelen. De gemeentelijke aanpak richt zich dan met name op communicatie en nazorg.

**1 juli 2015

	Bron	Laatst bekende meting	2015	2016	2017	Streefwaarde 2018*
Beleidsindicatoren Depla						
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	7	4,1	4,2			
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	7	1,7	1,9			
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	7	3,4	4,1	3,7		
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	7	4,2	3,9			
Verwijzingen HALT	7	60	53	54		
Verwijzingen HALT per 10.000 inwoners 12-17 jaar	7	109,6	95,9	95,5		
Hardekern jongeren per 1.000 inwoners 12-24 jr	7	0,4				
%Jongeren met delict voor de rechter	7	1,77%				
%Jongeren met jeugdreclassering (in % jongeren 12-23 jr)	7	0,2%	0,3%	0,2%		
%Demografische druk (0-19 jr + 65+/15-64 jr)	7	56,1%	56,5%	56,8%		
Woonlasten 1-persoonshh in euro	7	646	642	660		
Woonlasten meerpersoonshh in euro	7	689	686	704		

Thema 2.6.1 Veiligheid en handhaving

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Een veilige stad voor jong en oud.

Actuele beleidsontwikkelingen

Integraal Veiligheidsplan 2015-2018 en Actieplan integrale veiligheid 2018

Het jaar 2018 is het laatste jaar van het huidige bestaande beleid. In 2018 zal een nieuw plan voor de volgende collegeperiode worden gemaakt en vastgesteld door de nieuwe gemeenteraad. Het actieplan 2018 wordt met inachtneming van de actuele ontwikkelingen nog begin 2018 vastgesteld door het college. Actuele ontwikkelingen vergen voor 2018 een blijvende focus op hennepsteelt en woninginbraken, maar ook op diefstal uit auto en fietsendiefstal.

Terreurdreiging, radicalisering en ondermijning zijn de meer brede veiligheidsonderwerpen die op verschillende wijzen tot uitvoering komen in samenwerking met alle veiligheidspartners. De signaalfunctie tussen deze partners is hierbij belangrijk maar ook bij bijvoorbeeld de uitvoering van het evenementenbeleid en bij de toepassing van de Wet Bibob.

Met name deze drie brede veiligheidsonderwerpen zorgen ook voor meer druk op de politiecapaciteit. Naast het uiten van deze zorg zal blijvende aandacht moeten worden besteed in hoeverre dit effect heeft op de lokale veiligheidszorg. De bestrijding van radicalisering is voor 2018 opgenomen in de begroting in de vorm van een bijdrage aan de casusregisseur voor de Amstellandgemeenten maar zal hoogstwaarschijnlijk ook na 2018 nog opportuun zijn.

In december 2015 is het huidige evenementenbeleid vastgesteld, met inachtneming van de aanstelling van een evenementencoördinator. Dit beleid, alsmede deze functie, zal in 2018 geëvalueerd worden.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Integraal veiligheidsplan 2019-2022	Raad	2 ^e helft
Actieplan integrale veiligheid 2018	College	1 ^e helft
Evaluatie evenementenbeleid	Raad	1 ^e helft
College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
1. Schade aan gemeentelijke eigendommen altijd verhalen op de dader. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> • Bij daderindicatie altijd verhalen • Inzet mobiel cameratoezicht op hotspots 	Uitvoering Uitvoering	
3. Burgers en bedrijven bewust maken van de risico's van bijvoorbeeld inbraak en diefstal. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering actieplan woninginbraken • Voorlichtingscampagnes • Inzet burgernet • Pilot whatsappgroepen ism politie • Hotspotaanpak 	Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering Uitvoering	
4. Handhaving in eerste instantie richten op in stand houding van een veilige leefomgeving en bestrijding van overlast. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none"> • Handhaving woonfraude/Airbnb • Inzet buurtbemiddeling • Snelle interventie persoonlijke zorgcasuïstiek 	Uitvoering Uitvoering Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Misdrijven totaal	6	4.958	4.115	4.287	4.133
Diefstal/inbraak woning	6	629	344	369	290
Openbare ruimte vernieling/zaakbeschadiging	6	405	358	586	528
Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	6	827	535	340	348
Meldingen/incidenten huiselijk geweld	6	479	296	326	261
Meldingen jeugdoverlast	6	352	379	284	312
Vergunningen/ontheffingen APV*	1	485	469	439	530
Vergunningen/ontheffingen horeca*	1	142	144	93	204
Controle/toezicht handhaving DHW*	1	175	287	311	304

*cijfers voor 2013 en 2014 gecorrigeerd

Thema 2.6.2 Crisisbeheersing

Actuele beleidsontwikkelingen

Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)

In 2018 zal verder uitvoering worden gegeven aan het beleidsplan van de VrAA. De besluitvorming over specifieke uitvoeringsactiviteiten vindt op regionaal niveau plaats. Het beleidsplan is verwerkt in (meerjaren)begroting van de VrAA. De financiële jaarstukken van de VrAA (jaarrekening en begroting) worden gebruikelijk in juni aan de gemeenteraad voorgelegd in verband met de mogelijkheid om daarover een zienswijze in te dienen.

Ontvlechting GHOR

De komst van de (Landelijke Meldkamerorganisatie) LMO heeft tot gevolg dat samenwerking tussen de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland op het gebied van Meldkamer Ambulance en de ambulancevoorziening ontvlochten zal worden. Ook ten aanzien van het GHOR-bureau lijkt dit scenario zeer reëel. Een analyse laat een resterend tekort zien van € 300.000,- op regionaal niveau. De oplossingsrichting voor de dekking hiervan en of dit effect heeft op de gemeentelijke begroting is op dit moment nog niet bekend.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Financiële jaarstukken VrAA	Raad	1 ^e helft

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Uitrukken Brandweer Amsterdam-Amstelland	1	925	931	984	958

Thema 2.6.3 Dienstverlening burger

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Een klantgerichte dienstverlening aan burgers en bedrijven tegen zo laag mogelijke kosten en meer digitale informatievoorziening.

Actuele beleidsontwikkelingen

Binnen de wettelijke mogelijkheden zal de dienstverlening in 2018 grotendeels digitaal verlopen. De meeste formulieren (circa 100) zullen digitaal beschikbaar zijn en voor een aantal producten en diensten, zoals post en bezwaar en beroep, kan de aanvrager de behandelstatus en het dossier inzien via een persoonlijke internetpagina. Degenen die aangesloten zijn op mijnoverheid.nl ontvangen dan ook een notificatie van de wijziging van de status van lopende zaken. De op te stellen 'roadmap' en bijbehorend financieel kader, worden de stappen uiteengezet en uitgewerkt.

Digitaal werken

Nieuwe ontwikkelingen op ICT gebied, nieuwe wetgeving en hogere verwachtingen van de samenleving ten aanzien van digitalisering vragen continu om aanpassingen van het programma Digitaal Werken, de organisatie en medewerkers. Sinds dit voorjaar wordt uitvoering gegeven aan het Programma Digitaal Werken "first things first", dat de digitale basis legt voor de "Digitale transformatie", het proces om - in lijn met de landelijke ontwikkelingen én verplichtingen- te komen tot een volledig gedigitaliseerde organisatie.

Digitaal werken "first things first" 2017-2018

Met het programma "first things first" verbetert de gemeente de digitale dienstverlening voor inwoners en bedrijven. In het laatste kwartaal 2017 wordt de nieuwe website opgeleverd en krijgen inwoners de beschikking over een Persoonlijke Internetpagina (PIP). Via PIP kunnen ze, in eerste instantie vooral voor het sociaal domein, digitaal producten aanvragen en de status daarvan volgen. In 2018 wordt het aantal producten dat zij via PIP en mijn.overheid.nl kunnen aanvragen uitgebreid tot 100 formulieren aan het eind van het jaar. Formulieren worden verwerkt in inProces.

Innovatieve en krachtige ICT

Najaar 2017 beginnen we met de voorbereiding van het traject "Digitale transformatie"; een meerjarentraject voor de verdere digitalisering en het digitale verandervermogen van de organisatie. Naar verwachting bieden wij het Digitale Transformatieplan eerste kwartaal 2018 aan uw raad aan. Doel van dit plan is de digitale contacten tussen inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie optimaal aan te laten sluiten bij de vraag en behoefte van inwoners en bedrijven. 'Eenvoudig, begrijpelijk, vindbaar, toegankelijk en betrouwbaar' zijn hierbij de kernbegrippen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
2. Binnen de wettelijke mogelijkheden realiseren van volledig digitale afhandeling van aanvragen bij de gemeente in 2018. Actiepunten 2018: <ul style="list-style-type: none">Inrichten van het nieuwe zaakstelsel met diensten uit oude zaakstelsel.Aansluiten bij Mijnoverheid.nl voor diensten in het nieuwe zaakstelsel.Aanbod online formulieren uitbreiden.Programmaplan Digitale transformatie; transformatieplan en roadmap.	Uitvoering Uitvoering Uitvoering Raad	1 ^e helft

Kengetallen

	Bron	2013	2014	2015	2016
Afgehandelde bezwaarschriften	1	398	335	368	357
Uren dat de publieksbalie geopend is	1	36	36	36	36
Rijbewijzen	1	5.280	6.419	6.220	8.042
Paspoorten	1	11.395	12.000	11.604	12.345
Contacten voor producten	1	93.376	100.446	99.393	102.349
Bezoekers	1	105.114	113.386	109.851	113.066
Telefonische contacten callcenter AA (inclusief terugval)	1	204.392	205.162	203.753	177.874
-Waarvan Amstelveen algemeen	1	159.033	162.367	179.138	156.189
Telefonische bereikbaarheid	1	94%	94%	93%	95%
Telefonische contacten belastingen Amstelland*	1	21.541	20.968	23.846	24.397
Klachten	1	217	153	168	168
Inwoners	1	84.377	85.045	87.178	88.609
Huishoudens	1	39.354	39.810	40.778	41.165
% Westers allochtonen (%totale bevolking)	1	18%	18%	22%	23,0%

	Bron	2013	2014	2015	2016
% Niet-westers allochtonen (%totale bevolking)	1	18%	18%	17%	16,6%

*Sinds 2015 extern callcenter TOG

Thema 2.6.4 Communicatie

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Inwoners en andere partijen zijn tijdig en helder geïnformeerd over gemeentelijke plannen, projecten en besluitvorming. Meer ruimte geven aan initiatieven van inwoners en die waar mogelijk faciliteren en ondersteunen. Daarnaast wordt meer online communicatie ingezet via social media en digitale inwonerplatforms.

Actuele beleidsontwikkelingen

In de communicatie met onze inwoners spelen digitale communicatiemiddelen, zoals onze website en social media, een steeds grotere rol. We luisteren naar de online gesprekken en berichten van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Dankzij onze verbeterde online monitoring hebben wij meer zicht op wat er speelt in de samenleving. We vangen signalen tijdig op en handelen als dat nodig is. Het webcare team zorgt voor een goede afhandeling van vragen, meldingen, complimenten en klachten die wij via social media ontvangen. Dit jaar doet het team samen met de afdeling Publiekszaken een pilot om inwoners online nog beter van dienst te kunnen zijn. Daarnaast speelt monitoring een belangrijke rol om te kunnen reageren op incidenten en actualiteiten in de samenleving. Vorig jaar hebben we een nieuwe aanpak geïntroduceerd voor de online publicatie van berichten, waarin wij op een samenhangende wijze beter gebruik maken van en sturen op de verschillende kanalen. Deze aanpak vergroot ons bereik en leidt tot meer interactie met inwoners. Om in contact met inwoners te blijven is het van belang om aan te sluiten op nieuwe ontwikkelingen, zoals meer communiceren met beelden en filmpjes en gebruik te maken van nieuwe communicatiemiddelen, zoals Whatsapp en Instagram.

De lancering van de nieuwe website heeft vertraging op gelopen. Naar verwachting wordt de nieuwe site eind 2017 in gebruik genomen. De website is een belangrijk communicatiekanaal voor onze inwoners. Zij vinden er informatie over onze dienstverlening, projecten, bestuurlijke besluiten en actualiteiten in onze gemeente. Meer dan voorheen biedt de website ruimte voor beeld en interactie, onder andere door betere integratie met de social media. Door de aanzienlijke reductie van het aantal webpagina's en de lancering van een archiefweb is het makkelijker voor inwoners om belangrijke informatie te vinden.

De nieuwe Omgevingswet is een complexe, ingrijpende herziening van het omgevingsrecht en laat veel meer ruimte aan inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. De invoering van de wet is weliswaar uitgesteld, maar komende jaren ligt er een flinke uitdaging voor communicatie om verschillende doelgroepen te informeren over de aard en inhoud van de wet en hen te betrekken bij de lokale uitwerking van de wet.

Mensen maken Amstelveen

Mensen Maken Amstelveen is een verbindingscampagne. Het gaat om een beweging die we op gang willen brengen. Met de website mensenmakenamstelveen.nl lanceert de gemeente een platform waarmee de dialoog in de stad wordt aangezwengeld. Die dialoog vindt plaats tussen inwoners onderling, binnen verenigingen, in de wijken, tussen inwoners en bedrijven/instellingen tussen inwoners en de gemeente en tussen de ambtenaren onderling. Mensen maken Amstelveen is van iedereen, want mensen maken Amstelveen.

Binnen Mensen maken Amstelveen stellen we de vraag hoe mensen met elkaar om willen gaan in Amstelveen. In deze tijden van verharding, waarbij helaas nog steeds sprake is van terreur en geweld in de wereld, is omkijken naar elkaar, elkaar op een positieve manier stimuleren en het

geven van vertrouwen een groot goed. We hopen hiermee ook onze gemeente en inwoners dichter bij elkaar te brengen. Alle inzichten worden eind 2017 gebundeld, waarmee we ook concreet invulling aan de in 2016 door de gemeenteraad goedgekeurde visie op participatie.

Zie voor participatie, paragraaf 1.4 Samenkracht en burgerparticipatie.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
Vergroting van de inbreng vanuit de samenleving in gemeentelijke plannen onder meer door gerichte inzet van social media. Actiepunten 2018:		
• Introduceren nieuwe social media als whatsapp en instagram	Uitvoering	
• Uitbreiden monitoring en inspelen op gesprekken in de samenleving	Uitvoering	
• Communicatie inwoners onderling stimuleren via Mensen maken Amstelveen	Uitvoering	

Kengetallen

	Bron	2014	2015	2016	2017
Paginaweergaven website	14	1.002.090	1.079.656	1.040.966	1.200.000*
Bezoekers website		129.297	136.591	118.945	140.000*
Volgers Facebook			1.157	1.884	2.450
Volgers Twitter			3.915	4.222	4.626

* Geschat aantal voor heel 2017

Thema 2.6.5 Deregulering

Wat willen we bereiken 2014-2018?

Afschaffing van overbodige regelgeving en beperking van administratieve lasten voor burgers en bedrijven.

Meer ruimte en handelingsvrijheid voor inwoners en bedrijven. Dit zal gerealiseerd moeten worden door fors te dereguleren bij de gemeentelijke regelgeving. Aansluiting zoeken bij wettelijke regels en een grote mate van terughoudendheid met extra eigen gemeentelijke regels zal hierbij het uitgangspunt zijn.

Actuele beleidsontwikkelingen

Met het wetsvoorstel 'Wet kwaliteitsborging voor het bouwen' wordt een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen geïntroduceerd. Daarmee vervalt voor bepaalde categorieën bouwwerken (onder andere grondgebonden woningen, bedrijfshallen en kleine infrastructuur werken) de preventieve toets aan het Bouwbesluit 2012 door gemeenten. In plaats daarvan moet bij die bouwwerken gebruik worden gemaakt van door het Rijk toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging om te waarborgen dat aan de bouwtechnische voorschriften wordt voldaan. Gemeenten blijven nog wel vergunningen verlenen, maar dan alleen op basis van ruimtelijke

ordering en welstand. Daarnaast blijven gemeenten verantwoordelijk voor handhaving, omgevingsveiligheid en de bestaande bouw.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

College Uitvoeringsprogramma 2014-2018	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning
2. Aanvullende gemeentelijke regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening bovenop landelijke wetgeving afschaffen tenzij nut en noodzaak daarvan kan worden aangetoond: Actiepunten 2018: Uitvoering experimenteerproject Zonnestein 64-66	Uitvoering	

Thema 2.6.5 Regionale samenwerking en internationale betrekkingen

Actuele beleidsontwikkelingen

Regionale samenwerking Amstelveen

Samenwerken is voor Amstelveen van wezenlijk belang. Dankzij de regionale economie met nabije economische motoren als Amsterdam, Schiphol en de Greenport Aalsmeer heeft Amstelveen zich kunnen ontwikkelen tot de stad die het nu is. Extra investeren in de concurrentiekracht van de (regionale) economie zal zorgen dat de welvaart van de metropoolregio en daarmee ook die van Amstelveen op peil kan blijven en zich verder kan ontwikkelen. Goede agendering en concrete samenwerkingsprojecten vormen daarbij de basis. De vorm waarin de regionale samenwerking in de komende periode moet worden gegoten moet zijn afgestemd op de inhoudelijke opgaven. Op de terreinen ruimte, verkeer en vervoer en economie werkt Amstelveen samen binnen de Stadsregio Amsterdam. Met ingang van 2017 wordt de Stadsregio Amsterdam omgevormd tot een vervoerregio. Op de overige terreinen wordt de samenwerking vorm en inhoud gegeven binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Voor een sterke inbreng van de zuidflank van de MRA zetten we in op versterking van de samenwerking binnen de subregio Amstelland de Meerlanden.

Internationale betrekkingen

In 2015 heeft de raad besloten om de internationale dimensie in te zetten ter verrijking van de leefkwaliteit van Amstelveen (quality of life), de culturele diversiteit en de economische ontwikkeling van de stad (en de regio). In dit kader draagt de gemeente zorg voor een aantrekkelijke vestigingslocatie voor bedrijven en expats en het ondersteunen van expats; internationale kennisuitwisseling (op voor Amstelveen relevante thema's), waarbij ook een bijdrage wordt geleverd aan ontwikkeling elders; en het ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen in 2018?

Actuele bestuurlijke actiepunten	College-/raadsbesluit /uitvoering	Planning

Financiën

06 Bestuur, bevolking en veiligheid	2017	2018			2019	2020	2021
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
0.1 Bestuur	3.009	2.963	0	2.963	2.873	2.873	2.873
0.2 Burgerzaken	690	2.776	2.016	760	720	720	720
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5.931	5.544	0	5.544	5.447	5.447	5.447
1.2 Openbare orde en veiligheid	3.671	4.426	247	4.180	3.900	3.495	3.495
Totaal lasten en baten	13.301	15.709	2.263	13.446	12.940	12.535	12.535
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	-587	0	315	-315	-227	-227	-227
Geraamd resultaat	12.714	15.709	2.578	13.131	12.713	12.308	12.308

Ontwikkeling begrotingssaldo programma 6

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingssaldo voorgaand jaar	12.714	13.131	12.713	12.308
Vrijval eenmalig toegekende middelen 2017	-25	-170		
Structureel nieuw beleid (Bibob)	34			
Bestedingsvoorstellen eenmalige middelen *	521	-116	-405	
Ombuigingen (restant taakstelling Andere Tijden)	-101			
Taakmutatie gemeentefonds (VTH-taken)	12			
Nominaal, autonoom & neutrale verschuiving incl. BBV-omzetting	-24	-132		
Begrotingssaldo komend jaar	13.131	12.713	12.308	12.308

* woonfraude, gemeenteraadsverkiezingen, radicalisering

Reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
FLO kosten Brandweer	2.697	0	315	2.382	2.155	1.928	1.701
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	2.697	0	315	2.382	2.155	1.928	1.701

Voorzieningen

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Sociaal statuut brandweer	11	0	0	11	11	11	11
06 Bestuur, bevolking en veiligheid	11	0	0	11	11	11	11

Verbonden partijen

Naast de eigen organisatie dragen verbonden partijen bij aan het realiseren van de beleidsdoelstellingen. Per partij wordt hierna de doelstelling en het financieel belang vermeld. Voor aanvullende informatie (vestigingsplaats, deelnemers en bestuurlijk belang) wordt verwezen naar de paragraaf.

Naam	Vervoerregio Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's.

Financiële informatie x € 1.000*	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	jaar 2016	01-01-2017
	0	-	-	0	0

* per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en de Meerlanden-overleg
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De bijdrage voor 2017 bedraagt € 65.000. Dit loopt consequent 1 jaar achter.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	9	23	32	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Doelstelling	<p>De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden.</p> <p>De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de brandweezorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen;

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
	- organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen.
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 4.776.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	378	13.589	15.036	57.572	44.114

Naam	Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam
Doelstelling	Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de tweedelijns klachtenprocedure een gezamenlijke ombudsman in te stellen.
Financieel belang	Voor 2018 betreft het basistarief € 25.000 (excl. indexering). Hiervoor worden 50 klachten behandeld en geldt een naheffingstarief van € 500 per extra behandelde klacht.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaanstad
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Financieel belang	De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 143.000. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoop.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

Subsidies

Instelling	Gesubsidieerde activiteit	Doelstelling	Begroting x 1.000 euro	
			2017	2018
0.1 bestuur				
Amstelveense aanvrager o.b.v. subsidieregeling Internationale initiatieven	Internationale initiatieven.	Voorlichting en bewustwording met betrekking tot internationale samenwerking en het internationale karakter van Amstelveen.	16	16
1.2 Openbare orde en veiligheid				
Stichting Slachtofferhulp Amsterdam-Amstelland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	20	20
Bureau Halt regio Amsterdam	Voorlichting op scholen.	Preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit.	26	0
Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen bureaus.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	26	27
Amstelveense aanvrager o.b.v. de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor particulieren (2015, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid).	Veiligheidsprojecten in de wijken geïnitieerd door georganiseerde particulieren.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	10
Amstelveense aanvrager o.b.v. de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor bedrijven, (2015, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid).	Veiligheidsprojecten voor bedrijven.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	10
Totaal programma 6			108	83

2.7 Bedrijfsvoering

07 Bedrijfsvoering	2017	2018		2019	2020	2021	
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	
0.4 ondersteuning:							
1. Materiële kosten / externe budgetten AA	10.410	7.970	497	7.473	7.098	7.051	6.391
2. Ambtelijke capaciteit AA	16.105	32.379	10.340	22.039	20.910	20.909	20.909
3. Bedrijfsvoering t.b.v. specifiek Amstelveen (mat.& pers.)	4.567	8.735	3.652	5.084	5.410	5.395	5.359
4. Dienstverleningsbijdrage Aalsmeer; component overhead	-4.868		5.763	-5.763	-5.736	-5.738	-5.738
5. Intern doorbelaste overhead	-896	-1.470		-1.470	-1.470	-1.470	-1.470
6. Extern doorbelaste overhead	-515		211	-211	-217	-217	-217
7. Externe dekking V&T IB	-554	62	601	-539	-539	-539	-539
Totaal lasten en baten	24.249	47.677	21.065	26.613	25.456	25.391	24.696
Verrekening met reserves (- = onttrekking)	-607	1.769	1.916	-147	-317	-255	-441
Geraamd resultaat	23.642	49.446	22.980	26.466	25.139	25.136	25.136

Ontwikkeling begrotingsaldo bedrijfsvoering

x € 1.000 (positief = tekort, negatief = overschot)	2018	2019	2020	2021
Begrotingsaldo voorgaand jaar	23.642	26.466	25.139	25.136
Structureel nieuw beleid (digitalisering en duurzaamheid)	475			
Bestedingsvoorstellen eenmalige middelen (digitalisering)	1.362	-1.362		
Ombuigingen (restant taakstellingen Andere Tijden en inkoop)	-375			
Taakmutatie gemeentefonds (centrale taken VNG)	213			
Nominaal, autonoom & neutrale verschuiving incl. BBV-omzetting	1.149	35	-3	
Begrotingsaldo huidig jaar	26.466	25.139	25.136	25.136

Toelichting onderdelen bedrijfsvoering

1. Materiële kosten / externe budgetten AA

Bevat directe bedrijfsvoeringsbudgetten voor Aalsmeer en Amstelveen, zoals communicatie, statistiek, ICT, opleidingen en telefonie.

2. Ambtelijke capaciteit AA

Dit betreft salarissen en inhuur voor Aalsmeer en Amstelveen. Onder baten staat de bijdrage vanuit Aalsmeer (dienstverleningsbijdrage) ter dekking voor capaciteit die wordt ingezet voor Aalsmeer.

3. Bedrijfsvoering t.b.v. specifiek Amstelveen (mat.& pers.)

Lasten die alleen betrekking hebben op Amstelveen worden hier verantwoord. Dit betreft bijvoorbeeld het samenwerkingsverband gemeentebelastingen Amstelland (onder baten staat de bijdrage van deelnemende gemeenten), kabinetszaken, ondernemingsraad en gemeentehuis.

4. Dienstverleningsbijdrage Aalsmeer; component overhead

Onder baten staat het bedrag aan overhead van de organisatie AA die wordt doorberekend aan Aalsmeer. Tezamen met de opgenomen inkomst bij "2. Ambtelijke capaciteit AA" sluit dit aan op de dienstverleningsbijdrage die Amstelveen in rekening brengt bij Aalsmeer.

5. Intern doorbelaste overhead

Dit betreft overhead dat wordt doorberekend aan gemeentebelastingen Amstelland en de grondexploitaties van Amstelveen. Vanuit BBV-voorschriften staat het als negatieve last verantwoord.

6. Extern doorbelaste overhead & 7. Externe dekking V&T IB

Onder deze regels staat de doorberekening van overhead, alsmede kosten voorbereiding en toezicht aan externe projecten vermeld. Dit betreft onder andere Aalsmeerse grondexploitaties en investeringen.

Overzicht met baten en lasten van de overhead in het programmaplan

Het BBV schrijft voor, dat een apart overzicht wordt opgenomen met de baten en lasten van de overhead. De programma's bevatten alleen de baten en lasten van het primaire proces. Dit betreft de onderdelen van de bedrijfsvoering die alleen/direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Ter wille van een uniforme verantwoording in alle gemeenten is een eenduidige afbakening van belang van enerzijds de kosten die verband houden met het primaire proces en anderzijds de kosten die gerekend worden tot de overhead. Daartoe geeft de regelgeving een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving van wat er valt onder het taakveld "0.4 Ondersteuning".

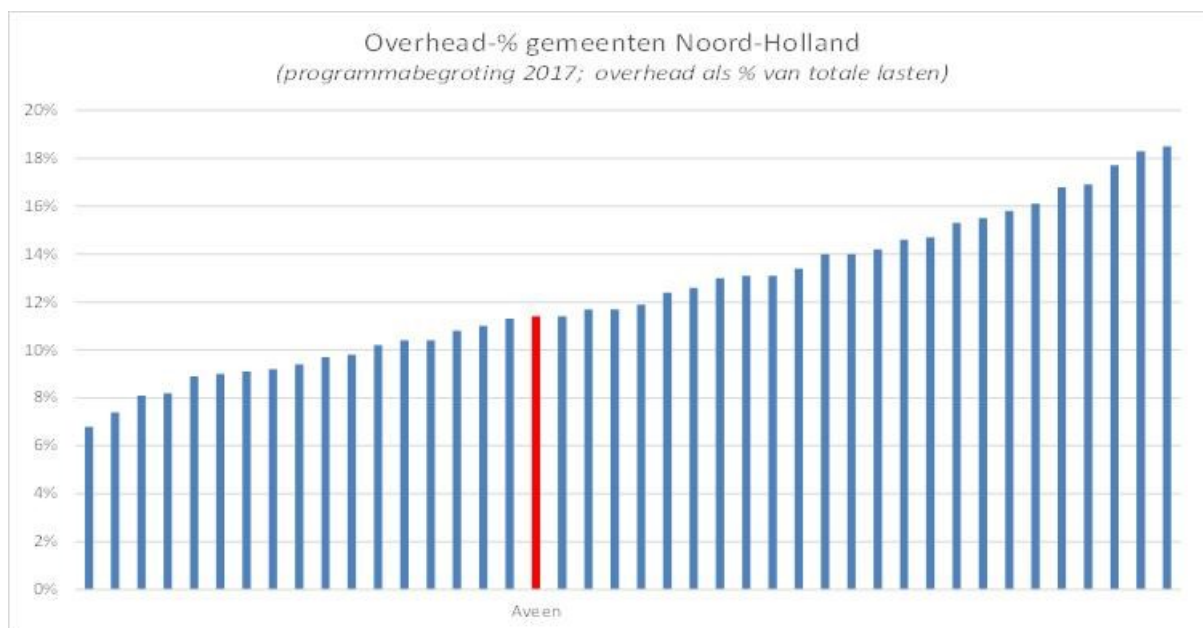
Samengevat gaat het bij overhead om de volgende zaken: a) leidinggevenden en management-ondersteuning in het primair proces, b) de financiële functie, c) P&O/HRM, d) de inkoopfunctie, e) de communicatiefunctie, f) juridische zaken, g) ICT, h) bestuurszaken en bestuursondersteuning en i) facilitaire zaken en huisvesting (incl. post en archief).

Voor het bepalen van kostendekkendheid van lokale heffingen moet extracomptabel overhead worden toegerekend. Daartoe worden de structurele netto-overheadkosten (€ 25,1 miljoen) uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet (€ 39,0 miljoen). Dit leidt tot een overheadpercentage van afgerond 64% conform de volgende berekening:

(a)	totale kosten directe ambtelijke capaciteitsinzet	€ 39.006.700
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 25.136.100
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	64%

Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directie ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Deze keuze sluit tevens het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert.

Daarnaast kan de overhead ook worden uitgedrukt in een percentage van de totale begrotingsomzet. Voor Amstelveen levert dit een overheadpercentage op van afgerond 12% (2017: 11%. Voor de programmabegrotingen 2017 is dit op een rij gezet voor alle Noord-Hollandse gemeenten. Dit is de eerste presentatie na de invoering van de nieuwe BBV-regels en moet dus met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Niettemin geeft deze vergelijking in ieder geval geen indicatie dat de Amstelveens overhead uit de pas loopt.

Toelichting verrekeningen met reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Ideaalcomplexen	2.816	1.377	1.050	3.143	2.321	2.848	4.036
Dekking kapitaallasten bedrijfsmiddelen	3.405	397	653	3.149	3.785	3.109	2.433
Bedrijfsvoeringsfondsen	1.234	0	70	1.164	1.164	1.164	1.164
Dekking kapitaallasten Informatiebeheer	207	0	69	139	85	42	0
Dekking kapitaallasten Services	288	0	79	210	131	68	39
07 Bedrijfsvoering	7.951	1.774	1.921	7.804	7.487	7.232	7.672

Subsidies

			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
0.4 Ondersteuning organisatie				
Groenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid.	Uitvoering geven aan verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	9	9
Advies Commissie Wonen	Vanuit vakkennis en ervaringsdeskundigheid adviseren over ruimtelijke ontwikkeling en bijdragen aan de gebruikerskwaliteit van	Uitvoering geven aan de verordening, procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	6	6

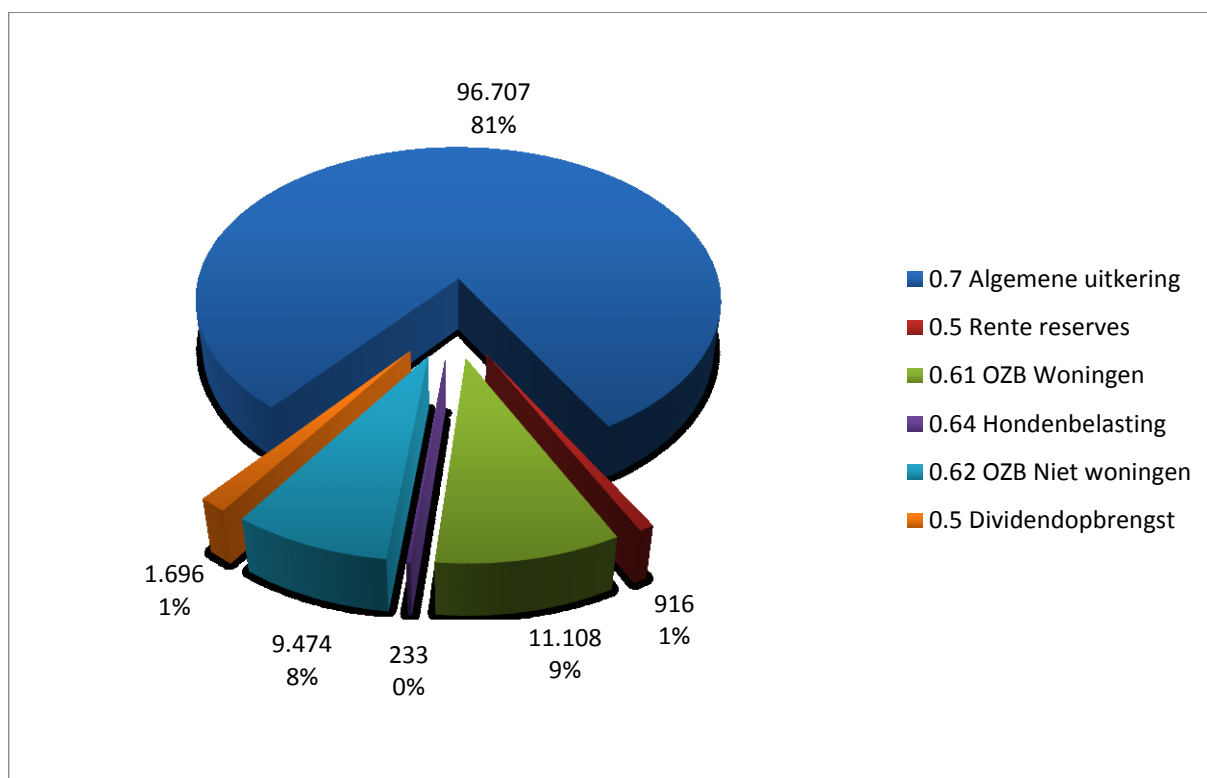
			Begroting x 1.000 euro	
Instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
	woningen en woonomgeving uit het oogpunt van de toekomstige bewoner.			
Participatieraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban advies geven aan het college over de ontwikkeling van het sociaal beleid en de sociale leefomgeving.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	0	34
Cliëntenraad Minima	Vanuit ervaringsdeskundigheid advies geven aan het college over uitvoeringsaangelegenheden die de minima betreffen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	0	20
Participatiegroep Minimabeleid Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, WMO en gerelateerde onderwerpen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat van belang is om mensen met een handicap optimaal te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
Seniorenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat ouderen in Amstelveen raakt.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
Totaal programma bedrijfsvoering			75	69

2.8 Algemene dekkingsmiddelen

08 Algemene dekkingsmiddelen	2017 Saldo	Lasten	2018 Baten	Saldo	2019 Saldo	2020 Saldo	2021 Saldo
0.5 Treasury	258	-1.277	2.305	-3.581	-3.595	-3.595	-2.572
0.61 OZB Woningen	-10.062	967	11.228	-10.262	-10.262	-10.337	-10.378
0.62 OZB Niet woningen	-8.947	273	9.474	-9.201	-9.326	-9.351	-9.386
0.64 Belastingen overig	-158	43	233	-189	-189	-189	-189
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-92.379	0	96.707	-96.707	-97.504	-99.046	-100.596
0.8 Overige baten en lasten	-703	1.654	500	1.154	3.303	5.057	6.675
Totaal lasten en baten	-111.990	1.660	120.446	-118.786	-117.572	-117.462	-116.445
Verrekening met reserves	382	4.000	0	4.000	4.000	4.000	4.000
Geraamd resultaat	-111.608	5.660	120.446	-114.786	-113.572	-113.462	-112.445

Dit programma bevat de structurele algemene inkomsten van de gemeente. Dit gaat in totaal om afgerond € 120 miljoen. De tegenhanger hiervan is de inzet van deze middelen via de programma's. De algemene inkomsten betreffen met name de algemene uitkering gemeentefonds, de OZB en rentebaten/dividend (treasury). Onderstaande grafiek geeft een specificatie³.

Daarnaast bevat algemene dekkingsmiddelen stelposten voor nog nader te bestemmen middelen, alsmede de administratieve verwerking van de rente-exploitatie en overige baten & lasten. De verschillende onderdelen worden hierna toegelicht.

³ De getallen in de grafiek sluiten niet exact aan op het taakveldoverzicht. 0.61 OZB Woningen bevat bijvoorbeeld naast de opgelegde OZB aan woningeigenaren een inkomst van € 120.000 invorderingsrente.

0.5. Treasury

De baten 2018 bestaan uit dividenduitkeringen Eneco (€ 1,45 miljoen) en BNG (€ 0,25 miljoen). Hier staat aan de lastenkant € 0,3 miljoen tegenover aan rentelasten over het geïnvesteerd vermogen in aandelen Eneco/BNG. Er resteert dan nog een batig saldo van € 2,2 miljoen door rentebaten over eigen reserves (bespaarde rente). De te hanteren "boekhoudregels" (BBV) brengen met zich mee, dat dit bedrag deels als negatief uitgavenbedrag tot uitdrukking komt.

De dividendramingen Eneco en BNG zijn in lijn met de werkelijk ontvangen winstuitkeringen in de achterliggende jaren. Dit betekent een verhoging met € 0,1 miljoen van de raming 2018 ten opzichte van de raming 2017. Op het moment van de opstelling van deze begroting speelt een mogelijke verkoop van de aandelen Eneco. Daardoor is de toekomstige dividendraming onzeker. De paragraaf verbonden partijen gaat hier uitvoeriger op in.

De geraamde rentebate bevat een incidenteel rentevoordeel van € 1 miljoen vanwege de vervroegde betaling van de bijdrage A9 (cf. besluitvorming november 2015). Deze bate vervalt vanaf 2021 en dat verklaart de mutatie in de jaarschijf 2021.

Ten opzichte van de jaarschijf 2017 (vorige begrotingsboek) is sprake van een neutrale administratieve verschuiving tussen de regels 0.5 Treasury en 0.8 Overige baten en lasten als gevolg van de invoering van de nieuwe voorschriften BBV.

0.61/0.62/0.64 Belastingen (OZB Woningen, OZB Niet woningen en Belastingen overig)

De geraamde belastingopbrengsten van € 20,9 miljoen komen voor het overgrote deel (€ 20,7 miljoen) voor rekening van de OZB. De hondenbelasting is goed voor de resterende € 0,2 miljoen. Aan de lastenkant staan de uitvoeringskosten verantwoord.

In de raming 2018 is rekening gehouden met een indexering van de tarieven met 2,75%. De overige mutaties zijn beperkt. De meerjarenraming houdt rekening met een bescheiden areaalontwikkeling.

0.7 Algemene uitkering

De geraamde algemene uitkering in de primitieve begroting is gebaseerd op de actuele stand na uitwerking van de meicirculaire 2017. De uitkomsten van deze circulaire zijn via een aparte notitie samengevat en aan de gemeenteraad toegezonden en meegenomen in de behandeling en besluitvorming aangaande de Kadernota 2018. De uitkomst van de septembercirculaire, na Prinsjesdag, wordt op de gebruikelijke wijze via een aanvullende notitie toegevoegd aan de begrotingsbehandeling.

Per saldo stijgt de algemene uitkering 2018 ten opzichte van 2017 met afgerond € 4,3 miljoen naar € 96,7 miljoen. Daarachter gaat een groot aantal uiteenlopende mutaties schuil. Enerzijds is sprake van een nominale en een reële groei door een gunstiger ontwikkeling van de macro economie en de Rijksbegroting en tegelijkertijd aantrekkende loon- en prijsstijgingen. Anderzijds is sprake van specifieke taakgerichte mutaties, met name binnen de uitkeringen sociaal domein. Samengevat gaat het om de volgende ontwikkelingen:

- een *reëel voordeel* van € 2,4 miljoen, waarvan € 1 miljoen incidenteel. Dit incidentele voordeel komt in 2018 ten gunste van de algemene reserve. Het resterende, structurele voordeel is voor € 0,8 miljoen toegevoegd aan de dotatie "sparen vooraf" (besluitvorming begrotingsraad november 2016) en voor € 0,6 miljoen gereserveerd voor de Politieke Agenda na de komende gemeenteraadsverkiezingen.
- een *nominale groei* die is ingezet voor loon- en prijsstijgingen (€ 2,3 miljoen, inclusief sociaal domein).
- *taakgerichte mutaties op de Integratie Uitkeringen Sociaal Domein* (Werk, Zorg en Jeugd) betekenen per saldo een verlaging van € 0,7 miljoen. Ingevolge het zogenaamde "startstreepakkoord" van Rijk/VNG eind 2016 hebben actuele inzichten in de grondslagen geleid tot een verlaging van de macrobudgetten. Het effect voor Amstelveen is een daling van de

uitkering met € 0,9 miljoen. Een compensatie voor extramuralisering en autonome groei van de zorgvraag (toevoeging) en een wijziging van de bekostiging van de Wsw verklaren de rest van de mutatie (per saldo een stijging van € 0,2 miljoen).

- ten slotte is het effect van *overige taakgerichte mutaties* een toename van € 0,3 miljoen. Belangrijkste posten zijn extra middelen voor armoedebeleid, een andere bekostiging van centrale VNG-taken en het vervallen van de integratie uitkering Wet OKE.

Eén en ander is conform de afzonderlijke rapportages en besluitvorming over de effecten van de gemeentefondscirculaires.

Meerjarig wordt uitgegaan van een "reële nullijn". Rekening houdend met de zogeheten "opschalingskorting" zijn de nu geraamde accessen toereikend voor het opvangen van gemiddeld circa 2,5% loonontwikkeling en 1,5% prijsstijgingen per jaar.

Daarnaast is in de jaarschijf 2019 rekening gehouden met een structureel nadeel van € 1 miljoen op de verdeelmaatstaf WOZ/belastingcapaciteit. De WOZ-waarde is een verdeelmaatstaf in het gemeentefonds. Gemeenten met lagere WOZ-waarden ontvangen een hogere algemene uitkering dan gemeenten met hogere WOZ-waarden. Op dit moment stijgen de WOZ-waarden in Amstelveen veel sterker dan het landelijk gemiddelde. Dit leidt tot forse nadelen op de algemene uitkering.

0.8 Overige baten en lasten

Onder het onderdeel overige baten en lasten staan stelposten opgenomen voor nog nader te bestemmen middelen en/of nog nader in te vullen taakstellingen. De laatstgenoemde categorie komt in deze begroting niet voor. Hieronder volgt een overzicht van de wel opgenomen stelposten voor nog nader te bestemmen middelen. Aan de hand van dit overzicht worden de afzonderlijke onderdelen toegelicht.

Omschrijving / jaar	2018	2019	2020	2021
Inkomstenstelpost				
# Onderuitputting	-/- 0,2	-/- 0,2	-/- 0,1	-/- 0,1
Uitgavenstelposten				
# Nieuw beleid	0,6	0,6	0,6	0,6
# Nominaal	0,0	1,9	3,3	4,4
# Taakmutaties Gemeentefonds	0,6	0,7	0,8	1,2
# Onvoorzien	0,3	0,4	0,5	0,6
Totaal	1,3	3,4	5,1	6,7

Onderuitputting

Aan de inkomstkant staat een jaarlijks terugkerende stelpost onderuitputting. Van oudsher betrof dit met name een correctie op geraamde kapitaallasten van investeringen die nog niet daadwerkelijk op de begroting drukken zolang de investeringen nog niet waren gerealiseerd. Door de afnemende omvang van de kapitaallasten is ook deze stelpost in omvang afgenomen tot een relatief gering bedrag. Meer algemeen kan met deze stelpost worden geanticipeerd op het gegeven dat niet alle in de begroting opgenomen structurele budgetten ieder jaar geheel worden gebruikt.

Nieuw beleid

Aan dan hand van de notitie met de uitkomsten van de meicirculaire gemeentefonds 2017 is bij de behandeling van de Kadernota 2018 besloten om het structurele voordeel van € 0,6 miljoen euro na verwerking van deze circulaire te reserveren voor de Politieke Agenda na de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Nominaal

De loon- en prijsontwikkeling 2018 is verwerkt in de programmaramingen. Voor 2018 is geen stelpost meer beschikbaar voor nominale ontwikkelingen. Meerjarig is een trendmatige nominale ontwikkeling ingedeekt in samenhang met de accressen gemeentefonds. De nu opgenomen stelpost beoogt een loonontwikkeling van 2,5% en prijsontwikkeling van 1,5% per jaar in te dekken.

Taakmutaties gemeentefonds

De opgenomen stelpost onder taakmutaties gemeentefonds betreft geheel het sociaal domein. Met ingang van deze begroting zijn de budgetten sociaal domein opgenomen op basis van de meest actuele en reële uitgavenramingen volgens het eigen Amstelveense beleid. Mutaties op de te ontvangen Integratie Uitkeringen Sociaal Domein voor 2018 en verder zijn vooralsnog op een stelpost gereserveerd. Dit betreft onder macro aannames voor effecten van extramuralisering en ontwikkeling van de autonome zorgvraag. Op basis van de periodieke toetsing en actualisering van de eigen uitgavenbudgetten op basis van de werkelijke kostenontwikkeling in Amstelveen kan voortschrijdend worden bepaald of inzet van de stelpost noodzakelijk is, dan wel dat deze (geheel of gedeeltelijk) kan vrijvallen.

Onvoorzien en overig

De begroting bevat een vast bedrag voor onvoorziene uitgaven. Meerjarig loopt dit bedrag op met afgerond € 0,1 miljoen.

Toelichting verrekeningen met reserves

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Sparen vooraf	1.628	4.000	0	5.628	9.628	13.628	17.628
08 Algemene dekkingsmiddelen	1.628	4.000	0	5.628	9.628	13.628	17.628

Toelichting verrekeningen met reserves

Sparen vooraf

Bij de Kadernota 2017 is besloten tot de instelling van de reserve "sparen vooraf". In het hoofdstuk Algemeen Beeld wordt nader ingegaan op deze reserve..

Voorzieningen

Tenslotte volgt hieronder, analoog aan de programma's, een specificatie van de op Algemene Dekkingsmiddelen betrekking hebbende voorzieningen.

x 1.000 euro	2018				2019	2020	2021
Omschrijving	Beginsaldo	Dotatie	Onttrekking	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo	Eindsaldo
Dubieuze debiteuren	710	0	0	710	710	710	710
Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	3.993	181	180	3.991	3.988	4.035	4.081
08 Algemene dekkingsmiddelen	4.703	181	180	4.701	4.698	4.745	4.791

Dubieuze debiteuren

De handelsdebiteuren worden jaarlijks bij opmaak van de rekening beoordeeld waarbij vooraf vastgestelde criteria worden gehanteerd (als de vordering "ouder" is, wordt een hoger percentage als dubieus aangemerkt). Over de jaren heen leidt dit tot een saldo dubieuze debiteuren van wisselende samenstelling dat op een redelijk constant niveau ligt. Voor de begroting wordt daarom een meerjarig gelijkblijvend saldo gepresenteerd.

Wachtgeld en wethouders

De wachtgeldvoorziening wordt bij het opstellen van de programmarekening geactualiseerd.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

3.1.1 Inleiding

De paragraaf lokale heffingen bevat, conform het BBV, een overzicht van de inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

In de Gemeentewet en een aantal bijzondere wetten is geregeld welke heffingen (belastingen en retributies) een gemeente mag opleggen. De gemeenteraad bepaalt de hoogte van het tarief en welke van die heffingen ook daadwerkelijk worden geheven.

Belastingen

Belastingen zijn heffingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Parkeergeld betreft formeel een belasting. Gelet op het betalen van een vergoeding voor deze dienst zijn de inkomsten in deze paragraaf onder retributies verantwoord.

Retributies

Retributies zijn heffingen waarbij een bepaalde vergoeding wordt betaald voor een specifieke dienst.

3.1.2 Geraamde inkomsten lokale heffingen

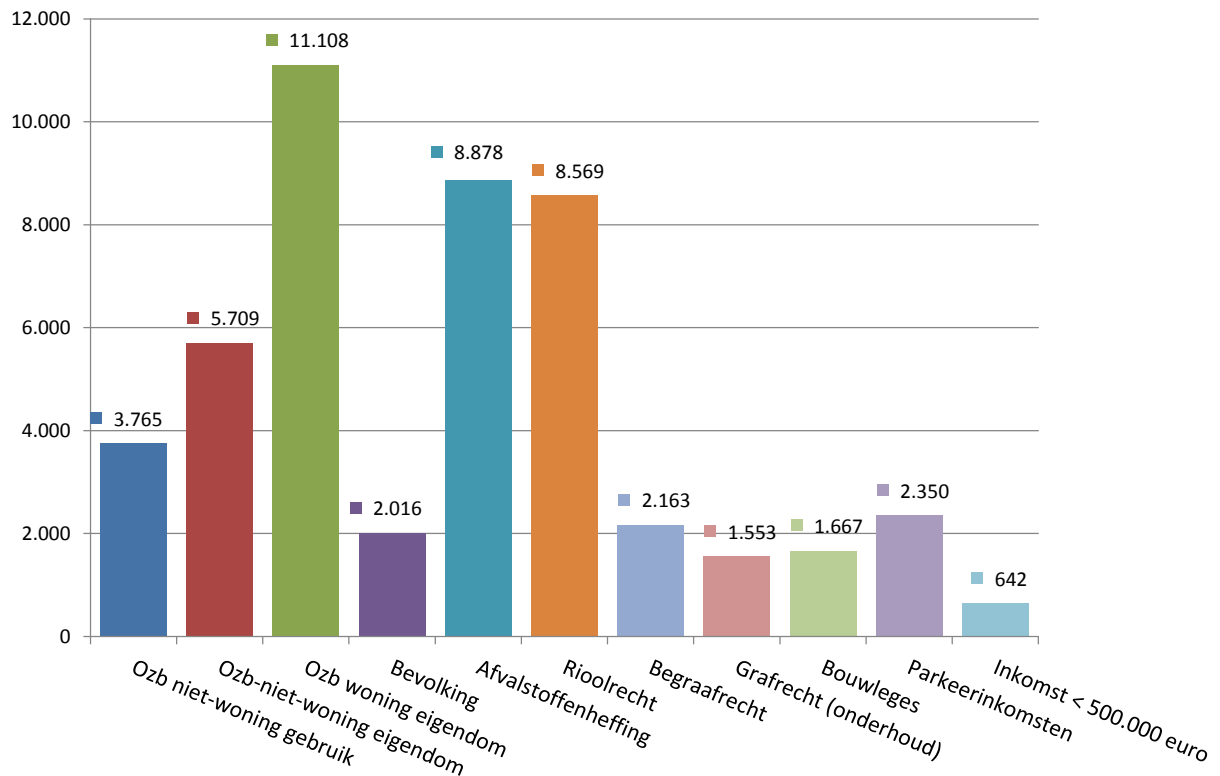
Gemeten naar financiële omvang bepalen de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en het rioolrecht met afgerond 79% de opbrengst lokale heffingen.

bedragen x 1.000 euro omschrijving	primitief	primitief	primitief
	2016	2017	2018
Ozb niet-woning gebruik	3.537	3.664	3.765
Ozb-niet-woning eigendom	5.340	5.556	5.709
Ozb woning eigendom	10.456	10.746	11.108
Toeristenbelasting	100	101	130
Hondenbelasting	199	201	233
<i>Belastingen</i>	<i>19.632</i>	<i>20.268</i>	<i>20.945</i>
Afvalstoffenheffing	8.930	8.915	8.878
Rioolrecht	8.170	8.400	8.569
Marktgelden	137	138	138
Begraafrecht	1.217	1.813	2.163
Grafrecht (onderhoud)	1.392	1.406	1.553
Bouwleges	2.018	1.535	1.667
Parkeerinkomsten	1.951	2.367	2.350
Bevolking	1.846	1.872	2.016
APV vergunningen	180	180	138
Overig	12	12	3
<i>Retributies</i>	<i>25.853</i>	<i>26.638</i>	<i>27.475</i>
Totaal	45.485	46.906	48.420

De mutatie tussen de kolommen primitief 2018 en primitief 2017 betreft vooral indexering en areaal. Verder wordt bij de begrotingsbehandeling een voorstel voorgelegd om het tarief afvalstoffenheffing met 4% te verlagen. Deze opbrengstverlaging van € 355.000 is nog niet in deze cijfers verwerkt.

Grafisch geeft dit het volgende beeld (inkomsten kleiner dan € 500.000 zijn getotaliseerd):

3.1.3 Beleid en overzicht op hoofdlijnen van de lokale heffingen

Belangrijkste uitgangspunten voor het gemeentelijk tarievenbeleid zijn:

- Het toepassen van een jaarlijkse indexering voor loon- en prijsontwikkeling;
- Het hanteren van maximaal kostendeckende tarieven;
- Terughoudendheid ten aanzien van lokale lastendruk burgers en bedrijfsleven.

Indexering

In de Kadernota 2018 is als uitgangspunt neergelegd dat wordt uitgegaan van een index van 2,75%.

toerekening van overhead.

De uitwerking in deze paragraaf gaat uit van toerekening van overhead op basis van de directe ambtelijke capaciteitsinzet. Als generieke sleutel komt de ambtelijke capaciteit het meest in aanmerking, aangezien er een significante correlatie is tussen de omvang van de directe ambtelijke capaciteit en de omvang van de (ondersteunende) overhead. Ten slotte sluit deze keuze het meeste aan bij de techniek die het CBS op macroniveau hanteert.

Concreet betekent dit, dat de totale overheadkosten worden uitgedrukt in een percentage van de totale directe ambtelijke capaciteitsinzet. Dit levert een overheadpercentage dat in alle kostenopstellingen voor tariefberekeningen wordt gehanteerd om op consistente wijze de component overhead mee te nemen.

Overheadpercentage

Deze begroting hanteert een overheadpercentage van afgerond **64%**.

Dit percentage is als volgt berekend:

(a)	totale kosten directe ambtelijke capaciteitsinzet	€ 39,0 miljoen
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 25,1
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	<u>64%</u>

3.1.4 Uitwerking financiële kaders per heffing, c.q. groep van heffingen

Hieronder maken wij per heffing, c.q. groep van heffingen de relevante kosten en mate van kostendekkendheid inzichtelijk. Op onderdelen kan sprake zijn van enigszins afgeronde bedragen die beperkt afwijken van de exacte bedragen op de programma's en in de administratie.

Rioolrecht

Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen

Voor het rioolrecht is een actuele opstelling gemaakt van de kosten die volgens de huidige inzichten en de methodiek van kostentoerekening mogen worden betrokken bij een kostendekkende tariefstelling rioolrecht. Voor wat betreft de kosten van straatvegen en baggeren is op basis van activiteiten en doelstellingen een matrix gemaakt ter onderbouwing van het deel van de kosten dat relevant is in relatie tot het rioolrecht. Deze matrix is opgenomen aan het eind van deze paragraaf. De toerekening van overhead is hiervoor onderbouwd. De toerekening van BTW is expliciet geregeld in de gemeentewet.

Financieel overzicht

De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht.

<u>1. Taakveld rollen</u>		
1a. lasten	7.980	
1b. baten, exclusief heffingen	<u>-439</u>	
1c. netto kosten taakveld rollen	<u>7.541</u>	7.541
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>		
2a. straatvegen	314	
2b. baggerkosten	78	
2c. overhead	456	
2d. BTW	<u>731</u>	
2e. overige toe te rekenen kosten	<u>1.579</u>	1.579
3. Totaal voor rioolrecht relevante kosten		9.120 N
<u>4. Opbrengst heffing rioolrecht</u>		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-8.341	
4b. evt. tariefvoorstel 2018	<u>-229</u>	
4c. totale opbrengst rioolrecht		-8.570 V
5. Saldo kosten -/- heffing		550 N
6. Dekkingspercentage		94,0%

Beleidsmatige toelichting

Deze opstelling komt uit op € 9,1 miljoen aan relevante kosten versus een opbrengst riolrecht van € 8,6 miljoen. In deze laatste opbrengst is rekening gehouden met indexering van het tarief riolrecht (meeropbrengst € 229.000).

Bepalend voor de kostenontwikkeling bij riolen is de voortgang van de uitvoering van het Gemeentelijk Rioleringsplan. Dit krijgt gestalte in onderlinge afstemming met wegwerkzaamheden via de integrale opstelling van het Uitvoeringsprogramma buitenruimte. Dat gaat gepaard met schommelingen en faseringsverschillen die worden geëgaliseerd via de egalisatievoorziening.

In samenhang met de stand van de egalisatievoorziening riolen is indexering op dit moment toereikend om de bestaande kostendekkendheid te handhaven met inachtneming van een gelijkmatige tariefontwikkeling.

Het bestaande budgettaire kader komt overeen met een kostendekking van 94%. Bovenstaand overzicht laat zien welk kostenniveau maximaal in de tariefstelling mag worden betrokken. Tot dusver is dat in het Amstelveense beleid niet maximaal ingevuld. Vorig jaar doorgevoerde verschuivingen binnen de begroting, mede vanwege nieuwe "boekhoudregels" (BBV), bieden weliswaar de ruimte om meer kosten door te berekenen in het tarief, maar er is geen verplichting dat ook daadwerkelijk te doen. Ons voorstel volgt de vorig jaar ingezette lijn om uit te blijven gaan van het bestaande budgettaire kader en een terughoudend tarievenbeleid.

Afvalstoffenheffing

Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen

Voor de afvalstoffenheffing is een actuele opstelling gemaakt van de kosten die volgens de huidige inzichten en de geldende methodiek van kostentoe rekening mogen worden betrokken bij een kostendekkende tariefstelling afvalstoffenheffing. Voor wat betreft de kosten van straatvegen is op basis van activiteiten en doelstellingen een matrix gemaakt ter onderbouwing van het deel van de kosten dat relevant is in relatie tot de afvalstoffenheffing. Deze matrix is opgenomen aan het eind van deze paragraaf. De post kwijtschelding is gebaseerd op ervaringsgegevens en betreft het bedrag aan toegekende kwijtschelding. De post handhaving betreft een bestaande, doorlopende afspraak over een toerekening van een deel van de totale handhavingscapaciteit in relatie tot activiteiten dit betrekking hebben op de inzameling van huishoudelijk afval. De toerekening van overhead is hiervoor onderbouwd. De toerekening van BTW is expliciet geregeld in de gemeentewet.

Financieel overzicht

De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht.

<u>1. Taakveld huishoudelijk afval</u>		
1a. lasten	5.928	
1b. baten, exclusief heffingen	<u>-261</u>	
1c. netto kosten taakveld huish. afval	<u>5.667</u>	5.667
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>		
2a. straatvegen	262	
2b. kwijtschelding	555	
2c. handhaving	153	
2d. overhead	1.466	
2e. BTW	<u>608</u>	
2f. overige toe te rekenen kosten	<u>3.044</u>	3.044
3. Totaal voor afv.st.heff. relevante kosten		8.711 N
<u>4. Opbrengst heffing afvalstoffenheffing</u>		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-8.878	
4b. evt. tariefvoorstel 2018	<u>355</u>	
4c. totale opbrengst afvalstoffenheffing		-8.523 V
5. Saldo kosten -/- heffing		188 N
6. Dekkingspercentage		97,8%

Beleidsmatige toelichting

Deze opstelling komt uit op € 8,7 miljoen aan relevante kosten versus een opbrengst afvalstoffenheffing van € 8,5 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met een tariefverlaging van 4% (tarieven éénpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens).

In de jaarschijven 2018/19 van de afvalexploitatie ontstaat een structurele ruimte van afgerond € 0,35 miljoen die via een tariefverlaging aan de burger kan worden teruggegeven. Dat komt neer op een tariefverlaging van 4%. De ruimte ontstaat door het wegvallen van kapitaallasten van oude investeringen in ondergrondse inzameling inclusief bijbehorende infrastructuur. Dit betreft een bedrag van afgerond € 0,5 miljoen. Na verwerking van de loon- en prijsontwikkeling 2018 ad. € 0,15 miljoen is een bedrag van € 0,35 miljoen beschikbaar voor tariefverlaging. Deze ruimte ontstaat gefaseerd in 2018/19. Deze fasering kan via de egalisatievoorziening worden opgevangen (afgerond € 0,25 miljoen, post 1b in bovenstaand overzicht). Op deze wijze kan ingaande 2018 de volledige tariefverlaging kan worden doorgevoerd. Wij geven daarmee uitvoering aan een in uw raad uitgesproken wens.

Belangrijke premisse hierbij is de besluitvorming in de raadsvergadering van 22 maart 2017 over het "Grondstoffenplan 2017-2021". Deze besluitvorming gaat ervan uit, dat dit plan budgettair neutraal gerealiseerd kan worden doordat de lasten van nieuwe investeringen worden gedekt, c.q. terugverdiend door lagere verwerkingskosten. Mochten de komende jaren substantiële nieuwe investeringen nodig zijn, die leiden tot hogere lasten, dan komt op dat moment een tariefverhoging aan de orde.

Het bestaande budgettaire kader komt overeen met een kostendekking van 98%. Bovenstaand overzicht laat zien welk kostenniveau maximaal in de tariefstelling mag worden betrokken. Tot dusver is dat in het Amstelveense beleid niet maximaal ingevuld. Vorig jaar doorgevoerde verschuivingen binnen de begroting, mede vanwege nieuwe "boekhoudregels" (BBV), bieden weliswaar de ruimte om meer kosten door te berekenen in het tarief, maar er is geen verplichting dat ook daadwerkelijk te doen. Ons voorstel volgt de vorig jaar ingezette lijn om uit te blijven gaan van het bestaande budgettaire kader en een terughoudend tarievenbeleid.

Zorgvlied

Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen en beleidsmatige toelichting

Zorgvlied kent een kostendekkende exploitatie op basis van een meerjarig bedrijfsplan inclusief een in gebruik genomen nieuw crematorium. De toerekening van overhead is eerder in deze paragraaf onderbouwd. Er is sprake van een groot aantal uiteenlopende tarieven. Rekening is gehouden met meeropbrengst van € 95.000 door een indexering van de tarieven met 2,75%. Mocht dit uit oogpunt van de bedrijfsvoering wenselijk zijn dan volgen (voorstellen voor) aanvullende aanpassingen.

Sluitstuk van de kostendekkende exploitatie is de egalisatievoorziening Zorgvlied. Bij de Kadernota is ingestemd met eenmalige investeringen in Zorgvlied ten laste van de egalisatievoorziening. Dit leidt tot een incidentele onttrekking aan de egalisatievoorziening van € 121.000. De stand van de voorziening is hiervoor ruimschoots toereikend. Meerjarig is sprake van een sluitend beeld.

Daarbinnen is met ingang van het begrotingsjaar 2018 een structurele rentebate van afgerond € 0,4 miljoen euro komen te vervallen. Tot en met vorig jaar werd rekening gehouden met een administratieve rentebate over ontvangen afkoopsommen (4,5%). Deze administratieve rentebate is niet benodigd voor een sluitende exploitatie en draagt niet bij aan reëel beeld. Uit oogpunt van begrotingsrechtmatigheid wordt deze wijziging van de systematiek van rentetoe-rekening apart ter besluitvorming voorgelegd bij de aanbidding van de begroting.

Financieel overzicht

De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht.

<u>1. Taakveld Zorgvlied</u>		
1a. lasten	3.146	
1b. baten, exclusief heffingen	<u>-121</u>	
1c. netto kosten taakveld zorgvlied	<u>3.025</u>	3.025
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>		
2a. ov.res.mut. afschr. uit reserve	-22	
2b. overhead	<u>713</u>	
2c. overige toe te rekenen kosten	<u>691</u>	691
3. Totaal voor heff. Zorgvlied relevante kosten		3.716 N
<u>4. Opbrengst heffing rechten Zorgvlied</u>		
4a. geraamde opbr. excl. evt. tariefvoorstel	-3.621	
4b. evt. tariefvoorstel 2018	<u>-95</u>	
4c. totale opbrengst heffingen Zorgvlied		-3.716 V
5. Saldo kosten -/- heffing		0 V
6. Dekkingspercentage		100,0%

Bouwleges

Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen en beleidsmatige toelichting

Op het onderdeel bouwleges zijn de structureel geraamde uitgaven en inkomsten in evenwicht op een niveau van afgerond € 1,7 miljoen in evenwicht. Dit is inclusief een meeropbrengst van € 45.000 door een indexering van de tarieven. De toerekening van overhead is eerder in deze paragraaf onderbouwd.

Bij de behandeling van de Kadernota 2018 is een motie "groene leges" aangenomen. Voor de uitvoering van deze motie is een eenmalig bedrag van € 0,3 miljoen gereserveerd ten laste van de algemene middelen. Dit bedrag maakt dus geen onderdeel uit van de onderbouwing van de kostendekkende tarieven, maar is apart beschikbaar voor het verlenen van een korting op deze tarieven. Over de uitvoering van de motie volgt een afzonderlijk voorstel.

Financieel overzicht

De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht.

<u>1. Taakveld Bouwvergunningen</u>		
1a. lasten	919	
1b. baten, exclusief heffingen		
1c. netto kosten taakveld bouwverg.	<u>919</u>	919
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>		
2a. overhead		592
2b. capaciteit stedelijke ontwikkeling		125
2c. vergoedingen welstandcommissie		41
3. Totaal voor bouwleges relevante kosten		1.677 N
<u>4. Opbrengst bouwleges</u>		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.622	
4b. evt. tariefvoorstel 2018	<u>-45</u>	
4c. totale opbrengst bouwleges		-1.667 V
5. Saldo kosten -/- heffing		10 N
6. Dekkingspercentage		99,4%

Burgerzaken

Gehanteerde uitgangspunten/grondslagen en beleidsmatige toelichting

Op dit onderdeel is sprake van een dekkingspercentage van afgerond 50% dat spoort met het bestaande uitgangspunt voor de verhouding op dit onderdeel tussen werkzaamheden die wel en niet onder de legesheffing vallen. De toerekening van overhead is eerder in deze paragraaf onderbouwd. Er is op dit onderdeel geen aanleiding om af te wijken van de algemene tariefindex van 2,75%, met dien verstande dat voor verschillende diensten sprake is van door het Rijk vastgestelde wettelijke maxima.

Financieel overzicht

De concrete uitwerking leidt tot onderstaand financieel overzicht.

<u>1. Taakveld Burgerzaken</u>		
1a. lasten	2.652	
1b. baten, exclusief heffingen	<u>0</u>	
1c. netto kosten taakveld Burgerzaken	<u>2.652</u>	2.652
<u>2. Overige toe te rekenen kosten</u>		
2a. overhead		1.055
3. Totaal voor Burgerzaken relevante kosten		3.707
<u>4. Opbrengst burgerzaken</u>		
4a. geraamde opbrengst excl. evt. tariefvoorstel	-1.964	
4b. evt. tariefvoorstel 2018	<u>-52</u>	
4c. totale opbrengst Burgerzaken		-2.016
5. Saldo kosten -/- heffing		1.691
6. Dekkingspercentage		54,4%

Parkeren

De achterliggende jaren is het Amstelveense parkeerbeleid beleidsinhoudelijk doorgelicht en opnieuw vormgegeven. Diverse tarieven zijn verlaagd. Betaald parkeren wordt beperkt tot die gebieden waar schaarste en behoefte aan regulering is aangetoond. Dit heeft geleid tot een geactualiseerde parkeerexploitatie. Voor de onderdelen vergunningen en naheffingsaanslagen geldt het uitgangspunt van kostendekkendheid. Op parkeergelden is sprake van een structureel overschot, niet als financieel beoogd resultaat, maar als resultante van het vastgestelde beleid. Dit geactualiseerde beleidskader maakt onderdeel uit van de voorstellen en besluitvorming van de Kadernota 2018 (paragraaf 2.4.2.) door het inboeken van een voordelig resultaat van € 0,3 miljoen.

Overig

Voor het overige resteren nog enkele heffingen die dermate beperkt zijn in omvang en aantal dat we afzien van een afzonderlijke behandeling in deze paragraaf. Deze vallen onder de algemene tariefindex. Veelal ligt volledige kostendekkendheid bij deze tarieven niet binnen bereik.

Matrix voor onderbouwing kosten

Deze matrix is een handreiking van de VNG waarbij een beredeneerde inschatting is gemaakt van de toe te rekenen kosten in de Amstelveense situatie. De doorwerking van de paramaters heeft geen consequenties voor de te hanteren tarieven.

Straatvegen: Toerekening kosten aan algemene middelen, afvalstoffenheffing en rioolrecht

Activiteiten /Doelen	Schone Stad	Verkeers- veiligheid	meer huishoudelijk afval	minder verstopping riolering	Totaal
zwerfvuil op verharding	70%		30%		100%
zwerfvuil in het groen	70%		30%		100%
beheer afvalbakken	50%		50%		100%
mechanisch vegen (blad en zand)	25%	25%		50%	100%
onkruidbestrijding verharding	50%	50%			100%
meerkosten milieuvr. onkruidbestr.	100%				100%
hondenpoep	100%				100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Afvalstoffen- heffing	Rioolrecht	

Baggeren: Toerekening kosten aan algemene middelen en rioolrecht

Activiteiten /Doelen	Bevaar- baarheid	Milieu cq water- kwaliteit	betere doorstroming oppervlakte- water	effect op overstort, hemelwater- taak	Totaal
baggerverwerking Amstelveen	0%	40%	40%	20%	100%
sloot- en drijfvuil	20%	40%	40%		100%
schouwwerk watergangen	20%	40%	40%		100%
krooswerk	20%	40%	40%		100%
Dekking	Algemene middelen	Algemene middelen	Rioolrecht	Rioolrecht	

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen zijn de belangrijkste gemeentelijke belastingen. De onroerende zaakbelastingen bestaan uit een belasting voor het gebruik (alleen niet-woningen) en een belasting voor het eigendom (woningen en niet-woningen). De totale OZB-opbrengst bedraagt € 20,6 miljoen.

Overige heffingen

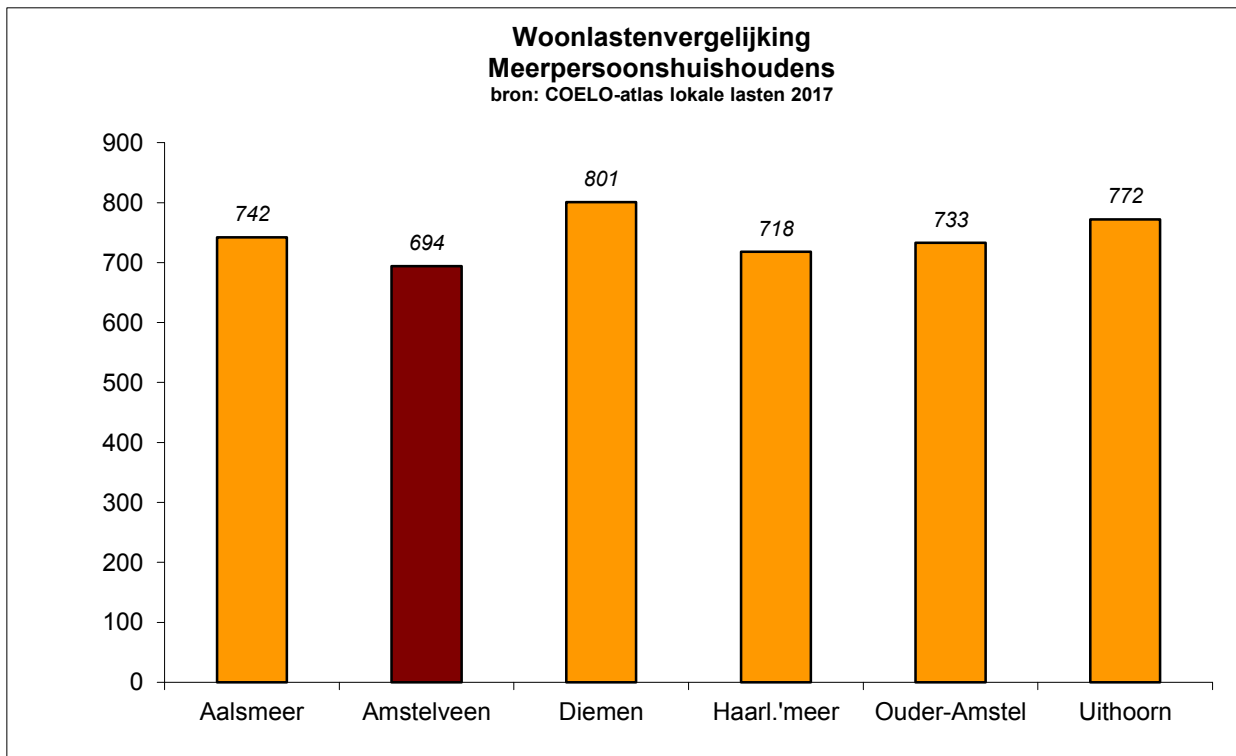
Voor de ontwikkeling van de overige heffingen wordt verwezen naar de voorstellen zoals deze in de Tarievennota worden voorgelegd.

3.1.5 Lokale lastendruk

Woonlastenvergelijking

Om een indruk te geven van de ontwikkeling van de Amstelveense tarieven vergelijken wij ons op deze plaats met andere gemeenten. Basis hiervoor zijn de tarieven 2017. Voor de vergelijking met omliggende gemeenten is gebruikgemaakt van de Atlas van de lokale lasten 2017, opgesteld door het COELO⁴. Voor 2017 bedragen de Amstelveense woonlasten (meerpersoonshuishoudens) € 694, hetgeen lager is dan het landelijk gemiddelde van € 723.

Vergeleken met de ons omliggende gemeenten kent Amstelveen de laagste lokale lasten. Gesteld kan worden dat Amstelveen in staat is haar kwalitatief hoogwaardig voorzieningsniveau te koppelen aan relatief lage woonlasten.

⁴ Deze COELO-Atlas geeft woonlastenberekeningen (OZB, riool en afvalstoffen) voor alle Nederlandse gemeenten en biedt daarmee een goed inzicht in de lokale lastendruk.

3.1.6. Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten in Nederland kunnen gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen van gemeentelijke heffingen. Kwijtschelding wordt verleend indien een betalingsschuldige als gevolg van financiële omstandigheden niet in staat is de opgelegde heffing te betalen.

Onder het huidige beleid kan kwijtschelding aangevraagd worden voor afvalstoffenheffing en hondenbelasting. In de begroting 2018 is een budget van € 303.500 opgenomen voor kwijtschelding afvalstoffenheffing en € 4.600 voor hondenbelasting. De begrote kosten van kwijtschelding maken onderdeel uit van het tarief.

Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen wordt uitgegaan van een normbedrag bestaanskosten van 100 procent van de bijstandsnorm. Behandeling van kwijtscheldingsaanvragen vindt plaats conform de Leidraad Invordering behorend bij de Invorderingswet 1990 en het Kwijtscheldingsbesluit Amstelveen.

Evenals in voorgaande jaren is gebruik gemaakt van de mogelijkheid vooraf kwijtschelding te verlenen op basis van de gegevens van het landelijke Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken. Hierbij geeft de burger vooraf toestemming om de gegevens zoals die bij de landelijke overheid bekend zijn, te gebruiken voor de kwijtscheldingsaanvraag. Burgers hoeven na toestemming geen uitgebreid formulier in te vullen. Als voldaan wordt aan de kwijtscheldingsnormen wordt automatisch vooraf kwijtschelding verleend. Aanvragers waaraan geen automatische kwijtschelding kon worden verleend omdat bijvoorbeeld niet alle gegevens konden worden gecheckt, hebben daarna nog altijd mogelijkheid om een normale papieren kwijtscheldingsaanvraag in te dienen.

Reden voor afwijzing zijn in de meeste gevallen: een te hoog inkomen en/of een te hoog vermogen zoals één of meerdere autokentekens die op naam staan. Daarnaast weigert een klein gedeelte de juiste kopieën van gegevens te verstrekken waardoor geen juiste toetsing kan plaatsvinden.

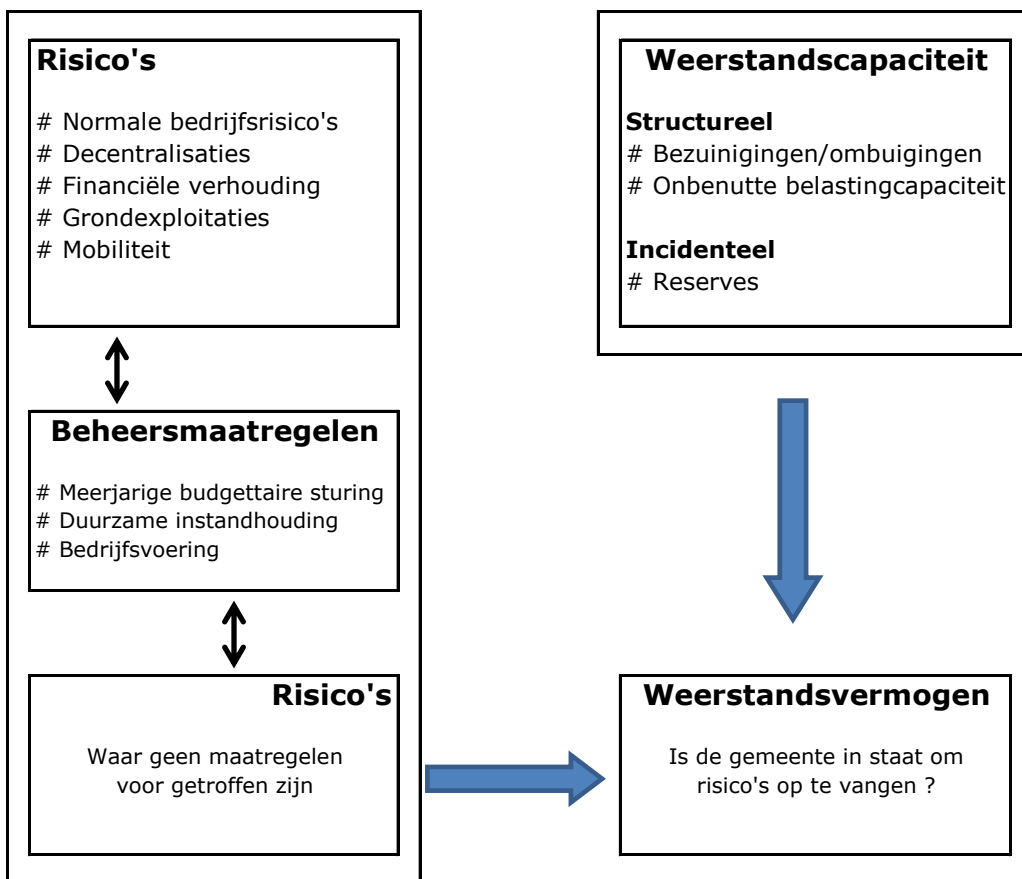

3.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

De paragraaf biedt op hoofdlijnen inzicht in het risicoprofiel van de gemeente en de mogelijkheden om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit). Het gemeentelijke risicobeleid en inzicht voor de raad in de weerstandscapaciteit staat hoog op de bestuurlijke agenda.

Het beleidskader is met de nota Risicobeleid en reservebeleid in 2012 vastgesteld. De opmerkingen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie aangaande het gemeentelijk weerstandvermogen hebben daarin hun plaats gekregen. De nota is de kapstok aan de hand waarvan deze paragraaf is uitgewerkt.

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV, artikel 11) definieert het weerstandvermogen als de relatie tussen de capaciteit om tegenvallers op te vangen (weerstandscapaciteit) en de materiële risico's waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen.

Het betreft hier dus het duiden van mogelijke tegenvallers waarmee de gemeente te maken kan krijgen en de beheersmaatregelen die de gemeente neemt om risico's te identificeren, het bevorderen van het risicobewustzijn, het vermijden van risico's en ten slotte beperken van schade ingeval risico's zich onverhoopt toch voordoen. Dit risicoprofiel wordt vervolgens afgezet tegen de mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om tegenvallers op te vangen. Door risicoprofiel en weerstandscapaciteit met elkaar te confronteren kan een uitspraak over het weerstandvermogen van de gemeente worden gedaan.

Zolang de weerstandcapaciteit groter is dan de gekwantificeerde risico's kan de gemeente tegenvallers opvangen. De weerstandcapaciteit betreft overigens structurele en incidentele zaken. Vorenstaand wordt een en ander schematisch samengevat. Opgemerkt wordt dat er een onlosmakelijke samenhang is tussen risico's en beheersmaatregelen. Want met gedegen beheersmaatregelen worden de mogelijke risico's aanmerkelijk ingeperkt. Andersom geldt vanzelfsprekend ook dat, indien geen beheersmaatregelen worden getroffen, de risico's navenant toenemen.

3.2.1 Risico's en beheersmaatregelen

Zoals hiervoor aangegeven dienen risico's en beheersmaatregelen in onderlinge samenhang te worden gezien. Dit gebeurt in Amstelveen middels het door de jaren heen ontwikkelde duurzame financiële beleid dat de volgende pijlers kent:

1. Een goed functionerende planning en control-cyclus (meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing);
2. Een adequaat activabeleid met daarin duurzame instandhouding van gemeentelijke bezittingen;
3. Een betrouwbare bedrijfsvoering;
4. Een adequaat risicobeleid en het aanwezig zijn en in standhouden van voldoende weerstandcapaciteit.

1. Meerjarige budgettaire kaderstelling en sturing

Amstelveen werkt vanuit een meerjarige visie en begroting waardoor structurele maatregelen kunnen worden geëffectueerd en indien nodig interim- of faseringsmaatregelen kunnen worden genomen zodat een zorgvuldige en afgewogen beleidsimplementering kan plaatsvinden. Dit krijgt onder meer vorm via de jaarlijkse begroting en rekening. In de Kadernota worden de actuele meerjarige ontwikkelingen (intern en extern (macro economische ontwikkelingen en de invloed daarvan op Amstelveen)) geschetst die van belang zijn voor bestuurlijke (bij)sturing. Indien daar aanleiding toe is dan wordt het bestuur separaat geïnformeerd.

2. Duurzame instandhouding

Het waarborgen van de duurzame instandhouding van de Amstelveense (fysieke) infrastructuur en voorzieningen op langere termijn is een belangrijke pijler van het gemeentelijk (financieel) beleid. De essentie van dit beleid is met drie samenhangende lijnen te duiden:

- Op basis van rationele meerjarige onderhoud beheerplannen hebben de meerjarenramingen toereikende structurele budgetten voor de instandhouding van de bestaande fysieke infrastructuur (gemeentelijke gebouwen inclusief onderwijs, wegen, groen en sportvelden). Hiermee is een belangrijk risico voor gemeenten, namelijk het sluipender wijze ontstaan van onderhoudsachterstanden, ingedamd;
- De beschikbare middelen worden zo effectief en efficiënt mogelijk ingezet. De optimalisering van de werkwijze en afstemming via een integraal uitvoeringsprogramma infra-werken vervult daarin een wezenlijke rol;
- De komende jaren dient zich een omslag aan van groeigemeente naar beheergemeente. Dit wordt vroegtijdig onderkend en hierop wordt geanticipeerd in de koers voor de langere termijn (zie verder algemeen beeld: "Sparen vooraf").

De verdere uitwerking van de duurzame instandhouding staat centraal in paragraaf "Onderhoud kapitaalgoederen".

3. Bedrijfsvoering

Het ambtelijk management is binnen bestuurlijk vastgestelde kaders verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Dit betekent dat het management, binnen deze kaders, bepaalt hoe de bestuurlijk vastgestelde resultaten en prestaties worden gerealiseerd. Risicomanagement is binnen de

bedrijfsvoering daarom een belangrijk onderwerp. Het is de verantwoordelijkheid van elke manager om de belangrijke risico's op zijn/haar werkterrein te duiden en aan te geven welke beheermaatregelen zijn/kunnen worden getroffen (vermijden, verzekeren, afdekken). Doordat dit een verplichte paragraaf van het afdelingsplan is, wordt het risicobewustzijn binnen de ambtelijke organisatie gestimuleerd. Daarnaast worden actuele ontwikkelingen van de grote thema's die hieronder in de paragraaf risico's zijn beschreven ook op centraal niveau gemonitord.

Doorontwikkeling van de ambtelijke organisatie heeft prioriteit, teneinde in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de vraagstellingen vanuit bestuur en samenleving in een veranderde en veranderende omgeving. Dit komt uitvoeriger aan de orde in de paragraaf "bedrijfsvoering" van deze begroting.

Aan de in het College Uitvoeringsprogramma 2014-2018 genoemde ombuigingsopgave draagt de ambtelijke organisatie € 4 miljoen bij. Twee miljoen euro binnen het fysiek domein en twee miljoen euro op de ondersteunende functies. De structurele taakstelling is in de voorliggende begroting verwerkt. De tijdelijke frictiekosten worden ten laste van de bedrijfsvoeringbudgetten van de ambtelijke organisatie gebracht.

4. Risicobeleid

De risico's zijn onderverdeeld in:

- Normale bedrijfsrisico's (zie 3.2.2);
- Financiële verhouding en decentralisaties (zie 3.2.3);
- Grondexploitaties (zie 3.2.4);
- Mobiliteit (zie 3.2.5);

3.2.2 Normale bedrijfsrisico's

Met het gemeentelijk takkenpakket is een structureel jaarbudget van ongeveer € 215 miljoen gemoeid. Dit takenpakket is zeer divers en de mate van beïnvloedbaarheid verschilt per onderdeel, maar is in relatie met de hiervoor genoemde (beheer)maatregelen voor het gemeentebestuur op zich goed structureel te managen. Dit kan er overigens wel degelijk toe leiden dat er bestuurlijk fors moet worden ingegrepen.

Uitgangspunt is, dat waar sprake is van structurele tegenvallers, deze middels compenserende structurele maatregelen (bezuinigen en/of inzetten belastingcapaciteit) in een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten worden ingepast. Wanneer er voor wordt gekozen om structurele maatregelen getemporiseerd in te voeren om de acceptatie en/of zorgvuldige implementatie te verbeteren kan een financiële faseringsbuffer uitkomst bieden. De risico's die met de uitvoering van het gemeentelijk takenpakket samenhangen, vallen onder de noemer normale bedrijfsrisico's.

Algemene uitkering gemeentefonds

Met een omvang van ongeveer € 100 miljoen is de uitkering gemeentefonds verreweg het belangrijkste structurele algemene dekkingsmiddel van de gemeente. De hoogte en ontwikkeling van het uitkering gemeentefonds wordt bepaald via de ontwikkelingen van de Rijksbegroting (samen trap op trap af) en is voor gemeenten niet beïnvloedbaar. Daarnaast is in de bestaande meerjarenramingen van het Rijk een oplopende "opschalingskorting" tot en met 2025 opgenomen. Dit is een efficiency korting die op voorhand het gemeentefonds kort door voordelen die gemeenten door schaalvergroting zouden kunnen verkrijgen. Naast de omvang van het gemeentefonds is ook de verdeling van belang. Periodiek worden delen van het Gemeentefonds herijkt. Daarnaast loopt er op dit moment een studie naar een fundamentele herziening van de huidige systematiek van de financiële verhoudingen. Daarbij komen tal van zaken aan de orde, waarvan de impact ongewis is.

Open eindregelingen

Onder de gemeentelijke taken valt een aantal regelingen met een open einde (verstrekken van uitkeringen levensonderhoud, hulp bij huishouden e.d.). Dat betekent dat de gemeente verplicht is om in middelen te voorzien als mensen hier wettelijk recht op hebben, ook al staan hier beperkte inkomsten tegenover. In de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de benodigde middelen.

uitkeringen levensonderhoud (Bijstandsgelden)

Rond 1 oktober maakt het Rijk de voorlopige budgetten 2018 voor de bijstandsgelden bekend (BUIG-gelden). Het hiervoor toegepaste objectieve verdeelmodel is met ingang van 2018 (wederom) stevig aangepast. Na veel discussie in de achterliggende jaren lijkt het model met deze laatste aanpassingen in rustiger vaarwater te komen. Amstelveen ontvangt in 2017 een uitkering van afgerond € 18 miljoen en behoort tot de grote voordeelgemeenten op dit verdeelmodel. Een recent uitgevoerd verdiepingsonderzoek bij de grootste voor- en nadeelgemeenten laat zien dat er een verband bestaat tussen positieve financiële resultaten en de invulling die gemeenten geven aan beleid en uitvoering. De positieve Amstelveense positieve scores in het onderzoek bevestigen dat. Dat wil overigens niet zeggen dat beleid en uitvoering in Amstelveen de totale omvang van het huidige voordeel verklaren. Het is een reële mogelijkheid dat de aanpassingen van het model per 1 januari zullen leiden tot een lager voordeel. Via een aparte raadsbrief is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

Daarnaast is de omvang van het macrobudget een knelpunt. Dit bedrag dat het Rijk jaarlijks beschikbaar blijft achter bij zowel de totale werkelijke uitgaven van de gemeenten als bij het theoretisch benodigde bedrag volgens het objectieve verdeelmodel. Uit het totale macrobudget moeten ook de kosten van de vangnetregeling worden betaald voor gemeenten met een groot nadeel. Daarmee is een oplopende bedrag gemoeid.

Al met al is de verwachting, dat Amstelveen wel een voordeelgemeente blijft, maar dat de omvang van het voordeel afneemt. Het nadelig effect van aanpassingen in het model wordt wel gedempt door het voornemen om per 2018 het model voor 100% in te voeren. In 2017 is het model voor 75% van kracht en wordt 25% van het budget verdeeld op basis van historische kosten.

Bouwleges

De inkomsten uit bouwleges worden bepaald door de bouwactiviteiten binnen de gemeente. De vastgoedsector trekt de laatste jaren weer sterk aan. De geraamde inkomsten voor bouwleges zijn gebaseerd op de meerjarige planning van bouwactiviteiten. De realisatie kan van de planning afwijken zodat de inkomsten in een jaar afwijken van de begrote inkomsten, zowel in positieve als negatieve zin.

Bestemmingsplan- en handavingsprocedures

De kans is altijd aanwezig dat de gemeente aangesproken wordt in het kader van bestemmingsplan- en handavingsprocedures en dergelijke, na afsluiting van een grondexploitatie of project. De gemeente krijgt te maken met bezwaren, rechtsprocedures en schade aansprakelijkstelling.

Aanbestedingsrisico's

De economie trekt aan. Bouwopdrachten stapelen zich op en de bouwsector kan nauwelijks personeel vinden om opdrachten uit te voeren. Door de enorme vraag stijgen ook de prijzen, zowel van (onder)aannemers als van benodigde materialen. Dit kan betekenen dat bij aanbestedingen de prijsstelling tegenvalt of er moeite is voldoende aanbieders te vinden voor tijdige uitvoering van het project. Dit kan tot tegenvallers leiden op door de raad beschikbaar gestelde kredieten. Het is moeilijk een inschatting te maken van de financiële gevolgen van dit effect ook omdat sturingsmogelijkheden binnen de projecten variëren.

Uitvoeringsprogramma Infra-Werken (openbare ruimte)

Projecten kunnen niet tot uitvoering komen of forse vertraging oplopen door externe factoren. Hieronder verstaan wij bijvoorbeeld inspraak op projecten waardoor deze gewijzigd moeten worden, afhankelijkheid van de bereidheid van kabel- en leidingbedrijven om hun medewerking vlot te verlenen en het moeilijk kunnen aantrekken van externe deskundige medewerkers die schaarser worden door het aantrekken van de economie. Daarnaast kan de gemeente op onverwachte plaatsen vervuilde grond aantreffen waar in een project geen rekening mee gehouden is. In combinatie met striktere Milieuwetgeving kan een project vertraging oplopen of afgeblazen worden. De financiële gevolgen en sturingsmogelijkheden om dit binnen het krediet op te vangen zullen van project tot project verschillen.

Dividenduitkering

Eneco

Amstelveen is voor 1,5 procent aandeelhouder van energiebedrijf ENECO. In de begroting wordt rekening gehouden met een winstuitkering van € 1.468.000. Op het moment van de opstelling van deze begroting speelt een mogelijke verkoop van de aandelen. Zie verder de paragraaf "Verbonden partijen".

BNG

Aangescherpte kapitaaleisen voor banken, vervat in het Basel 3 akkoord, leiden er toe dat banken hun vermogen dienen te verhogen. De nieuwe eisen gelden met ingang van 2019. Dit kan er onder andere toe leiden dat, om het buffervermogen op te bouwen, aandeelhouders de komende jaren een lagere dividenduitkering ontvangen. Daarnaast staat de dividenduitkering mogelijk ook onder druk door invoering van een "Bankenbelasting". In de begroting wordt rekening gehouden met een dividendinkomst van € 235.000.

Garanties

geldleningen

Per 1 januari 2018 staat Amstelveen borg voor € 177.000 aan leningen. Dit betreft garanties voor de Atletiekbaan van € 147.000 en inrichtingskosten wijkgebouw Middenhoven voor € 30.000.

Daarnaast staat de gemeente voor € 1 miljoen garant voor de huurverplichting van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) voor het Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor.

waarborg woningen

Het gaat hier om een tweetal oude regelingen ("Beschikking deelneming van het Rijk in garanties van de gemeente voor bestaande eigen woningen" en de "Beschikking geldelijke steun eigen woningen 1984") op grond waarvan de gemeente borg staat voor leningen van de woningbouwcorporatie van voor 1995. Eind 2016 bedraagt de borgstelling € 6,0 miljoen. De gemeente is voor 100 procent aansprakelijk ingeval van faillissement van de corporatie. De helft van eventuele aanspraken is vervolgens verhaalbaar op het Rijk.

waarborg woningcorporaties

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt er door middel van garantstelling voor dat woningbouwcorporaties tegen lagere rentetarieven leningen kunnen aantrekken. Daarbij is het uitgangspunt dat de sector zelf als eerste garant staat voor eventuele tekorten. Rijk en gemeenten staan vervolgens als achtervang garant mocht de sector zelf onvoldoende verhaal bieden. Eind 2016 betreft het leningen met in totaliteit een omvang van € 423 miljoen.

In een raadsbesluit van 22 maart 1995 heeft Amstelveen een ongelimiteerde achtervangovereenkomst gesloten met WSW. Door verschillende maatschappelijke ontwikkelingen wil Amstelveen meer invloed op het investeringsprogramma van de in Amstelveen werkzame corporaties. In de raadsvergadering van 1 juli 2015 is besloten de overeenkomst met het WSW op te zeggen en het college van B&W te machtigen per lening een achtervangovereenkomst te sluiten.

Nationale Hypotheek Garantie (NHG)

De NHG wordt verstrekt door de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Indien de huiseigenaar bij gedwongen verkoop met een restschuld achterblijft, wordt deze overgenomen uit hoofde van de NHG. Het WEW heeft hiervoor een fonds gevormd uit bijdragen van kopers onder de NHG regeling.

Bij (tijdelijke) liquiditeitstekorten van het WEW is de gemeente samen met alle andere Nederlandse gemeenten en het Rijk de verplichting aangegaan renteloze leningen aan het waarborgfonds te verstrekken. Het Rijk neemt 50% van deze renteloze leningen voor zijn rekening. Gemeenten nemen gezamenlijk de andere 50% voor hun rekening. Bij aanspraken op de achtervang betaalt het WEW de leningen in betere tijden terug aan gemeenten.

Op 15 april 2009 is tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) bestuurlijk afgesproken dat de achtervangfunctie van de gemeenten met ingang van 2011 zal worden beëindigd en volledig door het Rijk wordt overgenomen. Voor de tot deze ingangsdatum verstrekte garanties blijft de gemeente voor de helft achtervang evenals het Rijk, waarbij de gemeentelijke aanspraak plaatsvindt naar rato van de som van de nominale bedragen van de nog lopende leningen (50%) en de som van de verliesbedragen (50%).

Amstelveen staat eind 2016 in totaal voor € 236 miljoen euro garant. Het bedrag waarvoor de gemeente garant staat, neemt in omvang af, doordat de gemeente alleen gevallen van voor 2012 borgt.

Wachtgeldvoorziening wethouders

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties (BZK) wenst dat de pensioenopbouw en uitkering van pensioenen zo snel mogelijk via ABP wordt opgebouwd en uitgevoerd. Op zijn vroegst komt er in 2021 een APPA-fonds. De verwachting is dat actieve bestuurders en de voormalige bestuurders met wachtgeld als eerste worden overgedragen, gevolgd door bestuurders zonder wachtgeld (zogenoemde slapers).

Het over te dragen bedrag wordt de "reservewaarde" van het lopende jaar genoemd oftewel de contante waarde van het doelvermogen om het pensioen uit te keren. Voor het bepalen van de reservewaarde is de rekenrente van essentieel belang. Hoe hoger de rente, hoe hoger het te verwachten rendement. Of anders geformuleerd: hoe hoger de rente, hoe lager de reservewaarde van het lopende jaar moet zijn om toch tot het doelvermogen aan te groeien. Ter indicatie: een mutatie van 1%-punt rekenrente kan een mutatie van de benodigde voorziening betekenen van 30%. In 2016 heeft een lagere rekenrente geleid tot een aanvullende dotatie aan de wachtgeldvoorziening van € 350.000.

Het kan zijn dat door ontwikkelingen in de toekomst een bedrag bijgestort moet worden in de getroffen voorziening. Hierbij kan gedacht worden aan een lagere rekenrente of het verplicht afkopen van afgesloten verzekeringspolissen bij overdracht aan het ABP. De tussentijdse afkoopwaarde van dit soort polissen ligt (aanzienlijk) lager dan de premievrije waarde bij de verzekeraar op de einddatum. In de komende jaren zal blijken wat het Ministerie van BZK besluit over deze polissen.

Wet meldplicht datalekken

Per 1 januari 2016 is de meldplicht datalekken in werking getreden. De meldplicht datalekken vormt een nieuw onderdeel in de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp). Bedrijven en overheden zijn hierdoor verplicht om een datalek te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en mogelijk bij alle getroffen individuen. Vanaf de inwerkingtreding van de meldplicht datalekken heeft de toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), ook de mogelijkheid om boetes op te leggen tot maximaal € 820.000 per overtreding.

Vanaf 25 mei 2018 treedt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) ofwel de Europese privacy verordening in werking. Vanaf dat moment worden de privacyregels verder aangescherpt en kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zelfs boetes tot een maximum van € 20 miljoen opleggen in geval van overtreding van de regels met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens.

Economische ontwikkeling

De gemeentebegroting is afhankelijk van (internationale) economische ontwikkelingen. Een teruggang in economische ontwikkeling heeft via de uitkering uit het gemeentefonds, lagere belastinginkomsten van bedrijven, dalende inkomsten bouwleges, dalende netto-inkomsten of verliezen uit bouwgrondexploitaties en afnemende dividendinkomsten een negatief effect op de begroting

Baggerdepot

De werkzaamheden en de inkomsten/uitgaven van het baggerdepot zijn afhankelijk van de externe partijen Hoogheemraadschap Rijnland AGV en Waternet. Voorheen was het de gemeente die baggerde binnen haar gemeentegrenzen. Nu is zij afhankelijk van de aanvoer van bagger via deze externe partijen die hun eigen planning bepalen. Dit heeft effect op de bedrijfsvoering van het baggerdepot.

Vennootschapsbelastingplicht (VpB)

In de jaarrekening 2016 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken over de invoering van de wet vennootschapsbelastingplicht. Op basis van de door de gemeente ingenomen standpunten is geconcludeerd dat er over 2016 een voorlopige belastingplicht verschuldigd is van € 44.000. Of deze conclusie juist is moet door de belastingdienst worden bevestigd. De belastingdienst heeft voor een aantal activiteiten geen definitief standpunt ingenomen, waardoor deze conclusie kan wijzigen.

Het proces om alle fiscale activiteiten te onderbouwen en de dossiers verder te optimaliseren en toetsen is nog niet volledig afgerond. Dit wordt tevens vertaald in de financiële administratie en werkprocessen.

Elk boekjaar moet opnieuw beoordeeld worden of de fiscale analyse tot een vennootschapsbelastingplicht leidt. Risicogebieden zijn vooral de fiscale activiteiten projectenregie (grondbedrijf), groundbank, parkeren, begraven/cremeren en werkzaamheden die voor derden wordt uitgevoerd.

Conclusie normale bedrijfsrisico's

Met het vaststellen van de nota Risicobeleid en reservebeleid heeft de raad bepaald dat ten aanzien van de normale bedrijfsrisico's een risicobuffer van afgerond 10,0 miljoen euro (5 procent van het begrotingstotaal van € 215 miljoen) aangehouden dient te worden. Dit als buffer voor incidentele risico's (waarvoor geen voorziening is getroffen). Structurele problemen moeten in een sluitende meerjarenbegroting worden ingepast.

3.2.3 Financiële verhouding en decentralisaties

Onder de noemer financiële verhouding en decentralisaties gaan wij apart in op ontwikkelingen op deze terreinen die niet meer vallen binnen de onzekerheidsmarges en risicobandbreedte van de reguliere bedrijfsvoering. Concreet behandelen wij drie onderwerpen, te weten de toekomst van de financiële verhouding, het sociaal domein en de Omgevingswet.

Omgevingswet

De invoering en de implementatie van de Omgevingswet betreft een omvangrijk en complex proces dat vele jaren in beslag zal nemen. De ontwikkelingsrichting van de regelgeving en het gedachtegoed zoals de Omgevingswet die voorstaat is helder. De wet vervangt circa 26 sectorale wetten en

ongeveer 120 bestaande maatregelen van bestuur in de sfeer van wonen en bouwen. Doelstelling van deze wet is om het eenvoudiger te maken voor initiatiefnemers in ruimtelijke ontwikkelingen en tevens sneller en met minder kosten tot een vergunning te kunnen komen. Voor de interne organisatie betekent dit een omwenteling in de manier van werken. Inmiddels is een transitieteam ingericht om de implementatie van deze wet in de organisatie tot stand te brengen.

Sociaal domein

Met ingang van 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor veel nieuwe taken op de terreinen Zorg, Werk en Jeugd. Deze drie terreinen komen afzonderlijk aan de orde in Programma 1 Sociaal Domein, verreweg het grootste van de zes programma's. Belangrijke onzekerheden naar de toekomst toe zijn de autonome groei van de zorgvraag in combinatie met achterblijvende nominale en reële compensatie via de macrobudgetten, alsmede mogelijk ingrepen van het Rijk op onderdelen waar sprake lijkt te zijn overschotten, zonder tegelijkertijd rekenschap te geven van tekorten op andere terreinen. Al met al is de ervaringstijd nog te kort om te kunnen spreken van een stabiele en uitgekristalliseerde situatie. Dat laatste geldt ook aan de inkomstenkant voor het functioneren van de verschillende nieuwe, objectieve verdeelmodellen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de gevoeligheid voor herverdeeleffecten door schommelingen in verdeelmaatstaven, lokaal en landelijk.

Toekomst financiële verhouding

Na de verkiezingen van maart 2017 voor de Tweede Kamer, met aansluitend een traject van kabinetsformatie volgt de opstelling van een Regeerakkoord. Dit is een belangrijk moment voor de meerjarige financiële vooruitzichten voor gemeentelijke financiën, omdat dit doorgaans volop meedoet in de financiële paragraaf van het Regeerakkoord. Meer specifiek zijn twee zaken te noemen die aan de voorkant een druk leggen op dit traject. In de eerste plaats de bestaande meerjarig oplopende opschalingskorting tot en met 2025 en in de tweede plaats de recent gepubliceerde Startnotitie 2018-2021 van het CPB, waarin een efficiëncykorting van maximaal € 400 miljoen op het gemeentefonds acceptabel wordt geacht. Een andere relevante ontwikkeling is de in gang gezette studie naar een fundamentele herziening van de huidige systematiek van de financiële verhouding. Daarbij komen tal van zaken aan de orde, waarvan de impact ongewis is.

Conclusie financiële verhouding en decentralisaties

Effecten vanuit de decentralisaties en de financiële verhouding op de gemeentelijke financiële huishouding vragen structurele inpassing binnen de meerjarenbegroting. Daarbij moet in aanmerking worden genomen, dat de gemeente geen invloed heeft op de inkomsten via het gemeentefonds en dat de invloed op de uitgavenkant beperkt wordt door open einde regelingen en wettelijke verplichtingen. Hetgeen overigens onverlet laat, dat de decentralisaties ook kansen bieden om voordelen te realiseren. Een stevige buffer is van belang om incidenteel tegenvallers op te vangen (risicobuffer), maar ook om noodzakelijke beleidsaanpassingen te implementeren inclusief eventuele flankerende maatregelen (faseringsbuffer).

Gelet op de in deze paragraaf geschetste ontwikkelingen met betrekking tot de financiële verhouding en de decentralisaties in relatie tot de omvang van de hiermee gemoeide budgetten wordt de bestaande **risicobuffer van € 5 miljoen** bovenop de minimumbuffer voor de normale bedrijfsvoering ongewijzigd gehandhaafd.

3.2.4 Grondexploitatie

De afgelopen jaren heeft de gemeente daar waar nodig haar verlies genomen door een voorziening te treffen of boekwaarde af te waarden. In de meerjarenbegroting zijn alleen de opbrengsten opgenomen van de projecten die daadwerkelijk worden gerealiseerd; de zogenoemde harde inkomsten.

De gemeente maakt de omslag van ontwikkel- naar beheergemeente. De mogelijkheden voor grote bouwlocaties zijn beperkt.

Conclusie grondexploitatie

Door de in de afgelopen jaren getroffen maatregelen is het risicoprofiel gering en is **geen risicobuffer** opgenomen voor grondexploitaties.

3.2.5 Mobiliteit

Amstelveen staat het komende decennium voor forse inspanningen op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid. Deze hangen samen met de ombouw van de Amstelveenlijn (opdrachtgever Stadsregio Amsterdam, uitvoerder Dienst Metro en Tram), de verbreding van de A9 (Rijkswaterstaat) en de vernieuwing van de Amstelbrug (Provincie Noord-Holland). Ook vanuit commerciële partijen zijn enkele grote projecten geïnitieerd die effect hebben op de omgeving en de mobiliteit. Denk hierbij aan de doorontwikkeling van het Stadshart (Unibail, ASR) en de transformatie van De Bovenlanden (CRI). Op dit moment wordt volop gewerkt aan de planvorming. De uitvoering zit in de periode 2018-2025.

Elk van de grote projecten kent zijn eigen specifieke bekostiging en gemeentelijke bijdrage. Als er in aanvulling op de bestaande scope van deze projecten extra gemeentelijke wensen zijn, dan dienen deze aanvullend bekostigd te worden. Jaarlijks melden wij u de voortgang en leggen wij u zo nodig voorstellen voor.

Projectorganisatie

De aansturing van de grote ruimtelijke en infrastructurele projecten zoals Amstelveenlijn, A9 en Stadshart vindt plaats door het programmamanagement Stedelijke Ontwikkeling. De formatie wordt structureel bekostigd uit de Algemene middelen. Verdere kosten van de planbegeleiding, die niet bij derden kunnen worden belegd/verhaald maar die nodig zijn om de gemeentelijke inbreng en belangen te waarborgen (toetsing, advies, ontwerp inpassingsplannen, communicatie) zijn niet structureel belegd. Uw raad heeft voor de afgelopen jaren een budget van € 0,35 miljoen per jaar beschikbaar gesteld ter dekking van deze kosten. De kosten voor continuering van de projectorganisatie vanaf 2019 zullen in het kader van de Kadernota 2019 in beeld worden gebracht.

Communicatie projectorganisatie

De kosten voor communicatie over de grote projecten zijn niet structureel belegd in de begroting. Voor de kosten tot en met 2018 heeft de raad eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Dit geldt ook voor de oprichting en exploitatie van het informatiecentrum Amstelveen InZicht. De kosten voor communicatie vanaf 2018 en voor continuering van het informatiecentrum zullen in het kader van de Kadernota 2019 in beeld worden gebracht.

Inpassing verbreding Rijksweg A9

De uitvoering van het project A9 zit in de periode 2019-2024. Na afloop van het project heeft de gemeente tot taak de aan de gemeente over te dragen projectonderdelen in te richten en in beheer te nemen. Dit betreft met name de overkapping in het Oude Dorp, de Overkapping en de brug voor langzaam verkeer bij het Stadshart (De Traverse), het viaduct bij het Bovenland (het Bovenlandpad) en de groenstroken. De overkappingen zelf worden aangelegd en gefinancierd door Rijkswaterstaat. De inrichting van de overkappingen komt ten laste van de Gemeente. Wij verwachten op zijn vroegst in 2018 concrete voorstellen aan uw raad te kunnen presenteren voor de inrichting en bekostiging hiervan.

Inpassing ombouw Amstelveenlijn

De uitvoering van de Amstelveenlijn is gepland in de periode 2018 tot en met 2020. Werkzaamheden die in opdracht van de Vervoerregio Amsterdam of de dienst Metro en Tram worden verricht worden

in rekening gebracht bij deze partijen. Daarnaast is inzet nodig om de gemeentelijke belangen te behartigen.

Bezien wordt welke maatregelen zinvol zijn ten behoeve van een goede inpassing in de omgeving, aanvullend op het project van de Vervoerregio Amsterdam. Het gaat om aanvullende zaken als verlichting, groen, toeleidende paden, aankleding onderdoorgangen. Hiervoor verwachten wij in 2018 concrete voorstellen aan uw raad te presenteren.

Uithoornlijn

De betrokken overheden hebben in het najaar 2016 een besluit genomen over de verlenging van de Amstelveenlijn naar Uithoorn. Amstelveen draagt niet bij aan de aanlegkosten, maar levert wel een bijdrage aan de planstudie, het opstellen van een bestemmingsplan en het begeleiden van de grondaankoop. De kosten voor ambtelijke inzet worden verhaald op het project.

Stadshart

Voor de doorontwikkeling van het Stadshart volgen wij de insteek dat de plannen van de commerciële partijen voor de gemeente ten minste budgettair neutraal moeten zijn. Maar voor het niet commerciële deel gaat dit niet op (Stadsplein, infrastructuur, culturele functies). Concrete voorstellen verwachten wij op zijn vroegst in 2018 aan uw raad te kunnen presenteren.

Verbinding N201-A9

In 2008 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Provincie over het project N201. In 2008 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de Provincie over het project N201. Onderdeel van de overeenkomst was de afspraak dat de Provincie Noord-Holland studie doet naar verbetering van de verkeersafwikkeling in het plangebied Amstelland en Meerlanden. Uit deze studie bleek destijds dat aanvullende maatregelen na realisatie van de N201 gewenst zijn om te komen tot een toekomstvaste oplossing voor afwikkeling van het regionale verkeer tussen Uithoorn en Amstelveen en omgeving. De voorkeursoplossing voor een oostelijke randweg (in combinatie met verbreding van de Zijdelweg-Bovenkerkerweg) is afgewezen door zowel Gemeente als Provincie. Gemeentes en Provincie hebben onderzocht welke alternatieven er kunnen worden geboden.

Uit studie is gebleken dat het niet nodig is om de Zijdelweg te verbreden. Volstaan kan worden met het vergroten van de capaciteit van het kruispunt Bovenkerkerweg/Wiegelweg, Bovenkerkerweg-Nesserlaan en de wegvakken tussen de kruispunten Bovenkerkerweg/Wiegelweg en Bovenkerkerweg/Zagerij. Vergroting van de capaciteit van het kruispunt Bovenkerkerweg/Nesserlaan is overigens ook van groot belang voor de ontsluiting van het toekomstig Nationaal Tenniscentrum. Amstelveen is erbij gebaat om het doorgaand verkeer zo snel mogelijk af te leiden naar de A9 via de Bosrandweg en via de Beneluxbaan. Een en ander is op dit moment in studie. Uw raad heeft voor de verdere studie eind 2016 een voorbereidingskrediet verstrekt.

Het is nog niet bekend wat de kosten zijn en welk aandeel de gemeentelijke bijdrage zal bedragen. Andere overheidspartijen dragen ook bij aan de financiering. Concrete uitvoeringsplannen zullen niet eerder dan in de loop van 2018 aan uw raad worden voorgelegd.

Conclusie mobiliteit

Gelet op het risicoprofiel bij de Rijksweg A9 en de gevormde reserve voor de ombouw Amstelveenlijn wordt **geen risicobuffer** opgenomen. Indien de raad op basis van in de toekomst voor te leggen voorstellen besluit middelen ter beschikking te stellen dan ligt in eerste instantie dekking ten laste van de reserve "Sparen vooraf" in de rede.

3.2.6 Resumé risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

Hiervoor is ingegaan op de onderscheiden risico's van de gemeente en de beheersingsmaatregelen die in samenhang met deze risico's in het kader van de meerjarige budgettaire sturing, duurzame instandhouding en bedrijfsvoering worden genomen. Wat betekent deze risicoanalyse nu voor de weerstandscapaciteit in incidentele en in structurele zin?

Structurele weerstandscapaciteit

Voor de structurele weerstandscapaciteit geldt dat structurele tegenvallers via bezuinigingen en/of inzetten van onbenutte belastingcapaciteit ingepast moeten worden in de wettelijk voorgeschreven sluitende meerjarenbegroting.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele benodigde weerstandscapaciteit voor het opvangen van incidentele tegenvallers, dan wel het gefaseerd kunnen invoeren van structurele bezuinigingsmaatregelen, zijn als volgt gekwantificeerd:

- Buffer van € 10,0 miljoen voor de normale bedrijfsrisico's (5% over begrotingstotaal van € 215 miljoen);
- Additionele buffer van € 5 miljoen wegens grote onzekerheden met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen in de financiële verhouding en decentralisaties.

In totaliteit betreft het € 15 miljoen incidenteel benodigde weerstandscapaciteit.

3.2.7 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de structurele en incidentele mogelijkheden van de gemeente om tegenvallers op te vangen.

1. Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit bezuinigen/ombuigingen en de "onbenutte belastingcapaciteit". Het kwantificeren van de bezuinigingen/ombuigingen is in dit verband weinig relevant. Al is het alleen maar omdat de gemeente over een structureel sluitende meerjarenbegroting moet beschikken.

De zogenoemde "onbenutte belastingcapaciteit" kan wel worden gekwantificeerd omdat daar maatstaven voor gelden. Het benutten van deze weerstandscapaciteit is overigens een puur lokaal bestuurlijke aangelegenheid zolang geen sprake is van de zogenaamde artikel 12-status van een gemeente.

De "onbenutte belastingcapaciteit" wordt bepaald door de actuele OZB opbrengst van een gemeente te vergelijken met de opbrengst van het gemiddelde in Nederland vermenigvuldigd met 1,2. Dit wordt gezien als een redelijk peil. Gemeenten die een beroep willen doen op de artikel 12-status (extra financiële ondersteuning) moeten om daarvoor in aanmerking te komen in elk geval hun OZB-tarief op redelijk peil brengen (1,2 maal het gemiddelde tarief voor Nederland). Daarbij geldt als randvoorwaarde dat de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend moeten zijn. Voor zover dit (nog) niet geval is wordt dit als aanvullende correctie in de berekening meegenomen. De "onbenutte belastingcapaciteit" bedraagt voor Amstelveen op jaarbasis afgerond **€ 16 miljoen**, waarvan € 0,75 miljoen betrekking heeft op onderdekking afvalstoffenheffing en rioolrecht.

2. Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bevat:

1. Algemene reserve
2. Bestemmingsreserves/egalisereserves

3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

2.1 Algemene reserve

De algemene reserve neemt in de komende periode toe tot afgerond **€ 27 miljoen** eind 2020.

2.2 Bestemmingsreserves/egalisereserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad ingesteld. Het aanwenden van deze reserves voor het opvangen van tegenvallers/calamiteiten is een raadsaangelegenheid. Vaak hebben deze reserves een specifiek doel waardoor een andere aanwending dan dit doel niet mogelijk is, zonder dat flankerende of compenserende maatregelen moeten worden getroffen. In de nota Risicobeleid en reservebeleid Amstelveen wordt uitgebreid ingegaan op de functies van de verschillende bestemmingsreserves en egalisereserves en de relatie met de weerstandcapaciteit. In essentie komt de analyse erop neer dat het overgrote deel van de bestemmingsreserves/ egalisereserves niet tot de weerstandcapaciteit van de gemeente kan worden gerekend, omdat het bestuurlijk geormerkte reserves betreft. Anderzijds is het in geval van calamiteiten mogelijk een deel van deze reserves als weerstandcapaciteit in te zetten. Consequenties van het benutten van deze reserves moeten dan overigens wel meerjarig in de begroting worden ingepast.

In totaliteit bedragen de bestemmingsreserves, egalisereserves en overige reserves zo'n € 170 miljoen eind 2020. Hiervan bedraagt de reserve dekking kapitaallasten ongeveer € 130 miljoen. Deze reserve dient ter dekking van in het verleden uit eenmalige middelen gedekte investeringen en is ingesteld op grond van wettelijke voorschriften. Feitelijk is dit een administratieve reserve.

Het volume van de andere bestemmings-, egalisatie- en overige reserves is derhalve € 40 miljoen. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven ("nood breekt wet") en tot de weerstandcapaciteit te rekenen.

Op grond van de huidige reservepositie en de verwachting omtrent de middellange termijn kan 50% van het huidige volume, derhalve **€ 20 miljoen**, tot de weerstandcapaciteit worden gerekend. Genoemde omvang die gerekend wordt tot de weerstandcapaciteit zal periodiek moeten worden herijkt op basis van de alsdan beschikbare reserves en hun oormerking. De huidige beschikbare reserves zullen namelijk worden besteed waardoor het volume (en dus de weerstandcapaciteit) wordt beïnvloed. Aan de andere kant zullen in de toekomst wellicht nieuwe reserves worden gecreëerd.

2.3. Niet gerealiseerde boekwinsten en stille reserves

Eind 2016 bezit de gemeente afgerond 880.000 vierkante meter grond met een boekwaarde van afgerond € 2,5 miljoen. Onder de bestemmingsreserves (dekking kapitaallasten) staat € 0,8 miljoen ter dekking van de grondaankopen. De getaxeerde waarde (agrarisch gebruik) bedraagt € 3,9 miljoen. Wanneer deze gronden ontwikkeld gaan worden zal een hogere opbrengst in het verschiet liggen. Dit is naar de toekomst toe een potentiële risicobuffer.

Voor dit moment wordt volstaan met het verschil tussen de boekwaarde (minus bestemmingsreserve) ten opzichte van de agrarische waarde. Dit saldo van afgerond **€ 2 miljoen** wordt gerekend tot de weerstandcapaciteit (defensieve benadering).

3.2.8 Resumé beschikbare incidentele weerstandcapaciteit

De incidentele weerstandcapaciteit van de gemeente wordt bepaald door:

- De algemene reserve ad. € 27 miljoen;
- Aangevuld met € 20 miljoen gelabeld aan bestemmingsreserves, egalisereserves en overige reserves; en
- Het verschil ad € 2 miljoen tussen de agrarische en boekwaarde van gemeentelijke gronden.

In totaliteit bedraagt de incidentele weerstandcapaciteit eind 2020 € 49 miljoen.

3.2.9 Conclusie paragraaf weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is zoals gezegd de mate waarin de gemeente Amstelveen in staat is om tegenvallers (risico's) op te vangen.

Met het naast elkaar zetten van het in dit hoofdstuk geschetste risicoprofiel en weerstandscapaciteit kan worden geconcludeerd dat waar het de **incidentele** kant van het weerstandsvermogen betreft, de beschikbare weerstandcapaciteit € 49 miljoen bedraagt tegenover een benodigde buffer van € 15 miljoen.

Voor **structurele** ontwikkelingen geldt dat deze structureel in de begroting dienen te worden ingepast. In een eventueel structureel "worst case scenario" beschikt de gemeente naast het ombuigen op voorzieningen/schrappen van taken over een belastingcapaciteit buffer van € 16 miljoen om overige structurele ontwikkelingen op te vangen.

Dankzij het door de jaren heen gevoerde financiële beleid kan het weerstandsvermogen van Amstelveen als goed worden gekwalificeerd.

3.2.10 Kengetallen financiële positie

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) stelt verplicht dat kengetallen opgenomen worden voor: de netto schuld quote, de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, de solvabiliteitsratio, de structurele exploitatieruimte, de grondexploitatie en de belastingcapaciteit. De kengetallen maken het de leden van de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun gemeente.

De berekeningswijze hoeft niet te worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. In de Staatscourant staat een gedetailleerde berekening van deze kengetallen⁵. Tevens staat hierin opgenomen een voorgeschreven format voor het weergeven van deze kengetallen in de begroting en rekening.

Dit levert voor Amstelveen de volgende waarden op:

Kengetallen:	rekening 2016	begroting 2017	begroting 2018	categorie provincie
Netto schuldquote	0%	15%	18%	A
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-3%	11%	14%	A
Solvabiliteitsratio	60%	51%	54%	A
Structurele exploitatieruimte	7%	0%	0%	B
Grondexploitatie	-1%	2%	-1%	A
Belastingcapaciteit	96%	98%	96%	B

In december 2015 is van de Provincie Noord-Holland een handreiking ontvangen om de kengetallen te kwalificeren aan de hand van signaleringswaarden die afkomstig zijn van de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën. Omdat normering in eerste instantie door de gemeente zelf dient plaats te vinden wordt aan de categorieën geen kwalificatie gegeven. Wel kan over het algemeen worden gesteld dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-20619.html>

Kengetallen:	Categorie A	Categorie B	Categorie C	A'veen 2018
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%	18%
Idem gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%	14%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	54%
Structurele exploitatieruimte	Begr >0%	Begr = 0%	Begr <0%	0%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%	-1%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	96%

Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles, de kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Als de combinatie een verontrustend beeld geeft kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om de situatie te verbeteren.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties heeft grafisch weergegeven hoe deze percentages gelezen kunnen worden⁶.

⁶ <http://kennisopenbaarbestuur.nl/thema/financi%C3%A5le-kengetallen-gemeenten-en-provincies/>

Financiële situatie gemeente / provincie

Kengetal	Toelichting
Netto schuldquote	<p>De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.</p> <p>Omdat bij leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast.</p>
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<p>De wijze van berekening is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.</p>
Solvabiliteitsratio	<p>De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Amstelveen in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen: het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.</p>
Structurele exploitatieruimte	<p>Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.</p>
Grondexploitatie	<p>Het financiële kengetal "grondexploitatie" geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de jaarlijkse baten. Een norm bepalen voor dit kengetal is lastig. De boekwaarde zegt namelijk niets over de relatie tussen de vraag en aanbod van woningbouw dan wel m2-bedrijventerrein. Het is van wezenlijk belang wat de verwachte vraag is. Dit vergt meer onderzoek dan naar voren komt uit dit kengetal.</p>
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	<p>Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Een percentage onder de 100% betekent dat de belastingdruk van Amstelveen lager is dan het landelijk gemiddelde. Het Coelo publiceert ieder jaar de totale woonlasten in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.</p>

3.3 onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze waarin de duurzame instandhouding van de fysieke gemeentelijke infrastructuur (kapitaalgoederen genoemd) is gewaarborgd. Het betreft het onderhoud aan wegen, openbaar groen, water, openbare verlichting, verkeersregelinstantaties, riolering en gemeentelijk vastgoed. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de financiële middelen van de gemeente Amstelveen gemoeid.

In de Kadernota 2009 is het duurzaam financieel beleid van de gemeente Amstelveen geactualiseerd in navolging van de motie "Amstelveen financieel duurzaam" (2006) en de nota "Herijking activabeleid" (2006). Met de in 2011 vastgestelde kaders in het "Beeldkwaliteitsplan beheerkwaliteit in beeld" en de "Nota Wegen" continueert de raad het ingezette financieel duurzame beleid. Uitgangspunt in de Amstelveense begroting is dat structureel onderhoud, structureel in de begroting is opgenomen. Door het werken met geactualiseerde beheerplannen (getoetst door schouw in de buitenruimte) is goed zicht op de relatie onderhoudsniveau versus structureel budget.

3.3.1 Beleidskader en kwaliteit

Voor alle genoemde kapitaalgoederen geldt dat het onderhoudsniveau en de bijbehorende budgettaire middelen zich op een dusdanig niveau bevinden dat daarmee het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau bereikt wordt. Voor nu en voor de toekomst. Van achterstallig onderhoud is bij geen van de kapitaalgoederen sprake.

Kwaliteitsniveaus van een groot aantal kapitaalgoederen zijn benoemd in het "Beeldkwaliteitsplan beheerkwaliteit in beeld" (2011) en de bijbehorende beeldencatalogus. De catalogus bevat foto's van diverse objecten en die maken daarmee inzichtelijk welke kwaliteit op welke locatie wordt nagestreefd⁷.

Dit beeld laat zich als volgt samenvatten:

Beheerkwaliteit: "de koers 2011-2014"							
	Stadshart	Hoofdinfrastructuur	Bedrijventerrein	Winkelcentra	Woonwijken	Heemparken	Buitengebied
Groen	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Meubilair	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Reiniging	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis
Verharding	Hoog	Basis	Basis	Hoog	Basis	Hoog	Basis
Civiele kunstwerken	Hoog	Basis+	Basis	Hoog	Basis+	Hoog	Basis

Bron: Beeldkwaliteitsplan beheer 2011-2014

⁷ De kwaliteitsniveaus die Amstelveen hanteert zijn afgeleid van de beeldmeetlat zoals door CROW gedefinieerd. Het kwaliteitsniveau van 2011 wordt als uitgangspunt ongewijzigd gehanteerd voor het huidige kwaliteitsniveau.

In deze paragraaf wordt verantwoord over de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties. Het gaat hierbij om kosten van groot onderhoud (is inclusief jaarlijkse onderhoudskosten) en een redelijk deel van de overhead. In de paragraaf lokale heffingen wordt de overhead gedeeld door de directe ambtelijke capaciteitsinzet (64%). Voor het bepalen van een redelijk deel bij groot onderhoud is het lastenniveau van de begroting voor verrekening met reserves een beter uitgangspunt.

Overheadpercentage

Dit percentage is als volgt berekend:

(a)	totale lasten begroting voor verrekening reserves	€ 213,2 miljoen
(b)	totale (netto toe te rekenen) overheadkosten	€ 25,1
(c=b/a * 100%)	overheadpercentage	<u>12%</u>

Groot onderhoud

Wanneer kosten worden gemaakt voor het behoud van de oorspronkelijke kwaliteit en levensduur van een actief, is sprake van onderhoud. Groot onderhoud kan op twee manieren worden verwerkt:

- kosten in jaar van uitvoeren ten laste van de exploitatie (jaarlijks ramen in begroting);
- kosten in jaar van uitvoering ten laste van een getroffen onderhoudsvoorziening.

Groot onderhoud houdt of brengt een object in goede, oorspronkelijke staat en is dus niet van invloed op de bepaalde gebruiksduur (afschrijvingstermijn) van het object en mag daarom niet worden geactiveerd. Er is geen limitatieve lijst van kosten wat verstaan kan worden onder "groot onderhoud". Het overzicht kapitaalgoederen in deze paragraaf bevat lasten in de zin van onderhoudskosten, bouwmaterialen, aanbesteed werk en de dotatie aan de voorziening onderhoud gebouwen. Nadrukkelijk zijn niet de kosten van "eigen personeel" opgenomen. Dit speelt vooral bij openbaar groen. Het totaal aan salariskosten eigen personeel dat zorgt voor groenonderhoud bedraagt afgerond € 4 miljoen.

In het geval sprake is bij een bestaand actief van gemaakte kosten die leiden tot een levensduurverlenging; en/of leiden tot een significante kwaliteitsverbetering; en/of aanpassingen betreffen om te voldoen aan wet- en regelgeving (bijv. investeringen in gebouw om te voldoen aan veiligheidsvoorschriften) wordt gesproken van een investering en niet van groot onderhoud.

Onderstaande tabel bevat de kosten voor groot onderhoud inclusief een redelijk deel van de overhead (x 1.000). Ten opzichte van de begroting 2017 betekent dit een gewijzigde presentatie.

Totaal onderhoud kapitaalgoederen (bedragen x € 1.000)				
Omschrijving kapitaalgoederen	2018	2019	2020	2021
Wegen*	3.800	1.958	1.864	1.841
Openbaar groen	1.801	1.801	1.801	1.801
Water	489	489	489	489
Openbare verlichting	670	670	670	670
Verkeersregelinstallaties	333	333	333	333
Riolering	1.241	1.423	1.241	1.241
Gebouwen & binnensportaccommodaties	4.289	4.167	4.167	4.167
Totaal onderhoud kapitaalgoederen	12.624	10.841	10.566	10.542
Overhead 12%	1.515	1.301	1.268	1.265
Onderhoud kapitaalgoederen + overhead	14.139	12.142	11.834	11.807

*Voor de kosten van (groot) onderhoud en vervangingsinvesteringen wegen wordt jaarlijks een structureel bedrag toegevoegd aan de reserve wegen. De invulling hiervan vindt plaats in het kader van het programma infra-werken. Binnen dit programma heeft na 2020 nog geen concrete invulling plaatsgevonden. Voor 2021 is een gemiddelde opgenomen van de jaren 2018 tot en met 2020.

3.3.2 Wegen

Met een vervangingswaarde ruim boven de € 200 miljoen is het Amstelveense wegennet één van de belangrijkste thema's binnen duurzame instandhouding. Het vigerend beleidskader is de Nota Wegen uit 2011, het beeldkwaliteitsplan Amstelveen uit 2011 en het uitvoeringsprogramma infra-werken 2014-2018. Inhoudelijk geeft de Nota Wegen een beeld van arealen, leeftijdsopbouw, gehanteerde grondslagen, werkwijze en beleidsontwikkelingen. De nota voorziet in een onderhoudsniveau waarmee wegen veilig begaanbaar zijn conform de wegenwet en aansluit op het kwaliteitsniveau zoals vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan Amstelveen. De nota wordt in de eerste helft van 2017 geactualiseerd.

Bij een evaluatie van de Nota Wegen in 2013 is gesteld dat de gehanteerde principes gehanteerd zullen blijven worden. In de praktijk tekent zich de situatie af dat rioleringen, mede door moderne technieken, langer in stand kunnen worden gehouden. Hieruit vloeit voort dat een temporisering van doorgaans kostbare renovaties, ook van de wegdekgedeelten boven de riolering, gerechtvaardigd lijken. Een verlaging van het wegenbudget is mede op grond van dit gewijzigde vertrekpunt ingezet. In de praktijk wordt de situatie financieel en technisch gevolgd waarbij de duurzame instandhouding van de infrastructuur is geborgd.

Deze inhoudelijke component is gekoppeld aan de budgettaire kaders waarbij voor meerjarig onderhoud een doorkijk tot 2020 is gegeven en voor rehabilitatie⁸) tot 2035.

In het uitvoeringsprogramma infra-werken 2016-2019 zijn de diverse planningen (verkeer, riolering, groen, water, wegen etc.) integraal afgestemd en in relatie gebracht tot de beschikbare middelen en prioriteiten. Deze is in september jl. vastgesteld in de gemeenteraad en vormt een belangrijk kader voor uitvoering en financiën.

Het planmatig onderhoud krijgt vorm met behulp van het wegenbeheersysteem in combinatie met visuele inspectie.

3.3.3 Groen

Naast het niveau van dagelijks onderhoud (vastgelegd in beeldkwaliteit) speelt de inrichtingskwaliteit een belangrijkere rol als het gaat om de duurzaam kapitaal. In een moderne stad zal er voldoende aandacht moeten zijn voor de vraag of de (groene) inrichting voldoet aan de veranderende eisen van functionaliteit, veiligheid en esthetiek. Door de bezuinigingen staan vervangings- en herinvesteringsbudgetten mede onder druk. Daarentegen vallen de meeste aanbestedingen door de marktsituatie de laatste jaren gunstig uit. Ook de groenvervangingen zijn afgestemd met het uitvoeringsprogramma infra-werken 2014-2018.

3.3.4 Water

In 2008 is het Stedelijk Waterplan vastgesteld. Het Waterplan is een gezamenlijke productie van de gemeente Amstelveen en Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. Het waterplan draagt met de uitvoering van een aantal maatregelen bij aan een duurzaam, veilig en kwalitatief goed watersysteem. In het Waterplan is een aantal acties geformuleerd om onder meer de waterkwaliteit, waterveiligheidsaspecten en het beheer en onderhoud te verbeteren.

⁸ Vervanging van de weg bij einde levensduur. In de regel na 50 jaar.

Op basis van deze plannen wordt berekend welk budget Amstelveen de komende jaren moet bijdragen aan het onderhoud (ontvangstplicht bagger en kleine baggerwerkzaamheden) van de watergangen.

3.3.5 Openbare verlichting

De begroting bevat structurele budgetten voor energie, preventief onderhoud, correctief onderhoud (schadeherstel) en vervanging. Het structurele vervangingsbudget bedraagt afgerond € 0,4 miljoen. Dit is gebaseerd op het aantal lichtmasten (iets meer dan 17.000) en armaturen, de gemiddelde levensduur en de vervangingskosten per stuk. Fluctuaties in het vervangingspatroon worden geëgaliseerd via de egalisatiereserve openbare verlichting.

3.3.6 Verkeersregelininstallaties (VRI)

Voor de vervanging van VRI's is jaarlijks afgerond € 0,4 miljoen beschikbaar. Bedragen die niet in enig jaar tot besteding komen, worden toegevoegd aan de egalisatiereserve vervanging VRI. Naar aanleiding van besluitvorming over het uitvoeringsprogramma verkeer 2012-2015 is de bestedingsmogelijkheid van deze reserve uitgebreid. Het is nu ook mogelijk infrastructurele aanpassingen bij de vervanging mee te nemen. Zo kan een VRI bijvoorbeeld vervangen worden door een rotonde, of er kan voor gekozen worden om opstelvakken te wijzigen of uit te breiden. Bij de keuze voor een rotonde of VRI worden meerdere aspecten afgewogen, zoals verkeersveiligheid, verkeersafwikkeling, oversteekbaarheid en sturingsmogelijkheden.

Vanwege differentiatie in de functionele en technische levensduur van de diverse componenten van een verkeersregelininstallatie (hardware, software, masten, lantaarns, bekabeling) wordt in veel gevallen niet de complete installatie vervangen. De kosten van het implementeren van vastgesteld beleid (bijvoorbeeld Kernnet fiets of doorstroming openbaar vervoer) en nieuwe technische ontwikkelingen (bijvoorbeeld LED of laagspanning) zijn opgenomen in de ramingen.

Een deel van de verkeerslichten is gedeeltelijk of uitsluitend gerealiseerd voor de Amstelveenlijn. Amstelveen heeft het functioneel en technisch beheer waarbij volgens vastgelegde verdeelsleutels de onderhouds- en vervangingskosten van deze installaties in rekening worden gesteld bij de gemeente Amsterdam.

3.3.7 Riolering

Op 17 december 2014 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2015–2020 vastgesteld door de raad. In het GRP wordt weergegeven hoe de gemeente Amstelveen in de periode 2015-2020 haar rioleringstaak wil uitvoeren. De doelen van het voorliggende GRP zijn:

- Duurzame bescherming volksgezondheid: de aanleg en het beheer van voorzieningen voor de inzameling en het transport van afval-, hemelwater bewerkstelligen dat verontreinigd water uit de directe leefomgeving wordt verwijderd;
- Handhaving goede leefomgeving: de riolering zorgt daar waar nodig voor de ontwatering van de bebouwde omgeving en voorkomt overlast door het hemelwater van daken, pleinen, wegen en dergelijke en overtollig grondwater in te zamelen en af te voeren;
- Duurzame bescherming van natuur en milieu: door de aanleg en instandhouding van riolering wordt de directe ongezuiverde lozing van water op bodem of oppervlaktewater voorkomen;
- In 2011 is het Bestuursakkoord Water, waarin de kaders voor de samenwerking in de afvalwaterketen zijn weergegeven, vastgesteld. Door deze samenwerking tussen gemeenten onderling en met waterschappen, is de intentie de kwetsbaarheid te verminderen (door kennisdeling), de kwaliteit te verhogen en landelijk een kostenbesparing te realiseren van € 380 miljoen per jaar in 2020 ten opzichte van de autonome stijging die was voorzien voor de

afvalwaterketen. Uiteindelijk is het de bedoeling om 'minder meer' uit te geven, voor Amstelveen is dit concreet € 1,1 miljoen in 2020. Binnen het beheergebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht (AVG) is hiervoor een samenwerkingsovereenkomst Bestuurlijk Overleg Water AGV-gebied (BOWA) opgesteld.

In 2018 wordt een tussenevaluatie gehouden van het GRP 2015-2020.

3.3.8 Vastgoed

Ontwikkeling en samenstelling gebouwenvoorraad

De gemeentelijke gebouwenvoorraad betreft eind 2017 108 gebouwen, waarvan 6 als tijdelijk zijn aangemerkt, inhoudende dat zij op de nominatie staan om binnen afzienbare termijn te worden afgestoten. Daarnaast beschikt de gemeente in het kader van haar huisvestingsplicht voor het onderwijs over 36 schoolgebouwen, waarvan 5 in gemeentelijk eigendom.

Het tenniscomplex Startbaan zal naar verwachting nog in 2017 in recht van opstal worden uitgegeven. In 2018 wordt de gebouwenvoorraad uitgebreid met een turnhal, terwijl de vervanging van een sporthal en een school voor primair onderwijs in voorbereiding zijn. Verder zijn het Hermann Wesselink College en Amstelwijs in staat gesteld zelf tot nieuwbouw ter vervanging van haar gehele huidige huisvesting respectievelijk een school voor speciaal onderwijs over te gaan.

De gemeentelijke gebouwenvoorraad kan als volgt worden uitgesplitst:

	aantal objecten	totaal m2 bvo
eigen huisvesting	36	35.039
sport	27	30.898
cultuur	12	27.838
welzijn	14	9.277
divers	19	8.923
onderwijs (eigendom)	5	9.534
onderwijs (extern)	31	79.735
totaal	144	201.244

Leegstand en verhuur

Leegstand (soms voor een deel) komt voor in 5 gebouwen, te weten in 1 gebouw dat wordt afgestoten, in 3 gebouwen die in reserve worden gehouden voor het onderwijs en daarom, zo mogelijk, alleen voor de korte termijn worden verhuurd en in 1 geval van langduriger leegstand, waarvoor echter inmiddels gegadigden zijn.

Afgezien van de eigen huisvesting en de onderwijsgebouwen worden gebouwen afhankelijk van de aard van het gebruik tegen een in beginsel kostprijsdekkende dan wel marktconforme huurprijs verhuurd. Voor de berekening van kostprijsdekkende huren wordt aansluiting gezocht bij de historische kostprijs, hetgeen zich met name uit in het achterwege laten van een kapitaallastcomponent in de gevallen waarin het object geen boekwaarde meer heeft of deze beneden de marktwaarde ligt.

In de op 21 juni 2017 door de raad goedgekeurde notitie Vervolg rekenkameronderzoek vastgoedbeleid is de historische kostprijs gesteld tegenover een benadering van de zogenoemde *opportunity costs* c.q. de misgelopen opbrengst van de ingezette middelen bij optimale alternatieve aanwending.

Hierin is voor de relevante gebouwencategorieën de kapitaallastcomponent berekend als de gemeentelijke omslagrente over de woz-waarde bij de huidige bestemming. In theorie is dit de veilige beleggingsopbrengst die behaald kan worden over de verkoopopbrengst bij afstoten van de betrokken panden. Dit resulteerde in de volgende kostprijverschillen per categorie:

Huuropbrengst x € 1.000	Historische kostprijs	Opportunity costs
gymzalen	242	487
sport overig	1.516	2.603
cultuur	1.550	3.016
welzijn	511	796
divers	573	951

Bij dit gebruik van omslagrente en woz-waarde passen twee kanttekeningen. De gemeentelijke omslagrente bedraagt momenteel 4,5%. In de huidige markt en voor dit doel is dit relatief hoog. Verder is de woz-waardering van maatschappelijk vastgoed een betrekkelijk onzekere aangelegenheid, aangezien deze objecten in het algemeen incurant zijn en marktprijzen daarvoor dus slechts beperkt voorhanden.

Rekening moet dan ook worden gehouden met op deze manier te hoog berekende *opportunity costs*. Overigens liggen de actuele, in beginsel marktconforme huren voor de grotendeels als commercieel aan te merken categorie "divers" op het niveau van de berekende *opportunity costs*

Onderhoud

Sinds 2007 bevat de begroting structurele budgetten voor duurzame instandhouding van het gemeentelijk vastgoed, gebaseerd op planningen van jaarlijks onderhoud (JOP) en planmatig meerjarig onderhoud (MOP). Het structurele budget voor meerjarig onderhoud is het gemiddelde jaarbedrag van de meerjarenonderhoudsplanning voor de komende twintig jaar. Voor wat betreft meerjarig onderhoud worden de verschillen tussen de structurele begrotingsbelasting en de werkelijke uitgaven in enig jaar geëgaliseerd via de onderhoudsvoorziening.

Jaarlijks wordt voor een derde van alle panden de meerjarenonderhoudsplanning geactualiseerd, zodat het gehele bestand in een cyclus van drie jaar grondig wordt doorgenomen. Op deze manier wordt tevens zicht gehouden op de bouwkundige kwaliteit van het gebouwenbestand. Omdat het gebouwenbestand geleidelijk veroudert, vertoont de meerjarenonderhoudsplanning een opwaartse tendens. Daartegenover kunnen onderhoudsmaatregelen van panden die naar verwachting zullen worden afgestoten in voorkomende gevallen achterwege blijven. Ieder jaar bij de opstelling van de jaarrekening wordt in samenhang met de actuele meerjarenonderhoudsplanning beoordeeld, of de stand van de onderhoudsvoorziening toereikend is. Het meerjarenperspectief geeft een sluitend beeld tot en met 2036 met een onderhouds piek rond 2020 als het raadhuis de veertigjarige leeftijd bereikt.

In de op 21 juni 2017 door de raad goedgekeurde notitie Vervolg rekenkameronderzoek vastgoedbeleid is aangekondigd, dat voor wat betreft de techniek van de meerjarenonderhoudsplanning in 2017 wordt overgestapt op een systematiek die voldoet aan de NEN 2767, de huidige standaard op dit terrein. Deze systematiek is meer dan de tot dusverre gehanteerde gericht op sturing op een geëxpliciteerd onderhoudsniveau. Ook is het de bedoeling dat afwegingen rond duurzaamheid een plaats in de nieuwe systematiek krijgen. De planning is erop gericht, de meerjarenonderhoudsplanning op basis van de nieuwe systematiek medio 2018 beschikbaar te hebben.

Jaarlijks wordt het daadwerkelijk noodzakelijke onderhoud bepaald en uitgevoerd. Bij panden waarvan voortgezet gebruik wordt voorzien, wordt gestuurd op het voorkomen van achterstallig onderhoud. Bij gebouwen waarvan duidelijk is dat deze op korte termijn (enkele jaren) zullen worden

afgestoten, vindt onderhoud op een minimaal niveau plaats, zij het met inachtneming van de aan deze gebouwen te stellen gebruiks- en veiligheidseisen.

3.3.9 Context gemeente breed activabeleid

Het waarborgen van de duurzame instandhouding is, naast hetgeen hierboven specifiek per onderdeel is beschreven, ingebed in een gemeente breed activabeleid. Vanuit die invalshoek zijn twee budgettaire kaders van belang om in samenhang gemeente breed te bezien:

1. Stelpost areaal

Toename van het aantal woningen/inwoners levert extra areaalinkomsten op (algemene uitkering en OZB) maar betekent ook extra areaaluitgaven. Deels direct herkenbaar in de vorm van nieuw te onderhouden wegen, groen etc. maar deels ook indirect in de vorm van een groter beroep op voorzieningen zoals sportaccommodaties.

In de Kadernota 2009 ("visie op areaal") is afgesproken dat in de meerjarenraming hogere inkomsten als gevolg van toenemend areaal (met name gemeentefonds) waar geen direct aanwijsbare uitgaven tegenover staan, gereserveerd worden via de stelpost areaal. Deze stelpost wordt enerzijds gebruikt om schommelingen tussen de woningbouwprognoses en realisatie op te vangen. Anderzijds kunnen de areaalinkomsten, wanneer ze daadwerkelijk zijn gerealiseerd, ingezet worden voor investeringen in de sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Met een toenemend aantal inwoners en aantal woningen kan er immers sprake zijn van een toenemend beroep op de sociale, culturele en maatschappelijke infrastructuur binnen de gemeente.

2. Reserve sparen vooraf

Bij de Kadernota 2017 is besloten tot in de instelling van een reserve "sparen vooraf". Kerngedachte is het tijdig anticiperen op de omslag naar beheergemeente. De gestage inkomstenstroom in de achterliggende jaren uit de aanleg van nieuwe woonwijken, bedrijfsterreinen en kantorenlocaties droogt op en de bestaande bebouwing wordt gaandeweg ouder en vraagt meer onderhoud. De centrale gedachte achter de reserve "sparen vooraf" is het op langere termijn waarborgen van de instandhouding van het bestaande gemeentelijke voorzieningenniveau, betaalbaar en met behoud van financiële slagkracht. Het hoofdstuk Algemeen Beeld bevat een uitvoeriger toelichting, waarnaar korthedshalve wordt verwezen.

3.4 Bedrijfsvoering

Het verwezenlijken van de door de raad vastgestelde doelstellingen in de programma's krijgt voor een groot deel vorm door de uitvoering in de ambtelijke organisatie. Een goed functionerende bedrijfsvoering is van cruciaal belang voor de realisatie van de bestuurlijk vastgestelde kaders op een zo doelmatig mogelijke wijze.

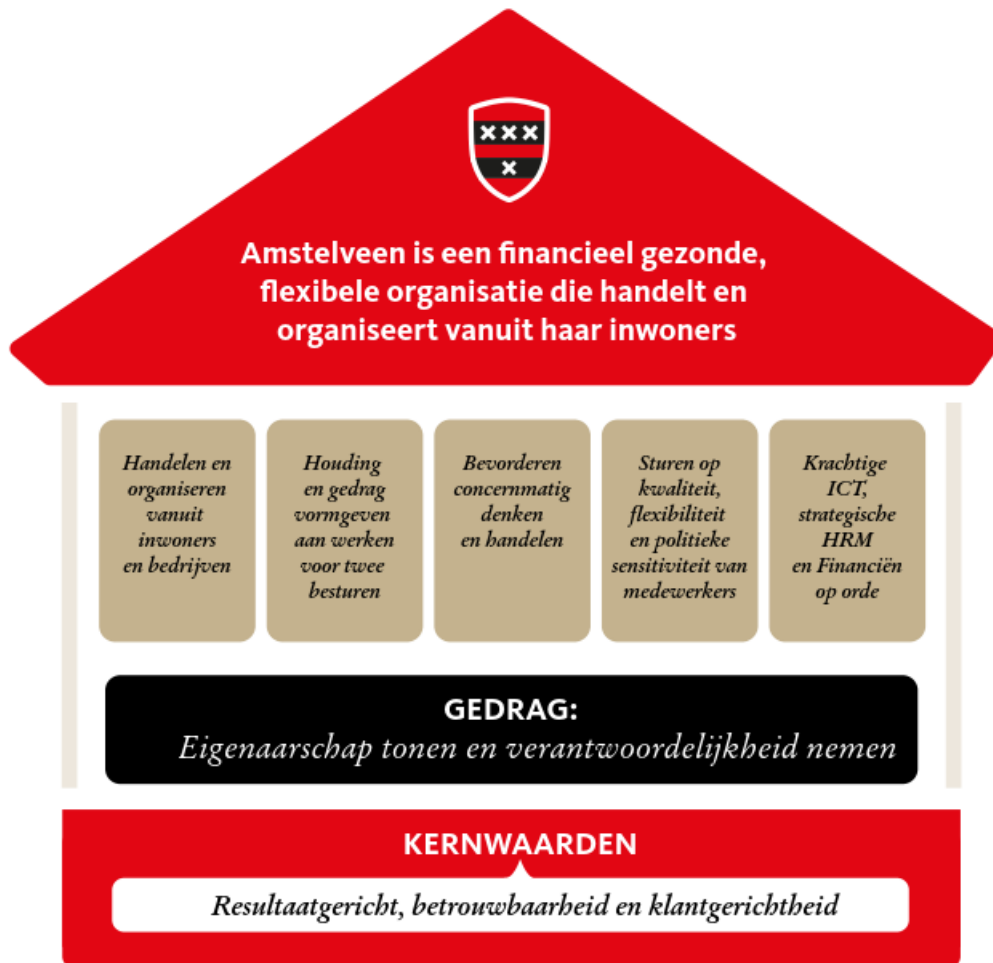
Het BBV schrijft voor dat de paragraaf bedrijfsvoering ten minste inzicht geeft in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Naast deze paragraaf wordt in hoofdstuk 2 programmaplan "2.7 bedrijfsvoering" onder andere een beeld gegeven van de kosten voor overhead.

3.4.1 Organisatieontwikkeling

De omgeving verandert snel: gemeenten krijgen nieuwe taken, meer en andere samenwerkingspartners, de economie trekt aan, de digitalisering zet zich voort en de rol van de gemeente in de lokale samenleving is in beweging. Dit heeft ontegenzeggelijk consequenties voor de bedrijfsvoering. Wat onveranderd blijft, is de ambitie om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers op een hoog niveau te houden.

Het huis van Amstelveen: van AA naar Beter

Onze organisatie is volop in ontwikkeling. Er ligt een veranderopdracht vanuit de colleges van Amstelveen en Aalsmeer. Zij hebben de wens om de organisatie de komende periode te verfrissen en verder te brengen naar een wendbare organisatie die transparant van buiten naar binnen werkt, waar de boel op orde is, waar medewerkers eigenaarschap tonen, concernmatig denken en goed kunnen werken voor twee besturen. We staan voor de uitdaging daar samen vorm en inhoud aan te geven als directie, management en medewerkers. Onder de noemer "het huis van Amstelveen" hebben we het ontwikkelperspectief samen- en in beeld gebracht.

In het ontwikkelperspectief onderscheiden we vijf "rode draden", die in elkaar grijpen als ringen van de Olympische Spelen:

1. Van buiten naar binnen: denken, handelen en organiseren vanuit inwoners en bedrijven;
2. In houding en gedrag vormgeven aan het werken voor twee gemeentebesturen;
3. Bevorderen concernmatig denken en handelen;
4. Sturen op kwaliteit, flexibiliteit en politieke sensitiviteit van medewerkers;
5. Zorgdragen voor krachtige ICT, strategisch HRM en financiën op orde.

In het actieplan van 'AA naar Beter' zijn de activiteiten die bijdragen aan de organisatieontwikkeling gecategoriseerd langs deze vijf rode draden.

1. Van buiten naar binnen: denken, handelen en organiseren vanuit inwoners en bedrijven.

Op verschillende manieren versterken we deze rode draad in de organisatieontwikkeling. Werken vanuit inwoners krijgt bijvoorbeeld invulling in de campagne Mensen maken Amstelveen, de evaluatie van het participatiebeleid in Aalsmeer, verbetering van de samenwerking binnen sociale teams en het faciliteren van bewonersinitiatieven. Door periodieke klantonderzoeken in het sociaal domein en bij Publiekszaken monitoren we de klanttevredenheid van de publieksfuncties van de organisatie. De contacten met ondernemers zijn versterkt door de invulling van ez-

accountmanagement gericht op het lokale MKB in de twee gemeenten en het creëren van formatie voor evenementencoördinatie.

In 2018 zal veel aandacht uitgaan naar versterking van de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Daarbij kunnen we onderscheid maken tussen verschillende klantprofielen, bv. klant, ingezetene, kiezer, deelnemer, initiatiefnemer, partner. Uitgaande van die klantprofielen willen we werken aan optimalisering van de dienstverlening. Ook binnen Publiekszaken is veel in beweging. Het voorkomen en opsporen van identiteits- en adresfraude vraagt meer van de kennis en competenties van de medewerkers en van de samenwerking met de omliggende gemeenten en de ketenpartners. De toenemende digitalisering betekent dat een balans gevonden moet worden in het spanningsveld van optimale dienstverlening, kwaliteit van persoonsgegevens, privacy, beveiliging en fraudebestrijding. Het aantal af te geven documenten aan de balies neemt vanaf 2019 fors af. Hierdoor zullen werk en legesinkomsten wegvallen bij Burgerzaken.

Bijzondere aandacht geven we ook in 2018 aan de voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet. Deze wet – die tientallen wetten en regelingen op het ruimtelijke gebied vervangt – is uitgesteld tot (waarschijnlijk) eind 2020. Dat geeft iets meer rust voor een geleidelijke transitie. Medio 2018 willen we met de Raad een volgend ijkmoment afspreken.

Tot slot kunnen we onder deze rode draad de uitwerking van de in beide gemeenten vastgestelde aanpak duurzaamheid noemen. In 2018 gaan we aan de slag met de energietransitie, aansluiten bij initiatieven gericht op de circulaire economie en 'verduurzaming' van het werk binnen onze organisatie.

2. In houding en gedrag vormgeven aan het werken voor twee gemeentebesturen.

In 2017 zijn de bestuurlijke en financiële evaluaties van de samenwerking tussen Amstelveen en Aalsmeer afgerond. Een aantal actiepunten uit die evaluaties is geïmplementeerd. De gemeentesecretaris van Aalsmeer is opgenomen in de directie, er is een team ingesteld dat een kwaliteitstoets uitvoert op college- en raadsvoorstellen en één van de directeuren is aangewezen als escalatiepunt voor het bestuur Aalsmeer.

In 2018 zullen we trainingen aanbieden voor medewerkers die voor de twee besturen werken. Ook zullen we het handboek 'Aldus besloten' actualiseren, zodat de huidige werkprocessen voor de bestuurlijke besluitvorming in de twee gemeenten voor medewerkers helder en toegankelijk zijn. Na de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van nieuwe colleges zullen we actief investeren in de samenwerkingsrelatie met de nieuwe besturen.

3. Bevorderen concernmatig denken en handelen.

In 2017 is gewerkt aan de uniformering en versterking van een aantal ondersteunende functies. De inkoopfunctie is gecentraliseerd en de kwaliteit van de uitvoering is verbeterd. Ook taken rond in- en uitstroom en inhuur van personeel zijn bij elkaar gebracht in Next Step. De herinrichting en doorontwikkeling van de financiële functie loopt. Onderdeel daarvan is versterking van de rol van de organisatie in de werkzaamheden rond de P&C-cyclus.

Er zijn signalen uit de besturen, de samenleving en de organisatie zelf dat door een te grote focus op de eigen taak in een afdeling het zicht ontbreekt op het grotere geheel, op het gemeenschappelijk resultaat, op het samen-werken aan één opgave. We willen toe naar een organisatie die, naast taakgericht, ópgavegericht leert werken. We willen dat proceseigenaarschap wordt ontwikkeld óver afdelingsgrenzen heen. We willen van een focus op Afdelingsplannen naar meer focus op Opgaveplannen. In 2018 zal de versterking van het opgavegericht werken een belangrijk aandachtspunt zijn binnen de organisatieontwikkeling.

4. Sturen op kwaliteit, flexibiliteit en politieke sensitiviteit van medewerkers.

Om de samenwerking tussen medewerkers te verbeteren is in 2015 het instrument Insights Discovery gekozen. Insights helpt om elkaars talenten en eigenschappen in een gemeenschappelijke taal te vatten en daarmee effectiever te communiceren. Inmiddels hebben ca. 80% van de medewerkers een Insights-profiel gekregen en zijn alle teams getraind in hoe ze daarmee hun onderlinge samenwerking en communicatie kunnen versterken. Daarnaast is in 2017 de 'AA-academie' gestart. De AA-academie vormt het verzamelpunt voor interne trainingen, workshops en inspiratiebijeenkomsten voor medewerkers en leidinggevendenden. Onderwerpen die aan bod komen zijn o.a. werken voor twee besturen, financiën voor niet-financiële medewerkers, introductie Omgevingswet, integriteit en werken met Insights.

De teamleiders spelen een centrale rol in de aansturing van medewerkers en het vertalen van organisatiebrede doelen en ontwikkelingen naar de dagelijkse werkpraktijk binnen hun team. Om teamleiders daarin te ondersteunen zijn voor hen diverse trainingen (o.a. voor het voeren van werkplangesprekken) en intervisie opgezet.

In 2018 zal professionaliseren van opdracht geven/opdracht nemen, projectmatig werken en politieke sensitiviteit aandacht krijgen in diverse activiteiten gericht op verbetering van de kwaliteit van het werk van medewerkers. Dit is één van de belangrijke leerpunten uit het zogeheten 213A-onderzoek naar de (financiële) erkenning van projecten.

5. Zorgdragen voor krachtige ICT, strategisch HRM en financiën op orde.

In 2017 is een verbeterplan voor informatieveiligheid uitgevoerd en is informatie gecreëerd om structurele aandacht voor informatieveiligheid binnen de organisatie te waarborgen. Daarnaast is de organisatie actief aan de gang met een inhaalslag op het gebied van de digitalisering. We onderscheiden op dit terrein twee sporen: het programma digitaal werken en de digitale transformatie.

Na vaststelling van de motie 'Smart City Amstelveen' in juli 2017 is een kwartiermaker aangesteld die met de uitvoering van de motie is gestart. De kwartiermaker heeft in samenspraak met betrokken collega's een aantal pilots geïnitieerd, onder andere op het gebied van afvalverzameling, big data, de bruikbaarheid van blockchaintechnologie bij inschrijvingen van internationale studenten en communicatie over de effecten van de A9 en Amstelveenlijn in de toekomst met behulp van 'virtual reality techniek'. De pilots zijn in een verschillend stadium van voorbereiding. Daarnaast zijn inspiratiebijeenkomsten belegd voor raads- en collegeleden en management over de mogelijke reikwijdte van het werken aan 'Smart City Amstelveen'. Wij zullen de gevraagde road map voor innovatie in samenhang met de digitale transformatie uitwerken en in 2018 aan de gemeenteraad voorleggen.

Het programma digitaal werken richt zich op de implementatie van vier nieuwe systemen (conform raadsbesluit uit 2015): het regiesysteem voor het sociaal domein, de nieuwe websites voor Amstelveen en Aalsmeer, de applicatie Squit voor vergunningen, handhaving en toezicht en de vervanging van het oude zaakstelsel. Het regiesysteem, de websites en Squit zullen volgens planning het eerste kwartaal van 2018 operationeel zijn, ook de vervanging van het zaakstelsel is in het eerste kwartaal van 2018 gereed. Voor de digitale transformatie is een programma in voorbereiding. Daartoe inventariseren we relevante wet- en regelgeving, wensen van inwoners en bedrijven, interne ontwikkelingen, technische en financiële mogelijkheden. Op basis daarvan zullen we ambities, veranderstrategie en opbouw van het programma formuleren. In het tweede kwartaal van 2018 zullen we het plan aan de gemeenteraad kunnen aanbieden.

Op het gebied van HRM zijn nog de volgende acties relevant. In 2017 is de implementatie van een nieuw functiewaarderingsstelsel (HR 21) en het generatiepact gestart. Gevoed door een aanbeveling vanuit de Cao heeft de gemeente Amstelveen in 2017 vormgegeven aan een zogeheten

generatiepact-regeling, die in het laatste kwartaal van 2017 operationeel is geworden. Deze regeling zal in elk geval tot en met 1 oktober 2019 bestaan en voorziet kort gezegd in de mogelijkheid om 40% minder te gaan werken met gedeeltelijke compensatie van gevolgen voor het inkomen en de pensioenopbouw.

Op deze manier wordt bijgedragen aan duurzame inzetbaarheid, behoud van kennis van oudere ervaren medewerkers en wordt tegelijkertijd enige ruimte voor instroom van jongere medewerkers gecreëerd.

Daarnaast heeft een medewerkersonderzoek plaatsgevonden. De organisatie scoort in het onderzoek beter dan in de vorige meting uit 2014 en ook in vergelijking met een benchmarkgroep van andere gemeenten met meer dan 100.000 inwoners zijn de uitkomsten beter. Uit de resultaten komen drie aandachtspunten naar voren, die om actie vragen: samenwerking over afdelingsgrenzen heen, werkomgeving en werkdruk. Samenwerking over afdelingsgrenzen heen sluit aan op bovenstaand punt 3 'Bevorderen concernmatig denken en handelen'. Veel medewerkers zijn kritisch over de fysieke werkomgeving. Dit ondersteunt het voornemen om een verbeteringsplan voor de huisvesting voor te bereiden, mede in relatie tot het ambitieniveau van plaats- en tijdonafhankelijk werken. Ook het punt werkdruk vraagt aandacht: het management zal in overleg met medewerkers acties gericht op verlichting van en omgaan met de werkdruk opnemen in de afdelingsplannen.

Op het gebied van financiën is in 2017 het verbetertraject 'Control in control' uitgevoerd. Daarnaast heeft een 213a-onderzoek plaatsgevonden naar de projectbeheersing in het fysieke domein. Uit het onderzoek blijkt dat er ruimte is voor verbetering, met name in het projectmatig werken. De betrokken afdelingen zijn hier inmiddels mee aan de slag, bv in het project opdracht geven/opdracht nemen en de vorming van een nieuwe afdeling 'Projecten & Advies' voor de beheerstaken voor de buitenruimte. Aanbevelingen uit het 213a-onderzoek nemen we mee in de organisatieontwikkeling in het fysiek domein.

3.5 Verbonden partijen

3.5.1 Inleiding

De gemeente Amstelveen heeft tot doel om het publieke belang te behartigen. De gemeente dient zelf gemotiveerd te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak behoren. Een gemeente kan grotendeels zelf bepalen hoe taken worden uitgevoerd. De gemeente kan er voor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen. Maar er kan ook een voorkeur bestaan om taken uit te laten voeren via een gemeenschappelijke regeling met andere gemeenten. Vaak zijn er ook andere oplossingen mogelijk, zoals het verstrekken van een subsidie aan een private stichting.

Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente houdt ook de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Kernvragen in deze paragraaf zijn of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds corresponderen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd worden. Verder is van belang dat de kosten en risico's die met verbonden partijen gemoeid zijn binnen de perken blijven.

De gemeente Amstelveen zal steeds moeten afwegen met welke aanpak de taken het beste kunnen worden uitgevoerd op een zo voordelig mogelijke manier. Hiervoor is het van belang dat de gemeente voldoende inhoudelijk en financieel zicht heeft op de uit te voeren taken. Deze paragraaf heeft tot doel inzicht te geven in de verbonden partijen van de gemeente Amstelveen.

3.5.2 Wat is een verbonden partij?

De definitie van verbonden partijen die gebruikt wordt is dat de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft bij die partijen.

- Bestuurlijk belang: het hebben van stemrecht of het hebben van een zetel in het bestuur.
- Financieel belang: gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die niet verhaalbaar zijn in het geval van faillissement van de verbonden partij of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen op de gemeente verhaald worden.

Het gaat om deelnemingen in vennootschappen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. De gemeente participeert in 2018 in 11 gemeenschappelijke regelingen en 3 deelnemingen.

3.5.3 Ontwikkelingen 2017 en verder inclusief eventuele risico's voor vermogenspositie

Eneco

Begin 2017 is energieleveringsbedrijf Eneco losgekoppeld van netbeheerder Stedin. Dit maakt het mogelijk om Eneco te privatiseren. In de raad van september staat het voorstel "Afweging aandeelhouderschap Eneco" op de agenda. Hierin wordt voorgesteld ter ondersteuning van de strategische koers van Eneco en vanuit het financiële belang van Amstelveen de aandelen Eneco te behouden. Wel wordt voorgesteld de mogelijkheid open te houden alsnog het verkooptraject in te gaan wanneer een ruime meerderheid van de aandeelhouders tot verkoop besluit.

Verbonden partij (bedragen x 1.000)	budget 2018	Resultaat 2016	Eigen	Eigen	Vreemd	Vreemd
			Vermogen 1-1-2016	Vermogen 1-1-2017	Vermogen 1-1-2016	Vermogen 1-1-2017
A. Gemeenschappelijk regeling:						
1. Vervoerregio Amsterdam	n.v.t.	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
2. Amstelland-Meerlanden overleg	65	9	23	32	0	0
3. Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	4.776	378	13.589	15.036	57.572	44.114
4. Openbare GezondheidsZorg (OGZ) Amstelland	2.927	82	807	789	581	586
5. GGD Amsterdam-Amstelland	79	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
6. Groengebied Amstelland	427	252	3.045	3.297	463	404
7. Amstelland Meerlanden Werkorganisatie	n.v.t.	515	7.165	7.539	1.508	1.949
8. Ombudsman metropool Amsterdam	25	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
9. Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10. Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
11. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	143	156	3.391	4.985	14.004	16.662
B. Deelnemingen:						
1. Eneco Groep (Energiebedrijf)	0	n.v.t.	n.v.t.	2.821.000	n.v.t.	1.720.000
2. Stedin Groep (Netwerkbedrijf)	0	105.000	n.v.t.	2.455.000	n.v.t.	3.118.000
3. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	0	369.000	4.163.000	4.486.000	145.348.000	149.514.000

3.5.4 Verbonden partijen in beeld

Hieronder wordt geïnventariseerd met welke partijen Amstelveen verbonden is. Van alle verbonden partijen is informatie opgenomen over de vestigingsplaats en de doelstelling. De kolom "resultaat" komt uit het meest recente verantwoordingsstuk van de verbonden partij.

3.5.4.1 Publiekrechtelijke verbonden partijen

Naam	Vervoerregio Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Het behartigen van belangen die verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van de regio Amsterdam. Die belangen betreffen verkeer en vervoer.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Diemen, Edam-Volendam, Haarlemmermeer, Landsmeer, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Waterland, Wormerland en Zaanstad.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur
Financieel belang	De Vervoersregio Amsterdam beschikt over rijksbudgetten (BDU) voor de uitvoering van verkeer- en vervoerprojecten en programma's.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	0	-	-	-	-

* per 1 januari 2017 is de Gemeenschappelijke Regeling plus (WGR+) Stadsregio Amsterdam omgevormd tot Vervoerregio Amsterdam

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en de Meerlanden-overleg
Vestigingsplaats	Hoofddorp
Doelstelling	Behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten daar waar eenheid van beleid met het oog op een evenwichtige ontwikkeling in het gebied wenselijk is. Het Amstelland en Meerlanden overleg voert bestuurlijk overleg, stemt het beleid af over grensoverschrijdende vraagstukken en streeft naar gemeenschappelijke standpunten en het naar buiten brengen daarvan. Tenslotte is het stimuleren van contacten met andere gemeenten en regioverbanden ook relevant voor het overleg.
Deelnemers	De raden, colleges en burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, De Ronde Venen en Uithoorn.
Relatie met	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid
Bestuurlijk belang	Naast een plenair overleg en een dagelijks bestuur zijn er portefeuille-overleggen.
Financieel belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners. De bijdrage voor 2017 bedraagt afgerond € 65.000. Dit loopt consequent 1 jaar achter.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	9	23	32	0	0

Naam	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland				
Vestigingsplaats	Amsterdam				
Doelstelling	<p>De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is opgericht per 1 januari 2008 en wordt gevormd door de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Het samenwerkingsverband is neergelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Een geactualiseerde versie van de Gemeenschappelijke regeling is per 1 januari 2016 in werking getreden.</p> <p>De kerntaak van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is om iedereen die in de regio woont, werkt of verblijft, tegen risico's en rampen te beschermen. Het bestuur van de Veiligheidsregio maakt hiervoor beleid en plannen. In de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland werken de gemeenten samen met politie, brandweer, openbaar ministerie, geneeskundige hulpdiensten en ook met andere partners. Dat betekent voorkomen, bestrijden en herstellen van noodsituaties, als gevolg van een ramp of crisis in de regio en daarbuiten. Tot de taken van de veiligheidsregio behoren onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de brandweezorg; - voorzien in een gemeenschappelijke meldkamervoorziening; - opstellen van een risicoprofiel; - planvorming; - opleiden, trainen en oefenen; - organiseren van de crisisbeheersing en het bestuurlijk adviseren tijdens crises en rampen; - coördinatie van het beheer van gemeentelijke processen. 				
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.				
Relatie met	programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid				
Bestuurlijk belang	Naast een algemeen bestuur fungeert een dagelijks bestuur.				
Financieel belang	Het jaarlijkse nadelig saldo, voorzover niet op andere wijze gedekt, wordt op basis van het aantal inwoners omgeslagen over de gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 4.776.000.				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	378	13.589	15.036	57.572	44.114

Naam	Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	De Gemeenschappelijke Regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (OGZ) voert de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit voor de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2 van de Wet publieke gezondheidszorg (Wpg) en een goede uitvoering van de daarin genoemde taken. In essentie gaat het om zowel de bescherming van de volksgezondheid tegen risicofactoren, alsmede het actief bevorderen van de (preventieve) volksgezond waar dat nodig is. Concrete basis- en maatwerktaken zijn sociaal medische advisering, forensische geneeskunde, hygiëneadvies aan instellingen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, jeugdgezondheidszorg, inspectie kinderopvang, cursussen en trainingen, vangnet en advies.
Deelnemers	De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uitsluitend uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De door elke gemeente verschuldigde bijdrage wordt vastgesteld naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 2.927.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	82	807	789	581	586

Naam	GGD Amsterdam-Amstelland
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Doel is meer kinderen gewelddoos kunnen laten opgroeien. Het zorg dragen voor een Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling, met als doel: de duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen en meer kinderen gewelddoos kunnen laten opgroeien; e. zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1. Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Een lid van het college van burgemeester en wethouders in het dagelijks / algemeen bestuur
Financieel belang	De bijdrage voor 2018 wordt geraamd op € 79.000.

Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000*	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	-	-	-	-	-

* de begroting 2018 is de eerste begroting van deze gemeenschappelijk regeling

Naam	Groengebied Amstelland
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openlucht recreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het tot stand brengen van een harmonisch landschap dat hierop is afgestemd en dat rekening houdt met een gezonde agrarische bedrijfsvoering.
Deelnemers	Provinciale en gedeputeerde staten van Noord-Holland en de raden en colleges van de gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Diemen en Ouder-Amstel.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur.
Financieel belang	De provincie draagt 25% van het jaarlijkse nadelige exploitatiesaldo. Het restant wordt omgeslagen op basis van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten, waarbij aan Amsterdam 1/3 deel van het aantal inwoners wordt toegerekend. Het algemeen bestuur is in afwijking van het voorgaande bevoegd te verklaren dat het nadelig saldo van een of meer voorzieningen geheel of gedeeltelijk rechtstreeks ten laste wordt gebracht van een of meer gemeenten. De bijdrage van de gemeente Amstelveen voor 2018 bedraagt afgerond € 427.000.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	252	3.045	3.297	463	404

Naam	Gemeenschappelijke regeling Amstelland en Meerlanden Werkorganisatie
Vestigingsplaats	Hoofddorp (statutair en fysiek) en Amstelveen (fysiek)
Doelstelling	De Werkorganisatie behartigt de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de deelnemers en hun colleges op het gebied van: a. de sociale werkvoorziening ingevolge de WsW, en b. de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw, elk voor zover de colleges conform artikel 5 bevoegdheden hebben overgedragen of opgedragen aan het bestuur van de Werkorganisatie. Het bestuur van de Werkorganisatie draagt daarbij zorg voor een zo efficiënt en effectief mogelijke uitvoering van de in de wetten opgedragen taken.
Deelnemers	De raden en de colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn.
Relatie met	Programma 1 Sociaal domein
Bestuurlijk belang	Er is één bestuur
Financieel belang	Ten aanzien van de sociale werkvoorziening: elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal voltijd-equivalenten dat per 31 december van het desbetreffende jaar bij het werkvoorzieningsschap wordt ingenomen door uit die gemeente afkomstige werknemers. Ten aanzien van de arbeidsinschakeling ingevolge de Pw: elke gemeente betaalt naar afname. Er is geen gemeentelijke bijdrage noodzakelijk in 2018.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	515	7.165	7.539	1.508	1.949

Naam	Gemeenschappelijke regeling Ombudsman Metropool Amsterdam
Vestigingsplaats	Amsterdam
Doelstelling	Deze regeling is aangegaan om op een effectieve en efficiënte wijze vorm en inhoud te geven aan de door de Gemeentewet aan de raad gegeven mogelijkheid om voor de tweedelijns klachtenprocedure een gezamenlijke ombudsman in te stellen.
Deelnemers	De colleges en raden van Amstelveen, Amsterdam, Almere, Diemen, Landsmeer, Waterland, Zaanstad en Stadsregio Amsterdam en Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Relatie met	Programma 6 Bestuur, Bevolking en Veiligheid
Bestuurlijk belang	De raden richten door deze regeling een gemeenschappelijk orgaan op als bedoeld in artikel 1, juncto artikel 8, lid 2 van de wet.
Financieel belang	Voor 2018 betreft het basistarief € 25.000 (excl. indexering). Hiervoor worden 50 klachten behandeld en geldt een naheffingstarief van € 500 per extra behandelde klacht.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Meerwaarde realiseren door samen te werken op het gebied van heffing en invordering van gemeentelijke belastingen
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Ronde Venen
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten kunnen besluiten over toetreding tot, wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in de dienstverleningsovereenkomst. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen
Vestigingsplaats	Amstelveen
Doelstelling	Het bundelen van de uitvoeringskracht in één ambtelijke organisatie, geplaatst bij de gemeente Amstelveen.
Deelnemers	De gemeenten Aalsmeer en Amstelveen.
Relatie met	Alle programma's
Bestuurlijk belang	De gemeente Amstelveen is de centrumgemeente (Wgr artikel 8, lid 3). De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Aalsmeer en Amstelveen, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft, kunnen besluiten over wijziging, uittreding en opheffing van de GR.
Financieel belang	Dit wordt geregeld in het dienstverleningshandvest. De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Vestigingsplaats	Zaandam
Doelstelling	De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert taken uit in het kader van: - Wabo/Wet milieubeheer (advies op het verlenen van enkelvoudige Wabo-vergunningen milieu en afhandelen van alle meldingen, houden van toezicht en adviseren op uitvoeren van handhaving die onder de Wet milieubeheer en daarmee samenhangende AMvB's en besluiten.) - Besluit bodemkwaliteit (behandelen van meldingen, het houden van toezicht en het uitvoeren van handhaving in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.)
Deelnemers	De provincie Noord-Holland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn en Zaanstad.
Relatie met	Programma 4 Openbare ruimte, programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling en Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid.
Bestuurlijk belang	Er is een algemeen en een dagelijks bestuur. Een lid van het college van B&W heeft zitting in het Algemeen bestuur.
Financieel belang	De bijdrage voor 2018 bedraagt afgerond € 143.000. De bijdrage wordt bepaald door het aantal producten wat elke gemeente afzonderlijk inkoop.

Financiële informatie x € 1.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	156	3.391	4.985	14.004	16.662

3.5.4.2 Privaatrechtelijke verbonden partijen

Naam	Eneco Groep (Energiebedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	De Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) - in de volksmond de 'Splitsingswet' - bepaalt dat de netbeheeractiviteiten gescheiden moeten zijn van activiteiten op het gebied van productie, levering of handel van energie, het zogenaamde groepsverbod. Op 31 januari 2017 splitste Eneco Holding NV haar activiteiten in het energiebedrijf Eneco Groep en het netwerkbedrijf Stedin Groep.
Deelnemers	De aandelen van Eneco Groep zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	In verband met de mogelijke verkoop van aandelen door deelnemende gemeenten is er over het structureel uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie* x € 1.000.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	*	*	2.821	*	1.720

*In verband met de splitsing is geen informatie over 2016 beschikbaar

Naam	Stedin Groep (Netwerkbedrijf)
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doelstelling	Alle door Eneco Holding N.V. gehouden aandelen in Eneco Energiebedrijf zijn op 31 januari 2017 overgedragen aan de 53 gemeentelijke aandeelhouders van Eneco Holding N.V. Eneco Holding N.V. heeft op 31 januari 2017 haar naam gewijzigd in Stedin Holding N.V. De aandelen van Stedin zijn in handen van 53 gemeenten, waarvan er 44 een aandeel hebben van minder dan 2%. Het totaal aantal geplaatste en volgestorte aandelen door de deelnemende gemeenten bedraagt 4.970.978. Amstelveen bezit 73.671 aandelen (1,482%), waarvan de nominale waarde € 7.367.100 bedraagt (€ 100 nominaal per aandeel). De gemeente Rotterdam heeft daarentegen een aandelenkapitaal van 31,69% en bezit samen met de gemeenten Den Haag en Dordrecht 57,29% van de aandelen. Het dividend dat jaarlijks wordt uitgekeerd wordt gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.
Deelnemers	De aandelen van Stedin Holding N.V. zijn in handen van 53 gemeenten.
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders
Financieel belang	In verband met de splitsing is er over het uit te keren dividend nog geen informatie bekend.

Financiële informatie* x € 1.000.000	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
	jaar 2016	01-01-2016	01-02-2017	01-01-2016	01-02-2017
	105	*	2.455	*	3.118

*In verband met de splitsing is geen informatie over 2016 beschikbaar

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten				
Vestigingsplaats	Den Haag				
Doelstelling	<p>BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.</p> <p>Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.</p> <p>De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).</p>				
Deelnemers	De BNG, opgericht in 1914, is een structuurvennootschap. De aandelen zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij decentrale overheden (gemeenten, provincies en hoogheemraadschap).				
Relatie met	Algemene dekkingsmiddelen.				
Bestuurlijk belang	Algemene vergadering van aandeelhouders				
Financieel belang	De gemeente Amstelveen bezit 143.520 aandelen, hetgeen neerkomt op een beperkt belang van afgerond 0,2% van het totaal aantal aandelen. De balanswaarde per 31 december bedraagt € 326.000 en dit is de verkrijgingsprijs van de in 2001 omgewisselde aandelen type A en B. Amstelveen had 677.600 aandelen A tegen een waarde van f 1,00 en 160 aandelen B tegen een waarde van f 250,00 met een totale waarde van f 717.600,00 (= € 325.632,68). Ieder jaar wordt door de bank een dividend uitgekeerd. Over de netto winst wordt 25% uitgekeerd. Het in 2017 uitgekeerde dividend over de netto winst 2016 bedraagt voor Amstelveen € 235.373.				
Financiële informatie	Resultaat	Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
x € 1.000.000	jaar 2016	01-01-2016	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2017
	369	4.163	4.486	145.348	149.514

3.6 Grondbeleid

Algemeen

Artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bepaalt dat de paragraaf grondbeleid in elk geval moet bevatten:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen van de programma's
- Aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves van grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken

Beleidskader

Voor veel gemeentelijke activiteiten is grond nodig. Gemeentelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van volkshuisvesting (wonen, bouwlocaties, stedelijke vernieuwing), economie (ontwikkeling bedrijventerrein), natuur (ontwikkeling en behoud groenstructuren), milieu (bufferzones, milieuzonering) en recreatie hebben consequenties voor het grondgebruik in de gemeente, waardoor in veel gevallen het bestaande grondgebruik veranderd moet worden. Het gemeentelijk grondbeleid is ondersteunend om die veranderingen in het grondgebruik te sturen. Het voeren van grondbeleid is daarmee geen doel op zich, maar vormt een instrument van ruimtelijke ordening.

Bij actief grondbeleid wordt de bestemming verwezenlijkt door gebruik te maken van een gemeentelijke grondpositie. Hierbij worden de grondexploitatiekosten gedekt uit de opbrengst van de gronduitgifte. De door de gemeente gewenste bestemming kan ook door een particulier worden verwezenlijkt waarbij de gemeente een facilitaire rol heeft en zich beperkt tot het verhalen van de grondexploitatiekosten. Het gemeentelijk grondbeleid is vastgelegd in de nota Grondbeleid die door het college van B&W in 2012 is vastgesteld. In het raadsvoorstel 'Tweede tranche deregulering Lokaal Ruimtelijk Beleid' (raadsvergadering 3 februari 2016) is voorgesteld de nota te actualiseren. Dit wordt in de tweede helft van 2017 opgepakt.

Het eindbeeld van een voorgestane ruimtelijke ontwikkeling wordt opgenomen in een ruimtelijk besluit, zoals een bestemmingsplan. Indien het ruimtelijk besluit een of meer directe bouwtitels bevat, dient als financieel kader voor de uitvoering, een begroting ("grondexploitatieopzet") voor deze ruimtelijke ontwikkeling te worden vastgesteld. In de grondexploitatieopzet worden alle ruimtelijke kosten en opbrengsten opgenomen die nodig zijn om de voorgenomen bouwplannen mogelijk te maken.

Naast de gemeentelijke grondexploitatie heeft de wetgever in de Wet ruimtelijke ordening de omgang met de particuliere grondexploitatie geregeld. Ruimtelijke besluiten zijn rechtsgeldig indien gelijktijdig een besluit wordt genomen over de vorm van het wettelijk kostenverhaal. Indien het bestuur besluit hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen dient dit te worden gemotiveerd. Het gemeente bestuur dient op het moment van het nemen van het ruimtelijk besluit en het nemen van het besluit over de vorm van het verplichte kostenverhaal zich verzekerd te weten van het verhaal van de grondexploitatiekosten, zoals door middel van een anterieure overeenkomst.

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de gemeente. De doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke en beleidsdoelstellingen (ten aanzien van wonen, werken, onderwijs, zorg, natuur en recreatie) kunnen worden gerealiseerd.

Het grondbeleid is zowel in juridisch als financieel opzicht instrumenteel van aard en is volgend ten aanzien van doelstellingen die de gemeente heeft gesteld met betrekking tot beleidsvelden zoals Wonen, Economische Zaken, Verkeer en Vervoer, Groen en Ruimtelijke Kwaliteit. De hoofdlijn van de gemeentelijke ruimtelijke ambities is opgenomen in de structuurvisie.

Met het vaststellen van de structuurvisie Amstelveen 2025+ in 2011 heeft de gemeenteraad de ruimtelijke agenda van de gemeente voor de komende jaren vastgelegd. Daarnaast heeft de gemeente een Woonagenda, de economische agenda, de detailhandelsnota en het Amstelveens verkeers- en vervoersplan vastgesteld. Voor de uitgifte van gronden is naast de nota Grondbeleid en de algemene verkoopvoorwaarden ook een grondprijnsnotitie vastgesteld.

Uitvoering

De gemeente Amstelveen beschikt (nog) over een beperkte voorraad ontwikkelgronden. Gezien de (financiële) risico's die verbonden zijn aan grote voorinvesteringen bij actief grondbeleid is de gemeente terughoudend met het aankopen van gronden. De gemeente Amstelveen is hierdoor steeds meer aangewezen op het voeren van facilitair grondbeleid en geeft actief ruimte aan particulieren om hun gronden zelf te ontwikkelen.

De uitleglocaties Westwijk Zuidoost en Westwijk Zuidwest zijn nagenoeg afgerond. Van de kleinere locaties zijn het afgelopen jaar Suze Groeneweglaan, Westwijkcentrum en Van der Hooplaan (supermarkt) en Groenelaan 1 opgeleverd. De laatste kavel in Bovenkerk Oost is verkocht. De gronduitgifte voor 13 kavels aan de Hortensialaan heeft plaatsgevonden. Eind 2017 is de gronduitgifte voorzien van 14 kavels op Middenwaard en vindt de gronduitgifte plaats voor Appellaan/Notenlaan. De voorbereidende werkzaamheden voor uitvoering van deze projecten is gestart. Ook is de gronduitgifte voor Zonnestein 64-66 nog voorzien in 2017.

De afronding van de tender Maccabiadelaan wordt in de tweede helft van 2017 afgerond. Gronduitgifte volgt in 2018. In 2018 is ook de gronduitgifte voor de overige woningbouw op Middenwaard voorzien. De gronduitgifte voor de herontwikkeling van Lindenlaan 315-323 is voorzien eind 2018/begin 2019.

In 2017 is gestart met de herontwikkeling van de volgende locaties: Landtong (brede school en woningbouw), locatie Emergohal (woningen), Pluspunt (woningen in combinatie met maatschappelijke voorzieningen), Oostelijk half rond 9 (gebiedsontwikkeling – combinatie locatie Bankrashal met locatie gezondheidscentrum en wijkcentrum – woningen, gezondheidscentrum en wijkvoorziening).

Met facilitair grondbeleid wordt een groot aantal kleinere locaties en enkele grotere locaties zoals Groenelaan 3-5, Bankrashof (woontoren), Van der Hooplaan 241 (woontoren), projecten in het Stadshart (Hudson's Bay en appartementen Handelsplein), Straat van Messina, ontwikkeld. Bij facilitair grondbeleid richt de gemeente zich op het verhaal van de ambtelijke en civieltechnische kosten.

Naast de actieve grondexploitaties worden, op basis van gesloten overeenkomsten en/of nog te sluiten overeenkomsten over particuliere initiatieven, inkomsten verwacht van onder andere Scheg, projecten in het Stadshart, Bovenkerkerweg 7-9 en daarnaast van de kleinere particuliere initiatieven waarvoor geen projectorganisatie wordt ingericht.

Ontwikkelingen

De huidige grondmarkt in de regio blijft aantrekken. De structuurvisie Amstelveen 2025+ benadrukt dat private initiatieven tot gebiedsontwikkeling kunnen leiden. De gemeente richt zich ook de komende jaren met name op het stimuleren van de ontwikkeling door particulieren van een groot aantal kleinere ontwikkellocaties. Flexibiliteit van initiatieven en kansen op het niveau van individuele percelen zijn daarbij belangrijk waarbij een zorgvuldige inpassing in de bestaande stad van belang blijft.

Bij gronduitgifte moet de gemeente kunnen aantonen dat verkoop heeft plaatsgevonden tegen marktconforme voorwaarden. De marktprijs kan worden verkregen in een biedstrijd of langs de weg van een taxatie door een onafhankelijke deskundige. In het eerste geval wordt per geval de meest gerede vorm gekozen. Nadat eerder in enkele gevallen een ontwikkelcompetitie is gehouden, waarbij inschrijvingen volgens meerdere criteria worden beoordeeld, maakt de gemeente ook gebruik, vanwege de kortere doorlooptijd, van de methode van inschrijving binnen randvoorwaarden, waarbij aan de hoogste bieder wordt toegewezen en de toets op toepassing van de randvoorwaarden plaatsvindt in het kader van de vergunningverlening. Voor de uitgifte van kavels wordt op basis van een marktconforme berekening een vaste prijs voor een kavel gehanteerd. De uitgifte vindt plaats op basis van loting.

Resultaten en reserves

Bij actief grondbeleid volgt de resultaatneming bij lopende grondexploitaties bij het afsluiten van de grondexploitatie. Indien een project zeker met een positief resultaat zal afsluiten is het mogelijk eerder tot winstneming over te gaan. Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) stelt randvoorwaarden voor vervroegde winstneming. Die versnelde winstneming dient proportioneel te zijn en niet eerder plaats te vinden dan dat de opbrengsten zijn gerealiseerd. Conform de vigerende nota Grondbeleid dient de inkomst vóór 31 augustus van het betreffende jaar te zijn ontvangen.

Bij facilitair grondbeleid is er doorgaans een neutraal resultaat. Eventueel ontstane tekorten of overschotten worden in het jaar waarin ze zich voordoen verantwoord.

Zoals in de Kadernota 2018 is opgenomen, is in de jaren 2018 en 2019 een winstneming voorzien van respectievelijk € 7,4 en € 11,5 miljoen.

Overeenkomstig de bepalingen van het BBV worden voor negatieve grondexploitaties een verliesvoorziening gevormd. Na 2018 worden geen negatieve grondexploitaties verwacht.

Risico's bij grondontwikkeling

De woningmarkt in de regio van Amstelveen staat onder grote druk. In 2016 en 2017 zijn positieve resultaten gerealiseerd van prijsherstel op de markt voor bouwkavels voor woningbouw bij enkele projecten die de gemeente via een competitie ontwikkelt of middels uitgifte van vrije kavels. Door de enorme druk op de woningmarkt Amsterdam is het prijsniveau van bouwrijpe grond terug op het niveau van voor de recessie. Er zijn wel verschillen in prijs per locatie. Zo blijven er verschillen tussen Amstelveen Noord en Amstelveen Zuid. Overigens is er ook nog steeds sprake van een verminderde leencapaciteit bij banken.

Verbetering op de markt voor bouwkavels ten behoeve van de realisering van werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) is nog lang niet in zicht. Het structurele overaanbod van kantoren en bedrijventerreinen wordt bestreden door mee te werken aan transformatie van bestaande locaties naar nieuwe bestemmingen.

In 2017 is met de herontwikkeling van het leegstaande kantoorpand aan de Van der Hooplaan (hoek Startbaan) weer een aandeel van leegstaande kantoorpanden teruggedrongen. Ook de herontwikkeling aan Groenelaan 1 en 3-5 leveren hier een bijdrage aan. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op Kronenburg, waar een aantal leegstaande kantoorpanden inmiddels een andere

invulling hebben gekregen en wordt het voormalige KPMG-gebouw voor een groot deel getransformeerd naar appartementen.

Tenslotte is het mogelijk dat reeds tijdens de voorbereiding de particuliere ontwikkelaar afziet van de verdere ontwikkeling van zijn initiatief. Er resteert in een dergelijk geval geen wettelijke grondslag voor het gemeentelijk kostenverhaal. Om dit risico te beperken wordt, na de vaststelling van de "Quick scan", een afspraak gemaakt over de financiering van ambtelijke plankosten in de voorbereidende fase via een dienstverleningsovereenkomst.

3.7 Financiering

3.7.1 Algemeen

Inleiding

Op 1 januari 2001 is de wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido) in werking getreden. De wet Fido stelt regels voor het beheersen van financiële risico's, zowel op aangetrokken als op uitgezette middelen en voor het treasurybeheer.

Net als het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht de wet Fido gemeenten om een financieringsparagraaf op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Deze paragraaf heeft met name betrekking op de treasuryfunctie. Treasury is het vakgebied dat zich bezighoudt met de financiering en liquiditeit van een organisatie en de daaruit voortvloeiende financiële risico's.

3.7.2 EMU-saldo

De rijksoverheid heeft met vertegenwoordigers van de decentrale overheden in september 2016 afgesproken dat het EMU-saldo van alle decentrale overheden tezamen maximaal minus 0,3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen. Er is tevens afgesproken om het overeengekomen collectieve aandeel van de decentrale overheden voor het EMU-saldo niet verder uit te splitsen naar gemeenten, provincies en waterschappen.

Op basis van deze begroting wordt voor 2018 een EMU-tekort verwacht van afgerond € 29 miljoen euro. Dit heeft vooral van doen met de investeringen in onderwijs (HWC e.a.), hetgeen in het navolgende overzicht staat verantwoord in de jaarschijf 2018 onder "4. Investerings".

In het uiterste geval kan op grond van de wet HOF bij een *landelijke* overschrijding een deel van de Europese boete worden verrekend met de algemene uitkering.

	2018	2019	2020	2021
1. Exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	-5.318	-12.420	-2.989	-4.611
+ 2. Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	9.170	9.940	9.806	9.805
+ 3. Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	4.395	4.394	4.393	4.394
- 4. Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-30.902	-6.113	-6.194	-6.650
- 5. Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	322	153	945	
+ 6. Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	1.021	3.517		
- 7. Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-8.031	-4.750	-4.797	-4.774
Berekend EMU-saldo	-29.343	-5.279	1.164	-1.837

3.7.3 Meerjarenbalans t.b.v. EMU-saldo

In de BBV-voorschriften staat opgenomen dat de begroting een geprognosticeerde balans moet bevatten die tenminste de posten toont waarmee het gemeentelijk aandeel in het EMU-saldo kan worden herleid. Het EMU-saldo is gebaseerd op het volgende overzicht van geïnvesteerde middelen en financieringsmiddelen. In bijlage D staat een complete balans opgenomen.

	2018	2019	2020	2021
1. Geïnvesteerde middelen				
Materiele vaste activa				
geïnvesteed per 1/1	220.581	242.314	238.486	234.874
(des)investeringen	30.902	6.113	6.194	6.650
afschrijvingen	9.170	9.940	9.806	9.805
1.1 Boekwaarde mat. vaste activa per 31/12	242.314	238.486	234.874	231.719
Financiële vaste activa				
1.2.1 Leningen w/g				
uitgeleend per 1/1	14.038	14.038	14.038	4.962
uitgezette leningen			-9.076	
aflossingen				
uitgeleend per 31/12	14.038	14.038	4.962	4.962
1.2.2 Deelnemingen				
deelnemingen per 1/1	7.693	7.693	7.693	7.693
aangegane deelnemingen				
aflossingen				
deelnemingen per 31/12	7.693	7.693	7.693	7.693
1.2 Boekwaarde fin. vaste activa per 31/12	21.730	21.730	12.655	12.655
Voorraden				
1.3.1 Grond- en hulpstoffen: voorr. & grond niet in expl.				
saldo per 1/1	348	348	348	348
aankopen / gemaakte kosten				
verkoppen				
saldo per 31/12	348	348	348	348
1.3.2 Onderhanden werk: PIA en gronden in exploitatie				
saldo per 1/1	-1.622	-2.321	-5.685	-4.740
aankopen / gemaakte kosten	322	153	945	
verkoppen	1.021	3.517		
saldo per 31/12	-2.321	-5.685	-4.740	-4.740
1.3 Boekwaarde voorraden per 31/12	-1.973	-5.337	-4.392	-4.392
1. Geïnvesteerde middelen per 31/12	262.071	254.880	243.136	239.982
2. Financieringsmiddelen				
Eigen vermogen: alg. reserve				
saldo per 1/1	39.973	23.769	27.171	27.124
rentetoevoeging				
vermeerderingen	-16.204	3.402	-47	1
verminderingen				
2.1.1 saldo per 31/12	23.769	27.171	27.124	27.126
Eigen vermogen: bestemmingsreserve				
saldo per 1/1	137.546	159.077	168.144	171.222
rentetoevoeging				
vermeerderingen	60.498	23.030	13.762	11.337
verminderingen	38.967	13.963	10.683	6.685
2.1.2 saldo per 31/12	159.077	168.144	171.222	175.875
Voorzieningen				
saldo per 1/1	22.486	18.851	18.495	18.091
rentetoevoeging	180	180	179	182
vermeerderingen	4.215	4.214	4.214	4.212
verminderingen	8.031	4.750	4.797	4.774
2.1.3 saldo per 31/12	18.851	18.495	18.091	17.711
2.1 reserves en voorzieningen	201.697	213.810	216.438	220.711
Opgenomen langlopende geldleningen				
schuldrest per 1/1	77.955	75.705	73.455	71.205
opgenomen leningen				
aflossingen	2.250	2.250	2.250	2.250
2.3 schuldrest per 31/12	75.705	73.455	71.205	68.955
2. Totaal financieringsmiddelen per 31/12	277.401	287.265	287.643	289.666

3.7.4 Gehanteerde rentepercentages

De rente-exploitatie geeft het verschil weer tussen de rentekosten en renteopbrengsten. Deze grootheden komen voort uit ontwikkelingen binnen de balans. De inkomsten van de rente-exploitatie zijn de in rekening gebrachte rentekosten op de geïnvesteerde middelen en uitgezette geldleningen. De uitgaven op de rente-exploitatie hebben betrekking op de te betalen rentekosten op reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen. Overeenkomstig het raadsvoorstel "actualiseren rekenrente" (april 2011) zijn de volgende rentepercentages gehanteerd:

	Rentepercentage	
	Begroting	Rekening
Investeringen en rentedragende reserves	4,5	4,5
Liquiditeiten saldo grondexploitaties	2,0	1,79
Uitgezette langlopende lening bij BNG	7,35	7,35
Kortlopend uit te zetten middelen	0	werkelijk
Kortlopend aan te trekken middelen	4,5	werkelijk

De berekening van het rentepercentage voor grondexploitaties is gebaseerd op specifieke richtlijnen vanuit BBV. Dit leidt tot een in de begroting gehanteerd percentage van 2,0 en is gebaseerd op het raadsbesluit "Actualisering grondexploitaties ultimo 2016" van mei jl. De geactualiseerde berekening voor de jaarrekening 2017 komt uit op 1,79%.

3.7.5 Rente-exploitatie

In de renteparagraaf worden alle financieringslasten van de gemeente verzameld en doorberekend. Structureel is deze rente-exploitatie in evenwicht. Daarbij is rekening gehouden met het wegvallen van een hoogrenderende uitstaande lening, interen op bestaande reserves en het vervallen van de dotatie in 2021 aan de algemene reserve wegens voorfinanciering vervroegde aflossing A9-lening.

De meerjarige rente-exploitatie is als volgt (x 1 miljoen euro):

	Rente	2018		2019		2020		2021	
		stand 01-01	Rente	stand 01-01	Rente	stand 01-01	Rente	stand 01-01	Rente
<i>A.1.2 Materiële vaste activa</i>	4,50%	220,6	4,8	242,3	4,8	238,5	4,7	234,9	4,7
<i>A.1.3 Financiële vaste activa</i>									
Uitgeleende langl. leningen	divers	14,0	0,9	14,0	0,9	14,0	0,6	5,0	0,2
Deelnemingen	4,50%	7,7	0,3	7,7	0,3	7,7	0,3	7,7	0,3
<i>A.2.1 Voorraden</i>									
Gronden en voorraden	2%+4,5%	-1,3	0,0	-2,0	0,0	-5,3	-0,1	-4,4	-0,1
<i>A.2.2 tm A.2.4 Vorderingen < 1jaar</i>									
Financieringspositie	divers	51,9	-0,9	30,3	-0,9	47,4	-1,0	59,5	0,0
Totaal rente-inkomsten		293,0	5,1	292,4	5,1	302,3	4,5	302,6	5,2
<i>P.1.1 tm P.1.2 Reserves en voorzieningen</i>									
Eigen vermogen	4,50%	145,9	1,1	167,5	1,1	165,7	1,1	161,2	1,1
Eigen vermogen (rentevrij)	0,00%	54,1	0,0	34,2	0,0	48,1	0,0	55,3	0,0
<i>P.1.3 Vaste schulden > 1 jaar</i>	4,45%	78,0	3,5	75,7	3,4	73,5	3,3	71,2	3,2
<i>P.2 Schulden < 1 jaar</i>		15,0		15,0		15,0		15,0	
Totaal rente-uitgaven		293,0	4,6	292,4	4,5	302,3	4,4	302,6	4,3
Saldo rente-exploitatie		0,0	0,5	0,0	0,6	0,0	0,2	0,0	0,9

Voor het bepalen van het meerjarige saldo van vorenstaande rente-exploitatie staan de voorzieningen "grondexploitaties" en "dubieuze debiteuren" verantwoord onder de passivapost "P.1.1. t/m P.1.2 Reserves en voorzieningen". Bijlage D volgt de indeling volgens de voorschriften BBV, hetgeen betekent dat dit als aftrekkpost staat opgenomen onder de activazijde van de balans.

3.7.6 Renteschema voor bepalen omslagrente

In de notitie rente 2017 van de commissie BBV staat een renteschema opgenomen om de toegestane omslagrente te bepalen. Dit geeft het volgende beeld:

Renteschema volgens BBV notitie	2018
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 3.467.172
b. -/- de externe rentebaten	-€ 667.057
Totaal door te rekenen externe rente	€ 2.800.115
c. -/- De rente die aan de grex MOET worden doorberekend	€ 29.835
-/- De rente van projectfinanciering die aan het taakveld MOET worden doorberekend	€ 0
Vanaf 2017 2% rente aan grex i.p.v. 4,5% + lagere negatieve BW	€ 29.835
Saldo door te berekenen EXTERNE rente	€ 2.829.950
d1. Rente over eigen vermogen	€ 916.000
d2. Rente over voorzieningen (gewaardeerd op CW)	€ 180.000
Betreft A9 + w achtgeld tegen 4,5%	€ 875.000
	€ 4.800.950
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-€ 5.347.051
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-€ 546.100
Boekwaarde MVA (excl. investeringsfonds) + deelnemingen per 1 januari	113.534.065
Saldo a t/m d	€ 4.800.950
Toegestaan %	4,23%

De omslagrente van 4,23% mag maximaal een half procent afwijken van het werkelijk rentepercentage dat aan de taakvelden wordt toegerekend (4,50%).

3.7.7 Risicobeheer

Renterisico's

In de wet Fido is een tweetal kwantitatieve normen opgenomen om ongewenste renterisico's te voorkomen. Deze kwantitatieve eisen zijn gericht op het bevorderen van een solide financiering en beperking van het renterisico.

Kasgeldlimiet

De kortlopende schuld wordt getoetst aan de hand van de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet wordt het maximale bedrag verstaan dat de gemeente voor kortlopende leningen mag lenen in een bepaald jaar. Dit bedrag is gelijk aan 8,5 % van de begrotingsomvang⁹. Dit komt voor Amstelveen

⁹ Bepalingen rondom de kasgeldlimiet zijn opgenomen in de wet Financiering decentrale overheden (Fido).

overeen met een volume van ongeveer € 18 miljoen. Het kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatig korte termijnfinancieringen. In Amstelveen is in 2016 in geen enkel kwartaal de financieringsbehoefte ingevuld via het aantrekken van kort geld. Ook in de eerste twee kwartalen van 2017 is sprake van een overschot aan liquide middelen.

Renterisiconorm

De Fido-norm voor lange financiering houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is: hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De norm geeft niet aan hoeveel een gemeente langlopend mag financieren, maar hoeveel zij maximaal mag aflossen. Onderdeel van de berekening vormt het bedrag aan renteherziening. Dit is voor Amstelveen niet van toepassing. Het betreft hier namelijk leningen waarbij op basis van de lening voorwaarden de rente door de tegenpartij eenzijdig kan worden opgezegd. De lening portefeuille bevat geen leningen met deze voorwaarde.

De renterisiconorm bedraagt voor Amstelveen ongeveer € 40,0 miljoen. Met andere woorden: de aflossing op de aangetrokken gelden mag in de komende jaren niet meer bedragen dan genoemd bedrag per jaar. Tot en met 2021 wordt op de leningportefeuille in een begrotingsjaar niet meer afgelost dan € 2,25 miljoen zodat ruimschoots aan de norm wordt voldaan.

Liquiditeitspositie

Amstelveen heeft een grote kasreserve. De jaarrekening 2016 meldt dat per 31 december € 82 miljoen staat uitgezet via schatkistbankieren. De verwachting bestaat dat het overschot de komende jaren terugloopt door onder andere het huisvestingsplan onderwijs inclusief huisvesting HWC.

Begin december 2015 is aan de BNG gevraagd of een deel van de 40-jarige lening van € 90 miljoen vervroegd afgelost kan worden. Dit is niet aantrekkelijk omdat alleen wordt verdiend wanneer de rente op het moment dat Amstelveen moet lenen aanzienlijk lager staat dan nu. Dit is onvoorspelbaar en vormt een risico dat niet past in het prudente/defensieve beleid. Ter indicatie: voor de lening van € 20 miljoen die afloopt in 2050 betekende dit dat een boeterente betaald moest worden van € 7,7 miljoen.

Rentevisie

Beleidsmatig wordt Amstelveen steeds minder afhankelijk van de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Op basis van de meerjarige prognose met betrekking tot benodigde en beschikbare financieringsmiddelen wordt verwacht dat in de meerjarige financieringsbehoefte is voorzien. Daarnaast leidt het schatkistbankieren er toe dat overtollige liquiditeiten slechts bij het Rijk mogen worden uitgezet.

Kredietrisico en relatiebeheer

Het kredietrisico wordt beperkt doordat in het treasurystatuut eisen worden gesteld aan de tegenpartij. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden garanties en zekerheden geëist. Hier wordt uitsluitend vanaf gezien als de gemeenteraad anders besluit. De gemeente Amstelveen heeft alleen beleggingen en uitzettingen die in het verlengde van de publieke taak liggen. Er wordt geen gebruik gemaakt van derivaten zoals opties, swaps en futures.

Momenteel heeft de gemeente aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten en Eneco. Per 31 december 2017 is het grootste deel van de liquide middelen uitgezet via schatkistbankieren. Daarnaast zijn nog bankrelaties met BNG, ING en Rabo.

3.7.8 Financiering

Langlopende leningen

In 2010 zijn stappen gezet om de vermogensbehoefte voor langere termijn in te vullen. Van vier bancaire instellingen zijn offertes ontvangen, waarbij het aanbod van de Bank Nederlandse Gemeenten als best passend bij de wens van Amstelveen is beoordeeld. Met deze lening heeft de gemeente tegen een tarief van gemiddeld 4,45% voor zeer lange termijn voorzien in haar financieringsbehoefte. Bij het bepalen van de looptijd van de lening is aansluiting gezocht bij de looptijd van de te financieren activa (met name riolering en onderwijshuisvesting).

Amstelveen neemt een lening van in totaal € 90 miljoen af met een looptijd van 40 jaar. Het te lenen bedrag is niet in één jaar geheel beschikbaar gekomen maar is in vier tranches tot en met eind 2013 opgenomen. Eind 2020 resteert van deze lening ongeveer € 70 miljoen.

Langlopende uitzettingen en garantiestellingen

Amstelveen heeft een bedrag van € 9 miljoen met een looptijd tot en met 2020 uitgezet bij de BNG. Over dit bedrag ontvangt de gemeente een rentevergoeding van 7,35 procent.

Via het raadsvoorstel "Borgstelling voor financiering van de vervanging van de kunststof atletiekbaan" van 3 juli 2013 heeft de gemeente zich garant gesteld voor maximaal € 175.000 euro voor een hypothecaire geldlening van Atletiekvereniging Startbaan. Daarnaast heeft de gemeente nog één andere garantie uitstaan met een saldo van ongeveer € 30.000 euro per 1 januari 2018.

De raad heeft op 15 juni 2016 ingestemd met het raadsvoorstel "Nationaal Tennis Centrum (NTC) en bondskantoor Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB)" waarmee een garantiestelling van € 400.000 per jaar met een maximale looptijd van tien jaar is verstrekt. Het risico voor de gemeente wordt op 25% geschat en op basis hiervan is een bestemmingsreserve getroffen van € 1 miljoen.

Voor een nadere uiteenzetting ten aanzien van de gegarandeerde waarborg woningen, woningcorporaties en Nationale Hypotheek Garantie wordt verwezen naar de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing".

3.7.5 Treasuryfunctie

Treasurystatuut

In december 2015 heeft de raad ingestemd met het treasurystatuut.

Financieringsfunctie reserves en voorzieningen

Een belangrijke functie van reserves en voorzieningen betreft de financieringsfunctie. Binnen een sluitende meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met jaarlijkse rentebaten van € 0,9 miljoen euro op het onderdeel algemene dekkingsmiddelen. Met de huidige interne rekenrente van 4,5 procent betekent dit dat hiervoor € 20 miljoen aan reserves en voorzieningen beschikbaar moet zijn (4,5 procent over € 20 miljoen genereert € 0,9 miljoen).

Wanneer de ontwikkeling van bestemmingsreserves en voorzieningen meerjarig wordt beschouwd, valt te constateren dat deze door de jaren heen gebruikt worden voor de doeleinden waarvoor ze in het leven zijn geroepen. Aan de afname van de omvang van de reserves en voorzieningen ligt een aantal ontwikkelingen ten grondslag:

- Het totaal aan egalisatie- en overige bestemmingsreserves bedraagt begin 2018 € 23 miljoen waarvan de egalisatiereserves voor o.a. wegen/verkeer (totaal € 12 miljoen) en FLO kosten brandweer (€ 3 miljoen) het grootste deel vormt;
- Van de investeringen HWC en overige onderwijshuisvesting wordt verwacht dat deze verloopt volgens de begrote onttrekkingen aan de algemene reserve;

- Gelet op de huidige grondpositie wordt voor deze raadsperiode niet verwacht dat een verdere substantiële aanwas van reserves plaats zal vinden. Per saldo zal het niveau van de reserves en voorzieningen dus geleidelijk dalen en als gevolg daarvan ook de daaruit voortvloeiende rentebaten

Schuldpositie

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" staan kengetallen opgenomen die de financiële positie van gemeenten weergeven en die kunnen dienen ter vergelijking met andere gemeenten. Uit deze verplichte financiële kengetallen blijkt dat Amstelveen een zeer sterke financiële positie heeft. De gemeente kan hierdoor tegenvallers opvangen, goed haar taken uitvoeren en hoeft haar inwoners en ondernemers niet overmatig te belasten.

Een van de financiële kengetallen betreft "Netto schuldquote" waaruit blijkt dat de gemeente weinig schulden heeft. De laatste landelijke vergelijking is van 2014. Ondanks dat vanuit de BBV-voorschriften het streven is om onderlinge vergelijkbaarheid te stimuleren, is bij opmaak van deze begroting op de website "Waarstaatjegemeente.nl" geen recenter cijfer beschikbaar.

In 2014 had Amstelveen een schuldquote van -1% en was het landelijk gemiddelde +63%. In 2018 heeft Amstelveen een begrote schuldquote van +14%. Ondanks de toename van de schuldquote valt dit nog ruim binnen de in 2015 door de Provincie Noord-Holland ontvangen signaleringswaarde van 90% waarvoor geldt dat dit als weinig risicovol wordt gezien. Vanaf 130% bevindt de gemeente zich in de meest risicovolle categorie.

4 Bijlagen

A Vertaaltabel programma/taakvelden

Programma 1 Sociaal Domein

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	M. Veeningen/J. Brandes
6.2 Wijkteams	J. Brandes
6.3 Inkomensregelingen	M. Veeningen
6.4 Begeleide participatie	M. Veeningen
6.5 Arbeidsparticipatie	M. Veeningen
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	H. Raat
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	H. Raat
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	J. Brandes
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	H. Raat
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	J. Brandes
7.1 Volksgezondheid	H. Raat

Programma 2 Onderwijs en ontplooiing

4.1 Openbaar basisonderwijs	M. Veeningen
4.2 Onderwijshuisvesting	M. Veeningen
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	M. Veeningen / P. Bot
5.1 Sportbeleid en activering	P. Bot
5.2 Sportaccommodaties	P. Bot
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	M. Veeningen
5.4 Musea	M. Veeningen
5.5 Cultureel erfgoed	H. Raat
5.6 Media	M. Veeningen

Programma 3 Economie en duurzaamheid

3.1 Economische ontwikkeling	M. Veeningen / burgemeester
3.3 Bedrijfsloket en -ontwikkelingen	M. Veeningen / burgemeester
3.4 Economische promotie	M. Veeningen / burgemeester

Programma 4 Openbare ruimte

2.1 Verkeer en vervoer	J. Brandes
5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie	P. Bot
7.2 Riolering	P. Bot
7.3 Afval	P. Bot / H. Raat
7.4 Milieubeheer	P. Bot / H. Raat
7.5 Begraafplaatsen	P. Bot

Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	H. Raat
0.63 Parkeerbelasting	J. Brandes
2.2 Parkeren	J. Brandes / H. Raat
2.5 Openbaar vervoer	J. Brandes
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	H. Raat
8.1 Ruimtelijke ordening	P. Bot
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	H. Raat
8.3 Wonen en bouwen	H. Raat / P. Bot

Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid

0.1 Bestuur	burgemeester
0.2 Burgerzaken	burgemeester
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	burgemeester
1.2 Openbare orde en veiligheid	burgemeester / P. Bot / H. Raat / J. Brandes

B Verloop reserves en voorzieningen

bedrag x 1.000 euro		Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
programma		het begin	het begin	het begin	het begin
		van 2018	van 2019	van 2020	van 2021
	Algemene reserve	39.973	23.769	27.171	27.124
	Bestemmingsreserves				
	<i>Dekking kapitaallasten</i>	<i>114.618</i>	<i>136.184</i>	<i>134.297</i>	<i>129.740</i>
divers	Dekking kapitaallasten	114.618	136.184	134.297	129.740
	<i>Egalisatiereserves</i>	<i>12.106</i>	<i>6.875</i>	<i>8.435</i>	<i>11.293</i>
4	Groot onderhoud wegen	3.104	449	2.816	5.675
4	Openbare verlichting (vervanging lichtmasten)	835	812	788	764
4	Verkeersregelinstallaties	1.905	1.113	1.150	588
3	Egalisatie grondbedrijf (max € 500.000)	157	157	157	157
4	Verkeersmaatregelen	2.016	-2	46	94
overhead	bedrijfsvoeringsfondsen	1.234	1.164	1.164	1.164
overhead	Ideaalcomplexen	2.855	3.183	2.314	2.851
	<i>Overige bestemmingsreserves</i>	<i>10.700</i>	<i>15.887</i>	<i>25.232</i>	<i>29.966</i>
6	FLO kosten brandweer	2.697	2.382	2.155	1.928
2	Nieuwbouw Piet Heinschool	1.930	531	195	195
2	Nieuwbouw HWC	36	3.036	6.000	6.000
2	Overige toekomstige huisvestingsvoorzieningen	975	1.545	4.490	5.451
4	Energiebeleidsplan (incl. SLOK)	78	78	78	78
5	Startkoop Amstelveen en startersleningen	717	717	717	717
5	Monumentenzorg	127	127	127	127
5	Noorddamcentrum wijkcentrum	670	0	0	0
5	Westwijkplein	597	597	597	597
5	Amstelveense bijdrage M51	246	246	246	246
2	KNLTB garantie	1.000	1.000	1.000	1.000
AD	Sparen vooraf	1.628	5.628	9.628	13.628
	Totaal bestemmingsreserves	137.424	158.945	167.963	170.999
	Voorzieningen				
4	Afkoop onderhoud graven	6.796	6.840	6.850	6.828
4	Begraafplaats Zorgvlied	1.104	983	1.123	1.272
4	Riolering	1.059	621	39	-344
4	Huishoudelijk afval	712	451	660	870
4	Bedrijfsafval	45	45	45	45
5	Facilitaire projecten	642	468	468	468
6	Sociaal statuut brandweer	11	11	11	11
AD	Alg. pensioenwet politiek ambtsdragers + wachtgeld	3.993	3.991	3.988	4.035
2/5	Onderhoud Vastgoed	5.515	2.832	2.701	2.297
1/5/AD	Dubieuze debiteuren	2.609	2.609	2.609	2.609
	Totaal voorzieningen	22.486	18.851	18.495	18.091
	Totaal	199.882	201.565	213.629	216.214

Per programma is een overzicht opgenomen van het verloop van de reserves en voorzieningen (zie hoofdstuk 2 Programmaplan).

Algemene reserve

De algemene reserve neemt in de komende periode toe tot een saldo van € 27 miljoen eind 2020. De door de raad vastgesteld minimale bufferfunctie bedraagt € 15 miljoen.

Bestemmingsreserves

Van de bestemmingsreserves vormt de reserve dekking kapitaallasten qua volume het belangrijkste onderdeel. Het saldo van ongeveer € 130 miljoen betreft met name investeringen in onderwijsgebouwen. De komende jaren wordt het scholenbouwprogramma afgerond. Daarna zal de reserve geleidelijk afnemen door de jaarlijkse afschrijving.

De egalisereserves "verkeersmaatregelen", "verkeersregelinstallaties", "openbare verlichting" en "groot onderhoud wegen" moeten worden gezien in relatie met de op de programma's opgenomen budgetten. Via deze structurele bedragen in de begroting is het toekomstig onderhoud duurzaam geregeld. De concrete invulling en fasering vindt plaats via de integrale meerjarige planning en verantwoording van het Uitvoeringsprogramma Infra-Werken.

De grootste financiële post binnen overige bestemmingsreserves betreft de in de Kadernota 2017 getroffen brede reserve "sparen vooraf" met een structurele dotatie van € 4 miljoen. De drie onderwijshuisvesting gerelateerde reserves bedragen afgerond € 12 miljoen en de reserve FLO-kosten Brandweer € 2 miljoen.

Voorzieningen

Het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen wordt ten laste van de onderhoudsvoorziening vastgoed gebracht. In de begroting is een structurele dotatie opgenomen op basis van het meerjarig gemiddeld benodigde bedrag over een looptijd van twintig jaar. De onttrekkingen voor het daadwerkelijke onderhoud kunnen van jaar tot jaar sterk fluctueren. Over de vermelde jaren wordt meer onttrokken dan gestort en neemt de voorziening af van € 5,5 tot € 2 miljoen eind 2020.

Jaarlijks wordt bij opmaak van de programmarekening de wachtgeldverplichting (ongeveer € 4 miljoen) geactualiseerd.

C Subsidies & gemeentelijke jaarhuren van gesubsidieerde instellingen

Met ingang van 2018 zijn de structurele begrotingskaders gebaseerd op de beschikbare ervaringsgegevens en actuele prognoses, waarmee het programma sociaal domein integraal is ingebed in de totale begroting, net als alle andere programma's. Bepalend voor de (subsidie) budgetten per onderdeel zijn voortaan de reël geraamde kosten van het vastgestelde Amstelveense beleid.

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
1	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie				
	Stichting Meldpunt Discriminatie regio Amsterdam	Klachtenbehandeling, voorlichting en advies.	Bestrijden en voorkomen discriminatie.	31	30
	Stichting Vluchtelingenwerk Amstelland	Het verzorgen van de eerste opvang en het geven van maatschappelijke begeleiding bij het inburgeringsproces.	Sociale integratie.	105	356
	Stichting Brentano Amstelveen	Coördinatie boodschappenplusbus.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	90	90
	Stichting Brentano Amstelveen	Ondersteuningsaanbod t.b.v. woonservicezones	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	89	83
	Stichting Vita Welzijn en Advies	Inzet WWZ-wijkteams in wijken.	Bevorderen ondersteuning en participatie kwetsbare burgers.	21	20
	Stichting Vita Welzijn en Advies	Maaltijdenfonds.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	27	20
	Stichting Sociaal Steunpunt Amstelveen	Ondersteuning vrijwilligers organisatie.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	10	11

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
	Stichting Alzheimer Nederland	Alzheimercafé.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen en hun mantelzorgers ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	2	2
	Overleg Lichamelijk Gehandicapten Amstelland/ OLGA	Ondersteuning overleg lichamelijk gehandicapten (OLGA).	Ondersteuning belangenbehartiging en maatschappelijke participatie gehandicapten.	14	0
	Stichting Belklus	Vrijwilligers klussen bij ouderen.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van met name ouderen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	17	20
	Stichting Kledingbank Amstelland	Kledingproject voor Amstelveense Minima, vluchtelingen en houders van de stadspas Amsterdam.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen van minima, vluchtelingen en houders van de (Geen suggesties).	13	13
	Roads	Maatjesproject: koppeling van burgers met GGZ problematiek aan burgers die hen sociaal maatschappelijk ondersteunen.	Ondersteuning gericht op het compenseren van beperkingen van burgers met psychosociale problematiek ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten en sociaal isolement en overlast te voorkomen.	42	41
	Voedselbank Amstelveen	ondersteuning minima d.m.v. voedselpakketten	ondersteunen minima	15	15
	Vrijwilligerscentrale	Werven, bemiddeling en training vrijwilligers /gespecialiseerde vrijwilligersketen: coördinatie (gespecialiseerde) vrijwilligersinzet ten behoeve van burgers.	Ondersteuning van vrijwillige inzet: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt. Tevens ondersteuning en	255	260

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
			bevorderen participatie.		
	Mantelzorgsteunpunt (Osira-Amstelring)	Ondersteuning mantelzorgers.	Ondersteuning van mantelzorgers: beperkingen van mensen compenseren door oplossingen dicht bij de inwoner te ondersteunen, waarbij de inwoner zelf en de sociale omgeving een zo groot mogelijke rol speelt.	156	184
	Stichting Vita Welzijn en Advies, Zonnehuisgroep Amstelland	Het opzetten en uitvoeren van vrij toegankelijke dagstructureringsactiviteiten.	Realiseren dagstructurering als algemene voorziening in wijken voor inwoners met lichte beperkingen.	160	153
	inloopinitiatieven voor kankerpatiënten in Villa Randwijck en Alleman	Coördinatie en ontmoetingsactiviteiten.	Ondersteuning kankerpatiënten en hun naasten door ervaringsdeskundigen.	6	6
	Carafit, De Schakel Vrijetijdsvereniging, Stichting De Regenboog, Stichting De Vrijbouter, Stichting Paardrijden	Ondersteuning vrijetijdsbesteding verstandelijk gehandicapten.	Ondersteuning gericht op het (collectief) compenseren van beperkingen ten einde de maatschappelijke deelname te vergroten.	26	30
	Vrijwilligerscentrale Amstelland	Uitvoering maatschappelijke stages	Stimuleren vrijwilligerswerk / maatschappelijke participatie en algemene ontwikkelingen jeugd	40	42
	AanZ-Amstelveen	Coördinatie van activiteiten, wijkwelzijnswerk en beheer van wijkcentra.	Bevorderen sociale samenhang, infrastructuur, verbeteren en behoud van de woon- en leefomgeving in de Amstelveense wijken.	1.808	1.224
	Diverse bewonersinitiatief groepen	Coördinatie van activiteiten.	Bevorderen sociale samenhang.	282	284
	Stichting Dorpshuis Nes a/d Amstel	Diverse activiteiten gericht op maatschappelijke participatie bewoners Nes aan de Amstel.	Bevorderen sociale infrastructuur Nes aan de Amstel.	2	14

				begroting x € 1.000,-	
pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
	Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling 'Fonds Doen'	Projectmatige activiteit voor en door jongeren, begeleid door een ondersteuningsorganisatie.	Stimuleren initiatieven van jongeren.	28	0
	St. Brijder, GGD	Voorlichting op onder meer scholen.	Preventie alcohol- en drugsgebruik.	43	33
	Stichting Kinderland/ Stichting Ons Vakantiekamp	Vakantiekamp voor Amstelveense kinderen.	Vrijtijdsaanbod voor de jeugd in de zomervakantie.	26	27
	Amstelveense scoutingverenigingen obv de subsidieregeling Scouting	Accommodatie en scoutingactiviteiten voor Amstelveense jeugdleden.	Vrijtijdsaanbod voor de jeugd.	162	155
	6.2 Wijkteams				
	Stichting Humanitas	Getrainde vrijwilligers bieden steun en praktische hulp aan ouders van Amstelveense gezinnen met tenminste één kind jonger dan 6 jaar met het opvoedingsondersteuningspro gramma Homestart.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	59	67
	Sezo	Opvoedspreekuren.	Preventieve jeugdzorg ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van jeugdigen en gezinnen en ter voorkoming van het verergeren van bestaande problematiek.	30	43
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+				
	Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling	Hulpverlening huiselijk geweld en uitvoering zorg wet tijdelijk huisverbod	Voorkomen (verdere) escalatie huiselijk geweld, opvang slachtoffers	199	0
	totaal programma 1 Sociaal domein			3.758	3.223
2	4.1 Openbaar basisonderwijs				
	Stichting Amstelwijs	Exploitatiebijdrage aan de openbare basisschool in Nes aan de Amstel die onder de opheffingsnorm valt.	Basisonderwijs beschikbaar houden in Nes.	117	119
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken				

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
	Amstelwijjs	Bovenschoolse voltijd taalklassen voor nieuwkomers	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	110	112
	Onderwijsgroep Amstelland	Bovenschoolse deeltijd taalklassen voor nieuwkomers	De Nederlandse taal leren aan nieuwkomers, gericht op instroom in het reguliere onderwijs.	66	68
	Stichting Wereldbuur	Coördinatie Taalhuis, waaronder het werven en begeleiden van laaggeletterden en vrijwilligers	Laaggeletterdheid bestrijden en de sociale samenhang bevorderen door uitwisseling tussen burgers op het gebied van de Nederlandse taal.	40	41
	OnderwijsAdvies	Preventieve logopedie op Amstelveense kinderopvanginstellingen en bij de GGD.	Vroegstijdige onderkenning van problematiek in de spraak-taalontwikkeling van jonge kinderen ter voorkoming van onderwijsachterstanden.	103	85
	Ons Tweede Thuis	Opstap en Opstapje: Gezinsprogramma's die de onderwijskansen van jonge kinderen met een (taal)achterstand vergroten.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	96	98
	Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling Kwaliteitsimpuls onderwijs	Kwaliteitsprojecten van Amstelveense basisscholen.	Projectmatige ondersteuning van basisscholen bij hun ambitie om het onderwijs voor hun leerlingen te verbeteren.	420	428
	Amstelveense onderwijsinstellingen obv subsidieregeling 'Brede school'.	Projecten van brede scholen die ondersteunend zijn aan de start of doorontwikkeling van de brede school of gericht zijn op kwetsbare kinderen.	Ondersteuning van partners binnen brede school op basis van de nota Onderwijsbeleid.	70	71
	Kindercentrum De Stoel, KinderRijk Dagopvang B.V., Stichting Opvang Anders, Wolkewietje	Peuterarrangementen en kindplaatsen vve.	Bestrijden onderwijsachterstanden.	0	486
	5.1 Sportbeleid en activering				
	Amstelveense sportverenigingen obv subsidieregeling Jeugdsportstimulering	Verlaagde contributie voor jeugdleden.	brede sportdeelname Amstelveense jeugd.	29	30

				begroting x € 1.000,-	
pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
	Sportservice Noord-Holland	Activiteiten ter ondersteuning van individuele gehandicapte sporters en sportverenigingen en ter promotie van aangepaste sport.	Het sportaanbod voor mensen met een beperking te stimuleren en te optimaliseren.	14	14
	Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	522	532
	Amstelveense aanvragers	Breedte- en topsportevenementen obv subsidie regelingen	Sportstimulering.	50	51
	Amstelveense aanvragers	Projectmatige activiteiten ten behoeve van breedtesport.	Sportstimulering.	13	13
	Stichting Amstelveens Sportbedrijf	Beheer en exploitatie van alle gemeentelijke binnen –en buitensportaccommodaties, sportstimulering en advisering aan gemeente over sportbeleid.	Goede en goedkope dienstverlening aan verenigingen, huurders en bezoekers van de sportaccommodaties die veilig, schoon en attractief zijn.	3.931	3.030
	RKAVIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	32	33
	Hockeyvereniging HIC	Onderhoud velden.	Uitvoering overeenkomst over gemeentelijk aandeel in de onderhoudskosten van de velden.	40	41
	5.3 Cultuurpresentatie, - productie en - participatie				
	Stichting Muziek- en Dansschool Amstelveen	Muziek- en dansonderwijs vooral gericht op Amstelveense jongeren met groepsgerichte activiteiten.	Bevorderen cultuurdeelname en -educatie en versterken culturele klimaat.	942	915
	Stichting Volksuniversiteit Amstelland	Onderwijs aan volwassenen.	Onderwijs aan volwassenen gericht op persoonlijke ontplooiing.	140	143
	Stichting Amstelveen Oranje	Viering nationale feestdagen Koninginnedag (en -nach), 4 en 5 mei.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	42	47
	Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Cultureel jongerenpaspoort.	Stimuleren cultuurparticipatie Amstelveense jongeren tot 30 jaar.	7	0
	Stichting Kunst en Cultuur Noord Holland	Organiseren van culturele projecten, evenementen en ontmoetingen, ontwikkelen	Vergroten cultuurparticipatie, verhogen	1	1

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
		van diensten en producten.	professionaliteit producenten, opdrachtgevers en afnemers en samenwerking tussen publieke en private partijen verbeteren.		
	Stichting Amstelveense Kunstbelangen	Cursusactiviteiten op het gebied van beeldende kunst voor beginners en gevorderden.	Bevorderen actieve cultuurparticipatie.	14	14
	Comité Herdenking Gevallen in Nederlands Indië	Jaarlijkse herdenking 14 augustus.	Bevorderen historisch besef van huidige en toekomstige generaties.	1	1
	Cultuurcentrum VU Griffioen	Activiteiten Griffioen.	Aantrekkelijke woonomgeving Uilenstede.	2	2
	Stichting Sinterklaas Comité Amstelveen	Intocht St. Nicolaas.	Bevorderen saamhorigheid.	1	1
	Stichting Amstelveenweb	Het onderhouden van een website over de gemeente Amstelveen met betrekking tot historie, nieuws en gebeurtenissen van de gemeente Amstelveen en van publieke organisaties.	Het geven van informatie en educatie aan potentiële bezoekers van de gemeente Amstelveen, aan inwoners van deze gemeente en daarbuiten, over de gemeente Amstelveen.	5	5
	Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Uitlenen van kunstwerken, kunstverwerving, tentoonstellingen en educatie ten behoeve van particulieren, instellingen en bedrijven.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst. Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	18	19
	Stichting Amstelveens Poppentheater	Kindervoorstellingen in het theater.	Stimuleren passieve cultuurparticipatie kinderen.	116	116
	Stichting Schouwburg Amstelveen	Voorstellingen in de grote en de kleine theaterzaal.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart, versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.411	1.413

				begroting x €	
				1.000,-	
pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
	Stichting p60	Podium bieden voor pop, cultuur en media en verhuur van oefenruimtes met inzet van vrijwilligers.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen. Uitvoering geven aan het jongerenbeleid.	649	643
	Cultuurcentrum VU, Griffioen/ Filmhuis Uilenstede	Voorstellingen in de filmzaal.	Versterken leefklimaat Uilenstede.	4	4
	Stichting Theater het Amsterdamse Bos	Voorstellingen in het openluchttheater.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	4	4
	Amstelveense verenigingen voor amateurkunst obv de subsidieregeling stimulering amateurkunst	Projecten op het gebied van amateurkunst en de activiteiten van de Christelijke Oratorium Vereniging Amstelveen, Pauluskoor, Operette- en Musicalvereniging, Muziekvereniging Bovenkerk, Amstelveens Symfonie Orkest, Toneelvereniging Bovenkerk, Toneelgroep D.	Stimuleren actieve cultuurdeelname.	70	59
	Stichting Beeldende Kunst/ Kunstuitleen Amstelveen	Organiseren atelierroute.	Een breed publiek in contact brengen met hedendaagse beeldende kunst.	16	16
	Stichting Cobra Kunstprijs Amstelveen	De prijs, geldbedrag en tentoonstelling met publicatie in het Cobra Museum, wordt tweejaarlijks uitgereikt aan een beeldend kunstenaar die in Nederland woonachtig is, of met Nederland verbonden is.	Versterken van het culturele klimaat in Amstelveen en het stimuleren van talent.	15	15
	Amstelveense aanvrager op basis van de subsidieregeling incidentele subsidies innovatieve projecten / activiteiten / festivals	Projectmatige (multidisciplinaire) activiteiten van Amstelveense instellingen en particulieren.	Bevorderen cultuurdeelname en versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	16	51
	Amstelveense aanvragers op basis van de regeling Promotie Amstelveense	Projectmatige activiteiten van Amstelveense instellingen en kunstenaars.	Promotie Amstelveense kunstenaars.	35	36

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
	kunstenaars.				
	5.4 Musea				
	Museum Jan van der Togt	De bedrijfsvoering van het museum verder professionaliseren waarbij de (lokale) culturele ambities worden vergroot, evenals de culturele output.	Duurzame instandhouding van het museum.	70	0
	Stichting Cobra Museum voor Moderne Kunst Amstelveen	Openstelling museum en het organiseren van ten minste 1 tentoonstellingsprogramma.	Bevorderen cultuurdeelname en in samenwerking met de cultuurinstellingen in het stadshart versterken van het culturele klimaat in Amstelveen.	1.136	1.158
	5.5 Cultureel erfgoed				
	Vereniging Historisch Amstelveen	Publicaties, website, lezingen, excursies, onderzoek en collectievorming over de geschiedenis van Amstelveen.	De lokale geschiedenis bestuderen, vastleggen en openstellen voor publiek en de belangstelling voor geschiedenis stimuleren.	21	18
	Amstelveense aanvragers obv de Monumentenverordening	Instandhouding (onderhoud en restauratie) van het monument.	Monumentenzorg.	90	90
	5.6 Media				
	Stichting Amstelland Bibliotheken	Uitvoeren van de kernfuncties van een basisbibliotheek met ruime openstelling en een interactieve website.	Laagdrempelige en deskundige toegang tot alle bronnen van kennis, cultuur en verbeelding in onze samenleving.	2.027	1.932
	Dorpsraad Nes a/d Amstel, Aagje Deken	Aanschaf media.	Bibliotheekvoorziening in Nes aan de Amstel.	1	1
	Stichting RTV Amstelveen	Uitzendingen op radio en tv.	Uitvoering geven aan de zorgplicht voor de bekostiging van de lokale omroep volgens de mediawet.	73	74
	totaal programma 2 Onderwijs en ontplooiing			12.580	12.030

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
4	5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie				
	Stichting Vrijwilligers Speelboerderij Elsenhove	Ondersteuning bij de organisatie van (kinder-)activiteiten en werkvrijdagen, waarop door vrijwilligers grotere klussen worden uitgevoerd.	Natuur- en milieueducatie en inzet vrijwilligers.	4	4
	7.4 Milieubeheer				
	Aanvragers o.b.v. subsidieregeling Duurzaamheidsfonds gemeente Amstelveen	haalbaarheidsonderzoek duurzaamheidsprojecten energie.	Bijdrage aan een beter werk- en woonklimaat in Amstelveen door (nieuwe) lokale bedrijvigheid en initiatieven te faciliteren die substantieel bijdragen aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving.	0	38
	totaal programma 4 Openbare ruimte			4	42
6	0.1 Bestuur				
	Amstelveense aanvrager obv subsidieregeling Internationale initiatieven	Internationale initiatieven.	Voorlichting en bewustwording met betrekking tot internationale samenwerking en het internationale karakter van Amstelveen.	16	16
	1.2 Openbare orde en veiligheid				
	Stichting Slachtofferhulp Amsterdam-Amstelland	Kosteloze ondersteuning aan slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongelukken.	Ondersteuning gericht op zelfredzaamheid en weerbaarheid van het slachtoffer.	20	20
	Bureau Halt regio Amsterdam	Voorlichting op scholen.	Preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit.	26	0
	Stichting Beterburen	Kosteloze bemiddeling door vrijwilligers bij verstoorde relaties tussen burenen.	Veilige stad zonder overlast waarbij inwoners invulling geven aan hun eigen verantwoordelijkheid.	26	27
	Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor particulieren, onder	Veiligheidsprojecten in de wijken geïnitieerd door georganiseerde particulieren.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	10

pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	begroting x €	
				2017	2018
	voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.				
	Amstelveense aanvrager obv de subsidieregelingen (kleine) veiligheidsprojecten voor bedrijven, onder voorbehoud van vaststelling Actieplan integrale veiligheid 2014.	Veiligheidsprojecten voor bedrijven.	Uitvoering integraal veiligheidsbeleid 2011-2014 ten einde veiligheid en gevoel van veiligheid te verbeteren.	10	10
	totaal programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid			108	83
7	0.4 Ondersteuning organisatie				
	Groenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het groenbeleid.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	9	9
	Advies Commissie Wonen	Vanuit vakkennis en ervaringsdeskundigheid adviseren over ruimtelijke ontwikkeling en bijdragen aan de gebruikerskwaliteit van woningen en woonomgeving uit het oogpunt van de toekomstige bewoner.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	6	6
	Participatieraad Sociaal Domein	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban advies geven aan het college over de ontwikkeling van het sociaal beleid en de sociale leefomgeving.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	0	34
	Cliëntenraad Minima	Vanuit ervaringsdeskundigheid advies geven aan het college over uitvoeringsaangelegenheden die de minima betreffen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016.	0	20

				begroting x € 1.000,-	
pr.	instelling	gesubsidieerde activiteit	doelstelling	2017	2018
	Participatiegroep Minimabeleid Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het minimabeleid, schuldhulpverlening, WMO en gerelateerde onderwerpen.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
	Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat van belang is om mensen met een handicap optimaal te laten deelnemen aan het maatschappelijk leven.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
	Seniorenraad Amstelveen	Vanuit ervaringsdeskundigheid en als vertegenwoordiging van een georganiseerde achterban bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid dat ouderen in Amstelveen raakt.	Uitvoering geven aan de verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2006.	20	0
	totaal programma 7 Bedrijfsvoering			75	69
	totaal			16.525	15.447

* Er wordt geen subsidie verstrekt voor Advies- en meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling. De daadwerkelijk gemaakte kosten worden in rekening gebracht bij de gemeente.

Begrote jaarhuren 2018 voor de gesubsidieerde instellingen

begroting
x €
1.000,-

Object	Huurder	Bijzonderheden	Jaarhuur 2017	Jaarhuur 2018
Amsterdamseweg 247	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportvelden	14	14
Burg. Haspelslaan 137a	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	26	20
Dr. Schaepmanlaan 4	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	24	18
Laan Rozenburg 4	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	24	18
Laan Rozenburg 15	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	17	19
Landtong 12	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	25	19
Landtong 14/14T	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal/tafeltennis	33	25
Langs de Akker 3	St. Amstelveens Sportbedrijf	sporthal	161	133
Lindenlaan 334 a	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	22	18
Noorddammerweg 48 C	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportvelden	26	26
Noorddammerweg 55	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	22	17
Oostelijk Hafgrond 445	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	25	19
Orion 3	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportzaal	64	57
Ouderkerkerlaan 14	St. Amstelveens Sportbedrijf	turnzaal odin	23	18
Pandora 3	St. Amstelveens sportbedrijf	sportzaal	111	74
Pandora 7	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	25	19
Sportlaan 25	St. Amstelveens Sportbedrijf	bedrijfsruimte SAS	27	30
Sportlaan/Startbaan Sportpark Janselaan	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportvelden	78	77
Van der Hooplaan 239	St. Amstelveens Sportbedrijf	zwembad	844	789*
Van der Hooplaan 239	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportzaal	85	0*
Van der Hooplaan 239A	St. Amstelveens Sportbedrijf	sportcafe	67	0*
Zeelandiahoeve 9	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	27	21
Jane Addamslaan 11	St. Amstelveens Sportbedrijf	dubbele gymzaal	55	38
Sportlaan 29	St. Amstelveens	4 gymzalen	126	87

Begrote jaarhuren 2018 voor de gesubsidieerde instellingen

begroting
x €
1.000,-

Object	Huurder	Bijzonderheden	Jaarhuur 2017	Jaarhuur 2018
	Sportbedrijf			
Appellaan 6	St. Amstelveens Sportbedrijf	turnzaal	13	13
Mr. P.J.M. Aalberselaan 39	St. Amstelveens Sportbedrijf	gymzaal	23	18
totaal	St. Amstelveens Sportbedrijf	met subsidie	1.987	1.587**
Den Bloeienden Wijngaardt 1	interne verrekening	wijkcentrum	105	37
Groenhof 140	interne verrekening	wijkcentrum	94	74
Orion 3	interne verrekening	wijkcentrum	233	72
Westwijkplein 1-7	interne verrekening	wijkcentrum	105	87
totaal	interne verrekening met budget Sociale Samenhang	met subsidie	537	270**
Stadsplein 102	St.Amstelland Bibliotheek	bibliotheek Stadshart	202	198
Westwijkplein 1	St.Amstelland Bibliotheek	bibliotheek Westwijk	95	93
totaal	St.Amstelland Bibliotheek	met subsidie	297	291
Stadsplein 99	St.Muziek-en Dansschool A'veen	muziek- en dansschool	95	95
totaal	St.Muziek-en Dansschool A'veen	met subsidie	95	95
Stadsplein 97	St.Volksuniversiteit Amstelland	volwassenen educatie	117	116
Stadsplein 100	St.Schouwburg Amstelveen	schouwburg	420	410
Stadsplein 100A	St. Poppodium Amstelveen	poppodium	124	121
Sandbergplein 1	St. Cobra museum voor Moderne Kunst A'veen	museum	366	357
Wolfert van Borselenweg 85a	St. A' veens Poppentheater	poppentheater	52	52
totaal	culturele instellingen	met subsidie	1.079	1.056
Amsteldijk 143	Stichting Jonge Woudlopers	scouting	14	14
Princesselaan 1, De Uiterton I	Stichting De Uiterton	De Uiterton	14	14
Princesselaan 2, De Uiterton II	Stichting De Uiterton	De Uiterton	13	12

Begrote jaarhuren 2018 voor de gesubsidieerde instellingen

begroting
x €
1.000,-

Object	Huurder	Bijzonderheden	Jaarhuur 2017	Jaarhuur 2018
Princesselaan 3, Margarita	Stichting Scouting Margarita Groep	scouting	16	16
Princesselaan Livingstone 4,	Stichting Scouting Livingstone	scouting	16	16
Princesselaan 5, Guy de Lariquaudie	Stichting Guy de Larigaudie	scouting	16	16
Zetterij 14	Stichting Scouting Westwijk	scouting	30	29
totaal	scouting	met subsidie	119	117
Galjoen 4	Stichting Kledingbank	kledingbank	13	13
Keizer Karelweg 94 B	Vereniging de Schakel	verenigingsruimte	21	22
Noorddammerweg 1	St. Noorddamcentrum	ontmoetingscentrum	57	56
Orion 19a	Ver. Historisch Amstelveen	expositieruimte	19	19
Orion 19b	RTV Amstelveen	lokale omroep	17	17
Ouderkerkerlaan 15	St.A'veense Kunstbelangen,ateliers	verenigingsruimte	21	23
Smeenklaan 1	Vita	verenigingsruimte	64	64
totaal	Overig	met subsidie	212	214
	interne verrekening	atelierruimten	23	40
totaal	interne verrekening met budget Cultuur	met subsidie	23	40
Totaal			4.349	3.670

* Per 1-1-2017 is de sporthal samen met de horecagelegenheid en het buitenterras Van der Hooplaan 239 opgenomen met het zwembad De Meerkamp in contract C-02860 (voorheen 3 aparte contracten).

** In de B&W vergadering van 15 november 2016 is vastgesteld dat de huur van het Sportbedrijf Amstelveen en diverse interne verrekeningen van huisvestingskosten verlaagd konden worden in combinatie met een gelijke subsidieverlaging.

D Meerjarenbalans

Bezittingen (bedragen x € 1 miljoen)	2017	2018	2019	2020	2021
A.1.2 Materiële vaste activa	200,4	220,6	242,3	238,5	234,9
- Riolering	67,8	68,0	70,3	70,1	72,8
- Sport	0,6	0,5	0,5	0,4	0,3
- Bedrijfsgebouwen t.l.v. exploitatie	24,5	25,2	24,4	23,6	22,8
- Gronden *)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
- Bedrijfsgebouwen / bedrijfsmiddelen *)	18,8	24,8	30,3	30,8	29,8
- Combigebouwen *)	66,3	75,5	92,5	91,1	88,4
- Onderwijshuisvesting *)	11,9	13,5	12,5	11,5	10,7
- Overige investeringen	9,4	12,1	10,9	10,0	9,0
A.1.3 Financiële vaste activa	21,7	21,7	21,7	21,7	12,7
- Deelnemingen Eneco en BNG	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
- Langlopende leningen	9,1	9,1	9,1	9,1	0,0
- Overige uitzettingen > 1 jaar	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
A.2.1 Voorraden	-0,9	-1,3	-2,0	-5,3	-4,4
- Gronden in exploitatie	-1,3	-1,6	-2,3	-5,7	-4,7
- idem; voorziening	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Voorraden	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
A.2.2 tm A.2.4 Vorderingen < 1 jaar	91,8	51,9	30,3	47,4	59,5
- Vorderingen / liquide middelen	94,4	54,5	32,9	50,0	62,1
- voorziening dubieuze debiteuren	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Totaal bezittingen per 1 januari	313,0	293,0	292,4	302,3	302,6
*) Betaald uit bestemmingsreserves; zie eigen vermogen					
Schulden	2017	2018	2019	2020	2021
P.1.1 Eigen vermogen: algemene reserve	58,7	40,0	23,8	27,2	27,1
P.1.1 Eigen vermogen: bestemmingsreserve	135,5	137,5	159,1	168,1	171,2
- Dekking kapitaallasten materiële vaste activa *)	98,1	114,7	136,3	134,5	130,0
- Sparen vooraf	0,8	1,6	5,6	9,6	13,6
- Groot onderhoud wegen	4,3	3,1	0,4	2,8	5,7
- Vervanging bedrijfsmiddelen	5,5	2,9	3,2	2,3	2,9
- Overige bestemmingsreserves	26,3	15,2	13,5	18,9	19,1
P.1.2 Voorzieningen	21,1	19,9	16,2	15,9	15,5
- FPU/FLO/wachtgeld	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0
- Afkoop onderhoud graven + afkoopsommen	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8
- Onderhoud Vastgoed	6,4	5,5	2,8	2,7	2,3
- Egalisatie riolering, afval en Zorgvlied	3,2	2,9	2,1	1,9	1,8
- Overige voorzieningen	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5
P.1.3 Vaste schulden > 1 jaar	80,2	78,0	75,7	73,5	71,2
P.2 Schulden < 1 jaar	17,6	17,6	17,6	17,6	17,6
Totaal schulden per 1 januari	313,0	293,0	292,4	302,3	302,6
*) Zie materiële vaste activa					

E Overzicht structurele en eenmalige middelen

OVERZICHT STRUCTURELE EN EENMALIGE MIDDELEN BEGROTING 2018 AMSTELVEEN

Nr Omschrijving	2018			2019	2020	2021
	Lasten	Baten	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
1 Sociaal domein						
a) incidentele baten/lasten	234		234	129	64	64
b) structurele lasten/baten	65.950	22.213	43.737	43.544	43.488	43.488
c) totaal lasten/baten	66.184	22.213	43.971	43.673	43.552	43.552
d) incidentele reservemut.			0			
e) structurele reservemut.			0			
f) totaal resultaat	66.184	22.213	43.971	43.673	43.552	43.552
2 Onderwijs en ontplooiing						
a) incidentele baten/lasten	3.242		3.242	3.037		
b) structurele lasten/baten	16.861	3.628	13.233	14.112	17.070	17.048
c) totaal lasten/baten	20.103	3.628	16.475	17.149	17.070	17.048
d) incidentele reservemut.	18.300		18.300	4.050	1.000	
e) structurele reservemut.	21.999	21.108	891	122	-2.796	-2.733
f) totaal resultaat	60.402	24.736	35.666	21.321	15.274	14.315
3 Economie en duurzaamheid						
a) incidentele baten/lasten	485		485	1.250	0	0
b) structurele lasten/baten	2.737	1.673	1.064	1.063	1.061	1.060
c) totaal lasten/baten	3.222	1.673	1.549	2.313	1.061	1.060
d) incidentele reservemut.			0			
e) structurele reservemut.			0			
f) totaal resultaat	3.222	1.673	1.549	2.313	1.061	1.060
4 Openbare ruimte						
a) incidentele baten/lasten	63	1.118	-1.055	-3.404	-3.273	-5.088
b) structurele lasten/baten	40.796	24.127	16.669	16.681	16.652	16.579
c) totaal lasten/baten	40.859	25.245	15.614	13.277	13.379	11.491
d) incidentele reservemut.	1.118		1.118	3.596	3.273	5.088
e) structurele reservemut.	12.018	12.018	0			
f) totaal resultaat	53.995	37.263	16.732	16.873	16.652	16.579
5 Ruimtelijke ontwikkeling						
a) incidentele baten/lasten	2.375	7.562	-5.187	-11.200	300	0
b) structurele lasten/baten	15.444	14.456	988	1.544	1.186	1.452
c) totaal lasten/baten	17.819	22.018	-4.199	-9.656	1.486	1.452
d) incidentele reservemut.		670	-670			
e) structurele reservemut.	1.290	2.945	-1.655	-2.206	-1.959	-1.959
f) totaal resultaat	19.109	25.633	-6.524	-11.862	-473	-507

Nr Omschrijving	2018			2019 Saldo	2020 Saldo	2021 Saldo
	Lasten	Baten	Saldo			
6 Bestuur, bevolking en veiligheid						
a) incidentele baten/lasten	1.006	0	1.006	632	227	227
b) structurele lasten/baten	14.703	2.263	12.440	12.308	12.308	12.308
c) totaal lasten/baten	15.709	2.263	13.446	12.940	12.535	12.535
d) incidentele reservemut.		315	-315	-227	-227	-227
e) structurele reservemut.			0			
f) totaal resultaat	15.709	2.578	13.131	12.713	12.308	12.308
7 Bedrijfsvoering						
a) incidentele baten/lasten	1.432		1.432	0	0	0
b) structurele lasten/baten	46.245	21.064	25.181	25.456	25.391	24.696
c) totaal lasten/baten	47.677	21.064	26.613	25.456	25.391	24.696
d) incidentele reservemut.		70	-70			
e) structurele reservemut.	1.769	1.846	-77	-317	-255	441
f) totaal resultaat	49.446	22.980	26.466	25.139	25.136	25.137
# Algemene dekkingsmiddelen						
a) incidentele baten/lasten		2.239	-2.239	-1.264	-1.314	-64
b) structurele lasten/baten	1.660	118.207	-116.547	-116.308	-116.148	-116.381
c) totaal lasten/baten	1.660	120.446	-118.786	-117.572	-117.462	-116.445
d) incidentele reservemut.			0			
e) structurele reservemut.	4.000		4.000	4.000	4.000	4.000
f) totaal resultaat	5.660	120.446	-114.786	-113.572	-113.462	-112.445
TOTAAL-GENERAAL						
a) incidentele baten/lasten	8.837	10.919	-2.082	-10.820	-3.996	-4.861
b) structurele lasten/baten	204.396	207.631	-3.235	-1.600	1.008	250
c) totaal lasten/baten	213.233	218.550	-5.317	-12.420	-2.988	-4.611
d) incidentele reservemut.	19.418	1.055	18.363	7.419	4.046	4.861
e) structurele reservemut.	41.076	37.917	3.159	1.599	-1.010	-251
f) totaal resultaat	273.727	257.522	16.205	-3.402	48	-1

F Bestuurlijke planning

nr.thema	Bron:	Omschrijving actiepoint	Raad/ College	Planning 2018
1		Programma 1 Sociaal Domein		
1.1	PB	Vorbereiding nieuwe Wmo-nota (2019-2022).	Raad	2e helft
1.2	CUP	Vorbereiding nieuwe nota Participatiewet 2019-2022	Raad	2e helft
1.3	PB	Opstellen beleidsplan jeugdhulp 2019-2022	Raad	2e helft
1.3	CUP	Herijking schoolmaatschappelijk werk Voortgezet onderwijs	College	2 ^e helft
2		Programma 2 Onderwijs en ontplooiing		
2.1	PB	Ontwikkelen breed taalbeleid	College	2e helft
2.1	CUP	Na aanpassing aansluiting van de zorg op het basisonderwijs wordt nu ook de aansluiting in het VO verbeterd.	College	2e helft
2.1	CUP	Middels de onderwijssubsidies worden kwaliteitsverbeteringen gestimuleerd	College	1e helft
2.1	CUP	Middels de onderwijssubsidies worden initiatieven voor de vorming van een alles-in-één-school concept (waarbij kinderen op één locatie terecht kunnen voor opvang, VVE, onderwijs, sport en cultuur) ondersteund	College	1e helft
2.2	PB	Besluitvorming over eventuele aanvullende huisvesting	Raad	1e helft
2.4	PB	Tussentijdse evaluatie cultuuragenda 2016-2020	College	2e helft
3		Programma 3 Economie en Duurzaamheid		
3.3	PB	Bepalen inzet Amstelveen voor nieuw akkoord op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van Schiphol tot 2030	Raad	1 ^e helft
3.5	PB	Programma Circulaire Economie	College	2 ^e helft
3.5	PB	Uitvoeringsplan energietransitie	College	2 ^e helft
4		Programma 4 Openbare ruimte		
4.2	CUP	Actualiseren Uitvoeringsprogramma verkeer	Raad	2e helft
5		Programma 5 Stedelijke ontwikkeling		
5.1	PB	Vaststellen diverse bestemmings-, uitwerkings-, wijzigingsplannen en afwijkingen op het bestemmingsplan	Raad of College	2 ^e helft
5.1	PB	Jaarrapportage VTH 2018 vaststellen.	College	1e helft
5.2	CUP	Vaststellen Bestemmingsplan A9	Raad	2e helft
5.2	CUP	Vaststellen Bestemmingsplan Uithoornlijn (inclusief onteigeningsplan).	Raad	2e helft
5.2	CUP	Ontwerp verdubbeling/capaciteitsverruimende maatregelen op de Bovenkerkerweg tussen de bebouwdekomgrens en Dr. Willem Dreesweg. Opstellen kostenraming, subsidieaanvraag en kredietaanvraag.	Raad	1e helft

nr.thema	Bron:	Omschrijving actiepunt	Raad/ College	Planning 2018
5.2	CUP	Opstellen welstandscriteria door Stadsbouwmeester	Raad	1e helft
5.4	PB	Reactie op Vervoerplan 2019	College	2 ^e helft
5.5	PB	Bijstellen beleid parkeerregulering	Raad	1 ^e helft
5.5	PB	Inzet scanscooter	College	2 ^e helft
5.6	PB	Vorbereiding van nieuwbouw sporthal bij het Hermann Wesselink College	Raad	1 ^e helft
6		Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid		
6.1	PB	Integraal veiligheidsplan 2019-2022	Raad	2 ^e helft
6.1	PB	Actieplan integrale veiligheid 2018	College	1 ^e helft
6.1	PB	Evaluatie evenementenbeleid	Raad	1 ^e helft
6.2	PB	Financiële jaarstukken VrAA	Raad	1e helft
6.3	CUP	Programmaplan Digitale transformatie; transformatieplan en roadmap	Raad	1 ^e helft

G Kaderstellende beleidsnota's

Thema	Programma/titel nota	Jaar van vaststelling
1	Programma 1 Sociaal Domein	
1.1	Dementie-aanpak Amstelveen 2015-2018	2015
1.1	Meedoen mogelijk maken. Beleidsplan WMO 2015-2018	2014
1.1	Verordening Maatschappelijke ondersteuning gemeente Amstelveen	2017
1.1	Beleidsregels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Amstelveen	2014
1.1	Verordening Maatschappelijke ondersteuning Amstelveen en Jeugdhulp Amstelveen	2016
1.1	Samen gezond leven: Nota Lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016	2013
1.1	Nota Sociale samenhang (Wmo Pijler 3)	2012
1.1	Uitvoeringsplan sociale samenhang. Bewoners aan zet	2012
1.1	Herijking Wmo voorzieningenbeleid	2008
1.1	Verordening Wet inburgering	2007
1.1	Nota Structurele participatie	2006
1.2	Beleidsnota Schuldhulpverlening 2016-2020 - Schuldhulpverlening in balans	2016
1.2	Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Amstelveen	2015
1.2	Beleidsnota Herijking Minimabeleid	2015
1.2	Meer Meedoen. Beleidsplan participatiewet 2015-2018	2014
1.2	Afstemmingsverordening gemeente Amstelveen	2014
1.2	Handhavingsverordening Inkomensvoorzieningen gemeente Amstelveen	2014
1.2	Verordening Individuele inkomensvoorziening gemeente Amstelveen	2014
1.2	Verordening verrekening bestuurlijk boete bij recidive gemeente Amstelveen	2014
1.2	Verordening tegenprestatie gemeente Amstelveen	2014
1.2	Verordening Kwijtscheldingsbeleid gemeentelijke belastingen 2012	2012
1.2	Kadernota Modernisering WSW	2008
1.3	Voor de jeugd van Amstelveen - Beleidsplan jeugdhulp 2015-2018	2014
1.3	Verordening jeugdhulp gemeente Amstelveen	2014
1.3	Nota jeugdbeleid 2011-2015	2011
1.3	Verordening Maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen	2011
1.4	Verordening procedure en vormgeving structurele participatie gemeente Amstelveen 2016	2016
1.4	Nota Mensen maken Amstelveen, participatie aanpak	2016
1.4	Participatie en inspraakverordening	2013
1.4	Nota Participatiebeleid	2005
2	Programma 2 Onderwijs en ontplooiing	
2.1	Onderwijsagenda	2015
2.1	Programma RMC en kwalificatieplicht	2014
2.1	Visie op primair onderwijs in Amstelveen 2012-2015	2011
2.1	Gemeentelijk onderwijsachterstandenplan 2006-2010: voorschoolse voorzieningen en basisonderwijs	2007
2.1	Visie voor de Brede schoolaanpak in Amstelveen	2007
2.1	Verordening Leerlingenvervoer	2004

Thema	Programma/titel nota	Jaar van vaststelling
2.2	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Amstelveen 2016	2016
2.2	Gemeentelijk accommodatiebeleid- en vastgoedbeleid	2004
2.3	Beleidskader speelrecreatie	2016
2.3	Sportnota Amstelveen beweegt sportief !! 2013-2020	2013
2.3	Visie NME, Speelboerderij Elsenhove, Schooltuinen 2013-2018	2012
2.3	Speelplaatsenbeleid Amstelveen, implementatie/herziening	2005
2.3	Beleidsnotitie speelruimtebeleid	2004
2.3	Subsidieregeling stimulering jeugdsport	2003
2.4	Cultuuragenda	2016
2.4	Beleid Lokale publieke omroep (televisie)	2007
2.4	Beleid Lokale publieke omroep (radio)	2006
3	Programma 3 Economie en duurzaamheid	
3.1	Detailhandelsnota 2016 - 2020	2016
3.1	Algemene subsidieverordening Amstelveen 2016	2016
3.1	Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer	2015
3.1	Economische visie	2015
3.1	Nota para-commercieel beleid	2013
3.1	Strategische Visie Greenport Aalsmeer - Samenwerken aan een bloeiend perspectief	2012
3.1	Standplaatsenbeleid 2011-2015	2011
3.1	Beleidsnotitie startende ondernemers	2009
3.1	Notitie hotelbeleid	2008
3.1	Regionale arbeidsmarktvisie	2008
3.1	Marktverordening	2006
3.2	Visie Stadshart Amstelveen 2025	2012
3.2	Notitie verlevendiging Stadsplein	2012
3.3	Gemeenschappelijke regeling schadeschap luchthaven Schiphol	2007
3.3	Vaststellen paraplubestemming Schipholparkeren en parkeernormen	2017
3.4	Verordening bodemenergie	2014
3.4	Actieplan geluid 2013 (looptijd tot 2018)	2013
3.4	Energiebeleidsplan 2013-2016	2013
3.4	Nota Bodembeheer	2013
3.4	Regionale Nota Bodembeheer regio Amstelland en Meerlanden	2012
3.4	Tussentijdse Evaluatie Nota Duurzaam bouwen 2007-2012	2011
3.4	Regionaal Milieuwerkprogramma 2010	2010
3.4	Actieplan Luchtkwaliteit 2007-2015	2009
3.4	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan	2009
3.4	Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Noordvleugel	2008
3.4	Nota Duurzaam bouwen 2007-2012	2007
3.4	Deelnota hogere grenswaarden	2007
4	Programma 4 Openbare ruimte	
4.1	Waardevolle bomenlijst	2016
4.1	Grondwater Zorgplan	2013
4.1	Gedragscode Flora- en faunawet	2012
4.1	Beeldkwaliteitsplan onderhoud	2011

Thema	Programma/titel nota	Jaar van vaststelling
4.1	Reclame in de openbare ruimte Amstelveen	2008
4.1	Groenstructuurplan	2008
4.1	Bomenplan	2008
4.1	Stedelijk Waterplan	2007
4.1	Beleidskader Spelrecreatie	2016
4.2	Nota wegen	2016
4.2	Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020	2015
4.2	Uitvoeringsprogramma Infrawerken 2016-2019	2016
4.2	Uitvoeringsprogramma Verkeer 2015-2018	2015
4.2	Uitvoeringsprogramma Verkeer 2015-2018	2015
4.2	Verlichtingsplan 2015-2019	2014
4.2	Rioolaansluitverordening Amstelveen	2014
4.2	Wegcategoriseringsplan Amstelveen	2013
4.2	Wegcategoriseringsplan Amstelveen	2013
4.2	Nota wegen 2017-2021	2017
4.2	Vaststelling Algemene verordening Ondergrondse Infrastructuren	2009
4.2	Amstelveense Verkeer- en Vervoervisie (AVVV)	2008
4.2	Wegsleepverordening Amstelveen 2008	2008
4.2	Amstelveense verkeers- en vervoervisie	2008
4.2	Wegsleepverordening Amstelveen 2008	2008
4.2	Nota Fiets 2006-2015	2006
4.2	Nota Fiets 2006-2015	2006
4.3	Afvalbeleidsplan	2016
4.3	Textielbeleidsplan	2013
4.3	Inzameling kunststof verpakkingen	2009
4.3	Ontwikkelingen afvalinzameling Amstelveen	2008
4.3	Keuze afval-inzamelmethodiek van de toekomst	2006
4.3	Afvalstoffenverordening Amstelveen 2017	2017
4.3	Vaststellen grondstoffenplan 2017-2021	2017
4.3	Grondstoffenvisie 2017-2021	2016
4.4	Kwaliteitsbeheerplan begraafplaats Zorgvlied 2011-2015	2010
4.4	Beeldkwaliteitsplan Zorgvlied	2004
5	Programma 5 Ruimtelijke ontwikkeling	
5.1	Ontwikkelvisie Scheg Noorder Legmeerpolder	2015
5.1	Uitgangspunten herziening welstandsbeleid in Amstelveen	2015
5.1	Energiebeleidsplan 2013-2016	2013
5.1	Ruimtelijk Kwaliteitskader Amstelveen	2013
5.1	Nota Grondbeleid	2012
5.1	Gebiedsperspectief en beeldkwaliteitsplannen Amstelscheg	2011
5.1	Structuurvisie Amstelveen 2025+,	2011
5.1	Beleidsregels Planologische afwijkingen	2011
5.1	Structuurvisie Amstelveen Zuid	2010
5.1	Aanwijzen planologische afwijkingen, waarvoor een verklaring van geen bedenkingen van de Raad niet nodig is	2010
5.1	Herijking voorgenomen programma voor zachte ruimtelijke projecten	2010
5.1	Vaststelling Erfgoedverordening gemeente Amstelveen en Subsidieverordening Monumenten gemeente Amstelveen	2010

Thema	Programma/titel nota	Jaar van vaststelling
5.1	Wijziging bouwverordening wegens invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	2010
5.1	Gemeentelijk Rioleringsplan 2010-2014	2009
5.1	2e Wijziging Legesverordening agv voornoemde vaststelling	2009
5.1	Vaststelling Algemene verordening Ondergrondse Infrastructuren	2009
5.1	Verordening Planschade	2008
5.1	Ruimte voor groen; Groenstructuurplan voor Amstelveen 2008-2018	2008
5.1	Reclame in de openbare ruimte Amstelveen	2008
5.1	Stedelijk Waterplan	2008
5.1	Detailhandelsnota 2008-2012	2008
5.1	Verordening winkeltijden Amstelveen 2016	2016
5.1	Bouwverordening 2007	2007
5.1	Verlichtingsplan 2007-2010	2007
5.1	Wijkvisie Keizer Karelpark	2006
5.1	Monumentennota 2005	2005
5.1	Erfgoednota en aanverwante stukken	2016
5.1	Beeldkwaliteitsplan onderhoud	2005
5.1	Nota Rehabilitatie wegen	2005
5.1	Ruimtelijke visie Noorder-Legmeerpolder	2017
5.1	Gebiedsvisie overkapping A9 Oude Dorp	2017
5.2	Gebiedsvisie Stadshart	2016
5.2	Visie Stadshart 2025	2013
5.2	Kaders ombouw Amstelveenlijn	2009
5.2	Visie HOV Aalsmeer/Uithoorn – Amstelveen tot 2020	2008
5.2	Ruimtelijke uitwerking visie Stadshart 2025	2017
5.3	Woonagenda Amstelveen	2016
5.3	Ruimtelijk ontwikkelingsperspectief wonen in Amstelveen	2016
5.3	Verordening huisvestingswet	2014
5.3	Woonvisie Amstelveen 2011-2015	2011
5.3	Huisvestingsverordening Amstelveen	2015
5.3	Beleidsnota Koopstarters op de woningmarkt	2009
5.3	Methoden van gronduitgifte voor sociale woningbouw	2008
5.3	Visie wonen op Uilenstede	2008
5.3	Verordening Starterslening gemeente Amstelveen 2017	2017
5.4	Actualisering beleidsuitgangspunten OV Amstelveen	2005
5.4	Gemeenschappelijke Regeling Vervoerregio Amsterdam	2017
5.5	Nota Parkeernormen 2016	2015
5.5	Parkeernotitie 2012	2012
5.5	Parkeernota 2005-2010	2005
5.5	Verordening parkeerbelastingen Amstelveen 2017, tariefsverlagingen parkeerbelasting vergunningen	2017
6	Programma 6 Bestuur, bevolking en veiligheid	
6.1	Nota Integraal veiligheidsbeleid 2015-2018	2015
6.1	Regionaal veiligheidsprogramma 2015-2018	2014
6.1	Evenementenbeleid Amstelveen	2015
6.1	Horecabeleid en uitvoeringskader horeca	2016
6.1	Algemene Plaatselijke verordening gemeente Amstelveen	2015

Thema	Programma/titel nota	Jaar van vaststelling
6.1	Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Amstelveen 2016	2016
6.2	Beleidsplan Crisisbeheersing (regionaal)	2015
6.3	Verordening verwerking persoonsgegevens	2008
6.3	Verordening Wet inburgering	2007
6.3	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio	2007
6.4	Verordening invoering burgerinitiatief	2008
6.4	Klachtrecht in Amstelveen	2006
6.5	Centrumregeling ambtelijke samenwerking Aalsmeer en Amstelveen	2012
6.5	Beleidskader internationale betrekkingen 2011-2014	2010
6.5	Voorstellen tot optimalisering werkwijze raad en raadscommissies	2009
6.5	Wijziging verordening op de raadscommissies	2008
6.5	Leidraad actieve informatieplicht & nota begrotingsbeheer	2008
6.5	Verordening ambtelijke commissie voor de bezwaarschriften	2003

H Bronvermeldingslijst

In de overzichten effectindicatoren en kengetallen in de programma's (hoofdstuk 2) zijn bronnummers opgenomen die verwijzen naar de volgende bronnen:

1. Registraties gemeente (BRP, BAG, GWA e.d.)
2. Stadspeiling 2015, 2013, 2011
3. Ondernemerspeiling 2014
4. Jongerenpeiling 2012
5. GGD (Emovo/Gezondheidspeiling)
6. O+S Amsterdam
7. www.waarstaatjegemeente.nl
8. UWV: Atlas SV
9. www.vsvverkenner.nl
10. DUO onderwijsdata
11. Stichting Amstelveens Sportbedrijf
12. Culturele instellingen
13. ARRA (LISA Amsterdam)
14. Google analytics
15. Sienergie
16. Samenwerkende netbeheerders (energie in beeld)
17. Bureau To70
18. Woningcorporatie Eigen Haard
19. Benchmark publiekszaken
20. Locatus
21. www.bezoekbas.nl
22. Regionale Veiligheidsrapportage 2014, 2015, 2016
23. Cliëntervaringsonderzoek WMO 2016, 2017

I Toelichting beleidsindicatoren commissie Depla

Aan de effectindicatoren in de programma's (hoofdstuk 2) zijn de beleidsindicatoren "commissie Depla" toegevoegd, verplichte indicatoren zoals genoemd in de BBV, het Besluit Begroting en Verantwoording. Hieronder worden de beleidsindicatoren toegelicht en/of gedefinieerd.

Programma 1 – Sociaal domein

Cliënten met maatwerk-arrangement per 10.000 inwoners

Een maatwerk-arrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Personen met bijstandsuitkeringen per 1.000 inwoners 18jr en ouder

Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15 -64 jaar

Het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot 64 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Kinderen in armoede (%)

Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Jeugdwerkloosheid (%)

Het percentage werkloze jongeren 16 - 22 jaar.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Jongeren met jeugdhulp (van totaal jongeren tot 18 jaar) (%)

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Jongeren met jeugdbescherming (van totaal jongeren tot 18 jaar) (%)

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaatregel ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Programma 2 – Onderwijs en ontplooiing

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO onderwijsdata

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.

Bron: DUO onderwijsdata

Voortijdig schoolverlaters totaal (%)

Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 tot 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Bron: DUO onderwijsdata

Achterstandsleerlingen (%)

Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Niet-sporters (%)

Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Bron: RIVM Zorgatlas

Programma 3 – Economie en duurzaamheid

Vestigingen per 1.000 inwoners 15-64 jaar

Het aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Banen per 1.000 inwoners 15-64 jaar

Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Bron: LISA

Netto arbeidsparticipatie (%)

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzicht van de beroepsbevolking.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Functiemenging (%)

De functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Bron: LISA

Bruto gemeentelijk product (verwacht-gemeten)

Bruto gemeentelijk product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt geproduceerd.

Bron: Atlas voor gemeenten

Hernieuwbare elektriciteit (%)

Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Bron: Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Programma 4 – Openbare ruimte

Huishoudelijk restafval

De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Verkeersongevallen met een motorvoertuig (%)

Als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.

Bron: VeiligheidNL

Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser (%)

Als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.

Bron: VeiligheidNL

Programma 5 – Ruimtelijke ontwikkeling

Gemiddelde WOZ waarde woningen (x € 1.000)

De gemiddelde WOZ waarde van woningen.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Nieuwbouw per 1.000 woningen

Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.

Bron: ABF - Systeem Woningvoorraad

Programma 6 – Bestuur, bevolking en veiligheid

Diefstal uit woningen per 1.000 inwoners

Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Winkeldiefstal per 1.000 inwoners

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners

Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners

Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Verwijzingen HALT per 10.000 inwoners 12-27 jaar

Het aantal verwijzingen naar HALT per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.

Bron: Bureau HALT

Hardekern jongeren per 1.000 inwoners 12-24 jaar

Het aantal hardekern jongeren per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar.

Bron: Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)

Jongeren met delict voor de rechter (%)

Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

Bron: Verwey Jonker Instituut

Jongeren met jeugdreclassering (%)

Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Demografische druk (0-15 jaar + 65+/15-64 jaar) (%)

De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

Woonlasten 1-persoonshuishouden in euro

Het gemiddelde totaalbedrag in euro.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

Woonlasten meerpersoonshuishouden in euro

Het gemiddelde totaalbedrag in euro.

Bron: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO)

J Lijst van afkortingen

AA	Aalsmeer-Amstelveen
ACM	Autoriteit Consument & Markt
AEB	Amsterdam Economic Board
AEB	Afval EnergieBedrijf
AGV	Amstel, Gooi en Vecht
Aib	Amsterdam inbusiness
AM	Amstelland-de Meerlanden
AMHK	Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling
ANBO	Algemene Nederlandse Bond van Ouderen
AOW	Algemene Ouderdoms Wet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVVV	Amstelveense Verkeer- en VervoerVisie
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BAS	Bewoners Aanspreekpunt Schiphol
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
Bibob	(Wet) Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
Bor	Besluit omgevingsrecht
BRP	Basisregistratie Personen
BRS	Bestuurlijke Regie Schiphol
BTW	Bruto Toegevoegde Waarde
B.V.	Besloten Vennootschap
B&W	Burgemeester en Wethouders
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C.a.	Cum annexis (met bijbehoren)
CBS	Centraal Bureau Statistiek
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CoBra	Copenhagen Brussel Amsterdam (museum)
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen
CO2	Koolstofdioxide
COVAU	Corridor Openbaar Vervoer Amstelveen-Uithoorn
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
CROW	Kennisorganisatie voor infrastructuur, openbare ruimte en verkeer & vervoer
C.q.	Casu quo (in welk geval)
dB	decibel
DHW	Drank- en Horecawet
DU	Decentralisatie-uitkering
Emovo	Elektronische MOnitor VOlksgezondheid
EMU	Economische en Monetaire Unie
EW	Eindwaarde
EZ	Economische Zaken

Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
FPU	Flexibel Pensioen en Uittreden
G2	Samenwerkingsverband Uithoorn/Aalsmeer
GA	Groot Amsterdam
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens
GGD	Geneeskundige Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GIDS	Gezond in de stad
GR	Gemeenschappelijke regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HALT	Het ALternatief
Hh	Huishouden
Hbh	Hulp bij het huishouden
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HTV	Hoogwaardige Tramverbinding
HWC	Hermann Wesselink College
IBOI	Index van Bruto OverheidsInvesteringen
I-deel	Inkomensdeel
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IKC	Integraal KindCentrum
I&M	(Ministerie van) Infrastructuur en Milieu
IOAW	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISA	International School of Amsterdam
ISK	Internationale Schakelklas
ISV	Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwingen
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
JOP	Jaarlijks OnderhoudsPlan
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KCC	Klant Contact Centrum
Ke	Meeteenheid voor geluidszones rond Schiphol / geluidsbelasting door vliegtuigen
KKC	Keizer Karel College
KNLTB	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond
KRW	Kaderrichtlijn Water
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LED	Light-Emitting Diode
LIB	Luchthaven IndelingsBesluit
LCP	Lokaal coördinatiepunt
LMO	Landelijke meldkamer organisatie
MBO	Middelbaar BeroepsOnderwijs
MER	Milieu Effect Rapportage
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig OnderhoudsPlan
MRA	Metropoolregio Amsterdam

MVI	Maatschappelijk Verantwoord Inkopen
m ²	Vierkante meters
m ³	Kubieke meters
NES	Natuur- en Milieueducatie, Speelboerderij Elsenhove, Schooltuinen
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NNGB	Nederlandse Norm Gezond Bewegen
NME	Natuur- en MilieuEducatie
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma
N.V.	Naamloze Vennootschap
N.v.t.	Niet van toepassing
NZKG	Omgevingsdienst Noorzeekanaalgebied
O.b.v.	Op basis van
OGZ	Openbare Gezondheidszorg
OGGz	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OLGA	Overleg Lichaam Gehandicapten Amstelland
O+S	Onderzoek en Statistiek
ORS	Omgevingsraad Schiphol
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerende-zaak belastingen
P&C	Planning & Control
PCOB	Protestants Christelijke Ouderen Bond
Pgb	Persoonsgebonden budget
P.m.	Pro memorie
PO	Primair onderwijs
PPP	People, Planet en Profit
PPS	Publiek private samenwerking
Pr.	Programma
PvA	Plan van Aanpak
REA	Regionale Educatieve Agenda
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke Ordening
ROC	Regionaal Opleidings Centrum
RSBO	Regionaal Samenwerkingsverband voor Bonden van Ouderen
RTV	Radio en Televisie
RTVA	Radio en Televisie Amstelveen
RUD	Regionale UitvoeringsDienst
RvT	Raad van Toezicht
SAS	Stichting Amstelveens Sportbedrijf
SLOK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SLS	Stichting Leefomgeving Schiphol
SMASH	Structuurvisie Mainport Amsterdam Schiphol Haarlemmermeer
SROI	Social Return on Investment
St.	Stichting
SW	Sociale Werkvoorziening
T.b.v.	Ten behoeve van
T.g.v.	Ten goede van
T.l.v.	Ten laste van

T.o.v. Ten opzichte van

USP	Unique Selling Point
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen
VGRP	Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VrAA	Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
VRI	Verkeersregelinstallatie
Vte	Voltijds equivalenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VU	Vrije Universiteit Amsterdam
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woning
Wgr	Wet gemeenschappelijke regeling
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
WIW	Werken In het Westen
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Publieke Gezondheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSP	Werkgevers service punt
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wtcg	Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg
ZZP's	Zorgzwaartepakketten
ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel